Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	
Titel | Title:	Bibliothek for Morskabslæsning : 1820-1825 : 1.-12. Bd.
Alternativ titel | Alternative title:	Bibliothek for Moerskabslæsning.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1823; Vol. 8
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kbh., 1820-1825
Fysiske størrelse | Physical extent:	12 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

57.-9.

Det Kgl. Bibliotek
130025952252

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Bibliothek

for

Moerskabslæsning.

Ottende Bind,

eller

Fierde Aargangs første Bind.

Kiøbenhavn.

Udgivet og forlagt af den Gyldendalske Boghandling.

1823.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Den Hemmelighedsfulde, Novelle af Tieck, oversat af Professor L. Kruse

Mosehytten; efter Arthur Austin, af Th. Hell . . . .

Den ubekiendte Syge, af La Motte Fouqué . . . . .

Statholderen og hans Efterfølgere, af Samme

Firespændet, Fortælling af Caroline Pichler

Arundel; efter Henriette Lees: Tales of Canterbury, bearbeidet af Professor Kruse . . . 3

Jrion, Fortælling af Fouqué . . 3

Om Napoleon og de ham omgivende Personer i Felttoget i Sachsen 1813, af et Øienvidne i den franske Keisers Hovedquarteer, Baron Otto von Odeleben . . . . 412.

Den Hemmelighedsfulde.

Novelle af L. Tieck.

Det var alt Aften, og et Sneefog fordunklede Luften endnu mere, da Værtinden i et Værtshuus vilde at Opvarteren skulde lukke Huusporten i Laas. I det Veir, raabte hun, kommer dog intet Herskab, den store Vogn er kiørt ind i Byen som sædvanligt.

Hvem kan vide, svarede Tieneren; Fæstnings-Portene blive nu lukkede, og saa har mangt et fornemt Herskab taget til Takke med vort Huus. — See der! raabte han livelig, da der nu virkelig lod sig et Posthorn høre, og Heste i stærkt Trav nærmede sig og holdt stille for Huset.

Kan jeg faae et varmt Værelse? sagde et ungt Menneske, idet hen steeg ud og rystede sig, medens han med et fremmed Blik mønstrede Huset og Værtinden og tillige befalede Postillonen at bære hans lille Vadsæk ind i det underste Værelse, hvilket den tienstagtige Værtinde for det for-

ste havde anviist ham som et, der var vel gjennemvarmet.

Det maae være en fornem Mand, sagde Pigen til Værtinden, da Postillonen allerede var kiørt afveien med sin Vogn. Hvorledes det? spurgte denne. Han har allerede spurgt, blev hiin snakkesyg ved, om der ikke var kommet en Equipage, som skulde bringe ham videre. — Imidlertid traadde det unge Menneske ud, og lod Porten aabne for sig, da han vilde gaae lidt om endnu i frie Luft. Tillige bestillede han et godt og rigeligt Aftensmaaltid og lod opregne Navnene for sig paa de Viine, som vare forhaanden. Værtinden løb ængstelig i Kiøkkenet, skyndede paa Pigerne, lagde endnu mere til den alt store Ild, for at den naadige Herre ikke skulde komme til at vente for længe.

Det var blevet aldeles mørkt da den unge Reisende atter vendte tilbage. Ligesom han vilde træde ind i Porten, saae han langt fra nogle dunkle Skikkelser snige sig nærmere, men førend han kunde skielne dem tydelig fra hinanden, styrtede en Ubekjendt tilligemed og forbi ham ind i Porten, slog den aabnede Fløi hurtig til, og sank i samme Øieblik knælende og bønlig ned for hans Fødder. Det unge Menneske traadte forundret tilbage, men. hiin tiltalte ham flydende og med Dannelse i et fremmed Sprog saaledes: Giør ig

ikke ulykkelig min Herre; jeg anraaber Deres Høimodighed; De kan redde mig, hvis De blot tillader mig at blive her i Huset, og hvis De vil have den Godhed at betale den Bagatel for mig, som mit Natteleie kan koste. — Nægter De mig denne ringe Hielp, saa gior De en Ulykkelig aldeles elendig, der gierne vilde tilligemed sin Familie have Dem, som en himmelsendt Velgiører at takke for sin hele Lykke.

Det paa Broestenene i Porten knælende Væsen, den Bedendes valgte Udtryk, den hele overraskende Begivenhed havde forskrækket Ynglingen og giort et dybt Indtryk paa ham. Staae op, raabte han ligeledes til ham paa Fransk. Hvis jeg skal hielpe dem, maae Huusfolkene ikke finde Dem saaledes her. Reis Dem.

Opvarteren kom med Lys, da han hørte Porten blive slaaet til, og Skinnet faldt paa et høist besynderligt Physiognomie, som næsten bragte den Reisende til at fortryde, at han havde lovet den Bedende sin Hielp. Denne støttede sig bleg og skiælvende til Muren, og søgte med et mørkt Tørklæde saameget som mueligt at holde Skinnet af Lyset fra sit Ansigt. — Han havde en daarlig Overkiole paa og en Taare, som perlede ud af et klart blaat Øie og ganske udtrykte den stakkels Mands Angest og Forlægenhed formaaede det unge Menneske til at blive det første Løvte troe, som

han i sin Overraskelse havde givet ham. — Her er endnu en Mand, som hører mig til, sagde han til den tilkaldte Værtinde, og som jeg anbefaler Deres Omsorg. Han er sendt efter mig med Breve, giv ham et Værelse og en god Seng, Viin og Aftensmad og sæt det paa min Regning.

Den Fremmede, der syntes at forstaae alt, bukkede sig anstændigt, hans Læber bævede, han syntes endnu at ville sige noget, men pludselig vendte han sig taus om og fulgte Pigen som lyste ham op i en Sidebygning.

Det unge Menneske var traadt ind i Spisestuen neden for Trappen. Han gik urolig op og ned, og kunde ikke endnu komme sig ganske af sin Bestyrtelse, som han dog gierne vilde skiule. Er Kudsken med Equipagen endnu ikke kommet? spurgte han Værtinden, som nu tilligemed Opvarteren dækkede Bordet, og bar Mad og Viin ind. Nei! naadige Herre! svarede den Første, Sneen forhindrer ham vel i at komme hurtig afsted.

Sæt Dem ned hos mig, sagde det unge Menneske! Det kieder mig at spise alene. Værtinden paa eengang forlegen og smigret, bøiede og krummede sig, ansaae sig for uværdig til en saadan Ære, paastod hun vilde aldrig driste sig til en saadan Uhøflighed, og satte sig dog endelig med meget Selvbehag lige over for ham. Hun søgte al sin Conversations Gave frem, og skiændte paa

den klodsede Opvarter, som ikke kunde bare sig for at lee, da han saae hende bære sig saa bagvendt ad og hørte hende fortælle tusinde ubetydelige Ting vidtløftigt og bredt.

Hun var ligesaa nysgierrig som snakkesyg, og det unge Menneske, opmuntret af Vinen, lod hende heller ikke længe i Uvished om, hvor han vilde hen, og hvorfor det ugunstige Veir ikke kunde afholde ham fra sin Reise.

Jeg reiser til min Forlovede i Franken, begyndte han at fortælle, en god Ven har villet sende mig sin Equipage imøde, og det er mig en Gaade hvorfor den ikke er kommet. — Nogle nødvendige Forretninger i min Monarks Anliggender, som jeg paa ingen Maade kunde lægge til Side, har lige indtil nu, stedse forsinket min Reise, men den gamle Greve, min tilkommende Svigerfader, har endelig drevet saa stærkt paa, at jeg har maattet lægge dem tilside, selv adskilligt endnu først halv fuldendt, for ikke at lade min unge deilige Brud vente længer; Den Mand, han har indkvarteret deroppe er endnu i den allerstørste Hast sendt efter mig, for at meddele mig nogle vigtige Efterretninger, som jeg underveis heller ikke vil lade ubenyttede.

Klokken lød, og da Porten var bleven aabnet traadte en gammel fiirskaaren Mand ind, ganske hvid oversneet, med Hue og en hvid Faare-

skindpels, som strax med høi Røst og temmelig fortrolig vendte sig til den Fremmede: Der er De jo alt Hr. von Kronenburg! Ei hvilken møisommelig Vei har jeg havt den sidste Miil hertil. Han rakte ham et Brev, som den Reisende hurtig aabnede, og hvoraf ti eller tolv Guldstykker, som ikke vare videre indpakkede faldt ham ud i Haanden.

Brevet indeholdt følgende: „Den gamle Herre tager i Betænkning, at lade sine Heste i det onde Veir gaae den slemme Vei, men endnu ængster han sig mere for sin nye Vogn. Du maae altsaa tilgive at jeg — da jeg ikke gierne vil giøre min Fader endnu mere vranten, og han er alerede ikke synderlig godt stemt — sender Dig Indlagte med vor gamle Christoffer, for at Du kan tage Postheste det Stykke over Biergene. Paa den sidste Station finder Du Equipagen, og at omfavne Dig i Morgen Aften haaber ganske vist, Din Carl v. Wildhausen.“

Værtinden betragtede forundret det bondeagtige Bud, da Hr. von Kronenburg bød den Gamle strax gaae ud og see sig tilgode efter sin møisomme Vandring; derpaa tog han et af Guldstykkerne og vinkede Opvarteren hen til sig, i det han sagde til ham: bring dette til den Fremmede i Sidehuset, for at han strax i Morgen tidlig kan reise tilbage: tillige skal der ogsaa bestilles en Extrapost til mig i Morgen tidlig.

Samtalen gik lidt i Staae, saa livelig og fortrolig den end havde været i Førstningen, og vilde ikke til at komme ret i Gang igien, da Tjeneren formeldte den Fremmedes hiertelige Tak og Konen nu erkyndigede sig noget nærmere om denne. Men Forlegenheden steeg enduu høiere, da tilligemed den fra Postbestillingen tilbagevendende Opvarter en Fremmed traadde ind, i hvis Arme den Reisende kastede sig med det Udraab: min Freimund!

Jeg vilde ikke troe mine Øine, sagde denne, Jeg tvivlede om, at det ogsaa kunde være Dig, da jeg gik forbi det oplyste Vindue. Hvordan i al Verden —

Hans Øine faldt nu paa Værtinden, som sad ved Bordet, og som han mønstrede med et forbauset Blik; den unge Kronenburg vidste ikke hvad han skulde sige; den gammelagtige Kone tvang sig til ikke at tabe sin Fatning, for at haandhævde den Plads, som hun med Høflighed før var blevet paatvunget; dog til Nød samlede den Reisende sig dog saameget, at han bad hende selv at see efter den Fremmede og den nys ankomne Gaardskarl og sørge for at de ikke skulde mangle noget. Konen stod langsomt op og forlod ikke uden Omfindtlighed Værelset.

Sælsomme Menneske! sagde Freimund! Du synes at have indbudet Konen til at gjøre Dig

Selskab, og nu jager Du hende for min Skyld bort! Men hvor kommer du overhovedet hertil? Ti Mile fra Dit Hiem? Da jeg dog troede Dig der givt og lykkelig.

Kronenburg lukkede Døren i Laas, og skjød Vindues-skudderne til; derpaa sagde han sagte: Forraad ikke for nogen, at Du har truffet mig her, thi det kunde gjøre mig megen Skade. Jeg giver mig ikke, min Forlovelse er aldeles hævet.

Altsaa er det Rygte dog fandt, som jeg ikke vilde troe? raabte Vennen; Og Frøken Cæcilie —

Hun finder sig deri; hun ønsker det i Grunden selv — Men hvor kommer Du fra?

Jeg var, sagde hiin, paa Jagt to Miil herfra, og er nu i Begreb med at ride hiem. Jeg vilde om faa Dage have besøgt Dig, for at lære Dig at kiende som Ægtemand.

Ikke meer derom, sagde Kronenburg, i det han afbrød med en ømfindtlig Tone — jeg og Cæcilie vare blevne ulykkelige, ligefrem elendige — men jeg kan umueligt saa pludselig og paa staaende Fod udvikle den hele Væv af Følelser, Forhold og Misforstaaelser, som giorde dette Skridt nødvendigt, hvor paafaldende det end er.

Ulykke, Elendighed — faldt Vennen ind; Ja det er rigtig nok to meget vægtige Ord, som for det meeste her i Livet har langt meer Betydning

end „Lykke," og „Salighed." — Og hvor agter Du Dig nu hen?

Ogsaa det tør jeg ikke sige Dig, eller nogen af mine Venner, svarede den forstemte Reisende.

See engang, tog Freimund Ordet, for at give Samtalen en aldeles modsat Vending. Du fører jo det Værk med, som nu overalt er Gienstanden for alle Samtaler. Finder man det end for en stor Deel fuldt af sande og skarpsindige Jagttagelser, saa forstrækkes dog mange over dets dristige Tone og de mange slemme Beskyldninger mod en Mand, som nu regierer en Deel af Europa. Det Nysgierrigheden dog meest er spændt paa, er hvem Forfatteren vel monne være. Man gietter paa Bekiendte og Ubekiendte. Bare denne Bog ikke kan blive Dig farlig, hvis Din Reise maaskee skulde gaae langt.

Mig? svarede Kronenburg med et Smil! Og hvem troer Du er Forfatter dertil?

Det er jeg ganske uvidende om! Stilen er mig desuden ganske fremmed.

Det burde den i det mindste for en Deel ikke være Dig, thi Du har alt læst meget af samme Forfatter.

Du kiender ham altsaa? Da Kronenburg smilede hemmelighedsfuldt og noget skiælmsk, saa udbrød Freimund overrasket og noget forskrækket: Hvordan? Du er det dog ikke selv? Umueligt!

Hvorfor umueligt? svarede hiin; Jeg vil ikke sige dermed, at just alting skriver sig fra mig; heller ikke kunde jeg naturligviis her i Tydskland erfare alle Facta, men da jeg som Du veed har gode Kilder i Paris og staaer i Forbindelse med Mænd, som kunde betragte Regieringen nærmere, saa blev jeg derved sat istand til at kunne udkaste en, som jeg mener, temmelig troe Skildring af denne farlige Mand.

Dette klinger mig saa nyt, raabte Freimund, at jeg ikke kan komme mig selv af min Forbauselse. Og det vover Du at tilstaae, da det maaskee ikke mere er langt fra at der vil bryde en Krig ud mellem os og denne sælsomme Mand samt hans opflammmede Folk? da maaskee de forunderligste og sørgeligste Forhold forestaae vort Fædreneland?

Hvad den Tydske gior og paastaaer, svarede hans Ven, maae han ogsaa have Mod til at forsvare.

Efter en Times Forløb forlod Freimund, efterat han nok en Gang havde gientaget sine velmeente Advarsler, den Reisende. Denne gik eftertænksomt op paa sit Værelse, og da han den følgende Morgen blev vakt af Posthornet, fandt han Regningen, som han just ikke havde formodet at være lille, overmaade stor. Han tænkte ved sig selv, at den vel vilde have været billigere, hvis

hans høflige og fortrolige Conversation med Værtinden ikke var blevet afbrudt. — En anden Vogn holdt for Porten, og da et Sneefog atter anmeldte sig, besteeg Kronenburg dette Kiøretøi med en fortrædelig Mine, thi han maatte imellem Bierge og paa de slette Veie giøre Regning paa en temmelig ubehagelig Dag. Opvarteren tordnede mod Posternes slette Indretning, men Værtinden viiste sig ikke. Da Vognen dreiede om Huset, saae et blegt Ansigt ud af et smalt Vindue, hvori den Reisende erkiendte den Bønfaldende fra Aftenen i Forveien. Denne udstrakte Hænderne, efterat han i Forveien havde lagt dem paa Munden, ligesom takkende, efter ham. Kronenburg svøbte sig i sin Kappe, og havde ingen Lyst til at begynde en Samtale med den gamle Christoffer, som havde væltet sig op paa Vognen i sin Skindpels. Han var saa meget mere i fortredeligt Lune, som han, i det han kiørte bort, troede at bemærke en spottende Mine i Opvarterens Ansigt.

De havde neppe kiørt en halv Miil, førend Vognen, kastet mod Stammen af et Træe, væltede og de Reisende styrtede i Sneen. Det er en mosommelig Indretning, sagde den gamle Christoffer fortredelig; Denne sidste Miil har ogsaa i

Gaar kostet mig den største Ærgrelse, og den meste Anstrængelse. Der blev skikket en Vogn med Korn til Byen, det gik endnu ganske taaleligt; saa fandt jeg Leilighed til at komme længer frem med Postvognen — men den sidste Miil her mellem Biergene! Kronenburg søgte at trøste ham, og da man atter havde rystet Sneen af sig, og var steget op igien, glad over at dette Vanheld ingen værre Følger havde, maatte det unge Menneske føie sig efter den gamle Mund, som i det mindste ved at lade Munden gaae, søgte at holde sig skadesløs for hvad han udstod. Han berettede ham vidtløftigt den indvendige Tilstand af det Huus, som han denne Aften endnu skulde afstige i; han indviklede sig i Historier og Anekdoter, og fortaug ikke de fleste af de Latterligheder, som karakteriserede den gamle naadige Herre, og tillige stillede Sønnen, Ferdinands Ven, ikke i det beste Lys. Intet uden Nød og Spektakler, saaledes sluttede han endelig sin Beretning, og naar de saa tilsidst hverken veed ud eller ind mere, saa er den gamle Christoffer god nok til at skaffe Raad, eller vandre hele Miile om, blot for at skaane de kiære Heste og ikke gjøre den nyemodens Kudsk vranten, thi troe mig kun paa mit Ord, naadige Herre! blandt tusende Herskaber er der neppe et halvt, som forstaaer at regiere; den beste Domestik kommer ud af Skavlerne, naar han ikke bliver befalet paa en

fornuftig Maade; han gaaer Glip af hvad han har lært, og af hans retskafne Tænkemaade oven-ikiøbet. — Et Menneske maae være anseet — hvad saa hans Forretning er; uden det har han ingen Sikkerhed. Hvis jeg var en ung Lieutenant, vilde jeg bringe den ældste og sindigste Grenadeer ud af sin Fatning, og ved bestandige Irettelættelse og ufornuftig Dadel inden fire Uger giøre ham konfus, og en uordentlig og slet Soldat af ham. Jeg hører tit naar jeg gaaer igiennem den store Sal, at den unge Herre ræsonnerer om Regenter og Statsmænd, og ikke vil holde dem for noget særdeles stort, endskiønt han ikke selv forstaaer Regieringskunsten. Om han har Ret veed jeg ikke, men han skulde jo dog begynde med sig selv; thi han ruinerer alle Betientene i Slottet med sin egen Confusion, at sige: naar han selv har forvoldt at de har feilet, ved unødvendig Strenghed; paa den Maade giør han dem alle lidt efter lidt ondskabsfulde; nogle ere alt blevne Kieltringer, som nu ogsaa smitte de andre, thi som sagt uden forstandig Orden, Punktlighed, Gaaen efter Klokkestrengen gives der ingen Menneskeforstand i Verden.

Du har altid været en streng moralsk Patron, mumlede Kronenburg frem af sin Kappe.

Hvorfor just Patron? blev Christoffer ved. Saadan pleier man kun at kitrale stige Folk, som man ikke kan blive klog paa. Jeg forlanger hver-

ken af mit Herskab eller af noget Menneske, enten de saa kommer mig paa langs eller tvers, noget særdeles eller besynderligt, ingen sieldne gode Egenskaber og brillante Klogskabs-Mirakler, men det allerordinæreste Væsen, hvad egentlig selv Hunden kan fordre af sin Herre, naar den skal blive et brugbart Dyr. Og dette, just fordi det er saa ordinært, er alle de nyere superkloge Herrer for ringe; det falder ikke i Øinene, der er ikke det allermindste roesværdige derved; derfor gaaer det ogsaa aldeles af Brug i Verden, og just derfor vil der snart gives ligesaa faa Tienere som Herrer paa Jorden, men derimod en forfærdelig Confusion. En Skrigen snart her, snart der, en Allarm uden den mindste Grund, saa heder det tilsidst dog, Tieneſtefolkene due ikke nu til Dags. Du er altsaa utilfreds med den hele Verden? indvendte Kronenburg.

Jeg kiender Verden ikke længer, blev den Gamle ved at knurre, end som min Næse rækker; men det forstaaer jeg ikke, at man ikke kiender de Mennesker, som man daglig har at giøre med. Saaledes kiender jeg mit Herskab og hvad som hører til Huset. Men Herskabet selv og allermeest vor unge høivise Herre kiender ikke os, deres Tienere, de see ligesaa lidet hvad godt der er ved os, som vore slette Egenskaber. Bliver man nu mangegang roest for noget, som en brav Herre gav

et Par Øresigen for, eller revet ned for slige Ting, som man ret har giort med Flid og Lyst, faaer de Slette Ret i enhver Uenighed, bliver Opæggelse, og dum Sladderagtighed optaget med Fornøielse, saa er ogsaa snart en heel Rede fuld af slette Tienestefolk færdig. Jeg er af den Tanke, at saadanne Herrer, som ikke kan holde deres lille Huusvæsen i Orden, skulde ikke lukke Munden saa høit op om deres Foresatte.

Det forstaaer Du ikke sagde det unge Menneske; Kulden, Veiret og fremfor alt Din Vandring i Gaar har giort Dig fortredelig.

Og det dygtigt, sagde Christoffer. De lod i Gaar, som om De ikke kiendte mig, og paa et hængende Haar nær var jeg i Gaar Aftes ikke kommet Dem for Øinene.

Og hvorledes det?

Endelig saae jeg den forbandede Fæstning ligge for mine Øine, blev Christoffer ved, og da jeg nu asede omkring Byen for at komme til det Værtshuus, hvor jeg skulde træffe Dem, blev det alt ganske mørk; og paa Veien til at styrte, hungrig, tørstig og forfrossen kommer jeg i Nærheden af den forgyldte Svane og seer alt Lysene deri. Da kommer paa engang fire til fem Karle omkring Hiørnet, tage fat paa mig og skrige: Naa endelig! Dig har vi længe nok luret paa! Jeg værger mig og støder og slaaer, og da

det endeligen lykkes mig, at faae min tykke Hue opknappet, som hindrede mig i at komme til Orde, saa skreg jeg af al Magt igien: hvad vil I mig, I Kieltringer, I Roverpak? tilligemed flere Æres-titler, som undsoer mig i min Harme. Da slap de mig, gik tilbage omkring Hiørnet og brummede: Nei! det er ikke ham! lad ham gaae. Den Mand forstaaer jo til Bunds vort gode Modersmaal. Jeg kan ikke vide, for hvilken Landstryger de maae have taget mig; men deraf kan man dog see, at intet Menneske troer det andet meer, at man ikke er mere sikker paa Landeveien, at en Confusion griber meer og meer om sig, og at alting, hvor jeg end monne komme hen, seer ganske anderledes ud, end for tyve eller tredive Aar siden.

Under denne og lignende Samtaler var den moisommelige Station til Ende førend man havde ventet det. Nu udbredede atter det flade Land sig, og de Reisende naaede ogsaa uden noget Vanheld den følgende Post, hvor de i den lille Bye saae den nye Vogn holde uden for Værtshuset. Den elegante Kudsk hilsede den unge Herre. Kronenburg, tog, da det var Middag, Plads ved Værtens Bord og lod efter en venskabelig Samtale, god Mad og en Flaske Viin sætte for Christoffer og Kudsken. Den Gamle smiskede for sig selv,

som om han tænkte: Den Herre vil lade, som om han vidste at omgaaes med os Domestiker.

Man kiørte rask ud af Byen igien, medens Kudsken paa engelsk Maade red paa en af Hestene. Den bequemme Vogn forekom den unge Reisende ovenpaa den aabne Postvogn høist behagelig. Det varede heller ikke længe førend dens gyngende Bevægelse havde vugget ham i en behagelig Slummer. Da han en Times Tid efter vaagnede, hørte han udenfor paa Bukken en forunderligforvirret Samtale, og saae at der sad en Person ved Siden af den gamle Christoffer. Den Gamle talte høit og ivrigt; den Fremmede syntes ikke at forstaae ham ret og svarede hiin i halvbrukket Tysk. I deres Iver stødte de engang mod Glasset og den Fremmede saae sig forskrækket om. Ved denne Vending troede Kronenburg at gienkiende den Mand, som Aftenen i Forveien paa en saa paafaldende Maade havde nærmet sig til ham. Men det syntes ham tillige umueligt, at han allerede kunde være kommet saa langt, da han selv, trods den slette Vei, var reist temmelig hurtigt.

Han fandt sig forstyrret i disse Betragtninger, da man just kiørte igiennem en lille Bye, og Vognen blev saa stærkt rystet paa den afskyelige

Steenbroe, at der, hvor forsigtigt end Kudsken kiørte, dog snart gik noget i Stykker paa den. Man holdt for Kroen; den Fremmede hialp den Reisende høflig og med Forekommenhed ud af Vognen, medens Christoffer søgte at faae fat paa en Smed. Den Ubekiendte var ligesaa ivrig i Værelset med at hielpe Kronenburg med at aflægge sine Reiseklæder og spurgte derpaa om han ellers havde noget at befale. Opvarteren bragte nogle Forfriskninger, og efterat den Fremmede ligeledes havde maattet sætte sig ned, spurgte vor Reisende ham, men hvorledes er det muligt, at De allerede har kunnet indhente mig, da jeg ganske umuligt kunde vente at see Dem igien?

Det var ogsaa kun mueligt ved det allerbesynderligste Tilfælde, svarede den Ubekiendte ham i sit eget Sprog: De var neppe afreist, førend en høist iilfærdig Cureer indtraf. Manden var mig bekiendt, og han tog mig med til den nærmeste store Bye, hvor vore Veie skildtes ad. Paa den gode Vei kunde vi, endskiønt den er nogle Miil længere, komme hurtigere afsted; i Byen traf jeg en just afgaaende Vogn, som førte mig til det Sted, hvor jeg netop stødte paa deres Equipage, som jeg var saa dristig at benytte mig af, i det jeg regnede paa Deres gunstige Tilladelse, og her vil jeg anbefale mig i Deres Erindring med rørt Taknemmelighed, og evig bevare min Velgiørers Billede

i mit trofaste Hierte; thi jeg er nu alt i Nærheden af den Bye, hvor jeg med Sikkerhed tør vente Hielp og Venner.

De tilgive, sagde Kronenburg, at jeg endnu før vi skilles ad gior Dem nogle Spørgsmaal. De overraskede mig i Gaar og jeg var da jeg havde befindet mig ikke uden Uroe for, om jeg ikke selv kunde paadrage mig noget Ubehageligt, om jeg maaskee ikke endogsaa udøvede en strafværdig Handling. Jeg seer De søger at undgaae at blive seet i Byerne; De blev endogsaa forfulgt, da vi førstegang stødte paa hinanden, og da De har interessert mig, siden jeg seer at jeg har hiulpet en fiin og dannet Mand, saa meget det stod i min Magt, saa vilde det ogsaa være mig meget kiært, om jeg ved et nøiere Bekiendtskab, maatte blive sat i Stand til at giemme et reent ufordunklet Billede af Dem i min Hukommelse.

Min Herre! svarede den Ubekiendte! mit Navn vil være Dem aldeles fremmed, om jeg ogsaa siger Dem, at jeg hedder Cronibert og boer med min Familie i Rouen. Det, som Tilfældet lader synes saa sælsomt, er en sædvanlig Ulykke, en beklagelig Stilling, som jeg geraadede i, da Familieforhold og en formeentlig Arvepart, havde ført mig til det nordlige Tyskland. I Stedet for en forhaabet stor Formue fandt jeg Forvirring; Adkomster, som syntes større, og kunstige

Forhandlinger fortrængte mine Fordringer for Tribunalerne. Min Pung var ikke indrettet for et længere Ophold, hiemme fra kunde jeg kun vente sparsom Understøttelse, og da denne endelig kom, gik det meste deraf med til at betale den Gield, jeg imidlertid havde maattet giøre.

Med en let Børs og et tungt Hierte begav jeg mig endelig paa Hiemveien i den bittre Følelse: at jeg medbragte min Familie istedet for Velstand, kun større Armod. Min lille Summa var, hvormeget jeg end sparte, endskiønt jeg for det meste gik til Fods, dog endelig aldeles forsvundet; og hvad jeg følede, da et slet Menneske i et Natteherberg havde bersvet mig mit Pas, og jeg nu maatte anmode saa mangen en Haardhiertet om en Almisse, kan De umuelig forestille Dem, da denne Følelse lige indtil det Øieblik var blevet mig selv ubekiendt. I denne skrækkelige Stilling var jeg ogsaa i hiin lille Bye gaaet omkring for at søge Hielp, Fattigpolitiet var kommet paa Spor efter mig; de havde erfaret, at jeg intet Pas havde, og havde De min ærede Beskytter været mindre høimodig, saa var jeg blevet sat fast som Betler og Vagaband, og jeg, min Kone og mine uopdragne Børn vare blevne givne til Priis for Fordærvelsen.

Han kunde ikke slutte denne Fortælling uden Taarer, ligesaalidet som Kronenburg høre den uden

at blive rørt. Der gives vigtig nok Forhold sag-de denne bevæget, der saa frygtelig beklemme og pine Menneskene, at det vilde være grusomt og ugudeligt, om ikke ogsaa Vildfremmede uden at giøre mange Spørgsmaal vilde ile til og hielpe. Jeg ønskede blot, at jeg kynde giøre mere for Dem end blot lette Dem den korte Reise, De har tilbage. Med disse Ord vilde han trykke den Ulykkelige endnu nogle Guldstykker i Haanden, men denne traadte nogle Skridt tilbage med et høist ædelt Udtryk og raabte: Nei min Velgiører! det kan jeg ikke modtage af Dem, thi De har giort nok for mig, og da jeg to Miil herfra vil fore-finde Venner og vis Hielp, saa vilde det kun være at misbruge Deres Godhed. Kunde jeg blot være saa heldig engang at vise Dem en Tieneste, eller alene en Villighed, saa vilde jeg anseе mig for undsigelig lykkelig. Dog at føle sig en ædel Mand forbunden er ogsaa en skiøn og beroligende Følelse, saaledes som den ædle Mand alt føler sig salig ved at have viist en Velgierning mod dem, som fortiene det ved Taknemmelighed.

Med disse Ord bukkede han og gik ud af Døren. I denne vendte han sig endnu engang takkende om, og saa rørt end Kronenburg følte sig, var der dog i det sidste Blik, som den Fremmede kastede paa ham atter noget saa skiærende, saa me-gen lurende List, saa meget modbydeligt i det blege

Ansigt; at denne Vexel af hans egne Følelser forekom det unge Menneske drømmeagtig, ja næsten febril. Han bebreidede sig endelig sin Mistroe, og meente, det var kun et Selvbedrag og en Pirrelighed, som Reisen foraarsagede, der i det sidste Øieblik havde giort ham den Fremmede saa aldeles modbydelig. — Vognen var igien istand og Christoffer færdig til Afreisen. Hvor har De, spurgte han hiin, fanget den fremmede Flaggermuus, naadige Herre! thi han beraabte sig paa Dem da han uden for Porten af den Bye, som vi kommer fra, klavrede op paa Vognen.

Et stakkels Menneske, som man fortiener sig Løn af Gud for, sagde Kronenburg, naar man hielper ham, en ulykkelig Familiefader. — Hvad havde Du vel at afhandle og kives om med ham? —

Jo den franske Sluddervæk, svarede hiin, vilde dadle Vogn og Heste, og vide alting bedre. Jeg forstod rigtig nok ikke hans Pluddervelsk, og han kunde heller ikke ret fatte min Mening; imidlertid giver det altid den bedste og oprømteste Diskurs. Jeg er allerede engang før raget sammen med den Karl og dengang skiændtes vi endnu hæftigere.

Hvor der? spurgte Kronenburg forundret.

Jh! forrige Sommer, fortalte Christoffer videre, da vi vare med den gamle naadige Herre

paa hans Gods dybt i Biergegnene. En Morgen finder jeg denne Patron, som jeg alt i Forveien havde seet streife omkring, i vor Hauge. Han maatte være klavret over Plankeværket. Der sad han og tegnede hele Egnen af. Han meente der var i vort Land megen Natur og Perspektiv, og en vis Bellvy, og hvad det var for Tøi meer, som han squadronerede omkring med. Men jeg førte ham uden Omstændigheder igiennem Gaarden, og truede ham at sige det til den naadige Herre. Dengang gav han mig en Drikkeskilling og saae ikke saa tiggeragtig ud. Dagen efter saae jeg ham ogsaa i et Selskab, som jeg hentede den gamle Herre fra.

Christoffer maatte afbryde sin Sladder, thi de stege ind, og ankom snart til den Bye, hvor den Reisendes Ven boede, for hvis Huus Vognen ogsaa efter faa Minuters Forløb holdt stille.

En høi Opskraalen modtog den udstigende Gjest. Alle Tienerne løb imellem hinanden; enhver befalte, ingen adlød, eller og begyndte paa en Forretning, som han dog strax igien, forstyrret af noget, som han troede nødvendigere, afbrød. Kronenburg gik op ad den store Trappe, men da han nu stod i det rummelige Forgemak havde alle

Tienerne forladt ham, og han stod allene i Mørke. — Den kolde Sal gav ham Anledning til at anstille Betragtninger over dette Huses sælsomme Beskaffenhed. Han famlede omkring for at finde en Dør, men vovede ikke at bevæge sig med Raskhed af Frygt for at beskadige noget eller støde det omkuld. Idet han endelig fik fat paa Grebet af en Laas, blev Dørren aabnet indenfra og Christoffer traadde imod ham med en Lygte. Det er dog alt for galt raabte denne. De her endnu? Det bliver galere Dag for Dag her i Huset. Her i Mørke? Følg mig hurtig til den unge Herre, som vist nok ikke engang veed endnu at De alt er ankommet.

Han førte den Fremmede gjennem en lang Gang, og i et velopvarmet Værelse sad Carl von Wildhausen begravet i Bøger, Akter og Brevskaber. Han sprang op og tog hiertelig imod sin Ven. Jeg havde ikke ventet Dig endnu, og heller ikke indfinder nogen af de Slyngler sig, for at melde mig, at Du er ankommet. Og hvorledes er Din Stilling nu min Ven? Jeg veed kun særdeles lidt derom, fortæl. —

Da de vare allene, tog Kronenburg ikke i Betænkning at betroe sig til ham paa følgende Maade: Det er ingen bedre end Dig, Du Kiære! bekiendt, hvorledes den Smule Formue, som min Fader efterlod mig, medgik i Speculationer og til

Forbedringer af det lille Gods, hvilke dog kun alt for snart aabenbarede sig som Forværrelser. Creditorer, især Vexelgield trængte ind paa mig, og, som jeg længe havde frygtet, blev der mig intet andet Skridt tilovers end det, som jeg til Skade for mit Rygte virkelig har maattet gjøre. Maaskee vil der nu komme Hielp fra min gnidske Onkel, som hidindtil var saa gavmild med Raad og Formaninger, men desto sparsommere med Daad og virkelig Understøttelse.

Men det syntes jo dog, sagde Carl, som om dit Giftermaal kunde bringe alting paa Fode igien, og derfor forskrækkedes jeg ogsaa, da du skrev mig saa pludselig til, at dette ogsaa var gaaet tilbage.

Det var mig vanskeligt, blev Kronenburg ved, at gjøre mig den Tanke egen, at have et Giftermaal at takke for Lykke og Velstand. Dertil kom, at Cæcilie, som i Begyndelsen syntes at elske mig, daglig blev koldere imod mig. Heller ikke kunde jeg bestemme mig til at opdage Faderen, hvor ofte han end trængte ind paa mig, min Stillings hele trøstløse Udstrækning; Ordet døde mig hvergang paa Tungen. Denne falske eller rigtige Undseelse var det vel, som gav Anledning til, at Faderen ogsaa paa en høist paafaldende Maade drog sig tilbage fra mig. Jeg følede mig endelig ubeskrivelig ilde tilmode i den Familie, ja jeg manglede snart al Fatning til at tilendebringe

den Rolle med Anstand, som jeg saa overilet havde paataget mig. Men det Værste var —

Hvad? raabte Carl, endnu noget Værre!

Lad mig komme til Enden, sagde Kronenburg, Broderen, et ungt hidsigt Menneske, som Du ogsaa kiender ham for, faldt paa den Tanke, at det var beskiæmmende for hans Søster og Familie, at jeg atter vilde løse en Forbindelse, som var blevet nokſom bekiendt i Omegnen, og fandt at skylde baade sin Pligt og sin Ære, at fordre mig ud.

For Satan! raabte Vennen, — og? —

Vi sloges paa Pistoler. Han blev haardt saaret, og — det forekom mig dødeligt. Du begriber at dette endnu mere maatte paaskynde min Flugt, og styrte mig i den aldeles hielpeløse Forfatning, i hvilken jeg fra Grændsen af sendte dig det korte Brev, hvori jeg anraabte Dit Venskab og Din Bistand.

Du kiender mig, sagde Carl, med inderlig Hiertelighed, Du tvivler ikke paa mit Venskab, imidlertid er ogsaa min indskrænkede Stilling Dig bekiendt. — En Capital, saa stor som jeg er istand til at bringe den tilveie, staaer til Din Tieneste; den skulde være større, maaskee saaledes at Din forrige Stilling derved blev bragt tilbage, dersom jeg turde nærme mig til min Fader med slige Forslag. Men han er haard som Steen, og allerhaardest mod Mennesker, om hvem han troer at

de ved Letsindighed og slet Huusholdning, selv have tildraget sig deres Vanheld. Jeg vil henvende mig til Din Onkel og til Dine værste Creditorer, for at Dit Navn i Din Fraværelse skal blive uden Plet. Nu! hvad tænker Du for Øieblikket at foretage, naar jeg til Din videre Frelse kan hielpe Dig med tusind eller tolv hundrede Daler; thi det er vel det høieste, hvortil mine Kræfter kan strække.

Kronenburg omfavnede sin Ven vørt, og sagde derpaa: Du bliver dog den Gamle! jeg vidste jo nok jeg kunde giøre Regning paa Din Kierlighed; fra vor Skoletid af har Du været mig troere end min egen Siel. Jeg har i Sinde at begive mig hen til den Stad i det sydlige Tydskland, som jeg ogsaa før har talt til Dig om. Der finder jeg gamle Bekiændtskaber, som jeg vil fornye, jeg har meget gode Anbefalinger med mig, som vil bringe mig i Forbindelse med Mænd af Indflydelse, ogsaa haaber jeg ved Talenter, Kundskaber og Flid, at aabne mig en Løbebane der, som skal føre mig til et nyt og bedre Liv, end det jeg hidindtil kiendte; og maaskee kommer jeg saavidt, at jeg ganske kan forvinde og forglemme Tabet af min fædrene Formue. Kan Du imidlertid ved Din Credit, eller ved at bevæge min Onkel til min Fordeel, redde noget af Samme, er det saameget desbedre og sikrere, i Fald min Plan, som ikke

synes mig at være ufornuftig, dog skulde forvandle sig til Chimære.

Med Dine Talenter er meget muligt for Dig, svarede Carl, især naar Du vil give mere Slip paa Dine poetiske Beskiæftigelser og indvie Dig til alvorlige Videnskaber.

Du erindrer mig just om, raabte hiin, at jeg bringer et stort Brev med til Dig fra Din interessante poetiske Ven, som vist nok vil gjøre Dig Fornøielse.

Gid hid! sagde Carl med megen Begjerlighed, og Kronenburg søgte nu i Kiole, Overkiole, Kappe; dog forgiæves. Min Brevtaske skulde dog vel ikke — stammede han forfærdet. — Nei! — den maae være i Vognen. Der blev ringet; en Tiener blev sendt ned for at lede Vognen igiennem, men denne kom et Qvarteer efter tilbage, og svoer paa, at der ikke fandtes det mindste Spor af det, som savnedes, i alle Vognens Lommer og Lædiker. Imidlertid var ogsaa Christoffer kaldt frem, og Kronenburg foer i ham med det Spørgsmaal: Erindrer Du ikke Gamle, om Du ikke i den sidste Bye, eller i det første Vertshuus har seet en rød temmelig stor Brevtaske i mine Hænder, eller paa Bordet.

Den naadige Herre, svarede den gamle Mand med sin sædvanlige Vrantenhed, maatte rigtig nok allerbedst kunde erindre sig det: jeg kan kun sige,

at jeg ikke veed af og ikke har seet det mindste til en saadan Taske, hverken i det første eller det andet Værtshuns.

Heller ikke maaskee, afbrød Kronenburg ham, i Skoven hvor vi væltede med Vognen? Er den ikke blevet liggende der? Saae Du den maaskee ikke ligge paa Jorden?

Christoffer traadde et Skridt tilbage, og skelede hen paa ham med tæt sammenknebne Øine: Naar jeg nu sagde ja, naadige Herre! og vilde for Exempel anføre til min Undskyldning at jeg havde holdt den store Tingest for en fortørret affaldet Rønnebær Klasse, og derfor ladet den ligge i Sneen? Fortiente jeg da ikke de meest udmaalte og eftertrykkeligste Stokkeprygl?

Kronenburg maatte lee, saa fortrædelig han end var. Saaledes har jeg da mistet de vigtigste Breve, og ovenikiøbet mit Pas, som jeg paa ingen Maade kan forskaffe mig herfra.

Der har vi det! raabte Christoffer; det fremmede Menneske, som var saa tienstagtig i den sidste Kroe med at hielpe Dem af Klæderne, saa at han af pure Høflighed stødte mig ret grovt tilbage; der havde saa travlt med Deres Overkiole, og børstede den af, og lagde den saa omhyggelig sammen; den Spidsbub har vist nok ogsaa seet og fisket Brevtasken, thi saadant et Pas kan en Skielm og Spion altid giøre Brug af.

Skulde vel — sagde Kronenburg.

Upaatvivleligt, blev Christoffer ved. Hvad har han ikke squadroneret mig for oppe paa Bukken. Han spurgte om alting, og kiendte desuagtet dog i Forveien hver Vei og Stie i hele Landet.

Hvem taler I om? spurgte Carl.

Ei om det Menneske, svarede Christoffer ivrigt, som de ogsaa har maattet see mere end engang forrige Aar, naadige Herre, i Selskab med Deres Hr. Fader. De kaldte ham allesammen kun den store Naturven, fordi han krøb omkring i alle Skove, Kløfter og Bierge, og tegnede hvert Klippestykke af. Dengang saae han ret reputeerlig ud, men nu skulde man tage ham for en Stratenrøver.

Da Kronenburg havde fortalt hvad der var mødt ham med denne Mand, fandt hans Ven det ikke usandsynligt, at denne, især for Passets Skyld, vel kunde have bemægtiget sig Portefeuillen; dog befalede han, at Christoffer den næste Morgen ganske tidligt skulde ride tilbage til den nærmeste Bye, for dog engang at søge efter den i Kroen. Christoffer forlod Værelset, i det han mumlede halv høit, at han dog nu igien maatte være den, som skulde gisre de naadige Herrers Skiødesløshed god igien.

En Tiener kaldte de unge Mennesker ind i Spisestuen. Kronenburg hilsede paa sin Vens Moder, som var meget artig imod ham, og glæ-

dede sig over, at see ham igien efter saa lang Tids Forløb. Faderen sad noget derfra ved et lille Bord og læste med saa megen Ivrighed i en Bog, at han ingen Notice tog, hverken af Aftensmaden eller den fremmede Giæst. Der er serveret! raabte den naadige Frue hen til ham. Sæt Dig, min Engel, svarede den gamle Herre med en dyb Stemme, begynder kun at spise; jeg kommer altid tidsnok. Jeg kan umueligen rive mig løs fra min herlige Bog.

Man satte sig. De maae, sagde den naadige Frue forbindtlig, begynde med at tilgive en Herremand paa Landet denne Mangel paa Attention, min bedste Hr. von Kronenburg; jeg og min Søn vide saa meget desmere at sætte Priis paa den Lykke, at De efter mere end et Aars Forløb atter vil besøge vor afsides liggende Egn og vor lille Bye, og berøve Residentsen og alle glimrende Cirkler der Deres Selskab. Min kiære Søn har forelæst mig nogle Steder af Deres Breve, og meddeelt mig flere af Deres poetiske Produkter, som have henrykket mig, og som jeg, for saa vidt min svage Indsigt rækker, holder for fortræffelige.

Et saadant Bifald, svarede Kronenburg, vil opflamme mig til i Fremtiden at levere noget endnu Bedre.

Rigtig nok, vil man nu, blev Damen ved,

frembringe gandske nye og uhørte Sager, og det er kommet saavidt, at mange endogsaa forlange, vi skulde forglemme alt hvad vi i vor Ungdom har lært, og har erkiendt for det Rigtige. Men Eftertiden vil udvise, at vore Forfædre dog ikke have giort saa ilde i at knytte sig til en dannet Nation, som ved egen Cultur kan vise os hvad man bør undgaae og hvad man bør stræbe efter.

De taler uden Tvivl, spurgte Kronenburg, om den Franske?

Om hvilken ellers? sagde Damen noget spids! — gives der vel, ret nøie betragtet en anden?

Den gamle Herre, som endnu var ganske fordybet i sin Bog, begyndte at synge høit. Skulde ikke enhver Nation, indvendte Kronenburg beskedent, kunde have sin egen Litteratur; og har den Tydske ikke allerede for længe siden giort betydelige Fremskridt i dens eiendommelige Cultur?

Den Tydske! indfaldt den naadige Frue med hævet Stemme: maae jeg ogsaa høre det af en saa forstandig Ven, som Dem? Naar har den da været tydsk; naar har den vist, at den virkelig vil noget saadant, i Tilfælde af, at en fornuftig Tanke lod sig forene med et saadant Forsæt. Barbarisk, uvidende, plump, og ligesaa politisk, som litterarisk afmægtig, var den høist taknemmelig da den af Ludvig den 14de erfoer hvad den trængte til, og kom strax til Besindelse, da Talere, Historie,

skrivere og Digtere dengang viiste den, hvad den omtrent maatte tænke og føle. Jagttage vi ikke ogsaa, fra dette Øieblik af, en livelig Kappelyst i at skrive, i at præke, og i at giøre Vers ganske i deres store Mønsteres Maneer, som rigtignok aldrig ganske kan opnaaes? Jeg veed vel at der traf en barbarisk Periode ind, og et Forsøg paa at rive sig løs fra disse Mestere, som man maatte fortvivle om nogensinde at blive ganske lige med. Men hvad var det vel andet, end en slavisk Efterabelse af de raae Engellændere, som endnu aldrig have været i Stand til at kaste et klart og liveligt Blik over Verden; men hos hvem Hypochondrie og Kiede til Livet maae spille Dybsindighedens Rolle. Nu blev der tilbedet, afskrevet, efterlignet, og det slette Mønster overdrevet. Fra den ene Ende af Landet til den anden, gienlød nu denne Lære, og man skiælnede ikke engang det Bedre fra det Slettere. Hvor er altsaa nogensinde det Originale, virkelig Nationale fremtraadt? Jeg er overbeviist om, at Tydskeren intet selvstændigt har, at hvis det bliver saaledes ved, den Tid ikke vil være langt borte, hvor han betler af den forglemte, overtroiske Spanier, opsamler hans affaldne Brødkrummer, og udskiærer sig Afgudsbilleder af hans ormstukne Crusifixer og Idoler, hvilke han da atter en Tid lang i raae, hurtig, atterstvindende Fanatisme nedknæler for.

Jeg beundrer denne skarpe Maade at udtrykke sig paa, sagde Kronenburg høist smidig, endnu mere end den Masse af Kundskaber, hvilke en saa kiæk Dom forudsætter hos Dem, min naadige Frue!

De synes ogsaa at være af den Mening, var Damens Svar, at det er Fruentimmerne umuligt at blive forstandige, og rigtig nok, naar man betragter alle de Indretninger, som Mændene have truffet for at holde os i en umyndig Tilstand, saa er det ikke noget stort Under, om de fleste Individer af mit Kiøn, deres hele Levetid gaae i Barndom, iærdeleshed da de kun ved et halv naturligt, halv affekteret Niaiserie finde Behag for Mændenes Øine. Med et saadant Væsen seer det i en tiltagende Alder destomere bedrøveligt ud, derfor beslutte ogsaa de fleste i en Haandevending, ligefrem at forvandle sig til Drager eller Bedesøstre, imedens de Værste endogsaa bringe det til den Virtuositet, at forene begge disse Dyrearter med hinanden.

Uforligneligt! raabte Kronenburg!

Hykler og smigrer kun for hinanden, knurrede den gamle Herre, nedbøiet over sin Bog.

Jeg haaber, blev den naadige Frue ved, De ikke hører til de Mænd, hvis egen Aandsfattigdom gierne vil have Konerne endnu aandsfattigere, for at de selv ikke skulle have nødigt at skamme sig

foran dette Speil. Jeg vilde ikke udtale min Overbevisning i Deres Nærværelse, hvis jeg ikke holdt Dem for en Undtagelse. Jeg kan jo ogsaa erindre mig fra forrige Tider af, hvor meget vi stemmede overeens i vor Beundring for hiin Nation, som nu med Rette kalder sig den store, som nu ogsaa føler, at det er den, som har dannet Europa, og som det er forbeholdet, i Fremtiden først at giøre den til en sædelig, dannet Verdensdeel; thi hvad er vel skeet, opfundet, indrettet, tænkt, (forsaavidt som det er noget værdt at lægge Mærke til), som den nyere Verden ikke har den at takke for?

Men Mennesket forandrer sig undertiden, kiære Moder, sagde Sønnen smilende, og jeg veed ikke, hvorvidt vi begge monne tænke overeensstemmende med vor Ven.

De maatte da være svagere end svag! sagde hun: thi det beviste, at deres tidligere Overbevisninger ikke fortiente dette Navn, men var kun et forstilt Snakken bagefter, og jeg har bestandig agtet Deres Genie, og Deres virkelig dannede Aand alt for høit til, at jeg turde tillade mig endog den allerfierneste Mistanke i saa Henseende imod Dem.

Nu stod Hr. von Wildhausen op, lukkede sin Bog til, og satte sig til Bords. Han bukkede sig kun skiødesløst for Kronenburg, skiænkede sig et stort

Glas Rhinskviin, løftede det i Veiret og raabte: Forfatteren af hiin Bog skal leve! ha! havde vi kun flere slige, fattedes der ikke Mod og Originalitet, saa skulde vi snart have bragt det videre. Thi det, min høistærede Ægtemage, er mine Landsmænds Hovedsynd, at vi endnu stedse skamme os ved, at være dumme; dermed inddysse inden- og udenlandske Narre os, og føre os alle mulige Daarskaber og Grimasser paa Halsen, fordi de kan bilde os ind, at det er klogt og vittigt, at vandre omkring i sligt Tømme og Seletøi; for at behage dem give vi saa ofte Slip paa det bedste af vore Sæder og Indsigter, i det de veed, at faae os til at troe det er kortsynet gammeldags Dumhed. Akkurat som man fordum behandlede de Vilde, som byttede Guld bort for et simpelt Speil. De, min Søns unge Ven, ligesom min Søn selv, vil engang med Taarer grave det ud af Gruset, som de nu med Latter træde under Fødder; thi min ærede Ægtefælle vil formodentlig da alt tilligemed mig være forsamlet med vore Forfædre, fra hvis Midte vi maaskee gjennem et hemmeligt Vindue kan med himmelsk Koldsindighed skue ned paa den lille Nation og den uhyre store Confusion.

Hvem vilde vel indlade sig med Dem! sagde Damen haanlig. Hvem der ikke kan slutte logisk, og endnu mindre skiælne dialektisk, skulde dog engang for alle afholde sig fra at disputere!

Deres Velgaaende! raabte Herren i Huset, idet han tømmede et endnu større Glas: O Himmel! hvilken Kraft og robust Natur hører der til, at have alt dette over- og underjordiske Tøi saadan paa rede Haand, som det altid staaer til Deres Commando. Mit Hoved og min Aand er rigtig nok anderledes indrettet, thi enten maatte begge briste af denne opbrusende Sammenbrygning, eller de maatte fordøie dem saaledes, at der ikke altid, og helst paa saa upassende Tider kom mig noget paa Tungen deraf.

Den naadige Frue blev rørt af Harme, og Sønnen forlegen. For at afbryde den ængstlige Taushed, spurgte Kronenburg: tør man ikke vide hvad det var for en Bog, som De læste i?

Gandske vist, raabte hun: hiin mausſade Forfatter, der har vovet sig til en Gienstand og til en Carakteer, som staaer alt for ophøiet over ham; og som ret bredt bedækker sin Mangel paa Indsigt med tysk Plattitüde. Underligt nok at Fremmede have en træffende Benævnelse paa Noget, som egentlig er saa hiemme hos os; vi har intet Navn for denne vor National Dyd; men rigtig nok bemærke vi heller ikke engang, at den giver Anledning til Dadel, og døbe den: Patriotisme, Retsindighed, Troskab og, ved Leilighed, ogsaa tydsk Tænkemaade, og selv Elskværdighed.

Den Gamle havde reist sig for at hente Bo-

gen! Seer De, sagde han, idet han slog Titelen op, dette Værk er det, som De, min unge Hr. von Kronenburg, grundig skulde læse og studere, saafremt Deres poetiske Aare lod Dem Ro og Indsigt dertil. Derved kunde De lære, og komme tilbage fra en falsk Beundring.

Og dræbe den bedre Aand! raabte Vertinden.

Lad os ikke stride derom, sagde Kronenburg, jeg kiender Bogen og fører den hos mig.

Virkelig? raabte den Gamle; — og hvem monne vel være Forfatter til den? Det undrer mig kun, at den ikke alt er forbudt, da dog den fremmede Indflydelse virker alt for mægtigt i vort Fædreneland. Ogsaa skal Forfatteren kun tage sig i Agt.

Kronenburg tøvede en Smule, derpaa rykkede han dog ud med den Bekiendelse, som han alt havde giort sin Ven Freymund, at Ingen anden end netop han selv havde skrevet dette overalt omtalte, og rigtig nok temmelig farlige Værk.

Hvorledes? raabte alle paa eengang i den største Forbauselse, og da Maaltidet just var tilende, saa forlod Vertinden Værelset med en kort Bøining og et haanligt Smiil. Men den Gamle trykkede det unge Menneske hæftigt til sit Bryst, og raabte som begeistret: Saa skal jeg have den Glæde, at lære at kiende den ædle Tydsker, som i vor jammerlige Tid har vovet med saamegen Kiæk-

hed at fremsige disse store Sandheder? Og det er Dem, Dem, unge Menneske? Tilgiv mig alt, hvad jeg nogensinde har tænkt eller talt imod Dem. I Morgen sees vi atter og vil lære at kiende hinanden nærmere!

Da Kronenburg atter var paa sin unge Vens Værelse, sagde denne til ham: Hvor høie Tanker jeg end har havt om Dig, bedste Ferdinand, saa havde jeg dog aldrig kunnet vente mig et saadant Værk af Dig, som jeg, hvormeget det endogsaa modsiger alle mine Anskuelser, maae sætte meget høit. Og paa hvad Maade har Du selv saa hurtig forandret Din politiske Troesbekiendelse?

Nu ikke mere derom, sagde Kronenburg; det glæder mig, at Din Fader ved denne Leilighed har faaet bedre Tanker om mig; Du lod i Dag falde et Ord om ham; var det ikke mueligt at han kunde bidrage til at gjøre min Stilling bedre?

Carl loe høit, derpaa sagde han med Forlegenhed: Tilgiv, at denne Tanke overraskede mig paa en comisk Maade, og at jeg er nødt til, at gjøre Dig bekiendt med mine Forældres svage Sider. Havde Du ikke ved Dit uformodede Forfatterskab for evig Tid giort Dig forhadt hos min Moder, saa havde Din Tanke kunnet blive udført, om saa min Fader ikke havde viist Dig Venskab og giort Dig denne Æreserklæring. Men nu har Du egentlig fordærvet det med dem begge to.

Den gamle Herre er stedse saa heroisk blot i en Fremmeds Nærværelse, thi han forudsætter, at hans Kone da vil holde sig indenfor et vist Maadeholds Grændser; men han veed ogsaa i Forveien, at han inden Sovekammerets fire Vægge maae bøde for sin Patriotisme og sit Overmod, han bliver der saa meget destomere ydmyget, som han før hævede sig begeistret af Tydskhed og Vin. — Du vil i Morgen blive Vidne til, hvor ængstlig og bønlig han kryber der, hvor han i Dag, som Herre tyranniserede, og fra denne svage Inkonseqvens, som finder sig i Alt, hvor meget den endogsaa undertiden slaaer Allarm, har min Moder fornemmelig abstraheret hendes Anskuelser af den tydske Charakteer. Altsaa kan Du vel tænke Dig, hvor ængstlig hun vil bevogte ham, at han ikke skal giøre noget for Dig, og vi kunne være glade, hvis han ikke ligefrem forfølger Dig, og søger Anledning til Strid, for atter at sætte sig i Gunst og Anseelse hos sin Kone.

Da Kronenburg med et Suk rystede Hovedet til disse forunderlige Meddelelser, vedblev hans Ven: Ikke meer om det; jeg har en særdeles vigtig Bøn til Dig. — Du vil jo efter Dine Yttringer reise længer; læg Din Vei over Godset Neuhaus, ti Mile herfra, som Du alt kiender. Der vil Du lære at kiende Datteren i Huset. Hun er Gienstanden for alle mine Ønsker; men min

Fader er stivt og ubøieligt mod denne Forbindelse, og min Moder er paa hans Side, fordi hun engang for 10 Aar siden blev fornærmet af denne Familie. Men Dit Ord gielder nu saameget hos min Fader, at et anbefalende Brev, en fordeelagtig Skildring vil sikkert kunne vende Alting til mit Bedste.

Kronenburg skildtes fra sin Ven med det Løvte, at ville giøre dette Forsøg, og begav sig til Roe.

Det viste sig ogsaa den følgende Middag, hvor rigtigt den unge Vildhausen havde valgt Farverne i sin Skildring. Den naadige Frue havde taget en meget høi Tone, var kort i sine Svar, og giorde sig ingen Umage for at skiule sin Forstemmelse. Herren i Huset var saa bly og ydmyg, at han neppe vovede at slaae Øinene i Veiret, og afholdt sig, i Dag lige saameget fra Vinen, som fra noget høirøstet Ord. Der vilde ingen Leilighed frembyde sig for Damen til at lade sin Harme frit Løb, blot da Tieneren bragte Aviserne og Dagbladene ind, raabte hun med en skraldende Tone: Bring det Kram strax ud igien! Jeg er nu endelig keed af at see det eenfoldige Vaas ligge slængt her omkring, som i sin Usselhed mishandler den største Mand i de sidste Aarhundreder! Naar

de franske Blade komme, saa bring mig dem! — Hr. von Wildhausen saae med et smerteligt, veemodigt Blik paa Tieneren, og fulgte ham med et undseeligt, bedende Øiekast, men vovede ikke et eneste Ord, for at redde sin Yndlingslekture. Ja selv hiint Dagen før saa høit priste Værk var forsvundet, og Carls Formodning, at Moderens despotiske Lune vel kunde have lukket det inde, synes at stadfæste sig. Der indtraf mange Pauser ved Middagsbordet, thi Sønnens Fortællinger og endnu mindre det Skiæmt og de Anekdoter, som Kronenburg vovede at fremføre, fandt hverken Bifald eller Understøttelse. Da man stod op fra Bordet, forlod den naadige Frue Værelset strax, og idet den gamle Herre fulgte hende med nedslaget Blik, stødte han i Forbigaaende til Kronenburg og hvidskede: Kom om et Qvarteerstid til mig i mit Værelse! — Begge unge Venner giorde imidlertid en Spadseregang i Haugen.

Efter kort Tids Forløb gik Kronenburg, som alt havde lært at rette sig efter Husets Skik, med sagte Skridt til Hr. von Wildhausens Cabinet. Han fandt den gamle Mand endnu stedse forlegen, ragende i sine Papirer, og ængstlig over, hvorledes han skulde begynde Samtalen. — Dyden bliver ikke altid paaskiønnet, mjn kiære unge Ven! — stammede han endelig — og jeg bliver ogsaa tit misforstaaet. Mennesket er et svagt Væsen. —

Hvis jeg turde følge mit Sind, — imidlertid — hvem veed — i Fremtiden — jeg hører De er i Forlegenhed, og kunde let blive forhindret i deres forehavende Reise. Er det mig end ikke mueligt, at gjøre alt det, som jeg ønsker for Dem, saa modtag i det mindste dette Laan, som De engang i bedre Tider kan betale mig tilbage efter Deres Leilighed.

Med disse Ord flyede han ham en Pung med 200 Louisd'or. Og — blev han ved — en Ad: mindelse maae De modtage af mig. — Jeg tænkte først — min Equipage — men det er — kort jeg giver Dem en fortreffelig, godt tilreden Hest, som blot er mig noget for vild. — Naar man er ung, og har en fast Sundhed, som Deres, er det den behageligste Maade at reise paa. —

De gjør mig undseelig — De overøser mig — sagde det unge Menneske!

Uden Omstændigheder, blev den Gamle ivrig ved — thi min Kone ængster sig ogsaa over det Dyr, fordi det er os alle for ubændigt. Men troe ikke at jeg handler saa gandske uden Egen: nytte; jeg har en vigtig Bøn til Dem, ved hvis Opfyldelse De kan gjøre mig Dem høist forpligtet, og saafremt denne Sag kan lykkes Dem, som jeg ønsker, saa gjør De mig i Sandhed lykkelig.

Nævn mig Deres Ønske!

Saa længe det behager Dem hos os, er De

den velkomneste Geist! men naar De reiser herfra, saa viis mig det Venskab, at tage over Neuhaus. Der vil De lære en Familie at kiende, som bestaaer af de modbydeligste Mennesker, som Indbildningskraften er istand til at udfinde, men den harmeligste af dem alle er Datteren i Huset; uden Grundsætninger, forfængelig, koket, alt Godt og især hvert tydsk Sindelaug fiendsk, og Fader, Moder, Søn og Datter, udgiøre en Rede af de afgiorteste Atheister, som ikke erkiende noget høiere, end Voltaire, Diderot, og det hele sørgelige Selskab, af hine nu næsten forældede Fritænkere. Min Søn er forgabet i Pigen, og haaber at sætte det igiennem, at bringe hende som min Svigerdatter her i Huset. Nødes jeg til at give efter, saa drager jeg endnu paa mine gamle Dage ud af Landet. Giør Bekiendtskab med de Folk, og raad saa min Søn, som De har saa megen Magt over, af ganske Hierte derfra. Tael De med Faderen der, som maaskee tager imod fornuftige Grunde, og giør ham paa en fiin Maade ligefrem bekiendt med min Modbydelighed. — Efter denne Tale, omfavnede den gamle Mand hiertelig sin unge Ven, og føiede derpaa rørt til: Og nu besværger jeg Dem endnu engang, med faderlig Velvillie, tilstaae ikke med en saa ædel Aabenhiertighed, at De er Forfatter til hiin mærkværdige Bog. — Vi see sørgelige Tider imøde. Alting tyder hen paa

en høist ulige Kamp, hvori Tydsklands Frihed vil tabe i det allerfarligste Spil. Endnu har man ikke erklæret sig. — Saalænge vil Regieringerne vist ikke billige Yttringerne i deres Bog, og bag efter naar Tragoedien er opført, er Deres Sikkerhed, ja Deres Liv ligefrem i Fare.

Jeg vil lægge Deres Advarsel paa Hierte, svarede Kronenburg. De har saamegetmere Ret, som Bogen alt er forbudt i mit Fædreneland. Hvorledes man paa Grændsen af Hertugdømmet har erfaret hvem jeg er, det begriber jeg ikke, men nylig, just den Aften, da jeg ventede Deres Bud, passede fire til fem Mennesker mig op, som jeg kun ved List er sluppet fra.

Det glædede Carl, da Kronenburg flyede ham de Penge, som han havde faaet af hans Fader. Der blev vedtaget, at bringe de meest paatrængende Creditorer for det første med denne Summa til at tie, om de end ikke gandske bleve betalte, saafremt hans Onkel slet ikke vilde indlade sig paa at tilfredsstille deres Fordringer. Men skede dette saa kunde Kronenburg altid faae Pengene tilsendte.

Efter Aftensbordet, ventede begge Venner til langt ud paa Natten, men Christoffer vilde endnu ikke komme tilbage, og bringe Efterretning om Brevtasken og det mistede Pas. — Da man endelig halv søvnig vilde til at skilles ad, trampede en Hest ind ad Gaarden, og man hørte Christof-

fers Stemme, som raabte paa den indsovede Staldkarl. Gandske sikkert, sagde Kronenburg, har Menneskет giort den hele Reise tilbage ligetil det Sted, hvor vi vældede med Vognen.

Imidlertid kom Christoffer op, aandeløs og forjaget, og endnu langt fortrædeligere end sædvanligt. — Har Du giort hele Reisen tilbage, stakkels Karl? raabte Carl ham imøde.

Det har jeg vel ladet blive, svarede den Gamle; thi i det næstsidste Værtshuus havde jeg jo endnu seet den naadige Herres fordømte Brevtaske. Jeg steeg kun af i den sidste Kroe, har vendt op og ned paa hele Hufet, brudt Skabene op, kastet Dynerne ud af Sengene, og Stole og Borde overende, og søgt alting, skiønt forgiæves, igiennem.

Men Du har været næsten 24 Timer borte, hvor har Du da drevet omkring imedens?

O! 13 Timer idet mindste, har jeg siddet ret rolig og stille.

Hvorledes det?

Det skal jeg sige os, vedblev den Gamle, men bliv kun ikke utaalmodig. Da jeg med al Strænghed havde tilendebragt Huus-Undersøgelsen, og jaget Skræk og Ærgrelse i Livet paa Værten, satte jeg mig igien til Hest. Men jeg var neppe kommet tusind Skridt paa Tilbagetouren, saa rider der mig Een forbi paa en Tværvei — en smuk

Hest, Manden ogsaa godt paaklædt — og — hvem var det? Den samme fordægtige Patron, som efter min Troe har knebet Dem Deres Brevtaske bort. Jeg vendte om ad Siden til, bag efter ham. Karlen havde for længe siden seet og kiendt mig. Hans onde Samvittighed driver ham til, pludselig at giøre høire om, ind paa en Markvei, ligesom om han saadan reed og spekulerede paa en Spadseretour. Jeg dreiede ogsaa af fra den store Landevei og reed efter ham. Det havde han vel ikke formodet; thi nu satte han afsted i fuld Galop. Det kunde nu vort gode Ploiesog ikke giøre ham efter, men jeg lod stryge til, thi jeg havde i Sinde at ville lade Kieltringen sætte fast i Byen. Alt hvad Hesten kunde løbe gik det nu, under Ribbeensstød og Sporestik, og førend jeg selv vidste det, var jeg ved Porten af Byen. Borgervagten staaer alt i Gevær; jeg spørger efter den og den, og beskriver ham, saa godt jeg kan, da holder man mig an, noder mig til at stige ned af Hesten, og jeg bliver sat i Vagten. — Derfra bringes jeg til Borgermesteren. Jeg var en Betler, en Landstryger ogsaa videre, en mistænkelig Dagtyv, jeg skulde i Hullet. Nu saa for Satan og hans Oldemoder, da fløi mig Ord og Talemaader ud af Munden, og der var mange der iblandt, som Borgermesteren ikke tog mig naadigt op. Mit Pas skulde jeg vise frem. Et Pas paa en Spadsere-

tour? — Jeg maatte i Fængsel — en fiin ærbar Mand, der havde giort Rede for sig, og i Følge sit Pas var en Baron Kronenburg, havde denuncereret mig, som han udtrykte sig. — Hverken Banden eller Skiælden hialp. Jeg kikkede ud af et snævert Gitterværk over Byeporten, og kunde see over hele Byen. Henimod Aften, da det alt var mørkt, gaaer Hr. Ritmester von Wulf ned ad Gaden. Jeg skreg alt hvad jeg kunde og fortæller ham min Cafus. Han beder mig endelig løs, og da jeg nu ræsonerer endeel om Statisfaktion, mener Borgemesteren, at jeg skulde takke Gud, at jeg var sluppet saa godt, thi for min Skiælden paa Øvrigheden, burde jeg vel sidde otte Dage paa Vand og Brød. Slutteren maatte jeg ogsaa give en dygtig Skilling. Nu havde jeg endda sex fulde Mile tilbage. Ja, ja, jeg har jo altid sagt: den komplette Confusion er alt i Landet, Tyven lader den ærlige Mand sætte fast, det er den forkeerte Verden, eller ogsaa er Revolutionen forhaanden.

Efter nogen Tids Forløb befandt Kronenburg sig til Hest, for at aflægge sit Besøg i Neuhaus. Foraaret og Sommervarme havde indfundet sig, og den Reisende, som havde forglemt sine Sorger, følede sig nu saa let og veltilmode, som Ynglingen pleier, naar han første Gang fierner sig fra sit Hiem, for at lære at kiende Verden. Han havde alt besøgt nogle behagelige Landhuse i Nær-

heden, og havde med muntert Sind giennemstrøget Bierge og Skove, og nu paa den livelige Vei hen ad Sletten, droge Skikkelser og Begivenheder fra hans tidligste Ungdom forbi hans Aand. Han var fordybet i det glade Drømmerie, hvori alle Erindringer forfriske vort Sind, og Alvor og Daarskab betragtes med eens Blik. Han havde ogsaa ofte havt Leilighed til at erindre sig sin Vens Advarsel, thi hans Hest krævede en kunstmæssig og opmærksom Behandling. Den var kraftfuld og af en god Race, men forvænnet af sin Rytter. Herrens Egenskaber gaae paa en vis Maade over paa Dyrene, og saaledes var dette ogsaa forunderlig adspredt, det blev ofte skye uden Anledning, og sprang til Siden og snublede uden nogen Aarsag. Det havde allerede eengang hændt sig, at den baldstyrig styrtede afsted i et blindt Rend, uden at tage det mindste Hensyn til sin Behersker og hans Villie. Saaledes havde Kronenburg ogsaa den Bihensigt med denne Reise, især da han holdt sig for en god Rytter, atter at vænne det smukke Dyr til Orden og Fornuft. Han lærte under dens Opdragelse, at han selv var mere adspredt end han havde troet om sig, den værste Feil, hvorved hver Opdragelse, saavel hos fornuftige som ufornuftige Væsener bliver umuelig.

Den følgende Dag, saae han hist fra en Høide af, Slottet bag ved en Kratskov ligge foran

sig, da et ungt Menneske ligeledes til Hest, nær-mede sig til ham. Da denne efter nogle Spørgs-maal og Svar havde erfaret Kronenburgs Die-meed, raabte han: Ei da kommer De jo ret til beleilig Tid, thi om to eller tre Dage skal Frø-ken have Bryllup.

Frøken af Huset? umueligt!

Hvorfor umueligt? De vil dog vel ingen Indsigelser giøre? Festen bliver saameget mere glimrende, som Faderen paa samme Dag vil høiti-deligholde Mindet om sin fem og tyveaarige For-bindelse. Hele Nabolauget er alt for længe siden indbudt, og da Sagen er saa almindelig bekiendt, saa kunde jeg heller ikke formode at den var Dem fremmed. Slottet vrimler af Giæster, og De maae maaskee tage til Takke i Hollænderiet eller Forpagterboligen.

Men hvem i al Verden, raabte Kronenburg, skal da Frøken givtes med?

Det er just det forunderligste ved Sagen, vedblev det unge Menneske snaksom og med den største Letsindighed: Det er et Partie, som for et Fierdingaar siden umuelig kunde have faldet hverken Fader, Moder eller Pigen selv ind, thi det er en Mesalliance, som ogsaa i sig selv strider aldeles imod al Fornuft. Tænk Dem kun omtrent for 16 Uger siden kommer der en ung Springfyr giennem Byen, afgiver et Brev, bliver venskabelig

modtaget, et Menneske omtrent paa min Alder, og mig ikke uliig hverken i Ansigt eller Væsen. Han er nylig afgaaet fra Universitetet, en Forvalters Søn, og har hiemme en syv otte Miil herfra. Det unge Blod giør Vers, spiller en Seladon, er beleven, læser Bøger for. — Som om han var halvgal bliver han forliebt i den rige smukke Pige. Hun bliver lidt efter lidt smittet af det samme Galskab; Forældrene ere utilfreds dermed, Moderen græder, Faderen bander. Dog al Banden har sine Grændser, ogsaa de rigeligste Taarer høre op at rinde — kun Kierlighed er evig og uudtømmelig. — Ikke sandt? hele Verden siger det jo! Det stadfæster sig ogsaa her, og at giøre en god Mine til et daarligt Spil er egentlig de fornemme Folks hele Kunst. Kort den unge Vindpose er lykkelig.

Tilgiv mig et Spørgsmaal, sagde den Reisende, De er vel selv Brudgommen?

Med høi skadefro Latter saae det unge Menneske paa ham, gav Hesten af Sporene og fløi afsted, saa den lette Sommerkiole flagrede for Vinden efter ham, idet han raabte tilbage: Kom snart efter Kammerat!

Stakkels Ven! sagde Kronenburg til sig selv, saa er det altsaa for bestandig forbi med Dit Haab og alle Dine Ønsker? Din Fader er nu ligeledes alle sine Sorger qvit, og mine modsatte Ærinder

skal ikke volde mig nogen Kummer meer. Han reed langsommere i dybe Tanker, og da han endelig kom til Slotsgaarden, sprang det unge letfærdige Menneske ham atter i Møde fra Stalden af. Aha! raabte han med en smilende Mine, der er De jo endelig! De vil forundre Dem over hvem De vil finde oppe hos den gamle Baron. En gammel Bekiendt!

Dog vel ikke min Ven, Hr. von Vildhausen, der er ilet mig forud? spurgte Kronenburg!

Nei! han hedder ganske anderledes!

Eller Hr. Freymund?

Langt fra!

Dog vel ikke, sagde den unge Mand nølende, en Hr. Vandel.

Rigtig! raabte Ynglingen og sprang op ad Trappen, dog bemærkede han først, hvor pludselig Kronenburg var blevet bleeg, thi netop denne Mand havde de betydeligste Verler paa ham. Han overlagde hurtig, om det ikke var bedre, strax igien at bestige sin Hest, og tilsomst at søge Landeveien, men Staldkarlene vare imidlertid alt komne til, og han var omringet af Tienere. Han ansaae sig som en Fange, og fulgte den foranilende Tiener, som vilde melde ham, med et tungt Hierte. Et deiligt Pigeansigt hilsede ham ned fra Balkonen, med huld Venlighed. I det han atter hævede sit Blik troede han at blive en skadefro eller maaskee

endogsaa ondskabsfuld Latter vaer, som øienblikkelig atter opløste sig i et huldt Smiil. Da han skred op af Trappen og over den store Forsal, undrede han sig over den Nolighed og Stilhed i Huset, som var ubegribelig, hvor der var saa mange Giæster tilstæde. Baronen kom ham imøde med et liveligt Velkommen, idet han glædede sig over at lære at kiende en Ven af den unge Vildhausen, som vilde opmuntre og belive Eensomheden i hans landlige Huus.

Eensomhed? spurgte Kronenburg forundret: jeg maae tvertimod befrygte, at være en besværlig Giest ved den skiønneste Fest i Deres Liv.

Baronen saae forundret paa ham. Deres Datters Formæling, Deres Sølvbryllup, blev Kronenburg ved, men Baronen afbrød ham med Skoggerlatter og raabte endelig: Jeg vædder De er alt falden i Hænderne paa vor Birdpose, den unge Vehlen. Dette Menneske, en Universitets Ven af min Søn, har allerede længe giort sig det til et Studium at opfinde Usandhed paa Usandhed, og derved er det blevet ham saaledes til Natur at lyve, at han selv i de allerligegyldigste Ting aldrig kan blive Sandheden troe. Med min Datter driver han tusind Uglspil-Streger. Vi ere alle saa vante dertil, at intet Menneske i Huset hører paa ham meer, og derfor er det ham en Festdag engang at træffe paa en Fremmed, som endnu ikke

kiender hans Naturel.

Ved denne Erklæring faldt der en Steen fra den Reisendes Hierte, thi saa havde han vel heller ikke nødig at frygte for Hr. Vandel; men dog kunde han ikke undertrykke en Ømfindtlighed over, at see sig saaledes ført til bedste af en ung Springfyr; hvis det unge Menneske, sagde han, saaledes har vænnet sig til at lyve, saa er det meer end Spøg, man har da vel Aarsag til at kalde denne fuldkomne Foragt for Sandheden en Last. Og skulde han aldrig anvende dette Hang til noget Ondt? Jeg frygter denne Daarlighed, som vel kun endnu skal tiene til at opvække Latter, vil i Fremtiden afvinge ham og andre mangen bitter Taare. Hvorledes kan man saadan lege med Livet. Men han vil vist heller ikke undgaae sin Straf, og en maaskee alt for sildig Anger.

Fortreffeligt! sagde Baronen med et Smiil; men kiære unge Ven! har De da alt kiendt mange Folk, som tale Sandhed? Alting i Verden lyver jo dog, hver paa sin Maade, og den hvoraf den naragtige Vehlen betiener sig, er dog en af de uskyldigste. Jeg har ikke Tillid til noget Menneske, og giør heller ikke den unyttige Paastand paa, at nogen skal lide paa mig. Sandhed holder vist nok ikke Verden sammen, og hvilken Skræk vilde det føde af sig, hvis dette gode Creatur, som der er fortalt saamange Fabler om, virkelig

engang viste sig. De har udtrykt Dem ret hjerteligt og varmt, og det vilde behage mange andre endnu mere end mig, thi — kom Bedste! ned i Haugen! — jeg har efter min Mening stedse bemærket, at vi allerbitterst dadle de Feil hos andre, som vi selv ikke føle os ganske fri for.

I Haven traf man Konen og Datteren, tilligemed den unge Sandhedsfiende. Kronenburg var blevet blegrød ved Baronens sidste Ord. Vehlen nærmede sig til ham uden al Forlegenhed, og fortalte ham selv sit lystige Indfald, som han kaldte det. De har, sagde Kronenburg, alt behandlet mig ganske som en fortrolig Ven, og jeg maae takke Dem derfor. — Uden Aarsag, svarede Springfyren; det Hele var vist nok i sig selv ganske uskyldigt, hvis ikke enhver, selv den bedste og meest tykhudede Samvittighed i Verden dog altid havde sit ømme Sted. Saaledes har De selv i Navnet Vandel givet mig den Troldstav i Haanden, hvormed jeg kan sætte Dem i Skræk. I den Anledning maae jeg med det Første opfinde en ny Historie.

Den Reisende begyndte at blive forstemt, thi det forekom ham som denne lette og hensynsfrie Tone grændsede til Uartighed, og han begreb ikke, hvorledes Eieren af Huset, og Damerne især, kunde taale den. Men disse synes at føle sig ret tilpas, og den unge Daare blev ved Bifald opfordret til

at beherske paa denne temmelig raa Maade Samtalen endnu mere. Nu kom ogsaa Sønnen af Huset fra Jagten, og idet han flyede sin Flint og de skudte Snepper til den Jæger, som fulgte ham, raabte han: Ei! Vehlen! der er Du jo! Din Fader er i Skoven og siger: han bringer Dig de Penge, som Du nylig har skrevet ham til om. Uden at svare, sprang hiin afsted, hvorpaa den unge Baron slog en høi Latter op. Nu har jeg dog engang betalt ham med lige Mynt! raabte han. Han giør sig til af, at man ikke skal kunne narre ham. Hans Fader tænker ikke paa at komme hertil.

Kronenburg vilde have følt sig i en høist ubehagelig Stemning, hvis den smukke Piges Venlighed og hendes forbindtlige Forekommenhed ikke havde holdt ham skadesløs. Ved Bordet sad han ved Siden af hende, og deres Samtale var, om endog ubetydelig, saa dog munter og let, og først mod Slutningen af Maaltidet sneg den ydmygede Vehlen sig ind, og var, som alle paastod for første Gang i en heel Maaned beskiæmmet og taus forlegen.

Jeg maae først lære at kiende denne Familie nøiere, sagde Kronenburg efter nogle Dages Forløb til sig selv; jeg veed endnu ikke hvorledes jeg

skal begynde min Underhandling. Han vilde ikke endnu tilstaae sig selv, at Datterens forekommende Venlighed fængslede ham. Hun syntes jo dog kun at have Øine for ham, og at leve i hans Blik; med ham under Armen gik hun at spadsere, og talte kun med ham, om ogsaa de andre fulgte med. Hun lod sig forelæse af ham, og roste hans Stemme og det Udtryk, hvormed han læste, meer, end han var vant til at høre af sine Venner. Saaledes forgik Timer og Dage, under Leeg og Spøg, og han kunde ikke finde noget Minut til at tale før sin Ven, og endnu mindre til at skrive ham eller den gamle Wildhausen det belovede Brev til.

Da man igien en Eftermiddag, da det regnede, havde underholdt sig med en Bog i Bibliotheket, begyndte Kronenburg: Jeg tilstaaer efter det som man har sagt mig om Deres Forkierlighed for den franske Litteratur, kunde jeg ikke formode at finde alle vore gode tydske Skribenter her, og jeg undrer mig endnu stedse over, at jeg hidindtil efter Deres Ønske kun har maattet forelæse ud af dem.

Kiære Hr. Baron! sagde Moderen, heri seer jeg ikke noget, hvorover De kunde forundre Dem. Det kommer kun af, at vi overalt ikke tage os vor Lektüre saa alvorlig og nær, som de fleste Mennesker, som nu engang have paataget sig den

høist besværlige Rolle, at være enten enthusiastisk opflammede eller sprudlende af Galde, for dette eller hiint Partie. Der danne de dem selv et Gespenst som de kalde Smag, eller Fremskridt i Cultur, og Dannelse, hvilket de bringe deres Tidsfordriv til Offer, og som de dog mangen Gang selv ikke troe paa — blot for at forekomme sig selv at være ret oplæstede! Nu hvad skal man gjøre? Saaledes som vi nu engang ere beskafne, maae vi undertiden læse, det gaaer Haand i Haand med vore qvindelige Arbeider, og saaledes forsvinde ret behagelige Timer, Dage og Uger.

Det forstaaer jeg ikke, raabte Vehlen, jeg glæder mig kun over — (han pegede hen paa Digterne og Romanskriverne), at alle disse Rækker tydske, franske og engelske Bøger, har drevet det saadant ret i det Store og Vidtomfattende; det er ogsaa mit Libhaverie. Alle disse Centner Løgne vilde man dog ikke kunde brænde blot et Gran Sandhed ud af. Og dog vil den ærbare moralske Hr. von Kronenburg forarge sig over min uskyldige Sindsopmuntring!

Hvorledes kan man nu sammenligne slige Ting med hinanden, raabte denne.

Hvorfor ikke? bemærkede Sønnen af Huset; det er det samme Talent, kun mere uddannet og udspundet. Derfor har jeg ogsaa fra Barndommen af ærgret mig over, naar jeg saae min Mo-

der og Søster, udgyde Taarer over det opdigtede Tøi. Jeg kan ikke beskrive, hvor sælsomt, alle slige Yttringer, høi Latter eller spændt Interesse, ere forekomne mig, da jeg endnu aldrig har været i Illusion. Jeg har ogsaa bemærket, at man virkelig først maae afrettes, virkelig dresseres til at kunne føre et saadant Papiir Liv i Bøgerne; disse Mennesker tabe ogsaa al Die og Sands for Virkeligheden.

Men, sagde Faderen med en alvorlig og vigtig Mine, lad os kun tage vore franske Yndlinger frem igien, thi det forestaaer os maaskee meget nær, at vi har det finere Selskabs Sprog og Udtryk, som er denne Nation egen, hsilig forunden. Hvem der forstaaer godt og paa hans Maade at underholde sig med Franskmanden, har alt halvt vundet ham, og medens Monarkerne giøre deres Tropper mobile og anlægge og formere Arsenaler og Artillerieparker, saa lad os derimod, mine kiære Venner, bemægtige os vore saakaldte Fienders Sprogvendinger, Vittighedsspil og lette Conversationstone, for med et nøie Bekiendtskab til deres Voltaire, Racine og Diderot, paa den mildeste Maade at kunne giøre Modstand.

Rigtig, sagde Sønnen! det er Vaaben til Beskyttelse om end ikke til Modstand, og kunde maaskee være os til megen Nytte.

Man maae lyve, indvendte Vehlen smilende,

saa at de Karle hverken vide ud eller ind, og sqvadronere saaledes, at de selv holde sig for Tydskere; saa har man vundet Spil.

Da Kronenburg den følgende Dag var alene i Haugen med Frøkenen, forekom det ham, som om hun var endnu fortroligere end sædvanlig imod ham. Han gav ligeledes efter for sin egen Stemning, og giorde sig dog i sit Inderste Bebreidelser over, at han saa aldeles forsømte det Ærinde hans Ven havde givet ham. Han kunde blot undskylde sin Opførsel for sig selv dermed, at han antog det som afgiort, at hans Ven aldrig havde været elsket, og det vilde derfor være Uret at fremme en Forbindelse, som kun kunde giøre begge ulykkelige. Om han turde tilegne sig en Lykke, der uden hans Medvirkning, som en moden Frugt faldt ned i hans Skiød, var han endnu ikke enig med sig selv om. Han sporede heller ingen Lidenskab hos sig, og overlod til Fremtiden, at afgiøre Udfaldet enten saa eller saa.

Paa en høist ubehagelig Maade blev han hurtig nok udrevet af disse Sophismer, idet Frøkenen med forandret Stemme og Mine pludselig raabte: Hører De altsaa ogsaa til det store Fleertal af de charakteerløse Mandfolk, som ikke modstaae nogen Lokkelse, ikke paa en ædel Maade kan afvise nogen tilsyneladende Gunst? De vil være en Ven, og har neppe engang endnu nævnet min

Elskers Navn for mig? Han lod mig vide, endnu førend De kom, at De vilde handle for ham, men ved det ringe Udseende af, at jeg yndede Dem, havde De strax glemt alle Deres Løvter. Saa ofte jeg har tilladt mig et saadant Skiæmt, saa er det ogsaa lykkedes mig, og derfor ere Pigerne vel heller ikke at fortænke i, om de just ikke ere istand til at indsamle alt for opløftede Begreber om Mandkiønnets Fortræffelighed.

Kronenburg søgte hurtig at fatte sig, og svarede: Men troer De da virkelig min indtagende Frøken, at jeg ikke strax erkiendte den forstandige Coquette i Dem? Mener De da virkelig, at jeg har villet noget andet end sætte Dem paa Prøve, og erfare hvorvidt De vilde drive Deres Skiæmt? Jeg bør tiltroe mig selv meget Skuespiller Talent, siden De, som dog er saa fiin, med saamegen Vished har troet at see den ømme Hyrde i mig.

Med dette Talent, svarede hun smilende, er det dog kun saa som saa! Den Forliebte spiller De idet mindste langt naturligere end nu Verdensmanden, der lægger sin snedig paatagne Maske af. De er aabenbar forlegen, hvormeget De end søger at fatte Dem. O ja! min Herre! De har endnu meget tilbage at lære i den store Verdens Skole, De er blot løbet Deres Vei udaf en af dens nederste Classer.

Hun forlod ham spodsk, og den Forstemte gik ind i en dunkel Løvhytte, hvor han traf Sønnen af Huset, læsende i en Bog. Hvor er Deres Hr. Fader? raabte han hæftig, jeg kommer for at tage Afskeed med ham; thi jeg maae uden Opsættelse reise. Min Fader, svarede Sønnen, er oppe paa sit Arbeidsværelse, i den nødvendigste og dog overflødigste Beskiæftigelse i Verden.

Hvorledes skal jeg forstaae det?

De har jo vel hørt ham sige, at han sætter sin Stolthed i, at forvalte sine Godser selv. Men nu træffer det sig saaledes, at han slet ikke forstaaer sig det mindste derpaa. Det veed ogsaa hans Folk, men han anvender i sine Tanker den største Kunst paa at skiule det for dem. Oekonomen, Skovrideren, Forvalteren, maae daglig komme til ham, for at aflægge Regnskab for hvad de har giort, og modtage nye Befalinger. Denne Conference varer nogle Timer. Min gode Fader qvæler sig, for at udgrunde sindrige Spørgsmaal, at give Ordrer, som ere umuelige at udføre, og for nu ikke at synes, som om han behandlede disse Sager let, sindigt, og for ikke at ende Comedien alt for hurtigt, saa hersker der ofte en korteerlang hellig Taushed, naar han ikke veed noget meer at spørge om, og de andre naturligviis ikke veed at svare mere. Hver Dag er han bange for denne Time, og behøver ogsaa hver Dag en temmelig Tid for

at komme sig efter den. Gaae De kun op, maaskee forløser De ham derved fra sin Skiærsild.

Kronenburg fulgte dette Vink, og forefandt i Baronens Værelse, det opstillede Tienerskab i en taus, tvungen Opmærksomhed, og Herren selv ponsende med Blikket stivt opvendt mod Himmelen. Hans Ansigt opklaredes, da han bemærkede den Indtrædende; han lod alle gaae med det Udraab: I Morgen omstændeligere; jeg har ikke længer Tid i Dag. Han beklagede, da han hørte at hans underholdende Giæst alt vilde forlade hans Huus i Morgen eller Overmorgen. Imidlertid hørte man Dørre slaae op og i, hæftig Ringen, Raaben paa Tienerne, derimellem den unge Herres Stemme, og ilende Skridt langs ad Gangene, op og ned af Trapperne. For Guds Skyld raabte den forbausede Kronenburg, hvad vil det sige?

Vær De ganske rolig, svarede Baronen koldsindig; det er intet videre, end at min Søn studerer. — Hvorledes? Studerer? — Ja! han lod mig vide i Dag Morges, at han endnu inden Aften vilde begynde sine Studeringer igien, og da jeg veed, det gaaer noget uroligt til derved, saa er jeg alt belavet paa denne Støi. Det unge Menneske lever, som De vel har bemærket, temmelig adspredt, og egentlig ubeskiæftiget. Saalænge ubestemte Spadseretoure, Jagtfornøielser, en let Lekture, Riden og Besøg rundt omkring, opfylde hans

Tid, saa er han temmelig rolig. Men hver tre Maaneder falder det ham gierne ind engang, at han ikke ganske bør forsømme sine Studier, saa slæber han endeel vigtige og dybsindige Bøger sammen, og sætter sig med den redeligste Iver ned imellem dem. Men neppe har han slaaet dem op, saa falder i denne afsides Eensomhed tusinde Ting ham ind, som han ellers aldrig tænker paa; saa har en Tiener forlagt et og andet, som igien maae skaffes tilveie. Der maae sendes en nødvendig Billet ned i Nabolauget; saa skikkes Bud efter Smed og Snedker, for i al Hast og med Hæftighed at bestille en Indretning, som i Grunden er overflødig, saa skal der rages om i Bibliotheket, for at søge om en Bog, som strax efter bliver forlagt. Eller en lignende larmende Forretning, den ene efter den anden. Det er derfor ikke altid sandt, at Muserne ynde Eensomhed og Roe, og har vi her ingen brusende Vandfald, i Nærheden af hvilke, der efter Manges Forsikkring skal kunne tænkes fortræffeligt, saa benytte vi os her af Trapperne til Caskader, og Smælden af Dørre, som Ekko mellem Biergene.

Kronenburg forlod Huuseieren med en forunderlig Følelse. Han tænkte paa, hvorledes intet Lem af denne Familie, syntes at bære Agtelse for det andet, og dog kom alle temmelig godt ud af det med hinanden. Da man om Aftenen atter

forsamlede sig ved Theebordet, traadde Moderen venlig hen til Gjæsten og hvidskede til ham: min Datter har sagt mig, at de har optaget den unge Piges Spøg med Omfindtlighed, men som en Mand af Verden, skulde De ikke gjøre det. Hvad kan vi stakkels Fruentimmer vel gjøre andet i vor Eensomhed, der kunde give os saamegen Underholdning, som at hyldes af Unge og Gamle? Kjære unge Ven! det er jo kun et andet Slags Kortspil, og at blænde med Færdighed, spille med Fiinhed, giette den Andens Hensigter, aldrig blotte sig selv, men mindst af alt, at tage et artigt Spøg for Alvor, det er altsammen Egenskaber, som en god Opdragelse bestemt maae bringe tilveie, og jeg har ikke seet paa Tid og Møie for at bibringe min forstandige Datter alle disse smaae Kunster, for at h u n aldrig skal blive et Offer for uddannet Klogskab, som med hine kunde fange den uerfarne Pige, og gjøre hende ulykkelig. Vi daare Mændene, men maae aldrig lade os bedaare, og jeg undrede mig alt den første Dag over, at De saa snart gik i Fælden.

Kronenburg bukkede sig høfligt og takkede med nogen Bevægelse for, at man havde villet behandle ham endnu saa naadigt. Men snart blev enhver sagtere Samtale afbrudt af de Kortvilligheder, som den unge Wehlen foredrog paa sin skriende Maneer, og som Fader og Søn alt paa

nogen Tid med Fornøielse syntes at have hørt paa. Der var bleven bragt et Brev. Ah! fra den gamle Baron Manlich: raabte Vehlen, som i forrige Aar, al den Tid, han opholdt sig i Besøg i Deres Huus var et Eventyr for Nabolauget. En af hans forunderligste Historier er Dem sikkert endnu ubekiendt. De var dengang reist bort, og han syntes slet ikke ilde om, at boe her nogle Dage ganske alene med mig. Jeg er paa Jagt. Tæt uden for Byen gaaer en Vogn i Stykker; den gamle Herre begiver sig hen dertil, hielper et gammelt og et ungt Fruentimmer paa Benene, hvilke, som siden efter kom for Dagen, vare to Opdragerinder; han spadserer med Dem, viser Dem Haugen og Egnen, og tilsidst endogsaa hele Slottet — som sin Eiendom. For ret at sætte sig i Autoritet hos Smaadamerne, skiænder han paa Herskabets Domestiker, bander og galer rundt omkring i Huusholdnings-Bygningerne, befaler at dette og hiint den følgende Dag skal indrettes anderledes, og da Karle og Daglønnere ganske forbløffede ikke forstaae ham, praler han for sit Selskab med, hvormegen Frygt alle hans Undersaatter har for hans Majestæt. Men det lystigste var, at han lod en Bonde, der smøgede Tobak i sin egen Gaard, med forfærdelig Skrig og Spetakel, sætte i Hullet. Da Fruentimmerne nu udmattede af Omvandring, Allarm og uendelig Ærbødighed,

endelig reiste af igien i deres sammenflikkede Vogn, maatte han med adskillige Daler tilfredsstille den indespærrede Bonde, bestikke Bondefogden og give Karle og Daglønnere anseelige Drikkepenge, og mig i min Ubetydelighed mange Kys og Favnetag, saavelsom hiertelige Venskabsforsikringer, for at ingen skulde forraade med hvilken falsk Herligheds-Glands, han havde opkastet sig til en Tyran paa tre Timer.

Mange Anekdoter og meget Spøg kom nu paa Bane, og det unge Menneske syntes virkelig at være uudtømmelig; omendskiønt mange af hans Fortællinger ikke havde nogen synderlig Pointe, saa fandt de dog villige Tilhørere i Familien, og Kronenburg, som alt længe havde været forstemt, begreb ikke, hvorledes Smaaehistorier uden al Sammenhæng, uden aandig Forbindelse kunde more Selskabet. Han yttrede en beskeden Critik og Baronen svarede: Jeg tilstaaer Dem, mig er det som man kalder Anekdoter netop den behageligste Underholdning. Disse afrevne Indfald og Snurrigheder more just, fordi vi ikke behøve nogen Forberedelse til at forstaae og smage dem: hvad der interesserer mig i Historien, er heller ikke andet, og jeg venter endnu bestandig paa den sindrige Forfatter, som engang skal forvandle mig alle disse keedelige Omstændigheder til Skiæmt, og aldeles opløse hver tilsyneladende keedsommelig For-

bindelse, hver Følge af Virkning og Aarsag; thi det Hele er jo dog kun Usandhed; nogle franske Memoires nærme sig saaledes temmelig til det, som jeg forlanger.

Enhver Nations Litteratur, sagde Frøkenen, kan heller ikke paa anden Maade fremstilles interessant; kun som et Chaos af enkelte, afrevne, ofte bizarre, ofte ubegribelige Syner har den noget tillokkende for mig.

Ei Ei! raabte den unge Vehlen, der er den tydske paa den bedste Vei, til at vinde Deres fuldkomneste Bifald. Det vil snart være kommet saa vidt, at vore aarlige smaae bitte Calendere levere os de meest sammenhængende og største Værker. Disse gnule Smaalam, hvorpaa Munden er klistret sammen med Guld, eller som først, ligesom Kattekillinger efter ni Dages Forløb faae de smaae muntre Øine op, naar deilige fine og retspidse Fingre have afgnedet den glimrende Sammenklistring af de fine Smaaeblade, og løst saavel Digtenes som Fortællingernes Tungebaand. Men hvor nydelige Kobberne, hvor skarpsindige Forklaringerne derover, hvor rørende Historierne, hvor fiintvævede Digtene end monne være, saa finder jeg dog stedse i denne lille Format endnu alt for megen tydsk Ubehændighed, og i Følge med den en alt for bestemt Ensidighed. Ikke engang at tale om det ubillige Hensyn paa Juul, Nytaar og al

gratulerende Omvandring, ligesom Vægtere og Kirkebetiente. Derimod vore Ugeskrivter og Dagblade! Ikkesandt! der findes paa faa Sider Verdenshistorie, Lærdom, Satire, Epigrammer, Byesladder, Recensioner, Theater, Anekdoter, Veiviagttagelser, Gaader, Liberalismus, Vink til Regenter, Philosophie, Charader og Digte overiklsbet. Og hvilken en polsk Rigsdag, naar der nu ligge syv eller otte af disse Slags Blade oven paa hinanden paa et Toilette. — Modsigelse, Svar, Gienkaldelse, Klammerie, det ene med det andet, Roes i det ene, hvor det andet har Dadel; her en nye Opdagelse, som er ældgammel, i det andet et Spørgsmaal, som ethvert Lexikon kan besvare, saa en philosophisk Tvivl om det vel er tienligt, at nyde Sennep længe efter Maaltidet. Her tage sig især de Fortællinger godt ud, hvorom det altid gientaget hedder: Fortsættelsen følger. Det fortiener blot Dadel, at man endnu bestandig giver for store Portioner af dem. Hvis jeg gav et saadant Blad ud, lod jeg mig ikke betage min Ret, til at levere den hele mærkværdige Begivenhed i omtrent følgende Afdelinger:

Emmelinhypothenusios gik ud af Døren.

Fortsættelsen følger.

Han saae sig om og raabte: følger.

Fortsættelsen følger.

Ha!

Fortsættelsen følger.

Thi han havde giort et Blik —

Fortsættelsen følger.

I Evigheden.

Fortsættelsen følger.

Til en Svale atter kaldte ham tilbage i Livets Virkelighed.

Næste gang sluttet.

Hvorpaa han gik hiem.

Slutning.

Ved en saadan Behandling kunde dog Læserens Skarpsindighed blive sat i Virksomhed, men ved den nuværende Indretning er det ikke andet muligt, end at de jo snart maae kunne giette sig til alt, og alt formeget overgive sig til Følelsernes Strøm, hvilket just gior vore Landsmænd saa nervesvage og fulde af Følelse.

En Vogn kiørte for Dørren, og den nysgierrige Vehlen løb ned for at see hvem der kom. Han kom hurtig tilbage og raabte: Glæd Dem, nu er endelig den Herre der, som De saalænge har ventet paa for at slutte Forhandlingerne angaaende Godserne. Men da man aldrig troede ham, saa fik han kun en høi Latter til Svar. Dog varede det ikke længe førend der traadte et smukt ungt Menneske ind, som Familien ilede imøde med et Udbrud af Forundring, og derpaa hilsede hiertelig. I denne pludselige Tummel

glemte man at nævne hans Navn, og forestille de Fremmede for ham. Jeg har, sagde den Nysankomne, da alting var blevet roligt igien, giort en Reise giennem mit Fædreneland, og det har afholdt mig fra at komme tidligere hertil, som jeg rigtig nok ifølge vor Aftale burde have gjort. Endelig har jeg tilsidst opholdt mig længere end jeg skulde i Grev Burchheims Huus.

Kronenburg blev opmærksom. Hans ældste Datter, Cæcilie, vedblev hiin, har havt en forunderlig Skiæbne, hvis dette Udtryk er tilladeligt; hendes skiønne Gemyt maatte overvinde denne Begivenhed, og jeg var behielpelig til at adsprede hende.

Jeg veed, sagde Kronenburg, hendes Forlovede har pludselig forladt hende og taget sit Ord tilbage, fordi han opdagede en anden Lidenskab i hendes Hierte.

Nei! min Herre, svarede den Fremmede med en skarp Tone og funklende Øie: De er aldeles falskt underrettet! Et ungt Menneske af Familie, som Faderen behandlede med forekommende Godhed, giorde sig lidt efter lidt nødvendig i Huset. Han smigrede alle, var øm mod Datteren. I det han nu phantaserede patriotisk med Faderen, kosmopolitisk med Sønnen, underholdt Moderen med Hofhistorier, og legede med Børnene, blev han Alt for Alle. For Faderens Øine foregiøglede han

store Rigdomme, og denne ønskede at see sin elskede Datter godt forsørget. Cæcilie følede ingen Tilbøielighed for hendes Elsker, imidlertid var hun ikke sin Fader imod, hvis Kierlighed og Lykke hun agtede høiere end Alt, og hvad unge uskyldige Gemytter ofte gjøre et Forsøg paa, hun gjorde sig Umage for, at overvinde den Modvillie, som hun hemmelig følede for denne Forbindelse. Imidlertid fornemmer man ikke uden Forundring, at han hvergang, han er fraværende, flittigt besøger en riig Familie, en halv Dagreise derfra; man mumler om at han ogsaa der gior Datteren sin Cour. Dette stadfæster sig, og tillige indløber Efterretning om, at han istedetfor de foregivne Skatte, kun besidder megen Gield, og at han forfølges af Vexler. Datteren føler sig krænket; den saarede Fader søger at bringe ham til at tilstaae Sandheden. Han nægter haardnakket. — Da paatager den høist fornærmede Søn sig paa en alvorligere Maade at kræve ham til Regnskab, og den omme Elsker er med et forsvundet af hele Egnen.

Skulde der gives en saadan Charakteer? spurgte Baronen.

O! det Menneske, føiede den Fortællende til, var i Stand til at fortælle til Bønderne, at han havde været med i Trojas Beleiring, og til en Landsbye Skolemester, at han var Forfatter til alle Voltaires Værker.

Strax derefter vendte Samtalen sig med Øvrighed paa Godskiøb og Forretnings- og Penge-Forhold. Kronenburg tog endnu engang Afskeed, da han næste Morgen ganske tidlig maatte fortsætte sin Reise, og undskyldte sig for denne Aften med, at han endnu havde nogle høist nødvendige Breve at skrive. Saaledes blev der ikke synderligt lagt Mærke til ham, og strax efter var han under de vigtige Forhandlinger, som syntes at spænde alle Gemytter, aldeles glemt, kun den unge Vehlen sneg sig ud efter ham, for udenfor noget høitideligere og med mere Bevægelse at tage Afskeed fra ham og ønske ham den bedste Lykke.

I den nærmeste Bye, skrev Kronenburg til Baron Vildhausen og hans Søn. I Brevet til den første, stod blandt andet følgende: Atheister, min meget ærede Ven! kan man vel ikke kalde disse Folk, men rigtig nok bekymre de sig kun lidet om Gud og Mennesker. Datteren kan i et lykkeligt Ægteskab blive anderledes og bedre, især hvis det er mueligt, at forløse hende fra den Kedsomhed, som ødelægger hele Familien i Bund og Grund, og som ogsaa har bemestret sig hendes unge Siel. Men jeg er overbeviist om, at en saa grundig Forstand, som Deres, letteſt kan helbrede hende, hvis hun ellers staaer til at redde. Disse Mennesker

agte den franske Litteratur langt fra ikke saa høit, som jeg efter Deres Skildring maatte troe; de taale den kun paa samme Maade, som de vilde gisre det med den grønlandske og japanske, og Deres ærede Frue Gemalinde vilde just forarge sig allermeest over denne ringeagtende Ligegyldighed.

Hvad Din Elskede angaaer (stod der i Brevet til Sønnen) saa kan jeg umuelig troe, at Du nogensinde vil blive lykkelig med hende. — Imidlertid lader saadant noget sig rigtig nok ikke beregne. Jeg frygter kun for at Du, hvis det engang skulde komme dertil, maae ægte en høist trivial Spasbroder i Kiøbet med, som hidindtil synes at være uundværlig til Frøkenens Sielefrelse. Han er for denne Familie hvad Uroen er for Uhret, og naar hun ikke stedse bliver trukket op af ham, saa staaer hun ganske sikkert reent stille. Om mig selv gidder jeg næsten ikke sige et Ord, saa besværlig begynder Omgangen med mig selv at blive mig. Jeg frygter at den Lykke, som jeg i min Ungdom saa forsætlig har forskiærtset, vil aldrig mere komme mig imøde. En vis Summa af Erfaringer er bestemt for ethvert Menneske, jeg er maaskee alt tidligt fuldstændigt kommet i Besiddelse af min, og har, som den forlorne Søn, udgivet den til ingen Nytte. Jeg havde vel længe skullet tære paa den, og kommer derfor saa meget destidligere til Enden.

Han forseglede disse Breve; hans Hest var alt trukket frem, da han i Øieblikket vilde afsted. Da kom Opvarteren endnu engang hurtig op, og raabte: Naadige Herre, den unge Grev von Burchheim er nedenunder og ønsker at tale med Dem i et vigtigt Anliggende. Kronenburg skiftede Farve Saa har jeg da ikke kunnet undgaae ham, sagde han sagte til sig selv; nu velan da! dette skiærer maaskee i et Øieblik en Knude over, som jeg ellers i mange Aar kunde have arbeidet paa at løse. Han gik ned, den Fremmede lod sig ikke see. Efterat Kronenburg havde ventet en Smule, steeg han til Hest. Hvor er Grev Burchheim? raabte han endnu engang op ad Vinduet til. Her — raabte en bag ved Porten, og i samme Øieblik sprang den unge Vehlen leende hen til Rytteren. Men denne i høieste Grad opbragt hævede Ridepidsken og gav Spotteren dermed et Smeld over Ansigtet. Vehlen, som ikke formodede en saadan Modtagelse, sprang først tilbage, men gav derpaa Hesten, som alt travede afsted, et saa dygtigt Slag med en Stok, at den satte sig i fuld Galop, og rendte med sin Rytter, under øiensynlig Livsfare, gjennem Gaderne og ud af Porten. Hele Byen kom i Oprør og erklærede det for ude med det unge Menneske. Paa fri Mark satte Dyret over Veigrøften, galopperede afsted over den nysployede Ager, og styrtede endelig udmattet om. Kronen-

burg befindede sig snart, hialp Hesten op igien, og søgte over Enge, ad Fodstier og giennem Skoven, at komme paa Landeveien igien.

I muntert Soelskin strøifede han nu giennem smukke Egne, holdt sig imellem i længere Tid op i Byerne, giorde Bekiendtskaber, opholdt sig ved Badene, og søgte at beskiæftige og adsprede sig. Nu var han trængt ind i en romantisk Biergstræknings Dale; Afvexlingen af Bierge og Skove, Høie og Enge, oplivede ham inderlig. Kun maatte han tilstaae sig selv, at det Forhold hvori han stod til sin Hest, begyndte at løse sig mere og mere. Han kunde ikke dølge for sig, at Dyret havde været lydigere og forstandigere, dengang han førstegang havde faaet det i sine Hænder. Det var ikke blevet afvænnet med en eneste af sine gamle Nykker, derimod havde det tillagt sig mange nye, og var nu til visse Tider neppe til at tæmme. Kronenburg var i al Stilhed blevet enig med sig selv om at ville sælge eller bytte det bort ved en fordeelagtig Leilighed.

Den Dag, omendskiønt det lakkede ad Høsten, var det særdeles varmt i Veiret, og den eventyrlige Reisende følede sig atter vel tilmode og mere tilfreds med sig selv, end han i lang Tid havde været. O! du yndige Natur, sagde han næsten høit, idet han reed langsomt frem mellem Høie og Vinbierge, hvor du dog har Balsam og Trøst for

enhver Smerte! O! du ophsiede Lærerinde! Hvor luttret og sandrue er du dog; den rene Kierlighed svæver og toner ned fra den klare Himmel! Ud fra Skoven klinger en hellig Rislen, Vandene pludre med sød Snakſomhed, Biergſtrømmene bruſe, og over Mark og Eng og Skov ſkrider Eendrægtigheds, Reenheds og Sandheds Aand. Dyrene, Fuglene, den ſvømmende Slægt, alle ere og blive deres Kald troe. Den høibenede Stork ved Kiæret hist affekterer med ſin afmaalte Gang neppe mere Gravitet, end den juſt har nødig, og den lille Vipſtiært vipper frem og tilbage med en Smule overdreven Munterhed, og vil være anſeet for vittigere, end den nok har iſinde. Men Menneſket — det ſtakkels Menneſke! Neppe er hans Tungebaand løſt, ſaa omfavner ſtrax ved hans førſte Lallen Løgnen ham, og ſlipper ham ikke mere. — Selv hans inderſte Tanker blive uſande, hans Pulſe hykle, og hans bedre Væſen forgaaer i Tvivls, Undſkyldningers, Beſmykkelſers, Forfængelighedens Labyrint. Og dog er det ſaa mageligt, at være ærlig og ſanddrue; Sagen ſelv, medens Løgnen neppe fortiener Navn af Skygge. Har da vel Affektation, har Roes og Beundring tiltyungen ved Løgn, kunnet erſtatte blot nogle af de Smerter, de Sønderknuſelſer, ſom mit Hierte har maattet lide, naar man kom paa Spor efter min Uſſelhed, eller ganſke opdagede den? Ja, fra i Dag

af, fra nu af vil jeg opgive ethvert Selvbedrag, og søge Livet selv, som hidindtil altid har holdt sig skiult for mig bag ved Skyggebilleder.

Han saae langtfra lige for sig et behageligt Landsæde; et rummeligt Huus, opført i temmelig gammel Stiil, tæt derved Kiøkken og Frugthauge, Springvande og bag til en stor Park, som ganske var indelukket af en Muur. Da han kom nærmere bemærkede han, at Landeveien løb af paa venstre Side af Huset, langs med Muren, men den store Port i denne stod vidt aaben, og gienem denne kunde han alt overse det indre Gaardsrum. Paa en stor bred Trappe foran Slottet vare mange Mennesker forsamlede. Han skielnede nogle smukke Pigeansigter, og det giorde ham alt Ondt, at Velanstændigheden ikke tillod ham at ride over Gaarden, for at tage dem i nærmere Øiesyn. Men som om hans Hest havde fornummet hans Tanker, og vilde lette ham Opfyldelsen af dette Ønske, satte den sig med Eet, besnukket af sine Nykker, i den stærkeste Gallop, og saaledes lige løs paa den aabne Port. Saasnart den forsamlede Menneskesværm paa den brede Trappe blev dette vaer, sprang nogle ned af den, men alle strakte Armene ud imod ham og raabte: Fætter! Cousin! bedste Fætter! Endelig! — Hesten opmuntret af denne Velkomst, brød sig nu ikke meer hverken om Toile eller Sporer, men styrtede hurtig fremad, og

den undseelige Kronenburg var trods al sin Afdreining allerede i Gaarden. De indbildte Slægtningers Glædesskrig tog til, og den ængstlige Ryttet frygtede for at Hesten skulde lige saa gal og blind, galloppere ud med ham af Porten lige over for og alle de bedragne Fættere sende en Skogger latter efter det hurtigt forbilende Syn! For at forebygge dette, anvendte han alle Midler. Han vilde holde, bede Selskabet om Forladelse, og derpaa i rolig Skridt ride videre. Det havde han besluttet, men hans ubændige Hest langt anderledes. Denne steilede, sprang til Siden, og da nu Kronenburg selv kom ud af sin rolige Fatning, faldt den bag over med ham, og kastede ham i sit Fald mod Steenbrønden i Gaarden. Blodet traadte ham i Øinene, og det sidste, som han hørte var et giennemtrængende Skrig. Alle løbe til, men det var alt Nat omkring ham, han havde tabt sin Bevisthed.

Den store Begivenhed, som syntes ganske at ville tilintetgiøre Tydskland, var imidlertid truffet ind. Alle Ting forandrede pludselig deres Skikkelse, og man kunde forudsee, at om faa Aar vilde de endnu bestaaende Indretninger have veget for den nye Aand. En almindelig Lamhed havde rørt alle Gemytter, thi ved en saa uhyre og hurtig

Forandring føle de fleste Mennesker deres Ulykke mindre, end naar de synes at være forberedte derpaa, og efterhaanden skulle bringes ud af deres sædvanlige Stilling. Nødvendigheden er en streng Læremester, og man tilstaaer ikke for sig selv, hvor ubetinget man adlyder den, da den ikke giver efter for nogen Modsigelse, og ikke tilstæder nogen Opsættelse. Havde Patrioterne hengivet sig til en Fortvivlelse, hvori de, ligesom i en Storm gierne tilligemed Livet havde kastet alle øvrige Eiendomme hurtig over Bord, saa triumpherede derimod de, som vare gridske paa alt Nyt, og kunde ikke skiule en vis Skadefrohed over, at nu alt det i det mindste maatte vige, hvorimod de saa tit og mange Gange havde præket for døve Øren. Den almindelige Mand var bedøvet; han leed og klagede, uden at tænke meget, og Oldinge, som holdt sig for erfarne, meente i deres Uskyldighed, at denne Krig, vilde ligesom flere tidligere gaae over tilligemed alle sine Følger, og da atter vige Pladsen for de Ting, som den kun for en vis Tid havde fortrængt.

I mangen en Uge havde Kronenburg alt liget paa sit Sygeleie, og ingen Efterretning faaet hverken om store eller smaae Begivenheder, thi hans Bevidsthed var endnu ikke vendt tilbage, og Lægen havde allerede mere end engang opgivet alt Haab om hans Liv. Den Syge talte ikke, og lod

hverken til at kunne see eller høre. Hele Familien var afverlende beskiæftiget med ham; Moderen var den godmodigste, og hun var utrættelig i at pleie ham. Dette var en desstørre Fortieneste, da den store Huusholdning, som hun selv forestod, allerede udkrævede hendes hele Virksomhed, og nu saameget mere, som Godset var plaget med daglige Giennemmarscher og Indqvarteringer. Tit var det store Huus saa besat, at Tummelen deri endogsaa kunde høres i den afsides Sygestue, men omendskiønt Sygevogterne ofte ængstede sig derover, saa gik dog i det mindste lige til nu al denne Uroe ubemærket forbi den Bedøvedes Øren. Datteren i Huset, saavelsom Faderen, besøgte ofte den Lidende, som de behandlede som et Medlem af deres Familie, men mange gierne seete Besøg fra Nabolauget, saavel som Reisende, dog allermeest de uvelkomne Giæster, forstyrrede og svækkede den Deeltagelse, som uden disse Omstændigheder vilde have yttret sig endnu stærkere for den Syge.

Den første Snee faldt paa nye. Lægen og Grevinden vare tilligemed Vaagekonen og en gammel Tiener samlede i Sygestuen. Da reiste den Syge sig pludselig i Sengen, satte sig overende, betragtede de Tilstædeværende, og saae hen til Vinduet, som halvt var tildækket af et Forhæng. Ha! raabte han, er Equipagen der ikke endnu? Jeg frygter Christoffer vil komme ganske alene med sin

Biørnehue og sin Faareskinds Pels; men sørg i det mindste for den brave Ubekiendte oppe i den lille Stue, jeg vil jo gierne betale alting, min gode Vertinde.

Min Gud! raabte Grevinden! han har mistet sin Forstand. Han phantaserede blot, meente Lægen; dog da han undersøgte den Syges Puls, begyndte han at tvivle derom, og meente den Syges Tale reiste sig maaskee blot fra Erindringer, som træde pludselig frem i en Sygdom, imedens mange andre derimellem liggende Begivenheder ere for en lang Tid ligesom de aldrig havde fundet Sted. Dette var ogsaa Tilfældet med Patienten, som troede sig endnu at være i hiint Værtshuus, hvor han forrige Aar havde ventet paa Efterretning fra sin Ven Vildhausen; maaskee var det Sneefoget, som just kaldte disse Momenter tilbage for hans Siel. Lægen erklærede isvrigt, at han var reddet, og meente, at alt som hans Kræfter tiltoge, vilde Hukommelsen ogsaa lidt efter lidt vende tilbage.

Den næste Dag fandt Lægen den Syge alt betydelig bedre, han kunde alt tydeligere og sikrere forbinde sine Erindringer med hinanden, kun var det ham endnu aldeles dunkelt, hvorledes og under hvilke Omstændigheder, han var kommet herhid. Næst Himmelen, sagde Lægen, har De den høitærede Grevinde at takke for Deres Redning, en

saadan moderlig Pleie formaaer mere end alle Læger; Grevinden kom igien og holdt den Syge med Selskab, da Lægen var gaaet bort. Hun glædede sig over at vide ham reddet, og finde ham selv allerede i Bedring. Men, raabte Kronenburg? hvorledes er jeg kommet her? Hvormed har jeg fortient al denne Godhed? Hvem er De værdige Kone? Hvorledes kan jeg blot takke for al denne Kierlighed?

Tie! tie! svarede Grevinden, Lægen har strængeligen forbudet al Talen. Kan De endnu ikke samle ganske Deres Hukommelse; husker De ikke bedste Fætter! at vi alt længe har ventet Dem! Endelig skrev fraværende Slægtninger os til, hvilken Dag, De vilde indtræffe. De kom, og medens vi strække vore Arme imod Dem, kaster en græsselig Skiæbne Dem blødende, sønderslaaet for vore Fødder. Hvad vi have lidt derved, jeg, min Mand, alle mine Børn, vi, som saa hiertelig glædede os til Deres Bekiendtskab, kan De let forestille Dem. Om Cæcilie vil jeg slet ikke tale.

Cæcilie? raabte den Syge, som forfærdet: Er hun her?

Hvor skulde hun ellers være? blev Grevinden ved. Dog om det, naar De befinder Dem bedre. Den stakkels Pige har lidt uendelig Kummer. Hvor forunderligt, hvor smerteligt, har vi maattet lære at kiende hinanden.

Ved oftere Besøg, saavel af Lægen, som af Familien, kunde den Lidende endelig rime saameget sammen, at man holdt ham for en Baron Feldheim, som man hiin Dag havde ventet; han maatte formode, at det havde været en Plan, at forene ham med den ældste Datter af det grevelige Huus Vertheim. Han lærte lidt efter lidt, at kiende alle Familiens Medlemmer, og da han nu alt følte sig bedre, besøgte Døttrene ham for enkelte Øieblikke, og disse, saavelsom Sønnerne, fandt han elskværdige; Forældrene maatte han agte høit, men en salig Følelse giennemtrængte ham, naar han i korte Minuter saae Cæcilie, thi da forekom det ham, som om et himmelsk Væsen nærmede sig hans Leie.

Sygdommen giorde ham det umueligt, at gruble meget over sin nærværende Stilling, og endnu mindre at tale om den! Han lod altsaa ganske taus al den Pleie og al den hiertelige Kierlighed komme sig tilgode, som med det naturligste Udtryk kom ham imøde. I eensomme Timer foresatte han sig, at opklare den Vildfarelse, som forblindede dem alle, saasnart som han blot følede sig stærkere; men han gyste alt nu for det Øieblik, og lod altsaa i en veldædig Letsindighed, Timer, Dage og Uger glide hen. Naar hans Samvittighed vaagnede, saa beroligede han den, med den svage Udflugt, at han ikke havde givet Anledning

til denne Stilling, at han ikke havde opfundet denne Vildfarelse, og følgelig heller ikke ført Familien bag Lyset.

O! Cæcilie! sagde han i en stille Nat til sig selv; nu er Du hævnet, thi denne Engel sønderriver mig Hierte og Siel! Jeg kan ikke helbredes; jeg kan ikke blive og ikke reise. Ak! hvilket usselt, elendigt Menneske er jeg. Hvor uværdigt har jeg dog handlet, saalænge jeg har levet! Kan ikke Anger, alvorlig fast Villie, giøre alting godt igien? Ja jeg føler nye Kræfter opvaagne i mit Inderste, maaskee er endnu ikke al min Siels Velfærd forspildt.

Med tiltagende Kræfter vendte den Syges Hukommelse stedse mere tilbage. Han turde nu alt vove paa, hvorvel i Begyndelsen kun paa en ganske kort Tid, at besøge de daglige Værelser, og den Sal hvori hele Selskabet til sine Tider var forsamlet. Den første Gang var Kronenburg nær ved at blive afmægtig, da han under den krydsende Samtale og mellem de forskiellige Væsener, som omgav ham, ogsaa skulde tage og udføre en Andeel i Underholdningen. Familien, som han allerede kiendte, var tilstæde; Cæcilie sad alene ved et Vindue, og lysede ham imøde, som et Syn fra Himlen; den anden Datter, blond og fyldig, og stedse munter, spillede Schak med en gammel knurvorren Officeer, af de Fremmede. Moderen for-

klarede for den Syge, at det fornemmelig skede for at holde dette slette Menneske, der boede som Commandant paa dette Slot, i god Lune. Den yngste Datter Leonore, talte med en ung, meget høflig, fiin Franskmand, og begge Brødrene havde ligeledes sluttet sig til denne Gruppe, for at høre den Fremmede fortælle om sine Feldttog. Moderen sysselsat med sit Arbeide, talte med en Musiker, en Ven af Huset, som ofte kom der i Besøg, og som en Mand fuld af Aand var blevet Familien, i Særdeleshed i disse betrængte Tider næsten nødvendig. Faderen gik fra og til og talte ofte med et stille, ungt Menneske, en vidtløftig Slægtning af Huset, som ogsaa beviiste Cæcilie megen Opmærksomhed, imedens Musikeren ofte betragtede ham fra Siden af med skiæve Blikke.

Naturligviis ønskede alle Reconvalescenten til Lykke, og de mange Taksigelser, de rørende Udtryk, som han maatte besvare, den Deeltagelse fra alle Sider, selv fra de Fremmedes, som han maatte komme imøde med Opmærksomhed, alt dette udmattede ham saa ganske, at han neppe kunde opdrive de nødvendige Kræfter til alle disse Anstrængelser. Man betænkte ikke, at det vilde være den første Opmærksomhed for den Syge, at unde ham Roe. Dog var Alting lettere at overstaae end en gammel graahaaret Mands Ømhed, der ikke kunde blive træt af at omfavne ham, at trykke ham ført

og med Taarer til sit Bryst, og med zittrende Stemme fortalte ham, hvor forfærdet han var blevet hiin Dag. Man maatte endelig næsten bruge Magt for at faae ham bort, og Moderen sagde halv spøgende: De maae tilgive min gode gamle Broder; han gior rigtig nok sit Slægtskab noget vel meget gieldende, men man maae see lidt igiennem Fingre med hans Alder.

Da Kronenburg blev længer i Salen, bemærkede han, hvis Sandser alle tilsammen ved hans Sygdom og hans lange Fiernelse fra Mennesker, vare skiærpede, at den unge Slægtning Emmerich, søgte at skiule en Lidenskab for Cæcilie, og dette saameget mere, som Musikeren bevogtede enhvert af hans Blikke. Cæcilie søgte at undvige den Elskende med en vis Ængstlighed, og greb den første Leilighed til at sætte sig ret fortroligt hen hos den Syge, og tale ret flittigt og ivrigt med ham. I denne Samtale udviklede hun et skiønt Gemyts hele Ynde, et rørt Hiertes Bevægelse, som lige til dette Øieblik ikke havde fundet Nogen, som det ganske med fuld Fortrolighed turde komme imøde. Kronenburg følede sig undseelig derved, da han ikke begreb, hvorved han fortiente et saadant Fortrin, men aldrig havde han i sit hele Liv følet sig saa vel tilmode. Den yngre Officeer nærmede sig ligeledes til ham, og talte saa venskabelig med Kronenburg, som om han alt havde kiendt ham i

mange Aar. Cæcilie iagttog den første Leilighed til at forlade Værelset; men da derefter Musikeren blandede sig i Samtalen, og talte paa en bitter Maade om Medlemmerne af Familien, blev Kronenburg ængstlig, og ønskede ligeledes at kunne komme bort. Men snart fik alting et andet Udseende; thi Adjutanten kom galoperende til Slottet, og meldte, at Marschallen, som var paa Reisen, vilde ligge Natten over her. Officeverne gik ham imøde, man kaldte paa Huuseieren; alting kom i Bevægelse, og efter kort Tids Forløb traadte en anseelig Mand ind, der høflig og med fiin Levemaade hilsede Greven og Grevinden, og, da der allerede var anrettet, førte hende til Taffels. Hans hele Tone var saa fiin, at han ikke satte nogen i Forlegenhed, snarere følede alle sig mere i deres Es end sædvanligt, og alle vare i trohiertet Munterhed elskværdigere end ellers. Da man stod fra Bordet benyttede Kronenburg den almindelige Forvirring, for ubemærket at drage sig tilbage til sit eensomme Værelse. Aldeles mat kastede han sig paa Sengen, og overtænkte sin forunderlige Tilstand. Aldrig før i hans Liv havde en saa smertelig og saa sød Følelse giennemtrængt hans Hierte. Det syntes ham, som om han aldrig før nu var omgaaedes med Mennesker; alle hans forrige Bekiendtere og Venner forekom ham nu som hule Mennesker, hvilke han ikke forstod, og som ikke forstode

ham, og som det ikke engang lønnede sig at gjøre sig forstaaelig for. Han troede jo først nu, at være opvaagnet af en søvnig Dos, som hidindtil havde holdt alle hans Sandser fængslede. Forekom ham nu de øvrige Menneskers Venlighed som indstuderede Grimasser, saa lærte han ogsaa først nu at føle, hvad Tillid, Tro og Kierlighed monne være. Og dog, vedblev han i sine Betragtninger, er det maaskee kun en syg Stemning, som viser mig Tingene i dette Lys, og en fremtidig Sædvanlighed vil vel snart igien bringe mig paa andre Tanker, og paa Hofmesterviis give min nærværende Stemning Navn af Overspændelse. Og kan jeg tilegne mig denne ømme Kierlighed, denne hulde Imødekomst? gielder den ikke snarere en tilløiet Maske, en ubekiendt Fremmed? Hvor qualfuld er min Tilstand, at jeg ikke tør være den, som jeg nu fra det Øieblik af, da mine bedste Kræfter ere opvaagnede, gierne vilde være.

Idet han saaledes var fortrydelig paa sig selv, og Veemod havde bemægtiget sig hans hele Væsen, hørte han det sagte rasle ved sin Dør, som han havde lukket af. Ikke længe efter, blev en Nøgle dreiet om, forsigtig, men dog med nogen Larm, og Dørren aabnede sig. Kronenburg bedækket af en Skiærm, kunde overse hele Værelset. Den gamle Slægtning, der samme Dag var faldet ham saa besværlig med sin Ømhed, traadte sagte

ind. Nu er han dog engang i Selskab med de andre, sagde denne sagte ved sig selv. Han saae sig rolig om, derpaa gik han hen til Commoden, traf Skufferne ud, og ragede mellem Linnedet og de faae Bøger. Vadsækken som laae i en Krog, undgik ikke hans Opmærksomhed, men den fandt han tom. Han har ogsaa, sagde han atter til sig selv, fordømt lidt Tøi med sig, havde min Svoger ikke taget hans Penge til sig, og talt dem, saa kunde man gierne holde ham for en fattig Diævel! Og ingen Brevtaske, ingen Papirer! intet Chatol! Han gientog sin Undersøgelse, og da han virkelig ikke kunde opdage noget mere, forlod han Værelset med en utilfreds Mumlen. — Kronenburg, som med stum Forbauselse havde seet paa dette uventede Besøg, grublede længe paa, hvad det vel monne betyde, indtil endelig en velgiørende Slummer befriede ham fra denne, saavelsom fra alle øvrige Betragtninger.

Den følgende Morgen traf Kronenburg Musikeren alene i Salen. Han kunde ikke bare sig for at meddele ham den underlige Begivenhed fra forrige Aften. O! raabte denne, over saadant noget maae De slet ikke undre Dem; det kan møde Dem endnu meget tit. Denne gamle Baron Mannlich, Grevindens Broder, har i sin Leddiggang, som keeder ham, ikke havt Rist eller Ro, forend han har faaet anskaffet sig en Hovednøgle.

Saasnart han har talt med Husets Gjæster, holder han det ogsaa for nødvendigt, nøie at undersøge deres Værelser, naar de ikke ere tilstæde; og Gud naade den, som lader Papirer eller Breve ligge løse omkring; thi han tager dem med, for at studere dem, eller ved Leilighed forkomme dem, eller lade sig de dunkle Steder deri forklare af Skolemesteren. Han gior ordentlig Jagt paa elegante Smaaeting, som Naalehuse, Sæbe, Hoved vandsflasker, og har alt anlagt et Arsenal deraf, hvoraf han tit understøtter trængende Kammerpiger, for at glæde sig over deres Taknemmelighed.

Kronenburg maatte lee; Navnet Mannlich forekom ham bekiendt, dog kunde han ikke erindre sig, hvor han havde hørt det. Musikeren, som engang havde faaet Munden paa Gang, blev endogsaa uopfordret, ved at skildre Familien. De min Hr. von Feldheim, sagde han med et bittert Udtryk, har fundet Veien til, for evig at forsikre Dem Grevindens Kierlighed, om De end ikke var hendes Slægtning. Naar den gode gamle Dame kun kan pleie og gjøre vel, saa er hun i sit Element; hun vil saa gierne være Doctor, og da jeg kiender hendes Lidenskab, saa lader jeg undertiden, som om jeg ikke befinder mig vel, især efter en lille Trætte; (thi hun kan i Grunden ikke lide mig), for at sætte mig i Gunst igien. Men saaledes at ligge med sønderslaaet Hoved, død og magtesløs,

under en trampende Hest, det kalder jeg rigtig nok at drive det i det Store, og derimod tage mine smaae Hunsraad sig kun usselt ud.

Det forekommer mig grusomt, sagde Kronenburg ømfindtlig, at ville gjøre en saa skiøn Drift latterlig.

Saa? svarede Musikeren: De er vel ogsaa human, følsom og sentimental? Lad de Dem kurere og kiæle for af den hele Verden, jeg har ikk det mindste derimod. Jeg siger jo kun Deres Optrædelse her i Hufet, eller Deres Falden ind i Familien, var just ved Deres Vanheld høist paafaldende, og Grevinden nød, trods hendes Forskrækkelse, den Glæde at kunne anvende alle sine Kunster paa Deres Krop. Hun har megen Lyst til ogsaa at opdrage sine Døttre til Velgiørerinder, men de holde dem mere til sunde og raske Mænd, og hos Dem har De just ikke anbefalet Dem meget ved Deres Sygdom. Begge de unge Grevinder ere skiælmske og overmodige, synes kun godt om sig selv, naar andre synes godt om dem, og skaane hverken Ven eller Fiende for Deres Yndigheder. Hvilken Lamenteren, hvilken Skiælden, hvilken patriotisk Fortvivlelse, da Slaget var tabt. De vilde flygte ligetil Norge og Grønland, blot for ikke at maatte see nogen af disse forvorpne Fiender i det utydske Øie. Og nu! Sidonie finder overordentlig Behag i den unge venlige Majors

Selskab, modtager med Glæde enhver Hylding af ham, og er fortrædelig naar en Dag gaaer, uden at hun faaer ham at see. Og den lille Leonore hielper sin forstandige Søster troelig med at beundre den elskværdige tappre Mand. Naar vi musicere, skeer det egentlig for hans Skyld; hans Ynglings Stykker, som gierne ere de sletteste, maae spilles igiennem. Han smigrer og lyver, og de ære, hykle og beundre. Det er saa Verdens Løb.

Men Faderen? Han kan umueligt gierne see et saadant Forhold.

Der er heller ikke noget Alvorligt under, svarede hiin; blot det kiære, sædvanlige, lykfaliggiørende Koquetterie, det, som hos de fleste Piger udgiør Deres Ungdoms Lykke. Og den gamle Herre er saa god og brav, saa langt fra at tænke paa noget Ondt, at han kun er oprømt, naar hans Børn behage. Han har ogsaa maatte pakke ind med sin Vrede mod Franskmændene, som han ikke forstaaer, og leder efter sine fine Talemaader, som han har glemt for længe siden. Men han kan dog ikke lade være, at ville skræmme enhver Indqvartering, som dog altid offentlig eller hemmelig leer ham ud, med sine tydske Trudsler, og Skildringen af vor Tapperhed. Derfor er ogsaa hiin Lurendreier, den blege Slægtning, hans Yndling, fordi han underriden tager Dæmperen af Instrumentet, og giver sin Uvillie Luft i ret høie og

heroiske Toner. Han spaaer os, og ligeledes de Fremmede, meget til Frankrigs Fald og vor Nations Opvaagnelse paa nye. Den unge Major Duplessis leer kun deraf, men den gamle vrantne Capitain Liancourt slaaer ofte dygtige Krøller paa Næsen, og det vil vistnok ogsaa engang gaae løs mellem ham og Emmerik, og det var nok ogsaa allerede skeet, hvis Conrad, den ældste Søn, ikke saa tit gik paa Jagt med Franskmanden, og Anton, den yngste, ikke fiasede med dem paa sin tossede Maaneer. De unge Herrer kunde i Førstningen heller ikke frempine Had nok imod Fienderne fra hver Krog i deres Væsen, og nu ere de, og desuden daglig nye Besøg, dem saa nødvendige, at de hverken vidste ud eller ind for Keedsommelighed, hvis ikke de vare.

De har nu, sagde Kronenburg karakteriseret hele Familien, og just ikke tegnet med skaansom Haand; Cæcilie alene har De ikke nævnet.

Fordi hun slet ikke hører til de Andre! raabte Musikeren rørt, og fortrydelig: fordi dette fiantede Væsen, som ikke selv veed, hvad hun vil, er som et Syn fra den tredie Himmel. Hun seer og hører ikke, hvad som foregaaer omkring hende; hun elsker og hader ikke; hun er saa deilig, at man maae fortvivle derover, og hun forstaaer saa lidt at giøre Brug af sin Skionhed, at hun render om, som et eenfoldigt Barn. Ei dette Væsen,

disse Øine, denne Stemme, — ja — Hiertet kunde hun forvandle i mit Liv, og giøre mig til et andet Menneske; men Kierlighed! — Nei! ikke eengang i Drømme falder det hende ind, at der er saadant noget til, hvis der ikke i hendes Hierte boede en dum Ærefrygt for en vis alvorlig og keedsommelig Fætter, som jeg vilde ønske maatte styrte endnu værre derude mod Brønden, og aldrig reise sig mere.

Med vilde Miner rendte det arrige Menneske sin Vei, og Kronenburg følede en dyb Smerte igiennem sit Bryst ved den sidste Yttring. Han frygtede for at Cæcilie vel alt turde elske uden selv at vide det, og en Følelse af Fortvivlelse foer igiennem ham; hans hele Uværd stod ham levende for Øine, og han ønskede sig langt bort, ja selv i Dødens Arme, for kun at kaste denne pinefulde Tilstand fra sig. Den gamle Grev Wertheim overraskede ham og forstyrrede ham i sine Tanker. Han fortalte om Marschallen, hvis flygtige Besøg i denne sørgelige Tid, havde giort ham en sand Fornøielse. Denne alt bedagede Mand havde følt Landets Ulykke, og talt ligesaa mildt, som forstandigt, om de nyeste Begivenheder. Greven var rørt over, at han paa en vis Maade fandt mere Trøst hos Fiender, end saa mange Gange hos Indfødte, ja sine Nærmeste; thi hans egne Sønner, vare, som han klagede over, forledte af hiin

Musikers Raisonement, kun sielden enige med ham. Thi der gives Besiddelser, som ofte, just fordi de ere usynlige og de høieste, ligge uden for Mængdens Vurdering, hvorimod almindelige Mennesker saa tit ville tilkiæmpe sig andre, hvis Værd de anslaae meget for høit, fordi Indholdet af dem kan opregnes Stykke for Stykke, og deres Udvortes Anseelse fremtræder med blændende Glands. Denne stille Lykke, denne ægte Tydskhed var det, som Greven saa ofte maatte forsvare; og han følte sig altid, trods hans Slægtnings stærkere Bistand, kun svag, og blev sædvanlig slaaet af Marken, naar man stillede den store Nations Berømmelse, dens Erobringer, dens politiske og militære Uddannelse, dens Retspleie, og alt det, som har opvakt de nyeste Tiders Beundring, imod hiin. Det lod, som om han og Marschallen, der havde taget Qvarteer, og som det syntes paa længere Tid, ikkun faa Miil derfra, havde fundet en lige Stemning hos hinanden, og sluttet et virkeligt Venskab. Den gamle Mand fortalte ikke uden Bevægelse, hvorledes ogsaa Kronenburg, hans Sygdom og Ansigt, men frem for alt hans forstandige, endskiønt meget sparsomme Tale høilig havde interesseret Hærføreren. Der var Udsigt til at man oftere vilde faae ham at see, og tillige grundet Haab om, at saavel Officerer som Soldater vare nødte til at føre sig godt op i dette Distrikt.

Selskabet forsamlede sig atter til Musik og Spil; Kronenburg betragtede endnu opmærksommere den melankolske Slægtning, som Musikeren kaldte ham, og han tvivlede ikke længer om, at denne elskede Cæcilie; ogsaa hun syntes at kunne lide ham bedre end alle de øvrige, og med bittre Følelser, drog den Syge sig tilbage paa sit eensomme Leie.

Kronenburg, som kun levede under Navn af Baron Feldheim i Grevens Familie, kom sig Dag for Dag, og saae sin fuldkomne Helbredelse imøde. I den Adspredelse, hvori han nu levede, fandt han kun sieldent nogle Minuter tilovers til at eftertænke sin egen Forfatning. De politiske Begivenheder, hvori Familien naturligviis tog den meest levende Interesse, Giennemmarscher, de mangfoldige Carakterer, som traadde frem i Huset, den Frygt, som de mangegange opvakte, saavelsom den Mægling, som ofte var en virkelig Nødvendighed, altsammen Ting, hvori Kronenburg maatte tage Deel, giorde, at Uger og Maaneder forsvandt saa hurtig for ham, at han i al den Forvirring og Bedøvelse, neppe mindedes sine tidligere Forsætter. Dertil kom, for endnu at forøge dette urolige Livs Bevægelighed, Concerter, hvori ofte Familier fra Nabolauget toge Deel, Forelæsninger,

hvori Kronenburg gierne lod sig høre, Spadsere-toure, og Besøg hos gode Venner i Omegnen. Tog han engang ikke Deel i det større Selskab, saa beskiæftigede den aandrige Musikus-ham, med hvem han havde forsonet sig mere, end han i Førstningen holdt det for mueligt. Men endnu fortroeligere var han med begge Franskmændene, især med den Yngre, hvis venlige, sindige Høflighed aldeles fortryllede ham. Han kunde umuelig modstaae den Maade, hvorpaa denne Fremmede bevidnede ham sin Høiagtelse, hvorpaa han søgte hans Fortrolighed, og den Hierteligbed, hvormed han giengieldte hans Venskab. Han var ogsaa kommet Cæcilie nærmere; i mange Øieblikke troede han sig endogsaa elsket af hende, men naar han saa atter blev vaer, hvorledes hun til andre Tider trak sig mistroisk tilbage fra ham, hvor ængstelig hun skyede ham, hvor fremmed hun besvarede hans lidenskabelige Udbrud, saa troede han, at han skuffede sig selv, og følte sig i en ulykkelig Stemning, hvori han var uretfærdig mod hele Verden, allermeest dog mod den tilbageholdne Emmerik, i hvem han troede at see den forhadte Aarsag til Cæcilies forandrede Opførsel. Men hvor høit end denne sikkert elskede Frøkenen, saa var hans Carakteer dog aldeles uliig den forstemte Ynglings; thi han forblev stedse venlig mod Kronenburg, og svarede stelden paa de Bitterheder, som han ofte maatte

høre af ham, og endnu tiere af den galdesyge Musiker.

Forældrene, hvilket ofte er Tilfældet med umistænksomme Mennesker, mærkede lidet eller intet til alle disse Forhold. Det syntes at krænke Faderen, at hans unge Ven, som han var saa gunstigsindet imod, traadte i et fortroligt Forhold med sit Fædrenelands Fiender, og ofte syntes at yttre et Sindelav, som han nu maatte kalde utydsk.

En Eftermiddag, da Damerne ikke vare tilstæde, faldt, hvor meget Greven end ellers undgik det, Samtalen imellem Mændene dog paa Politik. Det sidste Glimt af Haab var for kort siden forsvundet, og da Faderen med et Suk beklagede: Nu er det ude med os og hele Tydskland! raabte Musikeren pludselig i sit bittre Lune: ude med? Og hvormed har det vel i lang Tid kunnet være ude? Hvad har I Tydske vel endnu, som kunde gjøre Eder til Tydske, til et Folk? Indvortes Tvedragt har alt for længe siden tilintetgjort alle Eders Kræfter, og giort enhver National-Interesse, enhver oplostende Forbindelse umuelig. Jo mere hver Provinds, hvert lille Land isolerede og løste sig fra det almindelige Baand, jo mere troede de at have vundet i Selvstændighed og Patriotisme. De forsmægtede i trangbrystet Smaahedsaand, medens nogle Residentser i efterabet fiin Levemaade og i eftertyggede Phraser spottede over disse

Borgere mellem deres fire Pæle, og deres Mening. De største Riger lurede nidsk paa hinanden, og holdt stedse skadefro deres Rivals Tab for en Vinding for dem. Forlængesiden var Friheden flygtet sin Vei, Meningen var forsvundet udaf den gamle Statsforfatnings tomme Former, og de sørgelige Ruiner vare idet høieste istand til at hemme og lamme Aand og høiere Flugt. Den Tydske har heller aldrig villet være selvstændig: Lod ham beholde sit Børneværk, sit Rethaverie, og han vil ligefrem i sin Undertrykkelse, saafremt det kun gaaer hans Naboe ligesaa slemt som ham, endnu stedste fornøiet rangle med sit Legetøi, og bilde sig ind at være lykkelig. Men bliver nu denne sørgelige Rigsstadsfyge, dette Nyrnberger-tant slaaet dem ud af Hænderne, gaaer en levende Aand med uimodstaaelig Kraft giennem alle deres Lande, og sønderslider og forbinder, hvad der aldrig har været forenet, hvad der i lang Tid ikke har været skilt ad, saa vaagne de vel og hylde besindigen den nye Magt, som synes at være bestemt til at beherske Europa; ja, de blive tvungne til at danne en europæisk omfattende Aand i deres Mure, istedet for kiøbstedagtig Provinds-Egensindighed. Hvilket stort Gode vinde de følgelig ikke, istedet for det tilsyneladende Tab af et usselt Skyggeværk. Kan det ikke haabes at det først vilde avles under fremmed Herredømme, som man turde kalde tydsk,

nationalt, eiendommeligt? Det var jo dog lige til nu Bogverdenen alene, som de Forladte vilde kalde deres Litteratur, der hidindtil kunde opvise en vis Forstaaelse mellem de mangeslags Skikke, Sæder og Religioner, Dialekter og gienſidige fiendtlige Berørelser. Maatte de nu udarbeide diſſe til noget ædelt og ſandt, give dem en fuldendt Skikkelſe, ſom de med nogen Tiltroe tør overlevere til Efterſlægten. Maaſkee, ja ſandſynligen var det de meeſt forſkiellige Statsindretninger, alle diſſe Levninger fra dunkle Aarhundreder, ſom hidindtil giorde det umueligt for denne Frugt at blive moden. Bedre altſaa at den ſtore Nyſtelſe, ſom Verden ikke mere kan undgaae, meddeles os af en fremmed dannet Nation, ſom har giort og overſtaaet ſtore Erfaringer, af en Mand, ſom det ingen Skiændſel er, at bukke under for, end at denne Begivenhed ſkulde opſtaae af Mængdens Forvirring, af blind Nød eller af Sløvhed. Lad nu Kunſt og Videnſkab, Philoſophie og Poeſie, hvoraf de Tydſke ere ſaa forfængelige, udfolde deres Vinger, og ſtyre deres Flugt ſaa meget høiere, ſom de ikke mere behøve at kiæmpe mod hemmende Politik, og mangfoldige borgerlige Indretninger. Trykkefriheden er i det mindſte det første Gode, ſom vi med Vished tør giøre Regning paa. Alle de ſtakkels Journaliſter, ſom hidindtil kun mat og ſagte turde ymte en Anelſe om det eller det, ud-

læspe lidet, fortie meget, de tør nu sætte Trompeten for Munden, og forkynde fra Taarnene, hvad der i det høieste blev hvidsket i Ørene i de fortroeligste Kredse. Først formedelst hiin kan en offentlig Mening fødes i Tydskland; og al denne Kunst eller Haandtering ved Journaler og Tidender at udbrede Sindsstemninger, maatte vi først lære af Franskmændene, og især af Engellænderne. Saalænge der endnu gives hos os hele Byer, som hverken gide eller kunne læse, kommer det mig altid for, som om man talte om et Gespenst, naar man snakker om den tydske Litteratur. Naar jeg altsaa uden forudfattet Mening og i høiere Forstand, overlægger det, som nu er tilstødt os, saa vover jeg at paastaae, at vort Tab maae opsøges med et Mikroscop, da vor Vinding derimod er umaadelig!

Franskmanden smilte med Selvbehag. Kronenburg taug eftertænksomt og betragtede Greven, der beed sig fortrydelig i Læberne; den sure Liancourt giorde en Mine, som der ligesaalidet kunde læses Bifald, som Utilfredshed ud af, og da alle taug, var Taleren ifærd med at fortsætte sin Afhandling, da Emmerik med blussende Kinder og funklende Øine udbrød i disse Ord:

Hvad for noget? Literatur, Kunst og Poesie, kunde være til uden Fædreneland? Uden denne Grundfølelse, som først maae meddele disse Blomsterspirer Clima og Varme. Ligesaa let vilde jeg

troe, at en Oldings udtørrede Legeme atter kunde livnes med Ungdoms Kraft og alle Lidenskaber! Man kan endnu spørge hvad vi have tabt? Ikke det og hiint, men alt; og at der gives Tydske, som kunne spørge saaledes, som med sophistisk Superklogskab forsmaae hine høie, ene høie Besiddelser, deri bestaaer vor Tids Elendighed, hvori vi alle maae gaae til Grunde. Blændet af en udenlandsk Herligheds Glands, stræbte vi efter Ting, som ikke passe sig paa os, som ikke ere nogen Eiendom, nogen Lykke for os, og lærte at forsmaae de Gaver, den sande Lykke, den hiemlige Fortræffelighed, som en mild Skiæbne endnu havde forundt os, og ladet os beholde. Hvis denne Lykke, denne Frihed, som ikke lader sig fremsætte i Tal eller i skrevne Paragrapher, først eengang er aldeles forskiærtset, saa vil vi først ved dens Gravsted føle, hvad vi have besiddet. Og nu, ved dette uhyre Slag skulde en Frihed, selv endog den mindste kunne tilkiæmpes? Den, idet mindste, som vi kalde Trykkefrihed? O! vi vil faae at see, hvorledes alle vore Aviser, alle Flyveblade, som saa ofte have paataget sig Frihedens Mine, hylde Seierherren, hvorledes de samme Mennesker, som vare bittre og uretfærdige mod deres fødte Fyrster, nu smigrende krybe i Støvet! Frihed! hvilket stort, herligt Ord! hvilket ædelt Hierte glæder ikke for denne kostbare Besiddelse! Kun vogte den Bedre

sig for, at han ikke, idet han stræber at forsvare det Høieste, af misforstaaet Iver træder i Fælledskab med dem, som uden Stat og Fædreneland, Øieblikkets og den bedaarede Mængdes Trælle, skrive dette hellige Ord i deres Faner, for at aabne Veien for deres Harme, deres Had mod Øvrigheden, deres Attraae efter Ødelæggelse. Nedtrykkes vi af Mangel, behøver Staten nye Kræfter; saa vække man disse, saa afhielpe man hine, men kun ikke paa en lovstridig Maade! advar, underret den, som føler Kald dertil, og han vise i forstandige Skrifter, at han kiender og elsker sit Fædreneland, at han fortiener at være Raadgiver for Monarken og hans Statsmænd, ja en Velgiører for Menneskeheden. Men paa hvad Maade? til Journaler, Aviser, Flyveblade, skulde vi betroe dette Palladium? Denne Sygdom ønsker man os som en Vinding, ønsker almindelig Udbredelse af denne Sygdom, som Engelland maaskee eengang maae blode sig ihiel af, der gierne bragte de største Offere, naar den kunde hemme denne Trykkefrihed? Hvor godmodig sørger dog Regieringen for, at ogsaa den fattigste Undersaat lærer at skrive og læse, i den Indbildning, at dette er et Tegn paa den lavere Classes Dannelse; hvor omhyggelig arbeide de for, at hine ogsaa i Fremtiden maae erfare alle de uretfærdige og tit lumske Angreb, som Regenternes bedste Bestræbelser ere underkastede.

Hvis man beskylder mig for at overdrive, saa betragte man kun de engelske Tidender, som ere beregnede for Landmanden, ja selv for Pøbelen i Provindserne, og som sandelig ikke indeholde Lære, Tilretteviisning, ædel Friheds-aand, men stedse gientaget udstrøe fordærvelige Funker, for om dog ikke engang i det mindste een skulde flamme op til Mordbrand! Og behøver jeg vel at søge Beviser hiinsides Havet? Ligge de os ikke langt nærmere, om end ei fuldkommen saa ondartede? Hvilken Masse af flaut Raisonnement, hvilke elendige Deklamationer; hvilket utidigt og affindigt Had mod alle Øvrigheder, har ikke samlet og udskreget sig hos os, lige siden hiin ulykkalige Revolution. Hvilken umenneskelig Skadefrohed over den uhørteste Ulykke, hvilken Ligegyldighed ved de grueligste Begivenheder? Fortid og Nutid havde disse Skrigere vel Lyst til, ligesaa uphilosophisk som uhistorisk, at styrte i Afgrunden, og at tilintetgiøre, blot for at lægge Grundvolden til deres chimæriske Fremtid, og deres Luners tyranniske Overherredømme. De vredes i deres Friheds Iver over, naar den tydske Keiser Heinrichs Despotisme bliver knækket af en kraftig Pave, som i hiin Tidsalder grundfæstede Friheden fastere, end de ere istand til at drømme den, men de finde det ganske i sin Orden, naar Martyren Ludvig bliver mishandlet af et forvorpent Revolutions Tribunal. Hindindtil var det

ganske anderledes hos os, end i Frankrige og i Engelland, og det kan vort Folk være stolt af. Fast i tyve Aar nu gientone disse Grundsætninger mellem vore Bierge og over vore Sletter, Fiendens Hære har nu næsten i ligesaa mange Aar afvexlende været Beherskere over forskiellige Provindser. Og hvor er der et Land, en Stamme, en Stad, jeg kunde næsten sige, en Landsbye til at nævne, som ere blevne deres fødte Fyrster troløse? Nei! Baandene ere knyttede fastere, den gienstidige Kierlighed er blevet endnu inderligere. Hvad have de liidt, de Ulykkelige, og med hvilken Jubel have de atter modtaget deres Fyrster! Nei, det kan de tydske Herskere heller aldrig glemme, aldrig gienglelde denne Hengivenhed, disse Offere, denne urokkelige Troskab, (som altid paa nye vil bestaae sin Prøve) med Utaknemmelighed. Aldrig vil de forfalde til den Vildfarelse, at forvexle Dagbladets Ord med deres Folks Stemmer.

Altsaa indvendte Musikeren, skulde den nuværende store Begivenhed være uden al Nytte?

Himmelen har tilstædet den, svarede Emmerik, og fra Elendighedens Afgrund lyner mig et Haab imode. Vi ville alle komme til Erkiendelse, vi ville forene os med hinanden! Der skal og maae opvaagne en sand National-Aand og broderlig forbinde alle Provindser. Maaskee falder saa engang en Lykke, en uhyre Skiæbne ned fra Himmelen,

og en almindelig Flamme luer over Bierg og Eng et Frihedsraab toner giennem alle Egne, et Fyrste-Ord klinger giennem alle Skove, og da forsamler sig Gammel og Ung om de høitelskede Regenter, og det lykkes maaskee ved Himlens Naade, hvad der nu synes at være umueligt!

De bliver til Profet! sagde Musikeren lumsk: i hiin gyldne Tid vil De uden Tvivl sætte Dem ned, og udgive en Journal, eller et Ugeblad i en ganske modsat Betydning, rose enhver Skrøbelighed, smigre Ministrene, ønske Middelalderen tilbage og præke Despotisme.

Nei! raabte Emmerik levende; hvis jeg da aander endnu, og kan røre mig af Stedet, saa tager jeg en Musket paa Skuldrene, og træder i Række og Geleed med den fattigste og ringeste af mine Brødre!

Han kunde ikke skiule sin Bevægelse, og gik hurtig ud; Greven fulgte sin Yngling, forfærdet over, hvad han havde vovet at udtale. Musikeren sendte en høi Latter efter begge, hvor den muntre Duplessis stemmede i med; men Liancourt stod op og sagde: Ved Himlen gives der endnu mange slige Mennesker i Tydskland, saa kan vi endnu faae et haardt Pust! Han har sagt os Ting, som vi egentlig ikke skulde høre, men han er ung og brav, og her ere vi Giæster og ikke Spioner. Jeg kan ikke see Tingene fra den Synspunkt som han,

og der lod sig endnu sige meget om dette Capitel, meget maatte nærmere drøftes, andet behøvede Indskrænkning. Men naar et Sindelav udspringer af den fulde Overbeviisning, da har det paa sin Viis altid Ret. Han forlod Værelset og agtede neppe paa det Spørg, som Duplessis raabte efter ham. Nu gik ogsaa Musikeren sin Vei og Duplessis sagde til Kronenburg, med hvem han var blevet alene: Paa den Maade som denne forstemte Yngling drømmer sig det, gaaer det hverken nu, eller nogensinde; men min Indbildningskraft har hele Natten arbeidet det ud, som De i Gaar og i Forgaars meddelede mig. De kiender mit Had til mit Fædrenelands nærværende Forfatning, til den Mand, som vi alle med Ydmyghed maae hylde, som vor saakaldte Keiser! Han bortøsler vore bedste Kræfter, og takker os neppe derfor, hans Ærgierrighed spiller med den uhyre Colos, som han har modtaget af Oprørets blodige Hænder, og han hviler ikke, førend han har sønderknust sig selv, og os alle tilligemed sig.

Kronenburg svarede: naar vi eengang igien ere alene og uforstyrrede sammen paa Deres Værelse, skal De faae et dybere Indblik i den store Plan, hvorom nogle faae Meddelelser, dog langt fra ikke kunne give Dem nogen fuldstændig Oversigt. Giennem hele Tydskland, ja endogsaa længer bevæger den store Forbindelse sig. Brødrene kiende,

og forstaae hinanden ved Tegn, Skrivt og Ord. Naar alting er modent, vil fra alle Kanter en uhyre Kraft træde frem, og med mange men sikre Slag forandre Verdens Skikkelse.

Og hvem styrer, spurgte hiin, denne saavidt om udbredte Forbindelse.

Man har, sagde Kronenburg trods min Ungdom, sat saa megen Tillid til mig, at jeg vel uden Forfængelighed, tør nævne mig blandt de Regierende! Jeg har nu seet en stor Deel af Tydskland, og benyttet Reisen herhen til at knytte nye Forbindelser, hverve ny og betydelige Medlemmer og gjøre mig bekiendt med de fornemste Hovedmænd. Dog nu har min nventede Sygdom hindret, idet mindste forsinket meget. Jeg kunde ikke skrive, man vidste ikke, hvor jeg var.

Er Greven i dette Forbund?

Nei! Han er, saavel som hans Sønner, meget for svag til at tage Deel i Sligt.

Men kunde De ikke nævne mig nogle af de fornemste Styrere, for at jeg kan feste desmere Liid til Sagen? thi fornemme, vigtige Folk maae dog, som De selv siger, være Medlemmer.

I Dag ikke, svarede Kronenburg, men om kort Tid skal De erfare alt, hvad jeg selv veed. Men denne Opstand bag Armeens Ryg, dette lille Corps, som har dannet sig i vort Nabolaug er allerede et Forspil.

Duplessis blev kaldt bort af en Ordonants, og snart efter traadde Emmerik atter ind. Han syntes at ville sige noget og var dog forlegen. Endelig nærmede han sig og greb Kronenburgs Haand: min Gode — begyndte han, — som jeg saa gierne vilde kalde min Ven! — hvorfor undviger De mig, og tit med Foragt? — Kronenburg blev forlegen. De betroer Dem til Mennesker, blev hiin ved, som ikke fortiene det, og opdager Dem maaskee Ting, som disse Fremmede allermindst skulde ymte noget om. Jeg zittrer for at noget skulde tilstøde Dem, men endnu mere som en Ven af det ædelste, skiønneste og herligste Væsen, som Naturen nogensinde har skabt.

Hvem mener De? spurgte Kronenburg.

Det skulde De ikke vide? Behøver jeg ogsaa at nævne Cæcilie? Hun ængster sig over at maatte see Dem i saa nøie en Forbindelse med denne keed sommelige Fremmede; og befrygter de værste Følger deraf. Kan De virkelig føre det over Deres Hierte, at formørke denne huldе Skabning, om det endogsaa kun var et Sekund af hendes Liv? Var jeg saa lykkelig som De, hvilket Offer vilde da være mig for stort? Og De kan tage i Betænkning — for at tale reent ud — at lægge noget Baand paa Deres Forfængelighed? thi den er den Lænke, hvormed det Menneske fængsler Dem. Han bundrer Dem, han forguder Deres Talenter, han

smigrer Dem! Om han mener det, veed jeg ikke, om han med Hensigt lyver for Dem, vil jeg just ikke paastaae, men usandsynligt er det ikke.

De krænker mig! raabte Kronenburg, jeg holder Duplessis for et ædelttænkende Menneske, og jeg staaer ikke i videre Forbindelse med ham, end den som hver Dag finder Sted mellem Folk af Dannelse.

De vil ikke forstaae mig, blev Emmerik noget stødt ved; De undviger mig atter, som bestandig! Ogsaa Greven, der elsker Dem, som en Fader, lader Dem bede, ja besværger Dem at være forsigtig.

Men jeg begriber ikke, hvorfra hele Familien paa engang er kommet til denne ufornødne Angst.

Kiære Feldheim! De veed med hvilken Omhyggelighed Greven forvarede den Bog, som De førte med Dem, hvorledes han skiulte Dem, fordi der, allerede fra lang Tid siden af, skeer hemmelige Efterforskelser for at opdage Forfatteren. De forlangte den tilbage, og vi skudsede, ja forfærdedes, da De betroede os, at De havde skrevet den. Grevens Beundring er rigtig nok ikke mindre end hans Frygt for, at Deres Talent kunde giøre Dem ulykkelig. Men i Dag Morges da han og jeg besøger denne Duplessis, finder vi dette Værk ligge aabenlyst der, han nævner os Dem, som Forfatteren; med en Sværm af Hyperboler ophøier han

Bogens Fortreffelighed, forguder Dem, og siger mig De havde uden Betænkning opdaget Dem for ham.

Kronenburg var et Øieblik forlegen, dog fattede han sig snart og sagde: Jeg agter Manden og holdt ham ikke for sladderagtig; dog seer jeg heller ingen Ulykke deri, da han kun har betroet det til Folk, som vidste det i Forveien.

Derom taler vi ikke, svarede Emmerik alvorlig. De skulde kun agte mere paa vor velmeente Advarsel.

Kiære Ven, sagde Kronenburg, med et hemmelighedsfuldt Smiil, De ængster Dem over Smaating. Jeg ønskede De kunde give større Anskuelser Rum, saa skulde jeg opdage Dem meget som vilde hæve Deres Hierte og for stedse forjage denne smaalige Frygt. Kan jeg fortroe mig til Dem?

Emmerik traadte et Skridt tilbage. Er det mueligt? raabte han, idet han betragtede ham vist; kan Forfængelighed og Hemmelighedshvidskerie udhule et Menneske saa dybt, at han støder den skionneste Lykke, som ligger for ham, fra sig med begge Fødder, for at gribe efter Luftsyner! O! stakkels Cæcilie! Med disse Ord forlod han Værelset hurtigt.

Man havde paa en venlig Dag foresat sig at giøre et Besøg i Nabolauget. Da alle Frem-

mede vare indbudne med, og der, foruden Officerer endnu vare flere Giæster i Huset, og desuden hverken Musikeren eller den formeente Feldheim maatte blive ude, saa blev der brugt og indrettet adskillige Vogne, og Grevinden, som gierne paatog sig at sørge for og inddele Selskabet, havde saadanne Dage meget at beregne og overlægge. Det var hende derfor ikke behageligt, da hun under sine Betragtninger blev forstyrret ved en høirøstet Samtale i Sideværelset, hvori Kammerjomfruerne, hvoraf nogle skulde kiøre med, saavelsom Pigerne, skrege i Munden paa hinanden, og hun blev først beroliget, da den gamle Baron Manlich traadde ind i Værelset til Søsteren. Kiære Broder! sagde Grevinden! hvorfor giver Du Dig dog bestandig blot for Dine Giæster og skaffer dem Anledning til at drive Spas med Dig? — Vær rolig, hvidskede den gamle Mand, det skete til Dit, til vor alles Bedste! — Til mit Bedste? — Jeg har just anstillet en Undersøgelse, som var høist vigtig. Badskerkonen er derinde, og da jeg vilde tage et Halstørklæde bort og bringe det til Dig, rev hun det fra mig igien, og det var Grunden til den hele Larm. Men Sagen selv er af Vigtighed. Tænk Dig, alt vor Fætters, den unge Feldheims Linned er mærket v. K. Hvorledes vil Du forklare det?

Kiære Broder, sagde Grevinden, det er høist upassende, at Du altid blander Dig i slige Ting;

maaskee har Du ikke seet ret, maaskee — hvem veed, hvoraf det kommer. Jeg har ingen Tid til disse vigtige Betragtninger.

Paa hans Værelse, blev den Gamle ved, har jeg fundet denne Sølvstift, ogsaa mærket v. K., mine Øine ere gode endnu. See selv her, saa kan Du ogsaa see det. Et Signet har han heller ikke med sig: Intet Vaaben! Er det ikke ubegribeligt?

Du har jo saa ofte hørt, sagde Grevinden! at hans Brevtaske tilligemed mange andre Sager er stiaalet fra ham.

Jeg har ikke nogen Ro, raabte den gamle Mand, førend jeg veed hvem han er. Han har heller ikke faaet noget eneste Brev siden han er kommet hertil, og har heller ikke skrevet til Nogen. Er det ikke unaturligt?

Unaturligt? Paa nærværende Tid da Postvæsenet er saa usikkert? Og hvem skulde han da være, naar han ikke var vor Fætter?

Nyelig blev den gamle Mand ved, fortalte jeg ham vidt og bredt om min Tante Kugelmann, som han dog tit har maattet høre nævne i sin Familie. Hun er berømt, den Kone, og en Times Tid efter kaldte han hende Baronesse Kugelmann. Da stod Forstanden mig reent stille.

Grevinden loe. — At jeg har studeret i Halle var ham noget ganske Nyt. Nu! det veed dog

hele Verden, end sige en Fætter. Det var ham ogsaa ganske fremmed, at min Broder har et krumt Been: Manden i vort Vaaben tog han i Forgaars for en Abe. Det løber mig altsammen saadan om i mit Hoved, at jeg hverken har Riist eller Ro. Derfor maae jeg søge Adspredelse.

Hold nu op kiære Ven! sagde Grevinden, thi vi skal strax kiøre, og Du indretter det altid saaledes, at vi maae vente, og dog kiender Du min Mands Utaalmodighed.

Med det første, raabte den gamle Baron, skal han beskrive mig det feldheimske Vaaben, og stammer han ogsaa i det —

Du veed jo kiære! at den nuværende Ungdom ikke lægger synderlig Mærke til sligt.

Han er dog vel ingen fordømt Gudsfornægter! skreg Baronen i fuld Vrede, og gik bort i det han stampede med Fødderne.

Da man endelig satte sig til Vogns, blev der først afhandlet længe frem og tilbage om hvorledes man skulde sidde, og hvilken Vogn der skulde først, hvilken sidst. Kronenburg ilede endnu engang ind i Salonen for at lægge en borttaget Bog paa sin Plads igien. Næsten i samme Øieblik traadde Cæcilie ind af en anden Dør, for at hente sin Hat, som hun havde glemt der. Kronenburg bad om Tilladelse til at sætte sig i samme Vogn som hun; hun tilstædede det, i Fald det ikke streed imod Mo-

derens Indretning. I en lille Frem- og Tilbage-striden derom, forsinkede de sig og agtede ikke paa en lille Bevægelse, som de hørte ved Døren. Den var lukket, da de endelig vilde gaae ud; man vilde lukke den anden op, den gjorde ogsaa Modstand, og den tredie var i samme Tilstand. Kronenburg saae rødmende og forlegen paa Cæcilie! O Ve! raabte hun, den slemme gamle, adspredte, underlige Onkel. Han har lukket os inde med sin Hoved-nøgle, som han altid bærer hos sig, for at kunne komme tilrette med alle Laase. Og seer De, der kiører alt alle Vognene i fuldt Trav over Marken.

Kronenburg vilde støde et Vindue op, men Cæcilie holdt ham tilbage, idet hun sagde: Ingen Overilelse! Alle Tienerne ere kiørte eller redne med. Forvalter, Gartner og Brygger, samt deres Folk, ere saa langt borte, maaskee endogsaa ude, saa at vi ikke kunne raabe dem op. At kalde paa Nogen, som tilfældig gik forbi, kunde kun tiene til, at faae hentet Smeden fra nærmeste Bye! Og hvad vilde denne Hændelse ikke giøre for Opsigt, som jeg dog paa ingen Maade kan ønske; thi vi kunne dog ikke hente de Kiørende ind.

En fornnderlig Stilling, sagde Kronenburg!

Som vi nu saa lidt som mueligt maae giøre til en Historie for Nabolauget. Det Sted, hvor de kiøre hen til, er to Miil herfra, de kan ikke savne os førend de komme der, saa behøver Vu-

det atter to Timer, og vi maae altsaa rolig holde Ene ud her. Om det saa er Umagen værdt at tage afsted, er et Spørgsmaal. De kan idet mindste ride derhen. Sæt Dem altsaa kiære Fætter, og lad os fortælle hinanden allesslags, eller maaskee læse noget for, eller spille paa Fortepianoet der.

Kronenburg giorde det. Han var saa forbauset over den sælsomme Stilling, hvori han var blevet sat, at han ikke selv vidste, hvorledes han skulde vende sig idet. Kunde en Elskende ønske et lykkeligere Tilfælde end dette, der tilstædede ham i saa mange Timer en lykkelig Leilighed til at tolke alle sine Følelser, som i denne urolige Tid hidindtil var blevet ham nægtet. En Fee — begyndte han — har ført Dem i dette Fangenskab, bedste Cæcilie, for at De skulle høre mig, for at De skulde erfare hvad jeg tænker om Dem.

De skal ogsaa faae at vide, hvad jeg tænker om Dem; maaskee er det mueligt at mage det saaledes, at vi forstaae hinanden. Og dog —

Hvorledes? Skulde De kunne tvivle om mine Følelser? Endnu tvivle om, at min Lykke eller Ulykke hænger af Deres Læber?

Cæcilie gik tankefuld op og ned i Værelset; derpaa satte hun sig ned ved Siden af Kronenburg, og spurgte: Tænker De Dem ogsaa noget ved disse Ord? eller ere de kuns sædvanlige Talemaader?

De krænker mig, Bedste!

Jhnu! Fætter! Jeg vil troe, at De holder af mig, ret meget af mig! Er det noget særdeles? Jeg holder af alle Mennesker? Hvad der er over dette Venskab, denne Velvillie, kan være noget Himmelsk, Overjordisk, men det kan ogsaa være, det aner mig, noget meget Slemt! eller ogsaa kun Skin, blandet med Usandhed, og Selvbedrag! Ak! de stakkels Mennesker! De veed jo ofte ikke selv, naar de skuffe sig selv og andre.

Kronenburg greb hendes Hænder, sank ned paa det ene Knæ, kyssede Haanden, som hun rakte ham, og gientog sine Forsikringer; men hvor forfærdet blev han, da hun pludselig stødte ham tilbage, flyede ligesom forskrækket for ham, satte sig paa Sophaen under høi Graad og Hulken, og skiulte trøstesløs sit Hoved mellem Hænderne. Længe kunde hun ikke svare paa hans Bønner, hans Opmuntringer, hendes Stemme qvaltes paa ny, og da han ogsaa blev rørt til Taarer, hævede hun endelig Hovedet, som om hun endnu hæftigere var blevet rørt og raabte: Feldheim! Fætter! ogsaa Taarer? hvorover?

At jeg maae see mit Livs Lod saa trøstesløs, at jeg bliver miskiendt.

Ak! Bedste! sukkede hun: Nei! Jeg, jeg kiender Dem! Af alle de øvrige bliver De maaskee miskiendt. Kan man misforstaae den, som man elsker?

De elsker mig? O Cæcilie! ja! Du er min Guddom! raabte Kronenburg, og styrtede atter ned for hendes Fødder! O! saa er jeg det lykkeligste af alle Mennesker, saa skal Du ogsaa blive salig med mig.

Elendige, sagde hun med en tungsindig Tone, blive vi begge, maaskee de Elendigste af alle Mennesker. Gives der en dybere Jammer, en sørgeligere Hiertequal end at elske og ikke agte, at maatte udvælge sig een, een Siel alene, at ville ganske uden Betingelse hengive sig til den, og dog ikke kunne fatte Tillid? at tvivle hvor den skiønne Tiltroe opmuntrende skulde forfriske Sindet? at nærme sig Templet for at tilbede Gud i den første Foraarsvarme, i nye Sundheds Følelse efter langvarige Dods-Nætter, og finde et løgnagtigt Giøglebillede paa Altaret?

Kronenburg var sønderknuset, og formaaede ikke at svare et Ord, thi ikke een Tanke stod ham bi: Hun kunde uden Hindring vedblive. Naar jeg ellers før hørte tale om Dig, hvorledes foremalede min nysgierrige Phantasie mig Dit Billede. Du skulde komme. Timen slog, og det Græsselige indtraf, en Begivenhed værre end Døden tildrog sig for mine Øine. Jeg kiendte Dig ikke, kun mine Smerter for Dig. Du var blevet en Helgen for mig! O! Min Gud! hvorlidt forstaae dog Menneskene, hvad det er at giøre vel! De smile ofte ad

min gode Moder! Er hun ikke ogsaa blevet Dig en Moder, næsten mere end Moder? Du er ved hende blevet anden Gang til, og nyder Solens Lys og Dig selv. Dit Sygeleie var mig en Gienstand for en glad Sielsbevægelse, for vemodig Vellyst. Din Opvaagnelse, Dit første Blik, som mødte mit Die, var som en Straale fra Himmelen, som en Opblikken af al den Kierlighed, som lyser og bevæger sig giennem alle Kloder. Jeg saae Dig tiere, og det forekom mig, som om det ikke blev lys Dag, førend jeg havde fornummet Dit Blik! Mit Die sov jo endnu og var bedækket af Taage, indtil den brune Glands fra Dit vækkede det. Nu først erfarede jeg, hvad Dine betyde! Ak! hvad sladdrer jeg, hvad væver jeg Alt imellem hinanden! jeg stakkels Pige? Alt som Din Sundhed tiltog, som Faren forsvandt, kom Du mig stedse nærmere, jeg blev inderligere fortrolig med Dig! Jeg troede altid at høre Dine Tanker, og ofte udtalte Du ogsaa det, som jeg netop havde tænkt, Ord for Ord og bogstavelig ligedan, kun at det Altsammen var, som dyppet i en sød Klang, i Ild og Hierteligheed. Jeg vidste kun af Dig at sige, og neppe selv at jeg levede, uden kun i Dig. . . . Og nu . . . !

Nu! O! tie! min Elskede, Dyrebareste! Nei! bliv ved, sig mig alting, sønderknus mig ganske.

Nu atter frisk og sund, talende og spøgende i Menneskevrimlen, elsket af os alle, smigret af en-

hver — og naar jeg nærmede mig — som om jeg skuede ned i en dyb Afgrund, i en uendelig Hjertets Tomhed og kold Ørken. Hver fremmed Tone, det ubekiendteste Væsen stod Dem nærmere, var Dem mere end jeg og min Jammer. Med Forfærdelse svimlede jeg i denne Dybde! Den samme kolde Gysen, som i min tidlige Barndom betog mig, naar jeg nu endelig engang ret vilde see mine Vordukker ind i deres Glasøine, og opfatte et bevidsthedsfuldt Blik, — kom atter over mig. I det Væsen, som skulde være mit, som jeg alt hørte ganske til — Grue, Mørke og Død! fra det blinkede og loe et intetsigende Spøgelse — og vendte jeg Blikket derfra paa den øvrige Verden, som hidindtil havde været mig saa kiær, fandt jeg Gravens kolde Trøstløshed. Ingen Mand kan udgrunde og forstaae denne frygtelige Tilstand. Jeg følte mig aldeles, aldeles fortabt og uden al Udsigt til, nogensinde at vinde mig selv eller noget tilbage. Ethvert Sprog er for fattig til at udtale det Græsselige i denne Bevidsthed. Alting var mig nærmere end denne Eene. Hvor blidt, hvor elskeligt var Emmeriks Øie, hvor megen Tillid maatte jeg have til hans Hierte, hvor ædel forekom den mørke Liancourt mig, ja selv Duplessis var mig nærmere, kun Du var mig aldeles fremmed, og dog var mit Hierte bundet, som ved en græsselig Trolddom, og hvergang jeg stræbte at rive det løs,

følede jeg tillige, at alle mit Livs Traade, ja min Aands Sammenføininger kunde jeg næsten sige, vilde briste.

Kronenburg var saa hæftig bevæget, at hans hele Legeme rystede. Hans Ansigt var blegt som Døden og ingen Taare trængte ud af hans stivnede næsten brustne Øie.

O! hvilken Jammer! — blev Cæcilie klagende ved — det er altsaa, maatte jeg sige til mig selv, Kierlighedens Lykke? Det er altsaa det, hvormed Mennesker hykle og lege, og i beklagelig Forfængelighed, i begrædelseværdig Forblindelse, forstikke Livets Urimeligheder, Fortvivlelsen over deres Tilværelse i Grimasser og Talemaader, i flaut Selvbedrag, blot for ikke at see Sandhedens guddommelige Ansigt? Og jeg, Elendige! maatte blandt Millioner være udvalgt til at ville gjøre Alvor deraf, med en Følelse, som om jeg skulde spille Stykker af mit Legeme, Haand, Arm, det sønder, slidte Hjerte ud som Kort, for at bevæge de andre Medspillende til Latter eller Forfærdelse. Hvorfor qvæler jeg mig, at gjøre Dig, Du afdøde, Du vandrende Liig, det begribeligt, hvoraf intet Soelgran af Følelse vil kunne skinne frem i Din formørkede Aand? Gaves der Klostere endnu saa vilde jeg tage min Tilflugt dertil. Ikkun ganske at indvie sig til Gud i den stilleste Grav-Eensomhed, kan maaskee frembyde nogen Trøst for disse Smerter.

Kronenburg reiste sig, og det forekom hende, som om et ganske forvandlet Menneske stod for hende. De har seiret, sagde han med mat Stemme, og jeg føler det med Beroligelse, jeg tør sige det, for Evigheden. Ja! Elskte! Deres Siel har erkiendt mig, men ogsaa virket med magisk Kraft paa min, som var hensluмret. Jeg føler det, Menneskет kan og maae fødes to Gange, og det var det store, det vigtigste Moment i mit Liv, da den Evige selv har talt til mig giennem Deres Mund. En uhyre Smerte har forløst min Siel, men nu føler jeg mig frisk og munter, let og klar, en sød Død har nu begravet alt, hvad som ikke hørte mig selv og mit Væsen til.

Cæcilie saae trøstet paa ham. O! Bedste! raabte hun, en barnlig Aand seer nu ud af disse Øine, ja Uskyldigheden selv, Sandheden. Kan det, vil det vedblive, at være saaledes! Vil ikke paa nye et falsk Skin forlokke og forvandle dette redelige Blik?

Nei! sagde Kronenburg. Jeg veed nu, hvorledes det Intet, som er indblandet i vort Inderste Væsen, hvorledes denne tomme Skygge af Virkeligheden ganske havde omtaaget mig. Det er vort Væsens usle Skrøbelighed, Dødeligheden, som gior, at vi holde denne Tomhed for noget sandt, undflye os selv, og at altid paa ny, naar den indvortes Stemme minder, og det Guddommelige hæver

sig i os, denne Intetværen stiller sig imellem Himmelen og Virkeligheden. Det — jeg har længe anet og skuet ind i denne Time; det er den onde Aand i os, om hvilken Verdens Daarskab har fablet saameget, Fabler, som hiin selv lægger den i Mun, den; thi kiender man dette Uvæsen først, saa er det græsseligere end det vildeste Spøgelse, end alle sataniske Uhyrer, som de Febersyge nogensinde have seet. Dette Væsen er og er ikke; det er Urimelighed, et Intet, Afmagten selv og dog saa frygteligt og mægtigt, saa grueligt, virkeligt, fordi det kan beseire og tilintetgiøre Sandheden, Fornuften, Virkeligheden, det Guddommelige i os. Saa elendig er vor jordiske Tilstand, som ikkun Kierlighed kunde forløse og stedse paanye maae forløse af sine Lænker.

Jeg forstaaer Dem ganske, sagde Cæcilie glædelig. O! himmelske Sandhed og Uskyldighed! Hvert Menneske har dog engang smagt din Sødhed, og dog gaae næsten alle tilbage igien til den mørke Løgn, som kun byder dem Bærme. Som en løsladt Fugl flagrer Sielen op i denne rene blaae Himmel, for at svømme i klart Lys; og med et elendigt Net, med Liim lader det Udødelige sig atter trække ned og klæbe fast i Dyndet.

Hør da nu ogsaa alt, raabte Kronenburg, alt, i denne høitidelige store Time. Og skulde jeg endog døe i dette Øieblik, ja! skulde jeg for stedse

tabe Deres Kierlighed og for evig kun føle Deres Haan og Foragt, der er et saadant Mod, en saadan Rolighed i mit Bryst, at jeg endogsaa kunde bære det. Jeg har meget, langt mere at sige Dem, end De formoder. Jo mere De har at tilgive mig, desmere kan Deres Kierlighed yttre sig.

Han kastede sig ned, og lænede sit Hoved paa hendes Skiød. Nu ikke, kiære Fætter! sagde hun, idet hun stod op; jeg er alt for hæftigt bevæget. Forund mig et Øieblik Ro, siden vil vi atter tale.

Hun satte sig ved Instrumentet og phantaserede i tungsindige Passager. Det sælsomme Øieblik gik forbi, hvori den angrende Kronenburg ganske havde villet aabne sig for hende. Nu græd Cæcilie og blev stedse roligere; store Taarer rullede giennem de skiønne Øienhaar ned paa Tangenterne, men hun blev ved at spille uden at lade sig forstyrre, og holdt tilsidst op med aldeles muntre Akkorder. Nu er jeg vel tilmode, raabte hun, idet hun reiste sig, saaledes skal, saaledes maae det altid være mellem os. Det er Lykken, ikke sandt, Kiære?

Kronenburg, som var blevet forstyrret i sine Tankers Strøm, kunde ikke finde det rette Ord, til at tage Traaden op med. Lykke eller Ulykke, Uenighed mellem Venner, Miskiendelse, Nag, som stedse groer dybere og dybere ind og forbittrer Til-

værelsen, ere her i Livet langt mere afhængige af disse fiine Sielsstemninger end de fleste Mennesker troe og lægge Mærke til. Saaledes kunde nu det unge Menneske ikke beslutte sig til med Magt at opbyde sit hele Væsen for at nedlægge Bekiendelsen om al den Daarskab og alle de Usandheder, han havde tilladt sig, i sin Elskedes Hierte, hvormeget end alle Sielekræfter stormede ind paa ham for at afvælte denne sidste Byrde fra hans Bryst. Hun ragede imidlertid for at berolige hendes Følelser i Papirer og gamle Tidender. Hvilken Dynge! raabte hun: og fuld af lutter Ulykker! Intet uden Elendighed! Kom Fætter, læs De, mit Hoved er saa svagt, men ingen politiske Artikler; søg imellem Anmeldelser og Opfordringer, hvor man tit finder sælsomt og latterligt Tøi.

Kronenburg tog et af de ældre Blade i Haanden, og det sortnede for hans Øine. Han saae en Indkaldelse fra hans Creditorer, som opfordrede ham til at møde, med Nævnelse af hans fulde Navn. Han skiulede hurtig Bladet og en skadefroe Aand lod ham slaae et andet op, hvori en Kronenburg blev beskrevet og efterlyst, som et mistænkeligt Menneske. Det maatte være den Elendige, som sandsynligviis havde ranet hans Brevtaske fra ham. Men paa den Maade forfærdet, forsagt, grublende havde han tabt Mod og Bestemthed, til at opdage det elskede Væsen sit sande

Navn og sin Stilling.

Kronenburg greb Cæcilies Haand og sagde: Nu ikke, Dyrebareste, lad os ikke fordærve denne Time med dumme Aviser. Jeg seer, hvor angrebet, hvor svag De er. Tiden gaaer, De har intet nydt; det er alt silde, og endnu bestandig ikke at forudsee, at De vil faae nogen Hielp inden Aften. Han gik op og ned med hende i Salen, og derpaa lænede de sig Haand i Haand imod Vinduet, og han saae forlegen og søgende efter Tanker ud i Marken. Paa den anden Side af Haugen saae de Geværer blinke, som kom nærmere og nærmere. Alt igien fortredelig Indqvartering! raabte han! Det tager aldrig Ende. Jeg beundrer Deres Forældres Taalmodighed, og at de kan beholde eens Venlighed mod enhver Fremmed, om han er nok saa raae og usleben.

Hvad skal man gisre? svarede Cæcilie, dog bedre saaledes, end ved Nag og Ømfindtlighed at gisre denne Plage endnu besværligere. Og tilsidst belønner denne Venlighed sig dog, thi paa vore Godser er der endnu intet forefaldet, imedens man paa saa mange andre har hørt Klage over mangen Udaad.

Kommandoen rykkede nærmere; den traadte nu ind i Haugen, og Kronenburg bemærkede til sin store Forundring, at de, ligesom de traadte ind af Porten, paa en bydende Maade toge Gartneren imellem

dem. De skrede igiennem Haugen, forbi Vinduerne i Salen. Anføreren spurgte Gartneren: Her boer dog en Baron Feldheim? Ja, svarede denne, men hverken han eller noget Menneske i Slottet er i Dag blevet hiemme; alle ere fløine ud. Det veed vi, svarede hiin; I besætter, Karle! alle Indgange til Slottet, alle Porte; lader enhver ind, men ingen indtil videre Ordre ud. — I, gode Ven! — vendte han sig til Gartneren, maae blive imellem os, og I maae ikke tale med noget Menneske! — Hvorfor det? — Til vi har Fuglen, svarede en barsk Stemme; I kunde jo advare ham at han vendte om og tog Veien over Markerne. Siden efter kan I gaae hvorhen I vil.

Hvad vil det sige? sagde Cæcilie sittrende, da de vare forbi. Jeg selv, svarede Kronenburg, har banet mig Veien til Fordærvelse af barnagtig Pralerie, af en meer end dum Forfængelighed. Det er ude med mig, hvis jeg ikke kan redde mig. Men hvorledes? — Haugen er ikke besat, jeg stiger ud af Vinduet der; det maae gaae, som det kan, de dybe Furer i den rustike Muur give Plads for Fod og Haand. Jeg kommer da til Ferskenspalieret! — jeg har jo desuden tit uden at være i Nød foretaget mig endnu farligere Ting. Endnu er Huus og Hauge tom, endnu kan det lykkes i denne Søndags Eensomhed.

Han aabnede Vinduet forsigtigt. Fætter, sag-

de Cæcilie, og saae paa ham, med et giennemtræn-gende Blik! Altsaa saavidt har Du bragt Dig selv? Saaledes bliver vor nye Pagt paa den grusomste Maade sønderrevet? og jeg tør ikke engang spørge om, hvad der driver Dig fra mig! Maae Du flye?

Nu maae jeg det! raabte han: om kort Tid sees vi igien; jeg skal selv adsprede de Tordenskyer, som nu true mig. Lev vel. Han strakte sine Arme ud, hun kom ham imøde, og trykte det første Kys med sittrende Læber paa hans Mund. Vinduet var alt aabnet, han steeg forsigtig ud! Fra Randen søgte han med Fodspidserne Ridserne; det lykkedes; han hialp sig meget forsigtigt ned, han var allerede nær ved Spalieret; han støttede sig derpaa, men Stangen brak og han styrtede ned. Med et dybt Suk, lukkede Cæcilie Vinduet. Hun vovede ikke at spørge, ikke at see efter ham, for ikke at forraade ham.

Da Kronenburg kom til Besindelse igien, følede han at den ene Fod nægtede ham sin Tieneste! Han vidste ikke om Benet var brukket eller blot af Leed! Hvor skiærende end Smerten var, saa undertrykte han dog hver Klagelyd, og krøb over Beder og giennem Hække, for at nærme sig Haugeporten. Vel vidste han ikke, hvorledes han skulde hielpe sig afsted paa fri Mark, men det syntes ham fornødent at vove alt, thi han indsaae nu tydeligt, at

Duplessis havde forraadt ham. Giennem en ved Siden staaende Buskase nærmede han sig endelig Porten, men til sin Forskrækkelse saae han ogsaa en Soldat holde Vagt her. Denne havde bemærket den krybende Skikkelse, gik nærmere og tog ham fast, da han holdt ham for mistænkelig. Han kaldte sine Kammerater til, og da man ogsaa hentede Gartneren, blev den Flygtende snart kiendt for at være den Feldheim, som skulde arresteres. Man bragte ham, da han ikke kunde gaae, i Haugesalen. Nu hørte man ogsaa Selskabet komme tilbage i de forskiellige Vogne. — Forældrene, som ængstede sig over den savnede Datter, hvis forunderlige Udeblivelse de ikke kunde begribe, vare snart vendte hiem igien efter et kort Ophold hos deres Venner. Endnu førend den forunderlige Aarsag opklarede sig, som snart ikke var dem saa vigtig meer, fornam de Deres Slægtnings ulykkelige Skiæbne. Der var en almindelig Forvirring. Herskab og Tienere fore og løbe imellem hinanden. En Chirurg blev hentet. Denne fik atter sat den Syges Fod, som ikke var brukket, i Leed igien, dog blev Smerte og Hævelse tilbage. Men det forekom alle uvigtigt mod den frygtelige Skiæbne, som truede den kiære Paarørende. Denne sad nu igien, som bedøvet i den store Sal. Faderen tog den mørke Liancourt til Side, og spurgte ham om Sammenhængen. Duplessis var ikke kommet

med tilbage, men havde forsøiet sig til sin General. Den ulykkelige unge Mand, sagde Officieren har bekiendt sig som Forfatter til hiin berygtede Bog for min Kammerat; endnu mere, han har roest sig af at lede hemmelige Forbindelser, som true vore Armeer og Keiseren selv med Undergang. Man har længe efterforsket Forfatteren til hiin Bog, Duplessis vidner imod ham, han kan ikke nægte sine egne Ord. Nu just ankommer den Ordre til mig, selv at bringe ham til Byen, han bliver der stillet for en Krigsret. Det er ude med ham! Han bliver om faa Dage skudt.

Den gamle Baron Manlich, der med sit graae Hoved havde skudt sig lige ind imellem de Talende, udbrød nu i et høit Skrig, hvorved han giorde det overlydt bekiendt, som endnu skulde blive en Hemmelighed for alle de Øvrige. Skudt? raabte han hæftig, i det han tog den Syge i sine Arme: Hvad? rive vor egen kiødelige Fætter saaledes ud af vor Midte? Det er endnu aldrig mødt os før. Vor Familie er saa ikke stor og den skal paa en saa barbarisk Maade blive endnu mere formindsket? Ja! kiære, gode Fætter! De er dog sikkert min Fætter, skiønt De saae en Abe i mit Vaaben; Ak! vi ere jo alle Mennesker og kunne fare vild. En Dag er ikke som den anden. De var vistnok engang kommet til Erkiendelse. Seer De, lille Ven! Det kommer af, naar Adelsmænd vil skrive Bøger!

De forstaaer ikke ret at tumle den Ting; nei! det har jeg aldrig været henfaldet til. Og hemmelige Selskaber! Fy! det er nu aldeles uanstændigt. O! Hr. Major! Lad os dog beholde den rare, herlige Fætter.

Han kastede sig over den Ulykkelige og badede ham med sine Taarer. Det var nu vanskeligt, at faae ham bort fra Kronenburg, thi han holdt det for Pligt, ret umiskiendeligt at yttre sin Smerte.

Cœcilie var gaaet op paa sit Værelse, og vilde ikke lade sig trøste hverken af sin Moder eller sine Søstre. Emmerik trængte sig til, sagde hende et Par Ord, talte derpaa med Faderen, og ilede ned i Stalden for at lade en Hest sadle. Endnu om Natten reed han med den største Iil bort. Faderen talte med Kronenburg, men denne svarede kun lidet, og erklærede blot, han havde fortient sin Skiæbne, og det, fordi han saa haanligt havde drevet Spot med Sandheden; ikke fordi de Ting virkelig monne være skeete, som han kun af Forsængelighed havde tillagt sig.

Forvirringen i Huset skulde endnu blive formeret, thi just som man vilde sætte sig til det sørgelige Aftensmaaltid, blev der meldet en Capitain med to Fanger. Han traadte ind og erklærede, at han maatte tage Qvarteer i Bondebyen med en Commando, thi han havde alt giort fem Miil. Han

havde Dagen før ved en lille Bye maattet fægte med en Overmagt af Bønder og tydske Soldater, (med et af hine Corps, hvorom man nylig havde talt). Det var endelig lykkedes ham, at blive Seierherre; efter noget Tab var Mandskabet flygtet, og begge deres Anførere vare blevne tagne til Fanger. Han beklagede de unge Mennesker. Thi de havde paa deres Ord været frie, og havde havt deres Standqvarteer i en lille Bye paa den anden Side af Floden. Drevet af Fædrenelandets Nød, havde den Ældre, som i Fortvivlelse, skrabet en Deel unge Knøse og Soldater sammen, overtalt den anden Officeer, og saaledes vare de, drevne af en usalig Aand, frivillig rendte i deres Ulykke.

Det forsøger desværre deres Selvanklagelse, sagde Liancourt, i det han deeltagende henvendte sig til Kronenburg. Dørene aabnede sig atter og begge Fangerne bleve bragte ind. Den Ældre, bruun og vild, bar Udtrykket af resigneret Fortvivlelse. Den Yngre var blond, og hans Ansigt var kun en stille Klage over hans Ulykke og tidlige Død i en saa frisk uerfaren Ungdom. Pigerne kiendte den Yngre og deres Jammerklage blev saa høi og almindelig, at Kronenburg paa nogen Tid blev glemt. Det unge Menneske havde i tidligere Aar været en Legekammerat i Huset, naar han undertiden var kommet der i Besøg med sin gamle Moder. Det var rørende at høre ham fortælle om

sin Ulykke. Efter hiint ulykkelige Slag, sagde han, blev jeg fanget ligesom saa mange andre; jeg blev fri paa mit Ord, og hiin lille Bye ikke langt herfra blev mig anviist til Opholdssted. Den smule Sold som man havde lovet os, udeblev rigtig nok, imidlertid, da Fienden bryder saa mange vigtigere Løvter, havde vi ikke nødig at klage derover; Borgerne og de velhavende Indvaanere i Byen understøttede os. Men min Ven var ikke saa rolig som jeg. Han kaldte mit Væsen Feighed og Tranghiertethed. Ved hver nye Efterretning blev han rasende. Han har altid været en dygtig Officeer, og jeg havde alt i flere Aar baaret den største Høiagtelse for ham. Han bibragte mig endelig ogsaa sin Mening, at det var ærefløst at sidde stille ved Fædrenelandets fuldkomne Undergang, og lade sig foere med Almisser. Saa drog jeg ud med ham. Vi vare begge to og de Øvrige med ligesom berusede, thi det bares os stadig for, som om vi med vore ringe Kræfter kunde redde vor elskede Konge. Vi bleve slagne, min Ven fangen. Det lykkedes mig at undkomme; min forrige Vert i den lille Bye skiulede mig oppe under sit Tag, under Sække og andre Redskaber. Franskmændene rykkede efter, og stormede, jeg var der; man truede med, at hvo som skiulte mig skulde skydes og hans Huus gjøres lige med Jorden. Da kom den gamle graahaarede Borger løbende til mig med grædende

Taarer. Han havde tabt alt Mod. Hvad skulde jeg gjøre? Saa gik jeg da som frivillig Fange ned i den underste Stue, hvor jeg traf min Ven. Jeg veed ikke, hvad der kan skee, man siger, de vil skyde os.

Ikke uden Taarer endte han sin Beretning, især da han saae de unge Piger græde saa hæftigt. Musikeren, der sneeg sig giennem Salen, sagde temmelig høit til Liancourt: Det er disse Tydskes Soldater-Ære! at bryde deres hellige Ord, for at gjøre Mytterie.

Tie De, Herre! sagde Liancourt hæftig, hvis jeg ikke skal glemme hvad jeg skylder dette Huus! Agt disse stakkels Menneskers Ulykker hvis De ingen Medlidenhed føler. De har krænket Formerne og forbrudt sig haardt imod os; men ved Gud! hvis denne Følelse havde besiælet Mængden af Hæren og Anførerne, saa stod det nok anderledes til med Tydskland og Frankrig.

Man satte sig endelig til Bords. Den nylig ankomne Officeer vilde opmuntre sine Fanger og sagde: Lystig mine Herrer! det vil ikke gaae saa slemt!

Det slemmeste, raabte den ældre Fange, kan ikke overraske mig, og skulde jeg blive frikiendt, saa erklærer jeg mine Dommere, at jeg gjør det paa nye, hvorfor jeg nu bliver ført for dem.

Officeren fortalte derpaa mere om Fægtningen

Dagen før. Besynderligt nok føiede han til, at en fremmed Herre og en Dame ogsaa bleve forviklede deri. De vare just paa Landeveien, og da vi pludselig brøde frem af et Baghold, og hiint Mandskab ilede mod os, bleve de afskaarne, og maatte, da vi toge dem imellem os, høre Kuglerne pibe dem omkring Ørene. Den unge Mand fik ogsaa et Saar i Armen. Han er kiørt hertil paa en elendig Vogn, og haaber at finde meer Bequemmelighed nede i Byen. Han er tilligemed sin deilige Kone, steget af i Kroen.

Da Greven hørte det, sendte han strax sin Jæger ned for at indbyde dem til Slottet. Hvor overfyldt end hans Huus for Øieblikket var, saa fandt han sig dog indvortes drevet til at modtage en Mand af Opdragelse tillige med sin Kone, og ovenikiøbet saaret, som sine Giæster. Det varede ikke længe, saa traadte en ung velskabt Mand ind med en smuk Kone under Armen, og undskyldte sig for, at han nu ogsaa maatte falde sin Vært besværlig. Kronenburg, der sad ved den ene Side i en Læneſtol, troede at skulle synke i Jorden, thi Damen var slet ingen anden end den Cæcilie, som han havde forladt, og i Henseende til hvem han havde saa meget at bebreide sig, og i hendes Ledsager gienkiendte han det unge Menneske, som saa pludselig havde fordrevet ham fra Familien i Neuhaus. Begge bemærkede ham ikke strax. Da De,

blev den unge Mand ved, ikke har svaret mig paa mit lange Brev, som jeg alt for sex Uger siden har assendt til Dem, saa giorde jeg en Slutning derfra til Deres Fortrydelse, og vilde heller ikke nu falde Dem besværlig, men nu indbyder De os dog saa venskabelig, og jeg maae holde Dem for forsonet.

Hvordan? sagde Greven: Forsonet? et Brev? Kiende vi da hinanden?

Milde Himmel! raabte hiin: De har vel i denne urolige Tid slet ikke faaet min Undskyldning, maaskee Retfærdiggiørelse? Jeg skulde jo alt have besøgt Dem i Sommer, kiære Onkel! jeg hedder Feldheim, og det er min Kone Grevinde Buchheim. Det stod altsammen i mit Brev.

Drømmer jeg da? raabte den gamle Greve: min Fætter Feldheim? De? Og det unge Menneske der? Han er jo min Neveu!

Kronenburg hævede sig i Veiret, og udbrød: Saa er Øieblikket da kommet, hvor alting styrter sammen; og lad det kun! Jeg fortiener jo ikke den mindste Agtelse meer. Den Kugle, som sønderslider mit elendige Hierte, skal være mig velkommen.

Alle vare forbausede. Cæcilie fortalte dem med nogen Overvindelse, hvem den Fremmede var, og ogsaa den virkelige Feldheim kiendte ham nu igien. Altsaa som Skurk og Bedrager, raabte den gamle Baron, vilde De snige Dem ind i min Familie?

Derfor kiendte Herren ikke noget til min ældste Broders krumme Been? Derfor Mærket i Linnedet! O! det er dog en afgiort Sag. Jeg er den eeneste Kloge i Huset, og min høivise Frue Søster vil for Eftertiden agte mere paa hvad jeg siger.

Uden at svare et eneste Ord, gik Kronenburg ud af Salen. Greven fulgte ham op paa sit Værelse og talte længe med ham. Derpaa gik han til sin Datter, som endnu var vaagen. Natten forgik for dem alle i Sorg og Kummer.

Uden at see nogen, besteeg Kronenburg Vognen den følgende Morgen; Liancourt satte sig hos ham; Bagsædet indtog begge de arresterede Officerer, og tolv Dragoner med deres Anfører ledsagede den aabne Chaise til Hest. Kronenburg hørte neppe paa Liancourts venlige Tiltale. I det Vognen vendte sig opdagede han en hvid Skikkelse indenfor Vinduet, hvori han troede at gienkiende Cæcilie. Hans Liv var flydt sammen, som i en Drøm, som i et sælsomt Eventyr! — Kiære unge Mand, begyndte Liancourt atter, hvor kunde De drive Deres Ubesindighed saavidt, at betroe en fiendtlig Officeer Deres farligste Hemmeligheder? Nu vil man vel paastaae, at hvad De har sagt om Dem selv, er altsammen usandt; ungdommelig Let-

sindighed har forledet Dem, blot for at gjøre Dem vigtig! Det er alt for usandsynligt, til at nogen af os kan troe det. Men skulde det virkelig være Tilfældet, saa maae en ubegribelig Sjælssygdom have taget Overhaand hos Dem, som jeg endnu aldrig har fundet Mage til. Men ingen Krigsret vil tage Hensyn dertil, da Deres egne Ord og Duplessis Vidnesbyrd vidner imod Dem. Hvorledes kan man overhovedet bevise en Benægtelse?

Kronenburg gav den alvorlige Mand, som alle hidindtil havde taget Feil af, fuldkommen Ret; han sagde intet til sit Forsvar, men gav sig i døsig Bedøvelse aldeles tabt. Det kom over ham fra Tid til anden, som om han maatte lee sig selv ud, fordi han maatte lade sit Liv under Skin af en Forbrydelse, blot for et Giøgleries Skyld, som nu forekom ham flaut og ækelt! Han kunde ikke blive Herre over den Følelse, hvormed han misundte de to andre Slagtoffre, som for en Daad af Mod og Fortvivlelse skulde lade de fiendtlige Kugler hensprøite deres Blod.

Man ankom til Byen; tusinde Nysgierrige mønstrede Fangerne. Kronenburg fik et Værelse for sig selv.

Alt den næste Morgen saae han begge sine ulykkelige Staldbrødre med sammenslyngede Arme gaae forbi hans lille Vindue. Det lod som det

var deres Gang til Krigsretten. Med hvert Minut, sagde han til sig selv, rykker nu det Øieblik nærmere, som ogsaa skal løse min Tilværelse, og overgive mig til en fremmed, ubekiendt og uanet Existents. Vover Du at tilstaae for Dig selv, at det er Sandhed, Virkelighed, og intet tomt Taagebillede? Nei! den Letsindighed, som ved sin ørgjerende Giøglen bedækker Smerte og Kummer for os, der bestandig drager Siælen bort fra sig selv — er aldeles forsvundet fra mig. Bedøvelsen er flygtet bort og jeg er alene med min Elendighed. — Ja! jeg maae foragte mig! O! min Gud! at jeg saaledes kunde drive Spot med mig selv. — Skiæbnen forundte mig Venner! den tilgav mig min Mangel paa Ædelmodighed; den lod mig fra hiint Fald af opvaagne til Livet igien, de fortreffeligste Mennesker modtoge mig som en Søn, et himmelsk Væsen fornedrede sig saa dybt, saa dybt til at elske mig. Hele Himmelen kom mig imøde, men jeg havde meer Lyst til, at ringle med Narrehuen, og bære Brixen saaledes, at den faldt andre Daarer i Øinene. Alle Paamindelser af en bedre Aand, har jeg jo skudt fra mig, og derfor er det ogsaa billigt, at den sidste, som jeg nu endelig giver Agt paa, kommer forsilde.

Han hørte Skud! De Ulykkelige! sukkede han, og bad uvilkaarligt. Strax derpaa traadte den gamle Slutter ind. De har overstaaet det, de brave

Knøse, sagde denne: Det var et jammerfuldt Syn! Da de kom tilbage fra Krigsretten, gik de i Kirke, og modtog med Andagt den hellige Nadvere. Det unge Blod med de lyse Haar grædt i eet Væk, og beklagede sin gamle Moder og sin egen Ungdom. Den anden truede og sagde: Den Tid maatte snart komme, da hans Kammerater skulde hævne hans Død. — Du milde Himmel! det er let sagt, men svært giort; dog har det givet ham Trøst! den Yngste var død paa Stedet, men den Brune levede endnu og vinkede med Haanden, da han var styrtet om, at de skulde hurtig skyde nok engang, thi tale kunde han vel ikke meer. Da det var skeet laae han ogsaa ganske rolig.

Den gamle Mand havde nok sladdret længer endnu, hvis der ikke var traadt en Ordonants ind for at afhente Kronenburg. Denne reiste sig ligegyldig; i den Overbeviisning, at man vilde føre ham for Krigsretten var han dog næsten glad over, at kunne afryste Livets Giøgleværk. Han fulgte sin Ledsager til et stort Hnus, steeg op af en Trappe, og befandt sig nu i en Forsal, som vrimlede af Officerer. Man lod ham staae. Officerer af alle Corps gik ind i det inderste Gemak, og kom tilbage igien; Andre forlode Huset; der kom Efterretninger og Breve. En mager Mand i en riig broderet Uniform nærmede sig den bedøvede Kronenburg, derpaa talte han med Nogle, som stode

i Nærheden, og ganske aabenbar om Arrestantens Person og Forbrydelse. Efter nogen Tids Forløb gik han anden Gang ind i Værelset og blev længe derinde. Imidlertid tog Mængden af de Ventende af, og nu blev Kronenburg kaldt ind. Han studsede ikke lidet, da han i den store Sal ikke saae andre end den Marschal, som han for nogen Tid siden havde lært at kiende. Denne betragtede ham længe og sagde derpaa: Unge Menneske! De afgiver et sørgeligt Exempel paa, hvorledes Ungdoms Feil, som af mange Mennesker ofte betragtes med Ligegyldighed kan lokke endog i overhængtnde Dødsfare. De har Venner, jeg vil haabe, ikke ganske ufortient, som gior det Yderste for at redde Dem. En Hr. Emmerik er ilet hertil i Mulm og Mørke, for at faae mig betids i Tale og forberede mig. Kan en Ven, en Broders Veltalenhed godtgiøre en Anklagets Uskyldighed, saa har han giort alt. Den ædle Greve, en høist agtværdig Charakteer er indtruffet strax efter ham, og har talt som en Fader for Dem, med rørende Taarer har han taget Dem i Beskyttelse. Hans Datter, som var Dem bestemt, da man holdt Dem for en Anden, er siden Deres Hæftelse mere død end levende; Moderen er ogsaa utrøstelig. Overlæg alt det, og drag det Facit ud deraf om De, som saa længe kunde have Hierte til, under et fremmed Navn at skuffe denne ædle Familie, har fortient blot tiende

Delen af denne overvættes og mageløse Kierlighed.

Deres Excellence, sagde Kronenburg koldt, kan ikke sige mig det eftertrykkeligere, end jeg alt har sagt mig selv, at jeg har handlet nederdrægtigt!

Hvad har De fortient?

Døden hundrede Gange, thi hvem som skiænder Livet og Sandheden med Løgn, fortiener ikke Liv, Kierlighed og Himmelens Lys!

Og dog ville Deres Venner paastaae, og ville have hørt det af Deres egen Mund, at de Intriger for hvis Skyld De staaer der anklaget for mig, slet ikke existere, at De aldrig har skrevet en Linie af hiin Bog.

Det forholder sig saaledes, men hvad jeg virkelig har giort, det Hierte jeg har sønderrevet, den jammerlige Forfængelighed, for hvis Skyld jeg har opofret min og fremmed Lykke, er mere, er sværere Forbrydelser, end den, hvorfor man her vil bryde Staven over mig.

Marschallen aabnede en Pult. Kiender De denne Brevtaske?

Kronenburg tog den i Haanden. Den er min sagde han forundret, een, som jeg har savnet for længe siden. Jeg er forbauset over, at den kommer mig saa uventet og under disse Omstændigheder for Øinene.

Imidlertid traadte hiin blege Mand i den kostbare Civil-Uniform, som alt udenfor havde betrag-

tet Ynglingen med Opmærksomhed, frem bag ved et nedhængende Gardin for et dybt Vindue. Kiender De mig ikke meer? sagde han til den Forvirrede.

Ved Stemmen vendte hans Erindring tilbage. Det var hiin Fremmede, som han den første Aften paa sin Reise paa en saa sælsom Maade, havde lært at kiende i Værtshuset.

Som et ædelmodigt ungt Menneske, sagde den Fremmede, tog De Dem dengang af mig, beskyttede mig og sørgede for mig. Jeg var i en hæslig Knibe, en der var klogere end jeg, havde berøvet mig mit Pas, mine Penge vare slupne i een eensom Egn, og det værste var, man var paa Spor efter mig og min Forklædning. Jeg var nærved at blive opdaget og sat fast. Saa havde min Reise, mine fleeraarige Bestræbelser været forgiæves! De hialp mig ud af Nøden og jeg tilstaaer, det var ikke ret taknemmeligt af mig, at jeg tilegnede mig Deres Pas. De reddede mig dengang og jeg kan nu redde Dem, thi jeg er mere end alle overtydet om Deres Uskyldighed.

Hvorledes det? spurgte Marschallen.

Jeg fandt, blev den Fremmede ved, foruden Passet endnu nogle Breve i denne Portefeuille; og De maae tillade mig min unge Ven! — det er nu engang ikke til at ændre, at oversætte nærværende Skrivelse for Hr. Marschallen! Det er

fra Deres Onkel, og er den end ikke just ganske artig, saa hæver den dog al Beskyldning imod Dem. — Han læste nu høit paa Fransk;

„Halstarrige Neveu!“

„Din Gield vil jeg ikke betale; Dit Gods, som „Du i Grund og Bund har ødelagt vil jeg ikke „tage mig af. Det er at smide Pengene i „Vandet, naar Du holder Huus der med Dine „nyemodens Theorier. Men de andre Diævel„skaber, som Du har for, ere endnu værre. Vil „Du da gifte Dig med to Piger? Men Nar„ren vil sætte sig mellem to Stole, og ingen „af Dem faae, og det er ikke meer, end han „har forskyldt. Du har ærlig fortient det, om „Sønnerne eller Fædrene gav Dig Lærepenge „ovenikiøbet! Men maaskee er der endnu nogen „anden, som giør sig den Uleilighed, at tage „Dig i Nakken, som maae kiøe forbandet paa „Dig! Den Bog! Du Grønskolling! som jeg „nyelig bragte med til Dig fra min Reise, og „som Du maatte læse for mig til patriotisk Got„telse; det Værk, Du Fjante! hvori endogsaa „vor Præst, maatte forklare Dig noget, det „vil Du nu selv have skrevet? det har min Tie„ner og ogsaa Skolemesteren fortalt mig, som „Du har bildt det ind! Den Dumheb kan jo „bringe Dig i Fængsel. Ovenikiøbet maae jeg „høre, at Du har villet hverve den rødhaarede

„Parykmager; Du skulde oprette et Regiment
„mod Franzoserne for engelsk Regning! Den
„gamle enfoldige Hr. von Mathias, havde ogsaa
„travelt dermed! Ham havde Du desuden faaet
„til at troe, at Du var Chef for en hemmelig
„Orden, hvoraf Virkningerne snart skulde yttre
„sig. Nu beder jeg Dig, Du Dogenigt, for
„Dit Livs og Din Siels Saligheds Skyld;
„kræng endelig denne Gnav-Nar ud af Dit for-
„keerte Gemyt, og lad den fordømte Løgn fare,
„som Du fra Barnsbeen inklinerer til. Det er
„sandt jeg er Din Onkel, Din nærmeste Paa-
„rørende, og egentlig skulde Du engang arve
„min smule Fattigdom efter mig, men Fanden
„skal annamme mig, hvis jeg ikke heller vil te-
„stamentere den til et Hospital for gamle Kierlin-
„ger, hvis Du ikke gaaer i Dig selv og der bliver
„en ganske anden Karl af Dig. Forresten for-
„bliver jeg, N. B. hvis Du i Fremtiden for-
„skaaner mig for at blive plaget om Penge,"

Din velaffectionerede Onkel,

Richard.

Marschallen kunde ikke uden at smile høre paa denne faderlige Epistel. De seer altsaa heraf, blev den Fremmede ved, at vor Ven staaer aldeles retfærdiggiort, hvad det angaaer, som han her er beskyldt for. De kan sætte ham i Frihed, som alt har lidt nok for denne lille misforstaaede Forsøn-

gelighed. Men skulde De endnu finde den mindste Betænkning deri, saa tager jeg alt Ansvar paa mig; jeg reiser alt i Dag, om meget kort Tid taler jeg med Keiseren; jeg vil selv fortælle ham hele Sagen, og jeg veed forud han vil lee over den Maade, hvorpaa de Tydske undertiden spase. Kan det ikke kaldes fripostigt at ville danse en Ballet i Hosesokker paa gloende Jern?

De er fri, min Herre! sagde Marschallen! Jeg tænker denne Hændelse vil have været Dem en god Skole.

Kronenburg tog sin Brevtaske til sig, takkede begge Herrerne og vidste ikke hvorledes han var kommet ud af Værelset og Forsalen og ned paa Gaden igien. Han saae rundt om sig og op mod den blaae Himmel; han følede atter at Livet var en Besiddelse, som ikke lader sig saa let aflægge, som en forslidt Kiole. En Tiener talede til ham, og bragte ham til et Huus, hvor han traf Greven. Denne modtog ham faderlig, og efterat han havde ønsket ham til Lykke over sin Befrielse af den sienlige Livsfare, hvorpaa Kronenburgs Undseelse kun svarede meget lidt, sagde han endelig: Der er sikkert tillagt mange Mennesker en vis Tryllekraft, en Talisman, som erhverver dem overalt Kierlighed og Venskab, og gior dem lykkelige, naar de ikke forsmaae den Sympathie, som kommer dem imøde. Saaledes er det gaaet mig og os alle med Dem.

Vent ikke at høre noget Ord mere af mig angaaende den Ungdoms Svaghed, som har tildraget Dem denne alvorlige Lære, som De ganske vist vil lægge paa Hjerte, eller De maatte være mere end letsindig. Vort hele Huus hænger ved Dem med Kierlighed; jeg havde sørget for Dem, som for en kiødelig Søn; de Taarer, som min gode Kone har skiænket Deres Skiæbne, den Velvillie, hvormed hun tilgiver Dem, alt det vil jeg ikke gierne nu anføre Dem, som Beviser paa vort Venskab. Alt, hvad De selv nyelig har sagt mig om Dem selv og Deres Stilling, har jeg nsie overlagt, men mere end De selv nogensinde kunde giøre har vor Emmerik giort! Denne unge Mand er Dem hengiven med det reneste, næsten mageløseste Venskab. Ja, min kiære, unge Ven! Der boer en ædel Aand, et ægte Sindelav i Deres Bryst, som nu vil udvikle sig. Vi alle, saa mange gode Mennesker kunne ikke tage saa ganske Feil. Jeg kiender Deres Familie. Deres Onkel Richard er min Universitets Ven; vi ville forene os med ham, og De og vi skal alle blive lykkelige. Jeg har hidindtil ikke talt om min Datter, om Cæcilie. Den Troe at hun i Dem lærte at kiende den, som paa en vis Maade var bestemt til hende, har ganske og for evig giort hende til Deres. Hun har lagt sit hele Hjerte aabent for mig, og inderlig rørt maae jeg give Eders Forbund, der er blevet til, som ved et

Underværk, min Velsignelse.

Hoimodige Mand! raabte Kronenburg bevæget, Fader! De berøver mig baade Ord og Tak. Heller ikke kan noget Menneske, selv ikke det bedste fortiene saa megen Kierlighed, langt mindre jeg. Min hele Tilværelse, hvert Pulsslag skal være Tak og Glæde. Troe De mig, jeg er vaagnet, og blandt saa mange ædle Mennesker vil jeg ogsaa føle godt og ædelt. Hvert af mine Aandedrag være Sandhed.

Han var saa rørt, at han maatte tie. Han fiernede sig paa nogen Tid, for at ile giennem Byen, ud af Porten og give sine Følelser Luft. Cæcilie! raabte han; jeg er givet tilbage til Dig, Du er skiænket mig! Hvilken Uendelighed af Kierlighed og Lykke i det ene Ord. O! Cæcilie! Men jeg føler det, jeg veed det; intet Hierte havde kunnet elske Dig saaledes som mit, og kun Din himmelske Kiærlighed kunde erkiende hvad der var godt og reent i mit Bryst.

Han foer op af sine Drømmerier, da en gammel Haand berørte hans Skulder. Han saae sig om, og foer tilbage for Christoffers velbekiendte Ansigt. Du her? raabte han; for Gud i Himlens Skyld! hvor kommer Du her?

Med min Herre, svarede den gamle Mand! Ak! der er endnu flere Folk her, som De kiender. Vi har alt længe ledet efter Dem.

I det samme mødte dem hiin ubekiendte Fransk-

mand i sin kostbare Uniform. Han stod stille, hilsede Kronenburg og sagde derpaa til Tieneren: Nu hvor gaaer det, min gode Christoffer? finder jeg ogsaa Eder igien! Christoffer blev forbløffet, bukkede dybt, saae paa ham igien og raabte saa overlydt: Jh! hille den sorte Jøde! er det mueligt, at De er den curiøse Mand, fra dengang af? Nu, saa har jeg dog ogsaa sagt, at den yderste Dag maatte være forhaanden.

Nu nærmede Carl von Vildhausen sig og forundrede sig høilig over, at finde sin Tiener i en saadan Samtale! Franskmanden opholdt sig ikke længe efter endnu at have sagt Kronenburg nogle venlige Ord. De to Venner omfavnede hinanden hierteligt; alt forunderligt, raabte Carl, alt sælsomt bliver sædvanligt! I Gaar kommer jeg hertil i Forretninger, i Morges hører jeg Din Ulykke! Jeg holdt Dig for at være uden Redning; nu finder jeg Dig fri, vor Christoffer giør de fornemste Bekiendtskaber; Din Onkel Richard brænder af Begierlighed efter at omfavne Dig.

Er han ogsaa her? raabte Kronenburg.

Han er kommet hertil med mig, svarede hans Ven; jeg har formaaet ham til, at tage sig af Dig! Dine Creditorer ere tilfredsstillede. Men nu havde vi ganske tabt Sporet af Dig. Vi giorde derpaa en Reise i Forretninger. Han kommer med mig i denne Egn, og driver paa, at vi skal giøre

en Assistkker til en gammel Skolevens, Grev Verth-heims Gods; derfor ere vi her og ville nu kiøre ud til hans Landsæde. Da fortalte Rygtet os i Dag Morges Din Hæftelse og Fare og tillige de forunderligste Ting om Dit Liv. Ved denne Efterretning kom den gamle Mand ud af sig selv; nu! da han maatte give Dig tabt, viste det sig først, hvor høit han altid har elsket Dig!

Som de nærmede sig Porten, ilede den gamle Mand dem alt imøde, styrtede grædende i Kronenburgs Arme og raabte: Saa har jeg Dig da igien, Du min eneste Ven, min Neveu, min Søn? Er Du virkelig givet mig tilbage? Er Du fri? Hvem havde jeg vel skullet efterlade det til, som jeg eier, naar Du havde været borte? Men nu min Ven! vil vi alle blive fornuftige, og jeg i Spidsen; thi allerførst har jeg i Din Ungdom forkiælet Dig, siden har jeg været for streng imod Dig.

De gik sammen til den gamle Greve, og Gienfynets Glæde var almindelig. Lad os tage ud til Godset igien, sagde Faderen; man venter os vist nok der i den største Angst. Saa maae jeg dog først hente min Kone af, sagde Carl. Din Kone? spurgte Kronenburg. — Som Du kiender ret godt, svarede hiin, den unge Frøken von Neuhaus. Jeg er lykkelig med hende. Den unge Vehlen er blevet Lieutenant og er ved Armeen. Datteren er som Kone meget fornuftig og endnu engang saa for-

nustig som før. Og min Moder, min bedste Ven! har nu aldeles svoret til Din Fane! hun er tydsk patriotisk! Det er utroligt, hvad Indqvarteringer kunne bringe til.

Alle toge afsted. Cæcilie tilligemed Moderen vare henrykte over, at Faren var svævet saa lykkelig forbi Deres Huus. Fætter Feldheim var igien afreist med sin unge Kone.

Da Cæcilies og Kronenburgs Forbindelse blev sluttet til alle Syriges Tilfredshed, sagde Musikeren til Liancourt: Lad kun et Menneske være ret usselt og dumt, lad ham kun bære sig ret tosset ad, saa vil Lykken netop være med saadan en!

Man savnede ham ikke da han fra nu af skyede disse Venners Cirkel. Emmerik forvandt paa en ædel Maade det Offer, som hans Hierte havde maattet bringe, og Kronenburg gik siden saa vidt i sin Egensindighed, at han ikke engang kunde taale, at der i Spøg blev sagt Usandhed.

λ — ϱ. —

Mosehytten.

Familie-Scene, efter Arthur Austin, af Th. Hell.

Gilbert Ainslin var en fattig Mand, og havde været det i hele sin Levetid, og denne var ikke kort;

thi hans faae Haar begyndte allerede at graanes. Han var født og opdragen paa den lille Mosejords Forpagtning, som han endnu besad, og haabede ogsaa at døe der, ligesom hans Fader og Farfader forend ham havde giort, og efterladt deres Børn, kun netop beskyttede imod den yderste Mangel. Haardt, og uafladeligt Arbeide, havde været hans Livs Lod; men trods mangeslags Lidelser var han dog ikke bleven træt af dette, og midt i det Mørke og den Taage, ja selv i de Storme, der brøde ud over ham, havde han henlevet Aar efter Aar i en rolig, virksom Tilfredshed, som forsøder den trykkende Tilstand, for den brødefri Fattige, uden at denne selv er sig dette bevidst. Med egne Hænder havde Gilbert pløiet den magre Jord, og saaet og indhøstet Sæden, hiulpet af sine tre tilvoxende Sønner, der allerede som Drenge havde glædet sig ved at arbeide med deres Fader i Marken. I Hiemmet eller uden for dette var Gilbert Ainslin aldrig ledig. Spaden, Seglen, Plovjernet, Leen, Pleilen, kom lidt efter lidt i de Hænder, som godt forstode at bruge dem, og intet Bid blev nydt under hans Tag, eller noget Klædningsstykke baaret, som ikke var bleven ærligt, strøbsomt og anstændigt erhvervet.

Gilbert Ainslin var en Slave; men just derfor elskede han med renere og dybere Følelse; der Aag, hvorunder han levede, havde Gud paalagt

ham, og det tiente kun til at give hans Caracteer et Anstrøg af stille, men ikke mørk Alvor; at gjøre hans Smiil sieldnere, men derfor desto hiertteligere; at stemme hans Siæl til Taksigelse for og efter Maaltidet, og at finde Trøst i Morgen- og Aftenbønnen.

Neppe gjøres det nødigt at skildre den Qvindes Hierte, en saadan Mand kaldte sin. Blid og eftertænksom, dog altid venlig og oprømt, fandt hun en Himmel i sit Hiem, og hendes finere og svagere Haand hialp med til at beskytte imod Mangel. Af ti Børn, som de havde sammen, havde de mistet tre; og som de havde næret, klædet og ærbart opdraget dem, som levede, saa gave de ogsaa dem, som døde, en anstændig Begravelse. De Efterlevende vægrede sig ikke ved at give noget af deres daglige Underholdning til Bedste for den Døde, og kiøbte sig, med den ringe Sum, de ved deres Flid havde sammensparet, anstændige Sørgeklæder, hvilke de bare om Søndagen, og igien omhyggelig giemte. Af de syv levende Børn vare to Sønner i Tieneste hos Forpagtere i Nabolauget, imedens tre Døttre og to Sønner bleve hiemme, og udgiorde saaledes, opvoxende, eller allerede voxne, en lille lykkelig, stræbsomt arbeidende Huusholdning.

Mange Hytter gives der i Skotland, som Mosehytten, og mange saa jevne og dydige Hyttboere, som de der nu befandt sig under dette

Straaetag. Om den Forbireisendes Øie end ikke bemærker dem, saa ere de dog i Tusindeviis frede-ligt udbredte over Landet, og forskiønne det høili-gen i alle dets vide Dale og snevre Fieldkløfter; dets lave Smaaser omgivne af udbrændte Vulkaners Fiældvægge; dets grønne Bierge, som bryste sig mod Platanus-Skovens Kroner; dets gule Korn-marker, dets landlige Høie og dets med Hedeurter bevoxne Moser, i hvis mørke Skiød vise sig Oaser af det skiønneste Grønt, bevoxne med Blomster, og kun besøgte af den vidt flyvende Bie. Mose-hytten var for et uagtsomt, let forbiglidende Øie ikke smuk; men betragtede man den nærmere, og undersøgte den nøiere, fandt man der et behageligt Opholdssted. Dens Tag, bevoxet med Græs og Mos, var saa grønt som Jorden, hvoraf dens af Vind og Veir affarvede Mure syntes at fremstige. En lille Have skilte dens Bagside fra en smal Strimmel Agerjord, hvis mørke Farve beviste, at det kun var aftvunget den vilde Natur ved udhol-dende Arbeide, og i Fremtiden kun derved vedlige-holdtes. Det maatte være en smuk soelklar Dag, naar Mosehytten ret skulde see elskelig ud; men da var den virkelig ret smuk, og naar den lille brune Sumpfugl sang sine korte Sange imellem Sivene og Hedeurterne, eller naar Lærken, maaskee lokket derhen ved en grøn Bygmark, hvor den uforstyrret kunde bygge sin Rede, syngende svang sig op over

den syde Egn, saa smilte den lille mørke Forpagterbolig som Armods Paradis veemodig og rørende i dens eensomme og høie Simpelhed. Drengene og Pigerne havde anlagt nogle Blomsterbeed imellem Kiøkkenvæxterne, hvormed den lille Hauge forsørgede det nøisomme Bord; Nelliker og Soelsikker voxede her, vistnok med mindre Pragt end i rigere Folks velpasfede Hauger; en stor Hob Tulipaner toge sig især smukt ud midt i Mosefandet; og Rosens Lugt blandede sig behageligt med Kløverens, den skiønne høie Kløver, som elsker Skotlands Jordbund og Luft, og skiænker den Fattige den rige balsamiske Melk.

I denne Hytte havde, allerede i een Uge, Gilberts yngste Barn, en Pige, omtrent 9 Aar gammel, ligget syg af Feber. Nu var det Løverdag Aften og Sygdommens niende Dag. Skulde hun leve eller døe? Allerede lod det som om der kun laae faa Timer imellem den uskyldige Skabning og Himlen. Alle Kiendetegn var den visse Døds. Forældrene kiendte godt den Forandring, som foregaaer i det menneskelige Aasyn, saavel Barnets, som den Voxnes, førend Aanden forlader det; og da de stode saaledes samlede om Margrethes lille Seng, lod det, som om denne sørgelige Skygge udbredte sig over Barnets Ansigtstræk. Kirkesognets Læge boede nogle Mile borte; men de ventede ham nu hvert Øieblik, og mangt et længselsfuldt Blik af for-

grædte Øine, blev sendt ud over Heden. Døttrene som tiente ude, kom i denne Nat angstfulde hiem, i denne eneste Nat, som man havde givet dem fri; thi den Fattige maa arbeide, selv i Smerten, og Tienestetyende maa gisre deres Skyldighed imod dem, i hvis Brød de ere, selv naar Naturen ligger under. En anden Datter kom hiem fra Kartoffelmarken, og medbragte Forraadet til det knappe Aftensmaaltid. I og udenfor Huset var der tyst og stille, mens Døden syntes at beskiæftige sig med et Væsen, der faae Dage iforveien, lig Musikkens Toner, stemmede saavel til Glæden, som Sorgen; forhøiede hiin og mildnede denne.

Een efter den Anden gik nu hen til Sengen, og vendte igien sukkende og stille tilbage, naar de saae den lille muntre Søster, som den hele Dag igiennem havde dandset omkring, lig Sommerfuglen i den brogede Eng, nu kaste sig uden Hvile om paa sit Leie, og uden Følelse for de Medynks Ord, som hvidskedes om hende, eller de Taarer, der, imod deres Villie, faldt paa hendes brændende Pande.

Fuldkommen Armod dræber ofte Følelsen; men en dyb, vedvarende, fælleds Fornemmelse af det daglige Livs Byrder, og en fælleds Deeltagelse i alle de Kampe, hvorved kun disse kunne lettes, forener Mand og Qvinde, Forældre og Børn, Brødre og Søstre, i inderlig, bevidst Ømhed, og gisr deres Lykke fuldkommen, saalænge Kredsen om Ar-

men endnu ikke er brudt; men forbereder dem dog tillige paa at udholde Skilsmissen, dersom den Ene eller den Anden af dem hurtigt eller langsomt skulde blive bortkaldt. Deres Siæle bevæges ikke af hæftige Lidenskaber og Anstrængelser, om ogsaa virkelig Naturen ofte maa kæmpe med Nødvendigheden; der ligger en viis Maadeholdenhed, saavel i den forstandige Fattiges Glæde som Sorg, hvilket holder trykkende Uro borte fra hans jordiske Lod, og danner ham taust og ubevidst for Himmelen.

„Vil Barnet døe?" spurgte Gilbert med en blid Stemme Lægen, der just var ankommen over de mørke Hedehøie fra et andet Sygeleie, og allerede i nogle Minutter opmærksomt havde betragtet den lille Syge. Den menneskekierlige Mand kiendte den Familie, i hvis Midte han nu stod, og svarede: „Saalænge Livet endnu er der, er der ogsaa Haab; dog frygter jeg, at min kiære, lille Margrethe er i den yderste Fare." — Ingen lydelig Klage fulgte disse Ord. — Alle havde allerede vidst, hvad de nu hørte, kun vilde de ikke være sig dette selv bevidste — og om end Visheden, som laae i den erfarne Mands Ord, lod Hierterne banke smerteligere, farvede Kinden blegere og pressede en Taarestrøm af Nogles Øine, saa havde dog Døden forhen været i dette Huus, og i dette Tilfælde, kom den vel, som altid, med Bedrøvelse, men ikke med Skræk. I Barnets uskyldige Hierne svævede uro-

lige Phantasier; men de halvforstaaelige Ord, det frembragte, vare rørende, dog ikke hjerteskiærende; thi det viiste sig deraf, at Margrethe indbildte sig, at hun græssede sine Faar paa den stille, grønne Eng, og sad, klædt i sin Pels, paa Soelsiden af den lille Birkeskov. Hun var saa udmattet — havde for lidt Livskraft — for lidt Aande i Brystet til at frembringe en Tone; dog syntes enkelte Ord, at være tagne af gamle Yndlingssange, og endelig græd Moderen og vendte Ansigtet bort, da Barnet, hvis blaa Øine vare tillukkede, næsten uden at bevæge Læberne, udaandede disse Linier af den skiønne tre og tyvende Psalme:

Min Gud er mig saa naaderig!
Til Vandets friske Flod,
Til grønne Eng han fører mig,
Og er min Hyrde god.

Der blev nu ingen ved Barnets Seng, uden Moderen, da Lægen sagde, at dette var det bedste; og Gilbert og hans Børn satte sig imidlertid tause omkring Kiøkkenilden. Efter et Qvarteerstid stode de stille op, og enhver gik til sit anviste Arbeide. En Datter med Melkespanden for at malke Koen, imedens en Anden flyttede Bordet ud paa Steengulvet, og lagde den hvide Dug derpaa til Aftensmaden. Gilbert saae paa de sædvanlige huuslige Syssler med et roligt Øie, og paa hans Kinder viiste sig endog Spor af et Smiil, da han sagde

til den værdige Læge: „Efter Deres Dagsmøie og Arbeide til Menneskehedens Bedste, tager De vel Deel i vort Aftensmaaltid?“ Efter en kort i Taushed tilendebragt halv Time, stode Kartofler, Havregager, Melk og Smør paa Bordet, og Gilbert lukkede efter en sagte Bevægelse med sin, af Arbeide hærdede mandige Haand, hvorpaa Alle i Stuen bleve saa stille, som om Ingen var der, sine Øine af Ærbødighed for den Algode, og fremsagde Bordbønnen. — Ved den gamle Mands Side stod en lav Stoel hvorpaa Ingen sad. Den var uvilkaarligt bleven sadt derhen, da man ordnede de øvrige Stole i den vante Række; men det lille guullokkede Hoved, som ellers havde sin Plads paa denne Side af Bordet, feilede nu. Rundt om Taushed — man talede ikke et Ord — Maden stod der — man havde takket Gud, og begyndte nu at spise.

Da de saaledes sadde ved deres stille Maaltid, kom en Rytter ridende til Døren, raabte med høi Stemme, at han udtrykkelig var bleven affendt med et Brev til Gilbert Ainslin, og forlangte tillige heftigt og bandende en Drik Brændeviin for sin Umage. Den ældste Søn, en Knøs paa 18 Aar, greb hastigt i Hestens Tøile, og vendte dens Hoved bort fra Døren. Da trak Rytteren, noget forskrækket over den stærke Ynglings ophidsede Aasyn, Brevet frem, og reed videre. Gilbert tog Brevet af Sønnens Haand, og kastede tillige et

Blik paa hans Ansigt, som nu igien havde faaet sit forrige Udseende. „Jeg frygtede," sagde det unge Menneske med en Taare i Øiet, „jeg frygtede, at den grove Mands Stemme, og Hestens Trampen, skulde forstyrre hende. Gilbert holdt Brevet tvivende i Haanden, som om han frygtede for at læse det i dette Øieblik. Endelig sagde han høit til Lægen: „De veed at eg er en fattig Mand, og Gield, som bliver giort af Trang, og igien punktlig tilbagebetales, er ingen Skam." — Haand og Stemme skiælvede sagte, da han sagde dette; men han aabnede Advocatens Brev og læste det for sig selv. I dette Øieblik kom hans Kone fra Datterens Seng, og i det hun saae ængstelig paa ham, bad hun ham ikke tage sig Pengeanliggender til Hierte, da Ingen som kiendte ham, vilde lægge Beslag paa hans Eiendom, eller endog sætte ham i Fængsel; omendskiøndt det var haardt nok, blot at maatte tænke derpaa nu, da hendes Øiesteen laae for Døden, og det arme uskyldige Barn, naar dette var Guds Villie, skulde have en ligesaa anstændig Begravelse, som de forudgangne. Gilbert læste videre i Brevet, med et Ansigt, hvorpaa ingen Gemytsbevægelse malede sig; da lagde han det sammen igien, gav sin Kone det, og bad hende læse det, naar hun fandt det for godt, og igien lægge det i hans Skriverpult ved Siden af det dyrebare Barns Seng. Hans Kone tog Brevet uden at

læse det, og gjemte det i sin Barm; thi hun vendte Øiet efter den kiære Syge, og da hun troede derfra at mærke en Bevægelse, ilede hun hurtigt til Dødsleiet.

Endnu hengik en bange Time, og Barnet kæmpede bestandigt med Døden. Selv Hundene vidste af den Sorg som herskede i Huset, og laae, uden at røre sig, som om de vilde skiule sig, under det lange Bord ved Vinduet. Den ene Søster sad med en Kiole, hun havde begyndt at sye paa til det kiære Barn, og vedblev, uden at vide hvorfor, det haabløse Arbeide, og bragte ret ofte Haanden til Øiet for at aftørre en Taare. „Hvad er det?" sagde den gamle Mand til sin ældste Datter, „Du der har lagt paa Bænken?" Hun formaaede neppe at svare, at det var et Baand og en lille Elfenbeenskam, som hun havde bragt med til den lille Margrethe til den næste Dands, Børnene skulde have. Ved disse Ord kunde Faderen ikke tilbageholde et dybt og tungt Suk, saa at den Dreng, der i Alder kom nærmest efter den døende Søster, med Taarer saae op til ham, lod den ofte giennembladede, gamle Billedbog han havde taget for sig, uden at læse i den, falde, lagde sig op til Faderens Bryst, kyssede ham, og bad Gud at trøste ham. Thi Drengens fromme Hierte bevægedes i hans Bryst, og den gamle Mand følede, da han omfavnede ham, at Drengen i sin Uskyldighed og Cen-

foldighed, virkelig var en Trøster. „Herren gav, Herren tog," sagde den Gamle, „Herrens Navn være lovet!"

Gangdøren aabnede sig sagte, og den, hvis Nærværelse i tidligere Aar havde bragt Fred og Ro, naar deres Hierter vare blevne prøvede, stod nu ogsaa hos dem ved denne nye Prøvelse. Natten førend Søndagen forlod den Geistlige i Anchindown aldrig sit Hiem, uden, som nu, at træde for et Syge- eller Dødsleie. Neppe kunde Gilbert besvare dennes første Spørgsmaal efter Barnet, førend Lægen kom ud af Kammeret og sagde: „Margrethe synes ved Guds Haand at være reddet fra Død og Grav. Jeg haaber nu Bedring. Hun er falden i Søvn, og naar hun opvaagner, saa haaber — saa troer jeg, at Faren er forbi, og Eders Barn bliver i Live."

Paa Døden vare alle forberedede; men nu syntes De uforberedede paa Livet. Een græd, som hidindtil havde tilbageholdt sine Taarer, en Anden udstødte et hastigt, skiælvende Skrig, og den godmodige Isabelle, der havde pleiet Barnet, da det endnu var spædt, tabte Bevidstheden. Den yngste Broder smilede glad, kaldte paa sin Hector, som saa ofte havde jaget igiennem Heden med ham og den lille Søster, og fortalte den frydefulde Nyhed til det uforstandige Dyr; men hvis Øie dog glindsede af en Slags Glæde. Man havde i nogle Dage

standset Uhrets Slag; men den stille Viser stod paa den niende Time og denne var i Gilbert Ainslins Hytte den fælleds Andagtstime. Da tog den ærværdige Præst selv Bibelen, opsøgte et passende Sted, og sagde blidt og høitideligt: „Lader os bede til vores Gud.“ — Der læstes et Capitel af den hellige Skrift — der blev fremsagt en Bøn — ogsaa en Psalme blev afsungen; men kun ganske sagte og med dæmpet Stemme, at Barnets helbredende Slummer ikke derved skulde forstyrres, og hist og her bævede Fruentimmernes Stemme af Veemod, og flere maatte ganske holde op; thi der havde været Angest og Uro, og nu tonede Haab og Troe i den glade Takkebøn.

Endnu sov Barnet, og dets Søvn syntes altid dybere og sundere. Det viste sig nu tydeligt, at Krisen var overstaaet, og at Blomsten ikke skulde visne. „Børn!“ sagde Gilbert, „vores Lykke bestaaer i den Kierlighed den Ene bærer til den Anden, og vor Pligt er at underkaste os Guds Villie, og at tiene ham. Naadig og forbarmende haver han været os. Er ikke vor kiære, lille, dandsende og syngende Margarethes Helbredelse mere værd end alt det Guld, som er blevet opgravet af Jorden? Og havde vi besiddet Tusinder og atter Tusinder, havde vi ikke før kunnet fylde hendes Grav med de døde Guldklumper, end denne havde giengivet os vor guldfarvede Pige med det blom-

strende Smiil og det huldе lille Ansigt?" Ingen svarede; men Værelset gienlød af Glædeshulken. „Tænk nu hverken paa Barnet eller paa Gielden, Fader!" sagde den ældste Datter. „Vi have selv samlet os noget — et par Pund — og vi vil nok opdrive saameget at vi kan undgaae Beslag og Fængsel. Og om de ogsaa tage vort Boskab af Huset, kun ikke Margarethes Seng — hvad siger det? Vi sove paa Stuegulvet, og Kartofler ere der paa Marken og Vand i Kilden. Vi behøve ikke at frygte for noget; thi vi behøve jo intet. Lovet være vor gode Guds Naade!"

Gilbert gik i Sygestuen, og lod hans Kone, der sad ved Hovedet af Sengen, og lyttede med et over al Maade saligt Hierte til Barnets rolige, regelmæssige Aandedrag, give sig Brevet. „Dette Brev," sagde han blidt, „er ikke fra en haardhiertet Creditor, kom med mig, jeg vil forelæse Børnene det." Han læste det høit og det var vel skikket til at udbrede Glæde og Fornøielse i Armodens Bolig: Det var fra en Testaments Fuldbyrder efter en fraværende Slægtning, der havde efterladt Gilbert Ainslin femten hundrede Pund. „Denne Sum," sagde Gilbert, „er for Folk som vi ere, meget stor; dog haaber jeg, ikke stor nok, til at forvirre Hovedet paa os, og lade os troe, at vi nu Alle ere naadige Herrer og Fruer. Den vil være tilstrækkelig, meget meer end tilstrækkelig,

til at hielpe Eder ud af al Nød. Jeg haaber med dem, at kiøbe til Eiendom denne Forpagtning, hvor mine Forfædre alt have virket. Men maatte Gud, som har sendt os denne temmelige Velsignelse, ogsaa sende os Viisdom og Forstand, til rigtig at bruge den, og give os Alle ydmyge og taknemmelige Hierter!"

„Nu vil Du hele Aaret om kunne sende mig i Skolen, Fader!" sagde den yngste Dreng. „Og Pleilen kan Du nu overlade Dine Sønner," sagde den Ældste. „Ploven maa Du dog altid styre; thi Du kan trække en ligere Fure, end Nogen af os; men de sværere Arbeider maa Du nu unde yngre Lemmer, og oftere pleie Dig i Læneſtolen ved Ilden. Du behøver nu ikke mere at staae op i den mørke, kolde, sneefulde Vintermorgen, for ved Lygten, længe førend Dagen gryer, at tærske Kornet i Laden."

Taushed, Glæde og Sorg, og kun liden Søvn, herskede i Mosehytten imellem Stiernernes Op- og Nedgang, som stode i Tusindeviis, klare, glimrende og funklende, paa den skyfri Himmel. Om dem, som een eller to Timer havde lagt sig til Engs, kunde man knap sige, at de havde sovet, og da henimod Morgen den lille Margarethe opvaagnede, som et ganske andet Væsen, vel endnu bleeg, svag, og ikke istand til at vende sig selv i den lille Seng, men med roligt Øiesyn, Hukommelse, Følelse i Hiertet og Kiøling i Blodet, stod en Gruppe lykkelige Mennesker om hende, og ventede paa det første svage Smiil, som oplivede hendes Træk, og Ingen, som havde været tilstæde, forglemte nogen Tid den Søndag Morgen, da Barnet syntes at see rundt paa Alle, med en mild og skiøn Forbauselse, som Een, der er sig kun halvt bevidst, at den er udrevet fra Gravens Svælg.

Den ubekiendte Syge.

(Af La Motte Fouqué).

I en tydsk fri Rigsstad sad, for omtrent tre hundrede Aar siden, en Dag i Høst sildigt ud paa Aftenen, den gamle, fromme, meget vidtberømte Læge, Mester Helfrad med sin Ægtehustru, Fru Gertrud, for Kaminilden i opbyggelig Samtale. De havde ladet Folkene gaae tilsengs, fordi Aftensmaden allerede var spiist, og de to gode Gamle ikke gjærne paalagde Nogen nogen Tvang. Mester Helfrad havde den kostbare Afskrivt af en gudfrygtig Bog for sig, hvilken han just i Dag havde faaet færdig fra Klosteret Mariahilf, hvor han for allerede længe siden havde bestilt den. Han havde ikke kunnet lade være, endnu samme Aften at læse sin trofaste Ægtefælle noget for deraf, thi hans Øjne vare endnu friske og raske, ligesom en Mands paa tredive Aar. Over den vise Skribents Tanker, og især ved nogle smukke Sange, der stode i Bogen, havde nu disse Ægtefolks Hjerter aabnet sig til from Glæde. De gjennemgik igjen, fulde af taknemmelige Følelser, deres

hele Levnetsløb, skuede med Tillid ud paa den Bane, der endnu monne ligge for dem, ligesom ogsaa paa den Vei, som monne være afmaalt for deres eneste Søn, der, som en kunstrig Lærling i Malerkonsten, reiste i Vælskland. Med inderlig tilforladelig Tro skuede de ind i det bebudende Himmelskjær, som, fra deres spædeste Ungdom af, havde straalet ind i deres Verden fra Hisset, og hvert Aar var bleven dem mere herligt og betydningsfuldt, saa at det nu stod for deres Øine som en Lysglands, der var dem meget nær.

Den store Klokke i Münstertaarnet i Nærheden havde allerede slaaet ti; i de fleste Borgerfolks Huse vare Lysene slukkede; men Mester Helfrad sad endnu bestandig, med Pergamentsbindet med Sølvkramperne paa Skjødet, i sin Lænestoel lige overfor sin Gertrud, der lod Tenen hvile, med foldede Hænder og funklende Øine lyttede paa sin Ægteherres Tale, og nu og da strøede et Bifaldsord ind imellem. Klokken slog allerede halv elleve, da saae Mester Helfrad forundret op og sagde: „See, see! hvor langt vi have talt ud paa Natten! Det er ikke godt, naar Menneskens Øine blive saa stort meget længere oppe end Solens!" — „Og dog, Faerlille!" gjensvarede Gertrud, „naar man kun imidlertid, har seet med dem ind i den evige Soel." Den gamle Mand reiste sig af sit Sæde og begyndte at rage Brandene, som endnu laae og

ulmede i Kaminen, fra hinanden, idet han derved fremsagde det Sprog;

„Det er Din sande Baade,
I alt at holde Maade,
Selv i de allerbedste Ting."

I det samme bankedes der, som en vældig Torden, med den store Dørhammer, der hængte udenfor Gadedøren i en Lænke. „Bie lidt! jeg skal komme strax," raabte Mester Helfrad ud gjennem Vinduerne, og, idet han gjorde sin Lygte tilrette, sagde han til Gertrud: „Nu er det dog vel, at jeg endnu er oppe. Er det en farlig Syg, saa kan det Qvarteers Tid, jeg nu kommer tidligere, gjøre stort Gavn." „Var det ikke, bedre, Fader!" sagde Gertrud noget ængstelig, „at Du kaldte paa En af Folkene og lod dem lukke op? Hvo veed, hvem der staaer derude? Natten er ikke noget Menneskes Ven." — „Det skal denne være mig god for," sagde Helfrad smilende og hentede sit gamle, ærbare Sværd ned fra Væggen, derpaa tog han en lille Æske med Lægemidler, som han altid pleiede forelsbig at tage med, naar han gik til Syge, kastede sin Foderskindskappe over sig, satte sin Zobelskindshue paa Hovedet, og gik nu, med Lygten i Venstre, Værget i Højre, ud af Stuen. Udenfor bankedes der endnu bestandig med vild Utaalmodighed, og Mesteren sagde, idet han skreed ned af det Par Trappetrin, som førte fra Stuen ned i For-

stuen: „Stille, stille dog! Jeg skal nok komme.“ Gertrud, som lyste ham ned ad Trappen, hvidskede til ham, „Ak! Mand, det ligger mig som et Fjeld paa mit Hjerte. Naar Du dog blot vilde vække En af Folkene. Gjør det dog for at tjene mig, og giv denne ene Gang efter for mig!“ — „Mit Barn, paa mine egne Veie gjør jeg af ganske Hjerte, hvad Du gjærne vil have,“ sagde den gamle Mand, idet han trak Slaaen fra Gadedøren, „men paa mit Kalds Veje bryder jeg mig ikke det allermindste derom.“ Da nu Døren gik op, tog han igjen fat paa Løgten, som han imidlertid havde sat fra sig paa et fremspringende Stykke af Muren, traadte et Skridt tilbage og lyste med Løgten hen i den aabne Dør, idet han med venlig Stemme spurgte: „Hvem er det, der staaer for Døren? Kom kun ind i Guds Navn, og sig, hvormed jeg kan være mit Medmenneske til Gavn og Tjeneste.“

Høstvinden blæste støjende ind ad den aabne Dør, og et ganske sort Ansigt, med en forunderlig høi Hovedpynt og en luende guul Klædning, kigede frem af den sorte Nat, ind i den lyse Kreds, som Mester Helfrads Løgte bredte om sig. Med et høit Skrig tumlede Gertrud tilbage i Stuen; ogsaa den gamle Mand treen baglænds noget tilbage, og slog med sit Sværd et stort Kors for sit hele Legeme. Derpaa støttede han sig paa sit Vær-

ge og sagde med sat Røst: „I Guds Navn, sig til, hvad Dit Ærinde er og hvem der sendte Dig.“ Den Sorte lod til selv at være bleven forskrækket for Synet af den høje, alvorlige Olding med Løgte og Sværd; thi han skjalv heftig, men fattede sig snart og sagde: „Kom i største Hast med mig til Gaarden tre Kroner, Mester, min Herre ligger der syg af en forfærdelig Feber, som har overfaldet ham saa voldsomt, at den sikkert inden faa Timer river ham bort, hvis I ikke hjelper.“ „Vi faae at see, hvad der lader sig gjøre,“ gjensvarede Lægen, „af Gud og Konsten kan man haabe meget.“ Og dermed pudsede han Lyset i sin Løgte og skreed udaf Huset, raabende tilbage til den bævende Gertrud: „luk Døren i og gaae tilsengs; men sluk først Ilden ordentligt i Kaminen, og vær uden Sorg! Gadedørsnøglen har jeg hos mig og paa Guds Veje vandrer jeg jo ogsaa.“ — „Men Du, fremmede Bud,“ blev han ved, idet han vendte sig til den Sorte, „gaa foran mig og gaa rask til, at vi snart kunne komme til Stedet!“

Som nu de To gik iilsomt med hinanden hen igjennem de snevre Gader, imellem de bælmørke Huse, begyndte Mesteren dog snart at gyse over den Sorte, som travede saa høj og luende guul hen foran ham, lig en uhyre vandrende Ild. — „En mosaisk Ildstøtte er det dog nu eengang ikke,“ sagde den Gamle ved sig selv, „det kan man alle-

rede have paa Følelsen: og dog, hvo veed? Gud har lagt saa forunderlig Kraft i Menneskets, at egentlig alt bliver det for ham, hvad han gjør det til." — Den Sorte begyndte at gaae langsommere, og, da Lægen drev paa ham, gjenmælede han med en ikke ubehagelig Stemme: „Gamle Herre! jeg har seet Eders hvide Haar og Eders hvide Skjæg. Den alt for store Hast falder Eder vel tung." „Det er kjønt af Dig, at Du tænker paa det, min Søn," sagde Mester Helfrad, „men vær kun ubekymret for mig, jeg gaaer vel endnu lige saa rask en Gang, som det friskeste unge Menneske." — „Ja saa," raabte Morianen og brød ud i en skingrende Latter, „saa kunne vi jo vel løbe en Smule om Kap. Frisk op, hvem der er den første i Herberget!" — „Tal ej saa usømmeligt," sagde Mester Helfrad, „en alvorlig Borgermand her i Landet forstaaer sig ikke paa saadanne Narrestreger. Jeg gaaer min Gang, som Gud har undt mig den, og som det sømmer sig for mig. Noget utilbørligt vilde jeg, om det saa var for Keiserens Skyld, hverken gjøre nu eller nogensinde." „Men saa kom vi dog tidligere," raabte Morianen, og loe igjen saa skingrende, at det klang tilbage fra de nærmeste Vinduer, og gjenlød langt hen gjennem den stille Gade fuld af Søvn og Mørke. Da sagde den Gamle med en ædel Harmes gjennemtrængende, alvorlige Røst: „Du tier!" Og Mohren foer sammen og gik hurtig foran, uden at mæle et Ord.

I Gjæstgivergaarden de tre Kroner fandt de alt oplyst og hele Huset i Bevægelse, saa at Mester Helfrad først troede, at man der holdt et Sviregilde. Men, som han traadte ind, saae han Angestens Bleeghed paa Alles Ansigter, og Folkene løbe uordentlig imellem hinanden. Et lille Vindue, hvilket fra Siden gik ud til Forstuen fra Vertens Stue, lod ham see Vertens Familie paa Knæ i Bøn omkring et Crucifix. Mester Helfrad spurgte, om den fremmede syge Herre endnu levede. „Har I Mod til at gaae til ham," svarede en af Opvarterne, „saa gaa der op ad Trappen og strax om tilvenstre; I kan ej tage fejl, thi hans gruelige Hylen og Gudsbespottelse faaer Haarene til at reise sig paa Hovederne af os alle her i hele Huset. Vi ere bange for, at vi have faaet Djævelen i Herberge eller dog en af hans Kamerater." Virkelig trængte der igjennem al den Tummel en huul Raaben frem fra en fraliggende Deel af Bygningen. Mesteren nedtvang sin indre Forfærdelse, og steg op ad Trappen. Den Sorte var oppe i tre Spring, og man hørte ham rende foran langs ad Gangen hen til den Syge. Mester Helfrad gik eensomt efter ham henad den lange, smalle Gang, der kun var oplyst af en eneste, halvt udbrændt Lampe. Opvarteren havde vel havt Ret: man kunde ej tage fejl; thi udaf et Værelse i Baggrun-

den tordnede et Brøl frem, hvilket man vilde have troet at være en Løves, hvis ikke de meest oprørende Forbandelser kun alt for vist havde vidnet om, at et med Menneskeforstand begavet Væsen udstødte de forfærdelige Lyd. Ankommet udenfor den gyselige Dør, bad Lægen endnu engang af ganske Hjerte en Bøn til Gud, forvarede sig endnu engang med det hellige Korses Tegn, og traadte derpaa med dristigt Mod over Dørtærskelen.

En blændende Klarhed slog ham imøde; thi paa alle Sider brændte en Mængde Voxlys; det saae ud som om al Skygge ængstelig var forviist, fordi her i enhver Vraa, hvor den endnu monne være, maatte lure den forfærdeligste Gruelse. Paa en Seng lige overfor Døren, drejede og snoede sig i den Sortes Arme en Skikkelse i forunderligt prægtige Klæder. Snart strakte sig krampagtigt en Fod frem med uhyre purpurfarvede Snabelsko, snart en Arm, med mørk viid Beklædning omgivet af blodigrøde opskaarne Flænger. Det forekom Lægen næsten, som om det ikke var noget menneskeligt Væsen; med gransende Øje, treen han nærmere, og et Blik, han kastede paa det sælsomt skabte Ansigt, havde nær skræmmet ham tilbage igjen, men han lagde strax Mærke til, at det var en Maske, som bedækkede den Syges Ansigt. Denne holdt sig forresten nu ganske rolig, skiønt med forfærdelig Anstrengelse; dette lod til at være en Virkning af

nogle Ord, som den Sorte raabte ham i Øret i et Sprog, hvilket den lærde Mester Helfrad endnu aldrig havde hørt.

„Herre!" sagde Lægen, „I maae tage Maasken fra Ansigtet; den Syges Aasyn er en vigtig Bog for en Medicus." Den Syge rystede paa Hovedet og taug. „Forstaaer Din Herre mig ikke," spurgte Mester Helfrad den Sorte. „Skal jeg maaskee tale Latin eller Græsk med ham?" — „Han kan alle Sprog," svarede Mohren, „I har jo vel hørt ham bande, da I kom; men vær saa god at lade Maasken blive paa sin Plads!" — „Nei! det forstaaer Du intet af," sagde Mesteren. „Kast kun Maasken af, kjære Herre." — „Vil Du da miste Forstanden?" raabte den Syge med gyselig Røst, og bugnede sig krampagtig i Vejret. „Hvem der seer paa mig, bliver forrykt. Men vil Du Din egen Ulykke, saa kan Du have det saa godt. Jeg truer mangen Gang min Tjener dermed, naar han gjør mig alt for lysluende vred. Saa hav det da, saa hav det da, saa godt!" Og med disse Ord plukkede han ved Baandene paa Maasken. Men Mohren faldt skrigende ned paa Knæe, og anraabte snart sin Herre, snart Mesteren, at de dog vilde afstaae fra dette Forsæt: sin Herre bad han at betænke, at han dog ikke maatte styrte den Læge, der skulde hjelpe ham, i Raserie; Mesteren forsikrede han, at han selv endnu aldrig havde skuet

sin Herres Aasyn, og dog vidste han alt for vel, at det var det gyseligste paa hele Jorden. Den Syge slap Baandene og faldt tilbage paa sit Leie; Mester Helfrad, gysende, gav efter. Medens han nu følte Pulsen paa den Syge, og med nogle Spørgsmaal bøjede sig hen over ham, for at iagttage hans Aande, forekom det ham, som om to ildrøde Øjne gnistrede frem af Maasken, og han foer forfærdet i Vejret igjen. Paa Arme og Hænder og det hele Udseende saae iøvrigt den erfarne Læge meget vel, at han havde en stærk, nervekraftig, men meget udtæret Mand, paa i det mindste tredsindstyve Aar, for sig.

Den gode Mester greb til sin Æske og begyndte over Luen af to Vorlys at tilberede en Salve, og, medens den opvarmedes, blandede han en kostelig Drik. „I har Mangel paa Kar," sagde den Sorte og aabnede et kostbart Skriin, hvori der fandtes en Overflødighed af Glas, Phioler, Retorter og alle muelige Kar af dette Slags, og alt af det skjønneste og bedste; ja der stode nogle Metalflasker af saa forunderlig Art der hos, at Mester Helfrad ikke kunde mindes i sin Levetid at have seet deres Lige, ej heller begreb han, hvortil de vel monne tjene. Da sagde han: „min Søn! det Skriin seer mig saa fremmed ud. Jeg befatter mig kun med det, jeg fuldkommen forstaaer, saa er jeg og i Stand til at gjøre Gud og Men-

neſker Regnſkab derfor. Luk kun i igjen; jeg ſkal nok komme ud af det med mine egne faa Redſkaber.“

Den ſorte Tjener ſlog i en Haſt Skrinet i; thi hans gruelige Herre truede over til ham, ſigende: „Du enfoldige Daare! er Du ſaa ſtrax og pralende ved Haanden med den Smule, Du har lært?“ Og med det ſamme kom Sygdommens Magt igjen frygteligt over ham, og kaſtede i Vrede hans møjſommelige vedligeholdte Fatning overſtyr. Det uhyre Brøl begyndte paa ny; i mange Sprog rullede Forbandelſerne afvexlende frem gjennem Maſken; de græſſeligſte vare, ſom det lod, de i det ubekjendte Sprog, der ſyntes beſlægtet med alle det ubekjendte Anſigts Nædſler. Den Sorte holdt ſin Herre i Armene, og ſnart ryſtede og bævede han paa alle Lemmer, ſnart ſtampede han vildt paa Gulvet og iſtemte med i den Syges Eeder.

Derimellem ſad Meſter Helfrad ved ſin Forretning og nynnede med blidt Aaſyn en ſmuk aandelig Sang. Det var næſten, ſom naar undertiden en Vinterſtorm brøler over Jorden, og jager ſorte flygtende Skyer foran ſig, og Maanen uanfægtet blinker venligt ind imellem, ned fra ſin Høide.

Drik og Salve vare færdige. Den fromme Meſter nærmede ſig ſin indtændt raſende Syge, og ſagde: „Nu tving Eders vilde Natur; thi uden det formaaer ikke engang Gud at hjelpe Menne-

sket;" og medens han rakte ham Drikken og bestrøg hans indfaldne Tindinger, hans stærkt haarbevoxne Bryst med den helbredende Salve, sagde han bestandig et eller andet Sprog om den Højestes Veje og Menneskets Forvildelser, alt i Hensyn til det, han just foretog. Saalænge nu Smerterne endnu rasede i den syge Herres Lemmer, eller dog endnu kun sagtnedes næsten umærkeligen, var han ganske stille og taalig ved alt, hvad Mesteren gjorde og talte; men neppe, at den lindrende Kraft vandt Seier, og Livet gik mere uhindret igjennem hans Aarer, saa sagde han med et fornemt utilfreds Væsen: „Jeg tænkte, min Ven! I kunde holde noget op med Eders kjedsommelige Sententser og Allegorier; de ere kun ilde anvendte hos mig." „Det haaber jeg ikke," gav Mester Helfrad venlig til Gjensvar, og blev paa samme Maade ved med Haandrækninger og opbyggelig Tale.

„See dog, Du kan haane mig ham stum, Nigromarte!" sagde den Syge til sin Tjener; men denne slog Øjnene ned og vendte sig frygtsom bort. — „Hvad har Du lovet og tilsagt? Til hvad Ende er Du her?" raabte den Frygtelige. „Vil Du saa skammeligt vende om paa Halvvejen?" Og den Sorte samlede sig sammen og faldt med en Strøm af Vittighedsord og Drillerier ind paa den fromme Mester. Denne forblev i Førstningen en lang Tid rolig, skjød mangt et trohiertig meent Sprog ind

imellem, og lindrede den Syges Smerter mere og mere. Men paa eengang rejste han sig høit op i Vejret, saae med Alvor den fremmede Herre lige ind i Maasken, uden at forskrækkes for de røde glødende Øine, og sagde: „Du, Menneske! om jeg nu drager min Haand bort fra Dig, hvor farer Du da hen inden tre Timers Forløb?" — „Hos mig er der dog ikke noget at omvende for Dig," mumlede den Fremmede med trodsig Forbauselse. „Saa meget snarere," gav Mester Helfrad til Svar, „skulde den Smule Liv være Eder magtpaaliggende." — „I vil dog ikke forlade mig for det Par Skjemtens Ord," sagde den Syge, knurrende ved sig selv, „da var I jo paa en net Maade Eders egne Ords Gjører." „Hør! jeg vil een Gang for alle sige Eder noget," svarede Mesteren. „Rører I eller Eders Tjener mig med nogetsomhelst frækt Ord ved saadanne Ting, der ere hellige for den hele fromme Christenhed, saa vender jeg Eder paa Øjeblikket Ryggen, og alt Afrikas og Indiens Guld bringer mig ikke igjen til Eder. Men gaaer Eders Skjemt kun ud over mig selv, saa vil jeg ikke blive værre vred derover, end det er menneskeligt og tilgiveligt; og ogsaa det skal ikkun træffe ret sjeldent, det tilsiger jeg Eder. Sku hid engang! Her er mit rynkede Ansigt, mit hvide Hovedhaar og Skjæg; jeg meente, det kunde være gode Skiver at sigte efter for et Par Skytter,

som I forekomme mig at være.“ Han saae herved saa venlig og taalmodig ud, at de To dog ikke kunde bringe et Ord op imod ham: ogsaa faldt den Syge snart derpaa, efter Pinens Lindring og den store Udmattelse, i Søvn. Lægen underrettede den sorte Negromarte om, hvad han havde at gjøre hos sin Herre, lovede ved god Tid at komme igjen, og gik, efterat, ved Virkningen af hans ædle Konst, ikke blot den Syge, men og hele Huset var kommet til Ro, hjem i dybe Tanker.

Fru Gertrud laae i dyb Søvn, til hvilken hun med Tillid til Gud havde overgivet sig, og vaagnede først den næste Morgen, da Mester Helfrad allerede i Dæmringen igjen sagte gik ud af Værelset. — „Min Gud, Fader! hvor vil Du da hen?“ spurgte hun. „Tænker Du da reent at sætte Din Helsen til?“ „Nej!“ sagde Lægen med venligt Smiil, „jeg tænker snarere igjen at oprette den farligt Syges Helsen, til hvem jeg blev kaldt i Gaar, og i Morgenduggen samles Urterne dertil allerbedst. Ophold mig ikke, kjære Gertrud! jeg seer vel, Du vilde gjærne vide, hvad den syge Herre hedder og deslige, som da Fruentimmeres Viis engang er, men jeg har ikke Tid; og havde jeg ogsaa Tid, saa kjender jeg selv endnu ikke den Mand jeg skal helbrede.“ Dermed sagde han sin Hustru et venligt Farvel, og drog syngende ud paa den nærliggende Eng, saa at, hvem der havde seet

ham langt fra, vel snarere kunde være kommet paa de Tanker, at det var et ungt Menneske, som søgte Blomster til sin Elskede, end at det var en alderstegen Læge, som søgte lægende Urter til en betrængt Lidende.

Den Fremmedes Sygdom viiste sig mod Middag paa den alvorlige Vej, som Mesteren havde ventet. Men hvad der næsten bragte ham i Vilderede, var en sælsom Hvislen og Piben og Hylen, der undertiden, ligesom baaret paa usynlige Vinger, drog hen igjennem Sygeværelset. Den Maskerede og den Sorte foer sammen af Skræk derover; men nu og da truede hiin vel og med knyttet Næve, og da blev det et Øjeblik stille. — „Herre!" sagde Mester Helfrad, „jeg veed ikke, hvem I der har om Eder; men saa meget mærker jeg vel, I har ikke Magt nok over det Tøjerie, og jeg faaer vel at lægge mig derimellem." I det samme hvislede og hylede, og fløj og peeb det mere støjende, end nogensinde før, og den Syge sagde med sagte Stemme; „I gjorde klogest i, ei at blande Eder deri, Mester!" Men den gamle Helfrad raabte høit og fyndigt: „I Helvedes Pak, holder Jer i Ro, saalænge en ærbar, alvorlig Mand er her i Stuen, det byder jeg Jer i den algode Guds Navn. Og ville I ikke, saa skal jeg vel fare endnu haardere med Jer." Da blev det stille, saa man kunde have hørt en Muus gaae, og Me-

ster Helfrad sagde med trohjertet Smiil: „Jeg har nu viist Eder, kjære Herre! paa hvad Maade man bringer sligt Tøjerie i Ro.“ — „Kjender Du dem da?“ spurgte den Fremmede med vildt Øjekast. — „Hvad er der at kjende?“ gjensvarede Helfrad. „Jeg kjender intet til saadant Tøjerie; men man gaaer paa Guds Veje, og taler i hans Navn, da maae alle Narrerier gjøre Plads for En.“ — „Saa nær skulde Vejen være? saa lige og saa sikker?“ mumlede den Fremmede, „og en saadan Eenfoldighed skulde kunne mere . . . . .?“ Han standsede og drejede sig vred om til Væggen, som om han vilde sove, og Lægen gik ud af Værelset.

Mod Aften kom Mester Helfrad igjen; Folkene i Huset syntes at være i lige saa urolig Bevægelse, som i Gaar, og allerede lyttede den gamle Mand efter, om det græsselige Brøl skulde lade sig høre igjen; men snart blev han den store Forskjel, imellem hiin Uro og denne, vaer. Man lavede alt tilrette til et overdaadigt Svirgilde. I Kjøkkenet brændte og dampede det, som til et Bryllup, Opvartere med tomme Vinflasker kom ned ad Trappen, andre iilte med fulde Flasker op. Ned ad den lange Gang jublede der Mesteren en lystig Drikkevise imøde; mange frække Ord deriblant. Da han nu, rystende paa Hovedet, traadte i Døren, fandt han nogle unge Sønner af Borgere i Byen forsamlede i et herligt Lag, midt imellem

dem den Sorte, fra hvis Mund just den vilde, men dog meget vellydende Sang tonede, hvoraf de andre gjentoge Slutningslinierne af ethvert Vers. Den Maskerede laae paa sin Seng, og loe engang imellem saa græsseligt ind i det, at de halvdrukne unge Knøse dog fore sammen, og saae ængsteligt hen til ham. Men Sang og Glassenes Klang rev dem snart igjen ind i den vilde Tummel. Ingen lagde derved Mærke til den fromme Læges Nærværelse, undtagen den Syge, men som nu syntes at slaae sin vældige Latter op over hans Ryslen paa Hovedet og hans bestyrtsede Udseende.

Da traadte endelig Mester Helfrad til Bordet, og sagde: „Hvad er det for et ugudeligt Huus, som holdes her?" Og uden videre at bie paa noget Svar, tog han Flaskerne, den ene efter den anden, af Bordet, ligesaa ogsaa Maden, og bar det alt varligt ud af Døren, idet han sagde: „Jeg kunde være fristet til, at kaste det alt ud af Vinduet; men den Guds Gave kan jo ikke noget for, at I vanhelliger den." „Gamle! er Du fra Forstanden?" raabte den Maskerede, „tænker Du, at jeg har nydt saa meget, som en Mundfuld af alle de Sager? Holder Du mig da for saa dum, at jeg, for at kildre min Gane et Par Timer, skulde kaste hele Livet bort?" — „Man kan ikke vide," sagde Mester Helfrad, uden at lade sig forstyrre i sit Forehavende. „Jeg er endog bange for, at I

har sluttet en anden endnu langt daarligere Handel. Er ikke hele Livet endnu mindre imod Evigheden, end et Par Timer ere imod hele Livet? Til Lykke, at slig en Handel endnu altid kan blive gjort til Intet, saalænge et Menneskebarn endnu staaer paa den hersides Bred." Han var færdig med at bære ud, stillede sig hen foran de forbausede Borgersønner, og sagde til dem: „I Slikmunde! hvad Jer angaaer, saa pak Jer hjem, og beder Jeres ærværdige Fædre i Ydmyghed om en dygtig Tugtelse, for at den kjønt kan svie til Jer, naar I igjen blive indbudne til et saadant Svirerie, og Lysten dertil kan forgaae Jer. Siig ogsaa til dem dernede, at ingen Opvarter maa understaae sig, mere at komme op med slige Sager, og at Kokken kan slukke sin Stegeild. Nu marsch, herud!" Med blodrøde Ansigter og nedsænkede Hoveder gik de unge Mennesker ud af Værelset, og Mester Helfrad mumlede venligt i Skiægget: „Den røde Farve klæder Eder godt, naragtige Godtfolk; det Liberie er et Tegn til, at I endnu staae i en god Herres Tjeneste." Den Maskerede havde imidlertid taget Mod til sig, og reiste sig op, og vilde endnu vove at forskrække og tæmme den Gamle med sine forfærdelige Vredesskrig; men Forbandelsen døde paa hans Læber, da Mester Helfrod sagde: „Du! tal Du mig intet imod vor Herre! Der staaer en Dommer for Dig over Liv og Død." Mismodig

kastede den Overvundne sig paa sin Seng, og efter denne Aften prøvede hverken han eller Nigromarte videre paa, at sætte sig op mod den lige saa strenge som hjelperige Læge.

Denne gav nu sit hele Liv hen for den Syges Liv, med saa alvorlig Samvittighedsfuldhed, at man næsten aldrig saae ham undtagen søgende om Raad i gamle store Bøger, eller samlende Urter paa Engene, eller i stille Bøn til Gud om Opklaring og Hjelp. Da spurgte ham en Dag Fru Gertrud, som vel havde faaet at vide, hvilken gyselig Gjæst man i de tre Kroner havde i hendes Ægtefælles Patient; hvor han dog for et saa gudsforgaaet Menneskes Skyld vilde anspænde sin egen Alderdoms dyrebare Kræfter paa saa ødelæggende en Maade. „Kone!" sagde Mester Helfrad, „Syg er Syg; at dømme om, hvad enten han fortjener at komme sig eller ej, tilkommer en Højere, ikke Lægen. Men saa meget kan jeg vel indsee, at ingen mere nødtrængende behøver, at Livet trækkes ud for ham, end just dette elendige, forvildede Menneske. Og dermed greb han igjen efter Kappe og Baret, og ilede til Vertshuset de tre Kroner.

Foran Døren til den Syges Kammer fandt han Nigromarte, siddende paa en Bænk, at tegne; han vinkede til ham, at hans Herre sov. — „Det er godt," sagde Mesteren, og for at være ved Haanden strax, naar han vaagnede, satte han sig

ned hos den Sorte, og saae paa dennes Arbeide. Han fornøiede sig over at finde en smuk, ligesaa kraftig, som fiin og pæn, Tegning af den hellige Georg, der, som han dræber Dragen, var hugget ud i Steen over Døren af den nærliggende Domkirke. — „Tal ikke til min Herre om dette Billede," hvidskede Nigromarte. — „Hvorfor ikke unge Knøs!" svarede Mester Helfrad. „Du har der udført noget ret roesværdigt, og det tør hele Verden vide. Men een Ting mishager mig der, vil jeg ærlig sige Dig. Hvi har Du ikke tegnet det dejlige Sværd med, som hænger ved den Helliges Hofte?" Nigromarte meente, at det jo var noget ligegyldigt og uvæsentligt; og da han saae, at Mester Helfrad vilde give et ret alvorligt Ord til Gjensvar, skyndte han sig med at lukke den Mappe op, han havde brugt som Underlag for sin Tegning, og, ved de mange skjønne Malerier og Tegninger deri, at bringe den Gamle paa andre Tanker. Den gode Mester beskuede ogsaa det meste deraf med stort Behag; men adskilligt lagde han tilside uden at agte paa det. — „Hvi tager I ikke disse skjønne Tegninger i Øiesyn?" sagde Nigromarte, „de ere just udkastede efter den gamle græske Konsts herligste Mindesmærker." „Min Ven!" svarede Mester Helfrad, „i Malerie forstaaer jeg næsten kun tydsk; i al Fald lidt italiensk, saavidt det er nær beslægtet med vor Maade. De andre lærde

Ting skyder jeg til Side, som en Ulærd gjør det med mine latinske og græske Bøger. Men vistnok, hvo der vil lære en Konst og udøve den, maae see at blive lærd i den; og desaarsag har jeg ogsaa ladet min eneste Søn reise til Vælskland, for der at lægge sig en ret god Grund til den Bygning, han med Guds Hjelp siden, som en dygtig tydsk Maler, ved Hjelp af mange skiønne Billeder skal føre op i sit Fædreneland til Opbyggelse for sine Medmennesker. Er Du ikke nogetsteds bleven bekjendt med ham som Medbroder i Konsten? Hans Navn var Freimund."

„Freimund!" sagde Nigromarte; „ja Freimund, ham kjender jeg meget vel." — Og nu begyndte han at fortælle omstændelig, i hvor høi Anseelse den unge Kunstner var hos alle venetianske, florentinske og romerske Mestere, og hvordan de italiske Store havde regnet sig det til Ære, at beværte ham, og mere deslige herligt og glædeligt. — „Naar han blot ikke bliver mig udsvævende!" sukkede Mester Helfrad. „Dog — bag hans Ryg tør jeg nok sige det — han tog et ret engeliigt Hjerte og Sind med sig herfra, og vil jo vel dog bevare det imellem saa mange engelskjønne Billeder. Hans Moder og jeg bede Dag og Nat for ham. See kjære Sorte! Du har dog med Dine Efterretninger ret gjort mit Hjerte lyst og klart, og desto hellere vilde jeg ønske, at Du ikke havde la-

det Sværdet paa den hellige Georg blive borte. Thi for det første er et Sværd sandelig aldrig en Biting for en Mand, som Du før meente; og dernæst har det paa dette Billede ret tydelig Korsets Skikkelse. Min Søn, haaber jeg, udelader ikke Korssværdene paa noget Billede. Hør min kjære Sorte! Du tjener en sælsom Herre. For Guds Skyld! Du har dog vel ikke allerede reent forsvoret at male et Kors?" I det samme rørte den Syge sig i Stuen; Mester Helfrad maatte derind, uden at kunne oppebie Nigromartes Svar; men da han en Stund derefter gik bort igjen, flyede den Sorte ham Billedet af den hellige Georg i Hænderne, sigende: „Behold det til Erindring om mig! See! jeg har dog endnu turdet sætte Sværdet til." Og da virkelig det ædle Vaaben i alvorlig Korsskikkelse hængte tydelig ned fra den himmelske Ridders Hofte, trykkede den gamle Mand meget venligt den Sortes Haand, og følte overhovedet en ret inderlig Hjertens Glæde over Billedet.

Naar Mester Helfrad i disse Dage i Morgenkjølingen gik ud at samle Urter, gav sig ofte paa Engene en ung Pige med et tækkeligt Væsen og et indtagende, skjønt noget blegt Ansigt, i Selskab med ham. Hun hjalp ham paa en sædelig ærbødig Maade i hans Forretning, som vel en velartet Datter monne hjelpe sin Fader. Ved Opmærsomhed og god Fatteevne havde hun snart begrebet,

hvilke Urter Mesteren især behøvede; og ogsaa den Signatur, han udkrævede hos de enkelte Planter, var bleven fast i hendes Hukommelse og Sind, siden han en Dag paa hendes Spørgsmaal: „hvorfor han dog møjsommeligen selv søgte omkring efter disse Urter og ikke hellere lod dem hente fra Apotheket," havde givet hende følgende Besked: „Du huldsalige Barn, lade vi os da ved en Hest, Tyr eller Hund nøje med, at det blot er en Hest, Tyr eller Hund? Vi spørge jo dog, naar vi ville bruge det, efter Dyrets Kræfter og dets besynderlige Art og Natur. Hvor skulde jeg da paa Lykke og Fromme gribe ind i de tørrede Urter, paa hvilke man neppe kan see, til hvad Aarstid de ere samlede, og aldrig til hvad Tid paa Dagen, og lige saa lidet, hvilken Kraft der vel ved deres Formation kan have neddæmpet de andre, og til hvad Side man derfor maa skaffe Bistand eller Modstand." — Da nu en smuk Morgen den fromme Mester havde givet sin yndige Medhjelperske Svar paa mange lignende Spørgsmaal, og de Begge efter fuldbragt Arbejde hvilede ud under nogle skyggefulde Lindetræer, sagde han smilende til hende: „Det er nu vel engang paa Tiden, at Touren til at spørge kommer til mig og til at svare til Dig, Du søde Jomfru; som det da ret kommer mig underligt for, at nogen af Dit Kjøn finder saa stort Behag i at være Tilhører. Saa luk da Din

tækkelige Mund op og fortæl mig noget om Dig; men fremfor alt sig mig, hvad Du hedder. Det er sandt, hvis ikke en saa veemodig Bleghed laae paa Dine Kinder, og Du ikke mangen Gang talte lidt udenlandsk Tydsk, hvorpaa man kan høre, at Du har hjemme i en vis bestemt Verdensegn, saa kunde jeg næsten have Lyst til uden alt Spørgsmaal at paastaae, at Dit Navn er Engel, Du yndige Skabning, fuld af al Ydmyghed og Venlighed." — „Jeg veed ikke, hvorledes J mener det, kjære Fader," sagde Jomfruen, idet en let Rødme fløi hen over hendes Lilliekinder: „men Engel hedder jeg virkelig i Eders gode tydske Sprog; thi i Vælskland er jeg døbt Angela." — „Altsaa i den skjønne Blomsterhauge Italien er Du født, lille Engel?" spurgte den Gamle. „Hvad har da viftet Dig over de høie Alper herover til os?" — „Ingen haabopvækkende Foraarsvind," svarede Pigen, „men en kold Høstluft, som har blæst mig alle Bladene af i min Blomsterflor. Men jeg haaber her i Landet at henleve en stille, from Vinter; og naar da den evige Vaar gaaer op for mig, skal jeg, ret udgrædt og fredelig, træde ind til Himmelens Blomster. — See, kjære Fader! jeg boede med min gamle, allerede længe i Enkestanden levende Moder ikke langt fra den hellige Stad Rom, i en lille Skov af Laurbærstammer. Vi førte et fredeligt Liv, adskilte fra al Verden. Ind til Staden kom

vi aldrig; saaledes som den laae for os med sine ældgamle Templer og Palladser, forekom den mig altid som en Fortsættelse af de halvtafbrudte Søjler og Mure, som stode i vor Lund, og i hvis Skygger jeg med saa stor Velbehag læste aandelige Skrivter, eller ogsaa nogle smukke verdslige Historier, som min salig Fader havde efterladt. Nu traf det sig, at en ung tydsk Maler kom i vor Laubærskov og vilde tegne Ruinerne af. Min Moder beværtede ham med Gjæstmildhed flere Dage efter hinanden, og fordi han var smuk som en Engel, og den Gang ogsaa god som en Engel, begyndte jeg at holde af ham af ganske Hjerte, saa at jeg, da han nogen Tid efter friede til mig i Tugt og Ære, og min Moder var tilfreds dermed, gjærne som en trofast Brud forlovede mig med ham. Men fordi han nu vilde føre os med sig over til Tydskland, og jeg følte nogen Rædsel for det fremmede nordlige Rige hiinsides de høje Bjerge, begyndte han at fortælle mig mange indtagende Ting derom, og ogsaa at undervise mig i Eders Sprog. Og — var det nu, fordi jeg saa med min hele Sjæl hængte ved ham, eller laae det alene i den tiltrækkende Magt, Eders Land maa udøve paa enhver, der eengang ret gjør Bekjendtskab dermed, — snart susede de tydske Eege- og Lindetræer ind i alle mine Drømme, jeg saae de vidtstrakte Skoves umaalelige Grønne, og roligt og kjækt glede de

mægtige Strømmes stille, rene Vande hen derunder. Fra mine Læber gjenlødte Eders Kæmpeviser og Eders store Digteres Elskovssange, og med uendelig Længsel kunde jeg hele Dage fordybe mig i de Billeder, hvilke min Brudgom havde malet af tydske Krigshøvdinger og fromme Mænd og sædelige Qvinder. Men jo mere jeg nu ønskede at ile hen til de trofaste kjære Egne, der med saa inderlige Hilsener droge mig til sig, desto sjeldnere talede min Brudgom om vor Reise, desto mere ildfyrige vare de Taler, hvormed han begyndte at lovprise Italiens Skjønhed; og endelig gav han klarligen tilkjende, at han tænkte at ende sit Liv i dette Jordens Paradiis. Nu fandt jeg mig ogsaa med Hengivenhed deri og bad ham kun, at male mig ret mange tydske Billeder; jeg spurgte ham dog ogsaa, om da hans Forældre vare døde, om hvilke han i Begyndelsen havde fortalt mig saa meget, prisende deres Godhed, at de ved Afskeden havde tilladt ham, efter eget Valg, at føre en Jomfru, saafremt hun kun var kydsk og from, hjem med sig som Brud fra det fjærne Land, ifald vor Herre monne lede hans Hjerte til det. Men han svarede: hans Forældre vare, det han ikke andet vidste, sunde og raske; men det Liv, de førte, var alt for kjedsommeligt, og ogsaa jeg skulde snart lære at kjende et meget bedre Liv end hidtil. Jeg forfærdedes over ham; men jeg skjød Skylden for alt

paa den Binruus; hvormed han altid pleiede at komme tilbage fra Rom, hvor han i nogen Tid næsten daglig var gaaet hen. I disse Dage forsvandt ud af hans Værksted de tydske Malerier og Contrafejerne af Helgener, han tegnede kun efter gamle Steenbilleder fra Hedningernes Tid, og loe mig ud, naar jeg veemodig bad ham om saadanne Skabninger, som i tidligere, lykkeligere Dage hans Pensel saa gjærne og saa yndigt havde vidst at danne. Det havde kun været et barnagtigt Narrerie, sagde han; nu vandrede han paa den eneste rette Bane, Naturens og den guddommelige Friheds. Men jeg kunde ikke spore noget guddommeligt derved; tvertimod traf jeg ofte usømmelige Billeder hos ham, saa at jeg for Fremtiden ikke mere vovede mig ind i hans Værksted. Min gode Moder lagde, Gud skee Lov, ikke Mærke til hans Forandring, og døde bort i Fred og Haab, idet hun endnu engang gav os begge sin Velsignelse. Ak! med hvilken letsindig, overflødig Verdens Trøst saarede den fordum saa dybt tænkende unge Mand mit Hjerte. Han vilde strax føre mig til Rom, og, da jeg aldeles ikke agtede derpaa, drog han selv did, for at kunne, som han sagde, forberede og ordne vort tilkommende Huusvæsen. Men i hele Maaneder hørte jeg intet fra ham, og saa vovede jeg mig da en Dag ind i Verdens store Hovedstad, og ilede, med Taarer i Øjnene over

den uvante Støj, som surrede og buldrede omkring mig, hen til den Egn, hvor han skulde boe; han havde ofte beskrevet mig den, ogsaa engang malet den til mig. Nu stod jeg udenfor den stadselige Bygning, der med sine klare Vinduesøjne saae lige saa venligt paa mig, som fordum paa hiint Malerie; med samme Ynde skinnede de gyldne Pomerantsfrugter, omgivne af vidt udfoldede Blomster, frem af deres mørke Løv ud igjennem Gitterværket om Haugen. Og dog syntes det mig, at det ej kunde være min Brudgoms Bolig; thi raae hoverende Stemmer af et støjende Svirelag trængte frem deraf, og tillode kun faa Toner af en kostelig, mangestemmig Musik at blive hørte ind imellem. Jeg vilde gaae bort igjen for bestandigt, men jeg elskede ham, som jeg elskede mig selv; og at søge den Fortabte igjen er jo ogsaa, tænkte jeg, Guds Bud. Saa gik jeg da, i Bøn og Tillid, opad Marmortrinene, og traadte ind ad Døren til Spisesalen. Gjæsterne studsede, bestyrtsede over Synet af mig, thi jeg var i dyb Sorg for min afdøde Moder, og i den almindelige Stilhed gik jeg lige los paa min med Roser bekrandsede, af Salver duftende Brudgom, og kaldte ham Tid og Evighed, Gud og Verden i Erindring. Først lod det, som om han var rørt og forskrækket: men hans Fordærvelses Malstrøm rev snart igjen mine Ord udaf hans Hjerte. Han talte meget om et mun-

tert, befaligende Kunstnerliv, han havde den Fræk-hed at indbyde mig med dertil; ja han priiste min Skjønhed paa en usømmelig Maade. Da gik jeg bort, og har ikke siden seet ham igjen. Jeg hørte vel, at han, som en mægtig Fyrstes Yndling, var rejst med denne til Grækenland: jeg derimod gjor-de min lille Eje til Penge, og har nu gjort en Pillegrimsgang hid til det huldsalige Tydskland; thi det elsker jeg i min ulyksalige Brudgoms Sted, og tør vist haabe, at jeg hverken nu eller nogen-sinde skal miste det saaledes, som jeg har mistet ham."

De klare Taarer randt Pigen ned af Øjnene, og den Gamle sagde: „det vil nok Gud forbyde, at Du eller nogen af hans Engle skulde miste Tydsk-land saaledes." Men derpaa sagde han med sagte, næsten bortdøende Stemme: „Siig mig det nu lige ud, kjære Barn! mon ikke Din Brudgom havde Freimund til Navn?" — „Ak Gud, jo vist!" sagde hun, og, grædende endnu heftigere, blev hun ved: „og siden I spørger saa, saa er I jo vel ingen anden end hans egen Fader, den be rømte Mester Helfrad, som jo skal boe her i Sta-den? Har jeg ikke nok tænkt det i alle disse Dage, jeg havde kun ikke Mod til at spørge Eder ad." — „Ja, det er mig!" sagde den Gamle, „mit sønderknuste Hjerte vidner noksom derom." Da knælede Engel grædende ned i Græsset, og den Gamle lagde begge sine Hænder til Velsignelse paa hendes

mørke Lokker. — Efter en kort Stund tog han Ordet igjen og sagde: „Holder Du da slet ikke mere af Freimund?“ „Ak, Du gode Gud!“ svarede hun, „hvor kunde jeg lade det være?“ „Nu saa ville vi to nu og i Fremtiden vel ofte tilsammen bede til Gud for ham, lille Engel!“ sagde den Gamle og knælede ned i Græsset til hende. — Først bad de begge stille, derpaa højere og endelig ganske højt, og rakte deres Hænder vidt op imod Skyerne; og, istedetfor at de skulde forstyrres ved hinanden, syntes det snarere, som om den enes Ord opflammede den andens til en bestandig stigende inderlig Henrykkelse, som man vel kunde tænke sig to Seraphimer, holdende hinanden i Favn, med forenet Vingeslag, at stige op imod Himmelen.

Men, hvad der endelig afbrød dem, var en Tredies høje, næste voldsomme Hulken ikke langt fra dem. De vendte dem hen dertil, og bleve den Sorte vaer, som holdt sit Ansigt nedbøjet over Bækken i Nærheden, og vaskede det lige saa ivrigt med dens Vande, som med sine egne Taarer. Men da han reiste sig i Vejret og skuede hen til de to, da havde Bæk og Taarer skyllet den frygtelige sorte Farve bort med sig, den høje ildagtig gule Turban faldt i Græsset, og guldgule Lokker ringede sig i dens Sted hen over hans Tindinger. Det var Freimund, der i dyb, veemodig Beskjæmmelse sank

ned i Knæ for Fader og Brud, og uophørlig under sine Taarer sukkede: „O Gud, o Gud! De bede for mig og jeg sønderriver deres Hjerte.“ — „Men Du læger det ogsaa igjen,“ sagde Engel, bøjende sig venligt hen over ham og klappende hans Kinder. Og den Gamle gav ham Haanden, rejste ham med et kraftigt Tag i Vejret og sagde: „Vil dog den himmelske Fader antage os, naar vi som fortabte Sønner komme i vort Hjem igjen; skulde da en stakkels jordisk Fader ikke gjøre det?“ Med disse Ord trykkede han ham til sig og kyssede ham, og takkede Gud, som havde hørt hans Bøn; men derpaa sagde han: Nu fat Dig som en Mand og stig os i faa Ord, hvorledes Du er kommen i Kast med den frygtelige Syge, og hvorledes det nu egentligen staaer sig med Dig.“ „Fader,“ svarede Freimund, „jeg fandt ham i de underjordiske Hvælvinger i en gammel Villa; og da jeg ræddedes for ham og for hans Maske, talte han venligt til mig, og førte mig gjennem underlige Gange til nogle saa herlige Steenbilleder, som jeg deroppe aldrig nogensinde havde seet. Og saaledes bandt han mig først fast til sig ved Konsten og ved sin rige Videnskab om de gamle Grækeres glædefulde Levnet. Og derpaa formaaede han mig selv til et saadant muntert, glædeligt Levnet, og rystede Guld i mine Hænder, mere, end jeg begjærede, og mere, end jeg vidste at bruge. Men

ogsaa denne fordærvelige Konst lærte han mig snart; jeg blev den blødagtigste og begjærligste Sviregast i Rom, og, tumlende møjsomt om i den ydre Verden, begyndte jeg at banke paa den usynlige Verdens Porte, ikke for at den skulde oplyse mig, men for at den skulde tjene mig. Saaledes havde nu den frygtelige Fører mig i sine Baand. I har vel selv mærket, Fader, hvorlunde han staaer i Forbindelse med vældige Aander; nu skulde jeg da blive Deeltager i alle hans Hemmeligheder, og i Ledetog med ham byde over Mennesker og over Naturen, som de græske Guder havde gjort det i forrige Tider." Faderen korsede sig og Sønnen, og sagde: „Det kan man vel ret kalde, ved egen Kraft at ville flyve fra Tempelet." — „Nu skulde jeg endnu først," blev Freimund ved, „kaste alting fra mig, hvad der holdt mig fast ved Tydskland, Forældre og Christendom. Indtil saalænge hed det, maatte jeg blive ved at være en Tjener, og gaae omkring i saturninisk mørk Farve, og bære det stygge Navn Nigromarte. Men var Prøvetiden først forbi, saa skulde jeg faae et herligt Gudenavn, og selv blive en dejlig Yngling, og ogsaa min Fører kunde da forynges, og, uden mere at trænge til Maasken, stryge de Rædsler fra sit Ansigt, hvilke engang en forulykket Besværgelse havde slynget hen over det. Til den forfærdelige Prøvelse kom vi til denne gode Stad, om jeg vel var

noksom besat af fræk Vittighed, for at kunne, under fremmed Skikkelse, forhaane Fader og Moder og Hjem; og derpaa skulde jeg ogsaa endnu sige mig løs fra den Allerdyrebareste, paa hvem de kloge Hedninger ikke troe. O! Gud være lovet og priset! at han kastede den Frygtelige paa Sottesengen, og saaledes tilintetgjorde den Indvielse, til hvilken jeg tumlede hen." Ved disse Ord sank han igjen ned paa sine Knæ til Bøn, og Fader og Brud bade med ham i stille Glæde. Derpaa rejste de sig alle tre. „Før Bruden hjem," sagde Mester Helfrad, „forestil hende for Din Moder og fortæl hende alt!" „Ak," sukkede Freimund, „naar man dog kun kunde fortie al denne Elendighed for den fromme, blødhjertede Moder!" Men Faderen svarede meget alvorligt: „Sandhed er ikke alene en god Ting, min Søn, Sandhed er ogsaa den allerbedste Ting; thi uden Sandhed gives der ingen Kjerlighed." Freimund hældede i ydmyg Hengivelse sit Hoved, og vandrede ved Engels spæde Haand hjem, kjølnet og oplivet til Mod ved hendes søde Trøsteord. Mester Helfrad gik til den Syge. Med alvorligt Ansigt traadte han hen til Sengen til ham, og sagde: „Jeg har taget min Søn til mig igjen, Herre! Det var skeet tidligere: men jeg erfoer først nu i dette Øieblik, at han stod i Tjeneste hos Eder. Gjør altsaa ikke mere Regning paa denne Tjener." — Og dermed begyndte han, som sæd-

vanligt, at lave Salve og Drik, lægge paa og give ind, som om ellers intet var forefaldet. Den Maskerede bævede heftigt. Endelig bragte han de Ord frem: „Og Du vil ikke forlade mig? Du vil dog alligevel helbrede mig?“ — „Hvad er der endnu at spørge om,“ gav Mester Helfrad til Gjensvar; „er jeg ikke forordnet til Læge af Gud og min Øvrighed.“ Den Syge drog et dybt Suk og trykkede sin plejende Læges Haand. Derpaa begyndte han igjen: „Har ogsaa Nigro —.“ „Det frabeder jeg mig,“ faldt Mesteren ham i Ordet med alvorlig Stemme; og hiin rettede sig selv og sagde: „har Freimund forraadt Dig, hvem jeg er; der er dog en alvorlig streng Eed, som binder hans Tunge.“ — „Forstaaer sig, at han holder den,“ gjensvarede Mesteren, „og at min Søn dog ikke strax har monnet begynde sin Omvendelse med en Meeneed.“ — „Jeg vil betroe Dig det, om Du kræver det,“ sagde den Syge, „og Du vil forbauses. Men, ak, det er mig haardt, at faae det over Læberne.“ „Saa gjør Eder ingen Møje,“ svarede Mesteren, „jeg er just ikke nysgierrig, og Gud bevare mig fra at gjøre Eder Eders Tilstand paa nogen Maade tungere.“ — Derpaa ilede han hjem, og fandt Sønnen i den grædende, tilgivende Moders og den meer end salige Bruds Arme. Snart derpaa tog den betænksomme Husfader Fru Gertrud til Side, og bad hende alvorligt, ikke ved

Spørsmaal at gjøre sit Barn det tungere at holde hiin Eed. „Thi," sagde han, „Du hører vel undertiden gjærne noget nyt, og det igjen henplantede Træ monne vel endnu ikke ret have fæstet Rødder. Om Aars og Dags Forløb, haaber jeg, skal Du kunne spørge ham saa meget, Du lyster."

Mester Helfrads Haab skuffede ham ej. Den oldtydske Kjerlighed og Kraft i Freimunds Hjerte fik snart sit forrige faste Herredømme igjen, endnu hærdet ved de Fristelsens Storme, hvilke den havde maattet bekjæmpe. En skjønnere Prøvelsestid bestod den unge Elskende nu, under sine Forældres Øjne, for at fortjene Engels Besiddelse, og den trofaste oldfædrene Konst lysede ogsaa paa sin Side med himmelsk Vederqvægelse for den tilbagevendte Søn.

Imidlertid var den Maskerede kommet sig af sin Sygdom, og da Mester Helfrad tog Afskeed med ham, og gav ham mange fromme Advarselsord med paa Vejen, hørte han meget taalmodigt paa ham, og sagde endelig sagte og bly: „Saa troer I da virkelig, at jeg endnu staaer til at frelse?" — „Hvorfor ikke?" var Mester Helfrads Svar, „den gode gamle Gud lever jo endnu." — Da bad den Helbredede ham ydmygeligen „at forskaffe ham den Gunst, at han maatte gjøre Pønitentse i et Kloster der i Staden. Maasken maatte han rigtignok beholde paa; thi hans Ansigt

var alt for græsseligt;" — ogsaa gnistrede atter de ildrøde Øjne saa sælsomt igjennem, at Mester Helfrad imod al Sædvane slog sine ned; — „ligeledes ønskede han og, det maatte være ham tilladt at skjule sit Navn, paa det at ikke Klosterbrødrenes Frygt skulde komme i alt for stor Bevægelse derved, eller og maaskee en utidig Nysgjærrighed vækkes hos dem, formedelst mange sælsomme Hemmeligheder i hans og endnu en Andens Liv." Mester Helfrad lovede ham at gjøre, hvad han kunde, og udrettede ogsaa i kort Tid alt efter hans Ønsker. Optaget i Klosteret Mariahilfs hellige Mure, gjorde han nu en saa inderlig og streng Bod, at han, ligesom han i Begyndelsen var til Gruelse, saaledes siden blev til Opbyggelse, for alle Klosterets Beboere. Ogsaa blev hans Stemme mildere, hans Øjnes Gnistren bestandig mindre frygtelig, ja endelig lyste de smukt og venligt. Da sagde engang Abbeden i det fulde Convent til ham: „Bodfærdige! Aanden forkynder mig, at Dine Synder ere Dig forladte, ogsaa, at Dit Ansigt igjen er bleven et menneskeligt, og at Du ikke behøver fremdeles at skjule det under denne forfærdelige Maske. Desaarsag byder jeg Dig, læg den stive, livløse Bedækning fra Dig!" — Den Bodfærdige bukkede sig ydmygt, og fuldbyrdede Abbedens Bud; et himmelskt smilende Oldinge-Ansigt straalede de forundrede Brødre imøde. Da priste de alle til-

sammen Gud, toge den Frelste op i deres fromme Samqvem, og kaldte ham Broder Redivivus.

Freimund levede imidlertid et saligt Liv ved Siden af Engel, som han, efter udløbet Prøvetid, havde faaet til Ægte; og da han første Gang ved en Processjon saae Broder Redivivus, og erfoer hvem det var, svandt ogsaa den sidste Skygge udaf hans Tilværelse. Det var for ham, som om ogsaa han først nu havde faaet fuldkommen Forladelse for sin Brøde, og han malede et Billede af Redivivus med saa meget Liv og saa megen Kjerlighed, at det blev hans vidtprisede Pensels Mesterstykke. Tre Aar derefter, da just Freimund og Engel bare deres førstefødte Søn hjem fra Daaben, de ærbare Forældre med dem, mødte de Broder Redivivus's Ligfølge. Han var sagte hensovet i Herren, og Døbetoget vendte sig, og Mester Helfrad og Gertrud, Freimund og Engel, med deres huldtsmilende Noer, ledsagede alle tilsammen den forsonede Afdøde til hans Hvilested.

Folk, som længe efter fik at see et Billede af Mester Wagner, der havde været Doctor Faust's Lærling i Troldomskonsten, vilde deri finde en stor Lighed med Freimunds Malerie af Broder Redivivus, kun, at hiint saae ud, som en nedad synkende Dæmon, dette, som en opstigende Cherub.

Statholderen og hans Efterfølgere.

(Af La Motte Fouqué).

I en herlig Grændsestad i det forrige græske Kejserrige, under den store Alexios's Regjering, herskede som Statholder en ædel, gammel Herre af høj Fromhed og mægtig Krigerhæder, ved Navn Nikandros. Ved hans kloge og tappre Forholdsregler, var en ikke langt fra liggende Klippeborg, der endnu for kort Tid siden havde været i de russeriske Bulgarers Magt, igjen bleven erobret og bragt under den græske Kejsers Herredømme, og det gjeldte nu det Spørsmaal, til hvem den endnu bestandigen meget truede Post skulde fortroes til heltemodig Bevogtning. De to Riddere, som især bejlede dertil, og af hvilke een nødvendigviis, som det syntes, maatte faae den, hedde Laertes og Eubulos. Den første, i al ædel Fagerhed og Herlighed den meest glimrende Yngling i Riget, havde vel allerede derved det største Krav, at han efter Kejserens Villie var bestemt til Statholderens Efterfølger, og tillige af den venlige gamle Herre havde faaet Løvte paa hans Datters, den dejlige Athanasias, Haand, ifald denne ikke havde nogen Indvending derimod. Eubulos, en stille, eftertænksom Yngling af samme Alder, havde fordybet sig

i mangen udsøgt Videnskab, uden derfor at være bleven mere ufølsom for Krigens Hæder og for den livelige Omgang med Qvinderne, end Laertes. Begge Riddere stode paa lige værdigt og anseeligt Trin ved Hæren og i Konstantinopolis, og hvad Laertes turde vente af sin hele udvortes Forfatning, og den Pragt, hvormed han lod sig see, det kunde vel Eubulos haabe af sin Veninde, sin Videnskab, især i dette Tilfælde, hvor den ældgamle Mester Archimedes's lærde Konster, hvilke han især havde lagt Vind paa, syntes at frembyde Anledning til en saa fortrinlig Anvendelse ved Forskandsningen og Forsvaret af en vigtig Bjergfæstning.

Men Laertes var med Lynets Hurtighed redet til Konstantinopolis, og havde fuld af tækkelig Utaalmodighed trængt sig med sin Begjæring til Kejseren selv, der i sit tappre Hjerte gav efter for sin store Forkjerlighed for alt fyrigt og hurtigt, og sendte Ynglingen tilbage, med den alt udfærdigede Bestalling, som Borgens Høvedsmand.

Nikandros og Eubulos sadde just eftertænksomme, med et Udkast til Klippeborgens Forskandsning foran sig, hvilket den sidste havde forelagt Statholderen, og Athanasia, som til den sædvanlige Aftentime traadte ind i sin Faders Værelse, blev efter en anstændig Hilsen næsten ganske glemt over Archimedes's Visdom. Hun greb smilende i Strengene, og sagde ganske sagte til sin smukke Page,

Guido, der, fortryllet af disse Toner, var, som et nydeligt Billede, bleven staaende i Døren, halvt overstøret af dens Forhæng: „pak Du Dig bort, smukke Frankeknøs! Du er ikke kantet nok, for at kunne blive beregnet tilstrækkeligen, og det er allerede en overvættes Naade, at de endnu lide mig herinde.“

I det samme gjenlød Hestetrav og Brinsken fra Gaden, opad Trappen klirrede det af Sporer og Pandseres Raslen, og, blussende af Glæde, i fuld prægtig Harnisk, kun det lokkede Hoved uden Hjelm, trængte sig den kjække Laertes umældt ind i Værelset.

Næsten voldsomt rev hans yndefulde Støjen Athanasias Øjne hen til ham, og selv den alvorlige Nikandros kunde blot velbehagelig smilende foreholde ham hans overilede Fremfærd. Men da nu Laertes med dybt, ærefrygtsfuldt Buk overgav ham sin Bestalling, som Høvedsmand for Borgen, saae Nikandros pludselig ganske anderledes ud. Stivt skuede han hen paa de rige Tapeter paa Væggene, konstfuldt udsmykkede med bibelske Historier, og kunde først efter lang Anstrengelse vende sine Øjne derfra igjen. Derpaa sagde han til Laertes: „Lad Kejseren have det, som han vil have det. I gjør vel i at rykke ud i Morgen allerede; thi Arbejde finder I uden Tvivl nok af paa Borgen.“

„Er I vreed paa mig, kjære, ærværdige Krigs-

fyrste?" sagde Laertes, idet en venlig Ydmyghed overskyggede hans stolte Aasyn.

„Nej," svarede Nikandros, „men til Høvedsmand for Borgen havde jeg hverken nu eller nogensinde gjort Eder, just fordi jeg holder af Eder. Det maa ganske uundgaaelig vorde Din Undergang, kjære, tappre Søn! Jeg kjender den Fare, i hvilken Du gaaer ind."

„Men mig desto mindre, som det synes," sagde Laertes stødt, medens Eubulos med et halv stolt, halv sørgmodigt Smiil lagde sine Tegninger sammen og anbefalede sig.

„Den kjære Ungdom er og bliver fuld af Daarskab," sagde Nikandros rystende paa Hovedet, hvor bedaget den ogsaa lader.

„Nu," raabte den atter muntre Laertes, „maaskee lykkes det dog endnu snarest den Unge, der ikke vil være andet, end han er. Skjænd ikke, ædle Herre, fordi Kejseren engang tænker at prøve det med mig. Maaskee det gaaer godt over Forventning."

„Gud give det!" sukkede Nikandros, og rakte Haanden til Afsked hen til den unge Ridder. „Det er mig ej blot den kejserlige Hærs Krigshæder og Provindsens Sikkerhed om at gjøre; ogsaa I selv er mig derved magtpaaliggende."

„Nu skal jeg nok komme ud af det," raabte Laertes fornøjet og lagde med et Sideblik til Atha-

nasia sagte til: „er det dog for mig, som om en salig Fremtids Morgenrøde gaaer op for mine Øine.“

„Aftenrøde og Morgenrøde ere ofte hinanden saa lige, at man ej kan adskille dem;“ sagde Nikandros betænkelig.

„Saa skal ogsaa det være velkommen!“ gjensvarede Ynglingen og skreed med en yndig Hilsen ud af Værelset.

Athanasias Fingre glede sagte frem og tilbage over Strengene; uvilkaarlig vældede disse Ord frem over hendes Læber:

O Pelides,
Rask i Dyst!
Fred i Livet,
Verdens Lyst:
Kan da ikke
Begges Lykke,
Glad og reen,
Gaae den ene i den anden ind?

„Neppe!“ sagde Nikandros og bød Athanasia spille en from Aftensang, hvorpaa begge tidligt overlode sig til Hvile, eller maaskee ogsaa til sælsomme Drømme.

Den næste Morgen, da de Skarer, som under Laertes's Anførsel skulde drage bort til Bjergfæstningen, samlede sig med lystigt Trompetskrald, stode Athenasia og hendes Fader som Tilskuere paa Balkonen af Palladset, og Guido, den smukke Page, nærmede sig ganske bly til sin Herskerinde

med et Buk. „Hvad vil Du mig,“ sagde hun, „Du venlige Barn? Nu er det ikke paa Tide at slaae i Strengene, thi, lyt engang! Trompetskraldene juble nærmere og nærmere hid, og beholde tilsidst allene det store Ord.“ Med disse Ord vendte hun sig velbehagelig om til de glimrende i Morgenens Skjær lysende Skarer. Guido traadte stiltiende tilbage. Man saae, han havde villet bede om noget, men hans Ord vare i Blyhed og Ydmyghed døde hen. „Hvem er den favre Knos,“ spurgte Nikandros. „I mindes jo vel endnu,“ gav Athanasia til Svar, „den ædle Frankeridder, som drog hjem fra en Pilgrimsfart til den hellige Grav, blev syg her og døde, og lod sin kjønne lille niaars Søn, som han, ifølge sit Løfte, havde taget med, blive hos os som et fader- og moderløst Barn. I befalede, at han skulde opdrages omhyggeligt; nu er han i disse sex Aar voxet op til et saa smukt ungt Menneske, og er efter sit egen Forlangende traadt ind i mit Tjenerskab.“

En lydelig Jublen trængte igjennem Skarerne. Laertes kom sprængende hid. Saa let som en Piil fløj hans smidige Hingst hen over den Indhegning, der indsluttede Pladsen foran Palladset, og efterat han med nogle galante Ord havde hilset op til Balkonen, fløj han igjen tilbage paa samme Vej gjennem Luften, lod Skarerne svinge af, drage forbi sig, og, hilsende Statholder, El-

skede og Folket for sidste Gang, afhug han, som et Vaertegn paa sin Kraft, ved et let Hug med Klingen den mægtigste Green af et ældgammelt Olietræ ned, idet han saa hurtig, som en Vind, foer forbi. Alles Frydeskrig ledsagede ham, alle priiste Klippeborgens mægtige Forsvarer, og Athanasia kunde ikke afholde sig fra, med blussende Kinder og nedsænkede Øjenlaage at spørge sin Fader: „fæster I da virkelig ikke Lid til ham?" Nikandros førte hende stiltiende til det Værelse, hvor man i Gaar var gaaet fra hinanden, og pegede hen paa et skinnende Billede paa Tapetet, der forestillede Kong Saul, som han, i rig Harniisk, høj og rank, jager ud i Slaget paa en fnysende Ganger. „Hvad blev der deraf?" spurgte han eftertænkelig, og gik meget bedrøvet ind i sit inderste Lønkammer.

De Efterretninger, som snart løbe ind fra den unge Helt, syntes imidlertid dog at ville tilintetgjøre Statholderens Anelser. Ikke allene havde han med stor Mandelighed og Overblik grebet Overbefalingens Tøjler, han havde ogsaa slaaet nogle heftige Anfald af Bulgarerne tilbage, og strøjfede nu til Gjengjeld ind i deres Enemærker. Hans Breve mældte ofte om en kjæmpestor Fyrste blant Fjenderne, begavet med ligesaa omfattende Snildhed, som vældigt Kjæmpemod; men altid lyste den muntre Overbeviisning igjennem, at han i alle Maader var hans Mester.

„Jeg kjender denne Bulgarerhøvding," sagde Nikandros, og blev saa stille og betænkelig, som før, medens Eubulos, paa hans Befaling, ivrigen forskandsede Vejene fra Bjergslottet til Staden, ja endog anlagde mangen konstrig Jordvold tæt op ved Stadens Mure og Porte, dog under alleslags Paaskud, for ej at forstyrre Indbyggernes gode Mod. Naar da den ponsende sindige unge Krigers om Aftenen vendte hjem fra sit Arbejde, og gik med Beretninger til Statholderen, kunde det ikke fejle, at han jo ofte traf Athanasia paa sin Vej. Han vidste da altid at sige noget glædeligt, selv om Laertes, saa at han mangen smuk Sommeraften forvandlede den Ængstelighed, som steg op i hende over hendes Faders gaadefulde Adfærd, til sød, haabfuld Rolighed.

Et endnu mere tillokkende og endnu mindre fejlslaaende Lægemiddel fandt hun imidlertid dog i Guidos Strengeleeg og Sang. Det venlige Barn fulgte hende paa alle hendes Trin, hvor det tilstædtes ham, og af sine altid klare Øjnehimle smilede han hende Glæde og Tiltro ind i Sjælen. Det var, som om en lille yngre Broder gik efter sin langt mere voxne smukke Søster; thi var end Guido neppe to Aar yngre end hans Herskerinde, saa gjør jo i denne Alder Qvindens tidligere udviklede Skabning og Forstandighed, at der af en ringe

Afstand i Aar bliver en næsten ubestemmelig stor. Engang, da Guido ogsaa stod saa stille, blid og saligt smilende for hende, og sang glædefulde Sange til sin Cither, faldt hun i Tanker over, om hun vel nogensinde havde seet ham anderledes, og det faldt hende ind, at det søde Barn den Morgen, da Laertes rykkede ud, havde villet bedet om noget og ikke kom til Ord. „Hvad havde Du dengang paa Hjertet?" spurgde hun. „Med ud i Marken vilde jeg gjærne," sagde Guido, „men I havde andet at tage vare, og min Blyhed hindrede mig i, at komme frem med min Bøn. Smukke Dame! alle mine Forfædre have været stormægtige Helteriddere, tildeels Hertuger, og for mig sømmer det sig ikke at blive tilbage. Ja een af dem har, da han hjalp at slaae Fjenden, ikke været ældre end jeg." „Og dog fandt Du Dig saa let i at blive hos mig," sagde Athanasia smilende. — „Det maa jo have været Guds Villie," svarede Drengen ganske livelig, og blev ved i sin muntre Sang.

Men fra alle Stadens Taarne lød pludselig Sørgeklokkeklang ind til dem, og et sørgeligt Tog af støvbedækkede, tildeels saarede Krigere drog langsomt med tunge nedsænkede Hjne gjennem Gaderne, en høj, sort tilhyllet Liigbaare midt imellem sig. Det var den alt for kjække Laertes's Liig. Paa en dristig Maade havde Bulgarerfyrsten afskaaret ham fra Bjergslottet, erobret dette, og fældet ham

selv, da han hæderligen slog sig igjennem. Heltens Vaaben vare blevne i Fjendens Haand; om hans Legeme havde man slaaedes med Raserie. Sorgmodig gik bag efter Ligtoget, saaret, den skjønne Ganger, som nylig endnu saa let og sejersglad havde baaret sin ranke Rytter hen over den prægtige Indhegning.

Den Tummel, som fulgte paa dette Skrækkens Budskab, lod kun lidet Rum for Klage og Bedrøvelse. Selv Athanasia blev saa henreven af al denne krigeriske Færd, at hun tænkte mere paa Provindsens Fare og sin Faders Hæder, end paa den Ynglings Død, for hvem dog vel Elskovs første Blomster begyndte at skyde frem i hendes jomfruelige Hjerte. Eubulos, som i denne Tid bestandig gik ud og ind i Palladset, og var bestemt til at føre Skarerne imod de fremtrængende Bulgarer, vovede det engang, da Athanasia tildeelte hans krigeriske Drivtighed og Lærdom en Bersømmelse, at svare med disse Ord: „ak! turde jeg haabe en Priis, som Laertes's! Døden kan træffe mig, som den har truffet ham, men Sejeren skulde ikke undgaae mig end i Døden.“ Athanasia tænkte meget og alvorligt efter over dette Udraab; thi gladere havde hun aldrig kjendt sin Fader, end siden han havde betroet den unge, tænksomme Ridder Toget mod Barbarerne, tilligemed Borghøvedsmandens Post i det faste Slot, i Tilfælde af, at

det blev gjenerobret. Saa betænkelig, ja stundom næsten sørgmodig Nikandros havde seet ud i den senere Tid, saa friskt var det Krigermod, som nu det blotte Syn af ham straalede ind i Riddernes og Stridskarlenes Hjerter. Hun troede at vide, hvad han ønskede, og da hun var af en meget høj og stolt Tænkemaade, og altid erindrede sig selv om, hvad hun skyldte sin Faders Ærespost og hædrede Navn, besluttede hun, villig og uopfordret, at møde hans Planer.

En Aften derfor, — Skaren skulde drage i Marken næste Morgen, — da Eubulos endnu neppe havde forladt Gemakket, og Nikandros med veltilfreds Smiil betragtede en Tegning af den unge Hærfører, traadte Athanasia hen for sin Fader, alvorlig, med sjensynlig Anstrengelse, men tillige ogsaa stærk ved al den indre Sjælegiæde, en ærefuld Beslutning kan give.

„Fader!" sagde hun, „Gud har givet Eder en Datter der ikke er Eder saa ulig, at Tanken paa forfængelig Elskovsleeg skulde være hende mere, end Tanken paa Kejser og Fædreland og græsk Vaabenhæder. Eders hele glæderige Haab er henvendt paa den vise Eubulos; jeg kjender hans Ønsker; tilsig ham kun trøstig den Sejerens Priis, der vil opflamme ham paa den skjønneste Maade."

„Sejerens Priis!" gientog Nikandros dybtsukkende, og en mørk Alvor lagde sig over hans

Ansigt. Ganske hensunken i sin Grunden, næsten som hiin Aften, førend Laertes tog bort, fæstede han sit Øje paa Afbildningerne i Tapetet. Endelig viiste han hen til et Billede, hvor man efter Davids Bud beregnede Folketallet. Mange Mænd med meget kloge Ansigter, halvt omgjordede af store Bøger, sadde der og skreve Tal, og saae ud, som om de i deres Tal holdt hele Jordens Held og Tryghed fast. „Hvad kom der ud deraf?" spurgde Nikandros og var i Begreb med, igjen at gaae til sit Kammer, men et Øjekast paa den angstblege Athanasia holdt ham tilbage.

„Du har just lige nu roest Dig af at være et Heltebarn," sagde han smilende, „og Du tør vistnok ogsaa vide en god Deel mere end de andre. See! fra Byen tør jeg i denne Forfatning ikke vige, og blandt alle Gode, som jeg har at byde over, staaer vor Eubulos langt over de andre. Meget, særdeles meget, er han at berømme for; men eet, det eene, rette, der først kan forbinde alt det meget til det rette, — det fattes saavel ham, som det fattedes den unge Løve, Laertes.

„Laertes var en troende Christenhedens Ridder," gjenmælede Athanasia med vaade Øjne, „og, i Sandhed, Eubulos er det ogsaa."

„Det vil jeg ikke fradømme nogen af dem," sagde Nikandros. „Men jeg mener endnu noget andet, en Guldkilde, som jeg i Aften ikke kan be-

tegne Dig nærmere. Og hvad jeg har sagt Dig, gjem det i Dit Inderste, ikke blot saa, at Din Tunge ikke taler derom, men tillige saa, at Øje og Holdning og Smiil og alt hos Dig bevarer Hemmeligheden. Da i alles Aarer Overmodet svulmede over Laertes's kjække Herlighed, syntes det mig vel Tid, ikke at trænge mine alvorlige Tanker alt for dybt tilbage, for at Folket ikke ganske og aldeles skulde tabe Ligevægten. Men nu — Rædsel og Tvivl og Sorg i alle Sjæle — nu bør det sig for Statholderen Nikandros og hans Datter, at lyse Soelskin ind i Hjerterne hen igjennem al Efteraarstaage. Tilmed, hvo kan bestemme, hvortil, trods alle mine Tvivl, vor Herre monne virkelig have udkaaret Eubulos? — Og saa, god Nat, mit Heltebarn! Kald den stille, styrkende Søvn ned paa Dine Øjenlaage; det er noget, en from og kraftig Sjæl virkelig formaaer."

Athanasia, henreven ved sin Faders højhjertede Ord, og løftet op over Maalet for hendes egentlige Kraft, gjorde efter hans Ønske; ja hun forsmaaede det, at lade, kort førend hun gik i Seng, som sædvanlig, Guido synge sig en from, beroligende Sang; men da hun just vilde lukke Øjnene, svævede, ukaldte, den venlige Drengs Citthertoner ud af Haugen op til hendes Vinduer, og vuggede hans Herskerinde i en sød Slummer.

Eubulos rykkede imidlertid, medens Morgen-

dæmringen endnu laae paa Markerne, stille og hemmelig ud af Porten med sin Skare, haabende hos sig selv, hvad Toget udad fattedes i Pragt og Herlighed, det skulde ved hans sejerrige Hjemkomst dobbelt og tredobbelt blive ham til Deel, og ligesaa tænkte han om Athanasias Kjerlighed, efter hvilken han i sin dybe, kraftige Sjæl gjemte en stille, men stærk Forlængsel. Hans Hær nærede en stor Tillid til den satte, meget kyndige Fører, og mangen klog Forholdsregel under Marschen forhøjede denne betryggende Følelse. Saa skeede det da og, at, da man efter nogle Dage traf sammen med Fjenden, det første Slag blev holdt med et forønsket Udfald, om end ej med et glimrende, og at man snart efter allerede saae Taarnene af den med Længsel forventede Borg rage op over de skovbegroede Bjergtoppe. Eubulos glædede sig usigelig til Belejringen; hist, meente han, skulde alle hans krigerske Konster først ret finde deres Anvendelse, og med stor Omhyggelighed sparede han alle sin Hærs Kræfter til dette Foretagende. Men saavidt skulde han netop aldrig komme. Den kjæmpestore Bulgarerfyrste, som vel skjønnede, med hvilken forsigtig og klog Modstander han havde at gjøre, besluttede at styrte ham i Fordærvelse ved den tøjlesløseste og uhørteste Dristighed, ligesom han havde anvendt den snueste Forslagenhed og Hemmelighed mod den forvovne Laertes. Ved høj lys Mid-

dag, blæsende i alle Horn, samlende sin hele Styrke paa eet Punkt, brød han ind i den græske Leir, og medens Eubulos endnu speidede omkring efter mulige Baghold, var ved det, hvad han holdt for et forstilt Angreb, hans udsøgteste Phalanx allerede gjennembrudt, og i vild Flugt fløj ud af hinanden, hvem der endnu ej var faldet under Barbarernes Sværde og Pile. Eubulos selv, som halv i Fortvivlelse prøvede paa, ved en lykkelig Tvekamp med Bulgarerfyrsten selv, maaskee endnu at give Slaget et andet Udseende, blev snart kastet til Jorden og bundet af den kjæmpestærke Fægter, og, under et højt Frydeskrig af de vilde Horder, ført som Fange til det Bjergslot, han var draget ud at erobre. Græske Feldtegn og Vaabenrustninger, med hvilke næsten hvert Øieblik hoverende Bulgarer kom ansættende, stillede mere og mere frygteligt og fuldstændigt det lidte Nederlag frem for den beskjæmmede Ridders Øine.

Efterretningen kom til Staden ved aandepustende Flygtninger, og allerede bevægede sig et uordentligt Bulder i Mandskabet, allerede droge mange Borgere deres Vogne frem, belæssede dem med det bedste af deres Eje, og lavede Sæder til Koner og Børn, — da reed Nikandros, langsomt og smilende, med sejerstraalende Øje, paa sin høje hvide Gange hen gjennem Gaderne, og alt blev stille igjen, og med fast Orden og øjensynlig Glæde stil-

lede Krigerne sig i deres Rækker. Hvem der end nu monne være i nogen Tvivl, maatte beroliges ved Synet af Athanasia, som hun venlig og rolig skuede ned fra Palladsets Balkon, og med let Hjerte underholdt sig med nogle Riddere og Høvedsmænd paa Pladsen.

Nigtignok, da nu hendes heltemodige Fader var kommet tilbage, og hun hørte hans Sporer klirre paa Trapperne, traadte hun hastig tilbage, for at ingen skulde blive vaer, hvorledes hendes Kinder blegnede over den foreestaaende Afskeed.

Idet nu Fader og Datter i dyb Bevægelse, mere talende med Øjne end med Ord, stode lige over for hinanden, gik Døren sagte op, og ind traadte Guido, Kinderne blussende, Øjnene som glimrende Stjerner, et mægtigt Sværd, ikke meget mindre end den spæde Drengs hele Skabning, gjorde det om Lenderne, et let, blankt lille Skjold paa Armen. Han bøjede sig ærefrygtsfuld ned for Nikandros, og sagde: „tilgiv mig, høje Herre, at jeg kommer ukaldet, og maaskee forstyrrer Eder. Men Tiden iler saa stærkt, og det er ganske vist Guds Villie, at jeg drager i Feldten med Eder. Afslaae mig det derfor dog for alting ikke.“

Nikandros saae meget overrasket og eftertænksom paa ham, men Athanasia sagde: „I Dag skal Du ikke ud med, lille Guido! Jeg trænger mere til Din Sang og Strengeleeg nu, end nogen-

sinde." Guido knælede for hende og svarede: „Dame! jeg hører Eder ganske til, som I veed, saa ganske, som en god Svend kun nogensinde har hørt en ædel Herskerinde til. Men Guds Røst gaaer foran."

„Men hvor vil Du da," spurgte Athanasia, „allerede nu staae Dig imod den vilde Fjende? Hvor skal det lette Skjold paa Din Arm holde ham borte? Hvorledes dette store Sværd, ført af Din spæde Haand, nedfælde ham?" „Dame," svarede Guido, „det begriber jeg selv saa lidet, som I; men jeg gjør, hvad Ret er, og Gud vil nok hjelpe mig at staae til, hvor det gjøres nødigt. Videre har jeg ikke at bryde mig om. Men rigtignok saae jeg det meget gjærne, om I gav mig et beaandende Pant med i Slaget." Athanasia stod i Begreb med endnu at gjøre nogen Indsigelse, da sagde Nikandros: „giv ham, hvad han beder om, mit Barn. Jeg tør ikke vise ham tilbage fra mit Tog." — „I forstaaer det bedre end jeg, min høje Fader," sagde Athanasia, „og med Glæde bringer jeg Fædrelandet, Kejseren og Eder dette Offer. Drag med Gud, kjære Guido, og hold Dig kjæk! Falder Du . . . . . Taarer trængte sig ved disse Ord frem i hendes Øjne. Hun viklede en Perlerad ud af sit Haar, og hængte ham den om Halsen. I glad Henrykkelse rejste sig Yngligen, og Nikandros viiste alvorlig hen til et Bil-

lede paa Tapetet, og sagde til sin Datter: Hvad blev der deraf?" Disse Ord, som allerede to Gange havde spaaet saa frygtelige Ting, sloge, som en Lynild, ind i den ædle Jomfrues Sjæl. Hun saae den Plads, hvorpaa Nikandros pegede hen, men alle Skikkelser løbe i hinanden for hendes forvirrede Sandser, og, førend hun kunde bede om Oplysning, fyldtes Salen med Krigshøvdinger, som mældte, at alt var beredt til at bryde op, og, hilsende med Alvorsmunterhed, skreed den gamle Helt ud, og alt, stimlende sammen i de skinnende Vaaben, efter ham.

Det første, den eensomme Athanasia begyndte, var at sende nogle tilforladelige Tjenere ud til Skandserne udenfor Byen, hvor en Deel af Hæren blev tilbage, og hvor man maatte faae de første Efterretninger om Fjendens Nærhed og Togets Udfald. Derpaa vendte hendes Øjne sig uvilkaarligen til Billederne paa Væggen, men hun var uvis om, hvilken af tvende tæt paa hinanden følgende Fremstillinger hendes Fader havde meent, og hvor forfærdelig var Forskjellen mellem begge. Paa den ene Side stod den fagre Dreng, David, som han trøstig griber efter sin Slynge og Stav, for at gaae i Kamp imod Goliath, men paa den anden stod Goliath selv sættende sin velbepandsrede Fod paa en tapper Ynglings blodige Liig. Athanasia beroligede sig ved den Tanke, at efter hendes Fa-

ders Udsagn maatte ogsaa det blodige Billede tyde hen paa den retfærdige Sags endelige Sejer, og med anstrenget Kraft saae den heltemodige Græker-inde ud over sin stakkels venlige Guidos Død hen til de keiserlige Faners glorværdige Sejre.

En af de udsendte Tjenere kom tilbage. Fjenden maatte være nærmere, end man havde troet, Kampen allerede begyndt; thi de angribende Bulgarers frygtelige Hyl var tydelig at høre i Skandserne udenfor Portene.

Da traadte hun, efterat hun havde bedet en inderlig Bøn til Gud, glad og høihjertet ud paa Balkonen, og de forsagte Borgere, som rendte hen over Pladsen, viiste hinanden det herlige Syn og bleve stillere.

Et andet Bud kom fra Skandserne. Man hørte Bulgarernes Hyl hver halve Time rykke nærmere. Den græske Hærs venstre Fløj syntes at være omgaaet. Athanasia iilte i Bøn tilbage til sit Kammer. Da hun ilede hen forbi de varselsfulde Billeder, hvidskede hun sagte: „Beed med os, kjære Guido, hvis Du allerede er bleven en Engel.“

Snart efter stod hun igjen paa Balkonen. Mænd og Qvinder og Børn havde ængstelig trængt sig sammen paa Pladsen. „Ved min Ære,“ sagde Athanasia smilende ned til dem, „endnu har jeg intet Bud faaet fra min Fader,“ og derpaa:

„Børn, jeg lever og dør med Eder.“ Det blev igjen stillere, og de Behjertedes Stemmer kunde høres.

Da kom et tredie Bud sættende an, ikke hemmeligen, som de to andre, gjennem Hauge og Gaard, men midt hen over Pladsen i stormende Hast. Højt bankede Athanasias Hjerte. „Det maa være Sejer, eller Undergang uden Redning.“ En dyb Taushed laae over den ængstede Mængde. Men højt for alle Folk raabte Budet: „Herren er med os! Fjendernes Hyl viger og viger; man hører det neppe; enkelte Saarede komme tilbage og tale om Sejer.“

Og neppe vovede endnu Hjerterne igjen at slaae i Haab og Glæde, da hørte man det klare, frydefulde Trompeteskrald, og en Ridder paa en guldgul Hest kom jagende, en rank, viftende Laurbærgreen svingede han i sin Højre, og næsten uden Ande raabte han op til Athanasia: „Victoria! Statholderen sender mig. Vi have tilsægtet os den herligste Sejer.

Da sank Athanasia med Glædens Taarer ned paa sine Knæ, og alt Folket med hende, og fra tusinde Turger tonede det mod Himmelen: „Herre Gud! Dig prise vi.“

De herlige Efterretninger toge til og bekræftedes hver Time, skjønt utydeligt fremsatte; thi deels kom de fra haardtqvæstede, som neppe kunde

faae Ordene over Læberne, deels fra sjæleglade Sendebud, der, efter i Hast at have udtalt Budskabet, ilede med at komme til den sejerrige Hær igjen. Saa meget var imidlertid vist: den kæmpestore Bulgarerfyrste laae dræbt, Fjenden flygtede i vild Uorden til alle Sider, og den heltemodige Statholder var ikke saaret. Den næste Dag kom den sikkre Efterretning, at Bulgarerne i afsindig Rædsel vare næsten uden Modstand flygtede ud af Klippeborgen, og at man kunde vente den sejerrige Nikandros tilbage i Dag eller i Morgen.

Athanasia havde ikke havt Mod til at spørge om Guido. Næsten skrækkeligere, end Efterretningen om en eller anden tilstødt Ulykke, vilde det Svar have været hende: „den Lille har just ingen agtet paa; hvem kunde i den afgjørende Tummel faae noget om ham at vide.“ Og dog var det for hende, som om nødvendigen noget vigtigt, noget af stor Betydenhed maatte være foregaaet med ham. Med dobbelt Utaalmodighed saae hun sin store Faders Tilbagekomst imøde.

Nikandros kom, den alderstegne Helt, og holdt et hjerteopløftende Indtog i Spidsen af sine sejrende Skarer, igjennem de hoverende Borgeres Trængsel. Højt bankede det ogsaa i Athanasias ædle Bryst over hendes Faders Herlighed og over den frelste Stads Frydeskrig. Men forgjæves skuede hun omkring efter den venlige Guido. Hun

havde endnu ganske levende den lille hvide Hest, paa hvilken han var redet ud i Kampen, i Tankerne; nu var hverken Dreng eller Hest at see. Taarer traadte hende i Øjnene; tilligemed denne Smerte steeg Smerten over Laertes's Undergang igjen op i hende. Dog hendes store Sjæl trængte alt dette tilbage, og klar og sejerstraalende modtog hun sin glorværdige Fader.

Men da hun nu var alene med ham, og drak ham til af det første Bæger, hun rakte ham, faldt to store Taarer deri; hun saae hen paa Billedet af den blodige unge Kriger under Goliaths Fod, og spurgte med sagte Røst: „hvorledes faldt da den venlige Guido?" Nikandros viiste hen til det andet Billede, hvor David tog sine Vaaben, og svarede: „jeg har spaaet rigtigt, lovet være Herren! Den kæmpestore Bulgarer ligger død under Guidos Sværdslag, ja endnu langt mere er skeet ved denne unge Helt. Bulgarerne have vel anseet saa spæd en Sejervinder for en Engels Aabenbarelse; thi hvor han siden viiste sig, fore de hylende fra hinanden, og i en lignende Rædsel overlode de ham ved et Anfald, han med Fortroppen modigen vovede, Klippeborgen, efter nogle afmægtige Pileskud. Der har han befriet Eubulos, tilligemed alle de andre Krigsfanger, og de Vaaben og Feldttegn, som Fjenden havde vundet i det sidste Slag. Højt udraabte Hæren ham til Borghøv-

ding." „Folkets Røst, Guds Røst," sagde jeg med Glæde, og satte Eubulos ved hans Side til Medhjelper. Jeg haaber, Keiseren skal stadfæste det saa. See, Athanasia! i denne Drengs Sind og Hjerte har jeg fundet, hvad der fattedes Laertes, og Eubulos, og desværre saa mange Krigshelte til alle Tider, jeg mener det ægte Davidsmod, der sætter Hærskarernes Herre og hans Bud allersverst over al anden Skaffen, og veed, at Gud gjør det bedste, og ikke den egne Kraft. Vel er den en kostelig Ting, denne egne Kraft, men en Tjenerske maae den blive, og saaledes skal, tænker jeg, Eubulos med sin dybe Viden være den unge Helt til stor Nytte. I Begyndelsen syntes det ikke vel at ville indlyse Krigsoversterne. Men da Guido ved Afskeden aabnede Munden til kloge Spørgsmaal og forstandige Anslag, da studsede de lige saa meget over denne Ynglingevisdom, som nys over hiin Ynglingetapperhed og Vælde, og selv Eubulos underkastede sig ham med Glæde. Vi skulle snart endnu faae herligere Ting at høre om ham."

Athanasia ilede ind i sit Lønkammer til Bøn, og Nikandros afærdigede en Ridder til Konstantinopolis, som skulde bringe Keiser Alexios Beretning om Sejeren, og tillige anholde om Stadfæstelse paa Borghsvedsmandens Post for Guido.

De herlige Budskaber, som Nikandros havde ventet om sin unge Helts Davidsmod, traf ind:

Guido var i et kjækt Tog trængt frem lige ind i en af Bulgarernes Hovedlejre, og havde paa en saadan Maade slaaet og ydmyget dem, at man vel i Mandsminde ikke mere vilde have at befrygte noget Indbrud af de vilde Horder fra denne Side. Kun fra Konstantinopolis udeblev Belønningen for saa glimrende Heltegjerninger. Tvertimod, den afsendte Ridder bragte rigtignok fuldt op af Berommelse og Tak med sig til Nikandros og Guido, men ingenlunde stadfæstedes Guidos Udnævnelse til Borgens Høvedsmand. Kejser Alexios havde, som Ridderen fortalte, staaet i Begreb med at bifalde Statholderens Forslag, men da havde just nogle meget kloge Mænd været hos ham, som saa længe rystede paa Hovederne ad al den ikke behørige Fremfærd, indtil endelig Eubulos blev gjort til Borghøvedsmand, og man med mange Forsikkringer om den kejserlige Naade opmuntrede den unge Sejervinder til, indtil videre at tjene under den lærde Ridder, og uddanne sig for højere Poster.

Nikandros begav sig selv med dette Budskab til Borgen, for at ordne alt paa det hæderligste for den affatte Befalingsmand.

Med værdig Ydmyghed overgav den unge Kriger sin Post, men derpaa, da han skulde træde ind i sin nye Plads, sagde han: „Kejseren kan byde mig meget, men ikke saa meget, som eet halvt Skridt, der kunde saare min, eller rettere mine store

Forfædres, Ære. Vil Kejseren have mig til Svend i sit Følge, saa staaer jeg gjærne til hans Befaling, men en underordnet Plads paa det Sted, hvor han nys endnu førte Toilerne, sømmer sig ej for en adelig frankisk Ridderson. Jeg beder om Forlov til at drage ene ud paa kjække Gjerninger, og vil J, store Statholder! endnu ovenpaa alle Eders Velgjerninger orlove mig med en ret herlig Gave, saa tildeel mig af Eders berømmelige Haand Ridderslaget.“

Med veemodig Venlighed gjorde Nikandros efter den unge Helts Forlangende. Guido bepakkede sin hvide lille Hest med adskillige Vaabenstykker, hvilke han egenhændigen havde frataget Bulgarerne paa det sidste Tog, gjordede sit store Sværd om sig, tog det blanke lille Skjold paa Armen, og skreed, uden at tage imod nogen Ledsager eller nogen Gave, med Hesten ved Toilen, ud i Bjergene.

Fra denne Tid af blev Athanasia hver Dag mere stille og eftertænksom. Hun troede nu klarligen at see, hvorledes det, man plejer kalde Livslykke og Livslyst, i sig selv allerede ved Laertes's Død havde været forbi for hende, hvisaarsag ogsaa strax efter det yndige Barn, Guido, havde maattet forsvinde for hende. Til denne yndefulde Skabning vendte tit og gjærne hendes Tanker tilbage, og fremfor alle Legender læste hun helst dem om den hellige Georg, hvori fortælles, at han for-

medelst Troldom lang Tid forblev i en smuk umyndig Drengs Skikkelse, men tilsidst pludselig voxte op til en Yngling, og efter hans Bøn alle hans barnlige Kamerater, Sønner af en germanisk Rigsstad, tilligemed ham, hvilke derpaa alle tilsammen, efter det første hede Slag imod de Vantroe, døde af Afmattelse, og saaledes erhvervede uskyldige Smaabørns Palme tilligemed Troens Sejervinderes Laurbær. Ligesaa, meente hun forvist, var ogsaa den venlige Guido allerede for længe siden bortgangen fra Jorden.

Der forgik paa denne Viis nogle Aar, til det kom Keiser Alexios i Sinde, at den meer og meer aldrende Nikandros skulde kaare sig en ung Helt til sin Efterfølger engang i Tiden. Mange ædle Krigere gjorde sig Umage for at erholde denne Udmærkelse og det saa meget mere, som de haabede, dermed tillige at vinde den dejlige, rige Athanasias Haand. Men denne behøvede ikke at erklære sin Ulyst til Ægteskab, da Nikandros dog alligevel ikke blant alle Beilerne fandt en eneste, hvem han med god Samvittighed troede engang i Døden at kunne efterlade sit Embede. Naar han var alene med Athanasia, sagde han ofte sukkende: „det Davidsmod, det Davidsmod! Intet Menneske vil saa letteligen troe, hvilken sjelden Ting, det sande Davidsmod er.“

Men ved det keiserlige Hof syntes man ikke

alene ei at vide noget herom, men endog i den Grad at miskjende Nikandros's Forhaling, at Statholderen fra sine Venner i Hovedstaden fik Advarsel paa Advarsel om, dog ikke ved en længere Nølen at paadrage sig Mistanke om Egensind og Gjenstridighed. De verdenskloge Sprog, med hvilke slige Breve undertiden endtes, foragtede Nikandros af ganske fromme Hjerte, men fordi den alt for besværlige Tilstrømmen bestandig tog til fra alle Sider, saa skuede han endelig om sig, om ikke et eller andet Foretagende eller en Rejse indtil videre kunde befrie ham derfor; maaskee da en Tilskikkelse fra Gud i Mellemtiden kunde afgjøre Sagen.

Athanasias nuværende Sindsstemning kom ham imøde med et gavnligt Forslag. Allerede længe havde det været hendes stille Ønske, at tiltræde en Valfart til Frelserens Grav, og, da hun i en fortrolig Time udtalte det, var det for hendes Fader, som om en Engel havde sagt det gjennem hendes Mund. Ja, den Attraa at befrie sig for den modbydelige Overløben, traadte ganske tilbage i Baggrunden af hans Sjæl, imedens en glad Længsel efter den hellige Gravs Velsignelser gik forklarende op i hans Indre, og snart havde han fattet den Beslutning, at ledsage sit Barn, og afærdigede nu et Bud desangaaende til Kejseren.

Alexios kunde ikke sige noget derimod. Grændserne vare formedelst Nikandros's vise Regjering i

dyb Ro, og det Hellige i hans Forsæt slog enhver Indvending, som ellers kunde gjøres, til Jorden. Saa brød de da med anstændigt Følge i stille og glad Mod op, efterat først ved Gesandtere forud fredelig Overeenskomst var kommen i Stand med de Emirer og Scheiker, hvis Enemærker de paa Veien skulde betræde.

De fromme Sjæle bade ved Frelserens Grav, de følte med forhøjet Tryghed den Fred, som Han alene formaaer at give, og tiltraadte Tilbagevejen.

Allerede ikke mere langt fra de græske Lande, tog man en Dag Hvile under Skyggen af en yndig Cederskov. En Skare af Araber, som, dem til Leide, Scheiken selv af særdeles Agtelse for dem anførte, var rundt omkring paa Vagt. Gjennem Athanasias Sjel droge levende Erindringer om den saa tidlig bortrevne Laertes. Om det nu var, at de ranke arabiske Heste kaldte Minder om den unge Helts herligt straalende Anseelse, naar han var til Hest, frem hos hende, eller det var, at Cedernes hemmelighedsfulde Raslen vakte ahnende Ryslelser: hun havde neppe nogensinde seet ham i levende Live saa skjøn og tydelig, som han i dette Øieblik stod for hendes Sjæl.

I disse Ihukommelser blev hun forstyrret ved den hastigt tililende Scheik, som opfordrede hendes Fader til at holde sig beredt til Kamp: der viiste sig en forfærdelig Røver med sin Bande, et Men-

neske af stor Krigsvælde og uden Sky for Kejser, Konge eller Sultan. Den Ængstelighed, hvormed alle Arabere væbnede sig, noget, der var saa usædvanligt hos disse Ørkenens tappre Sønner, forskrækkede Athanasia meget. Allerede kunde man gjennem et aabent Sted i Skoven øjne den fiendtlige Fortrop, allerede fløj de første Pile imellem den og nogle arabiske Skytter, da stode paa begge Sider alle, som fortryllede, pludselig stille.

Og i Straalerne af den klare Morgensol, kom over de nærliggende Høje en Ridder langsomt ridende paa en høj rødbruun Ganger, ganske i europæisk Harnisk. Han vinkede nogle Gange med den kobberbedækkede Arm, og man saae vel, at alt blev saa tyst for hans Skyld. Scheiken sendte i Hast et Bud op til ham, hvilket ligeledes skeede fra den fjendtlige Side. Nikandros spurgte sin Ledsager, hvad det vilde sige, medens Athanasia forbauset stred med sig selv, om hun var vaagen eller drømte. Thi Ridderens skinnende Rustning kjendte hun alt for vel. Var det ikke den samme, i hvilken Laertes hiin Aften bragte sin Bestalling fra Konstantinopolis? den samme, i hvilken han den Morgen, han drog ud, glimrede foran de modige Skarer? Kun den ædle sorte Hingst fattedes, men ikke mindre ædelt og stolt bar denne rødbrune sin herlige Rytter, der i Legemskraft og høj Vært og i den bydende Ynde i sit hele Væsen ej syntes at

give den heltemodige Laertes noget efter. „Er Du gjenopstanden til min Frelse, fagre Kæmper?“ hvidskede Athanasia ind i sig selv, medens Araberen fortalte hendes Fader, hvorlunde denne underfulde christelige Ridder allerede i rum Tid lod sig see i disse Lande, udførende uhørte Gjerninger, saa at man ofte troede at skue med Øjne, hvad Sagnet fortæller om de for længe siden hedengangne Helte i den underfulde Oldtid. Hele Skarer havde han alene allerede oftere angrebet og splittet ad, naar det havde gjeldt ædle Qvinders eller fromme Pilgrimes Frelse. Og det gjorde han ikke blot ved sin Arms berømmelige Vælde, men endnu mere ved Troens dybe Magt i hans Aand, idet han ofte med flammende Ord raabte op til Gud, og vel vidste, hvad Gud bød ham, maatte uimodstaaeligen lykkes. Al Verden agtede og frygtede ham, endog denne saa ildesindede Røver.

Virkelig kunde man see, hvorledes Ridderen skjændtes heftig med Modpartens Affendinger, og tilsidst strakte Armen truende ud over deres Skarer, hvilke ogsaa strax saa tilsomt gave sig paa Tilbagetoget, at det saae ud som en Flugt. Derpaa drejede han, i venlig Samtale med Scheikens Bud, hen mod Cederskoven; mere og mere herlig og straalende viiste han sig ved sin Nærmelse, og Nikandros hvidskede sjæleglad hos sig selv: „det Davidsmod, det Davidsmod.“

Athanasia, gjennembævet af en sød Gruelse, vidste ikke, om det var en Aand eller et Menneske, som nærmede sig til hende. Med Sløret trukket tæt om sig, og dog ikke vovende at skjule sit Ansigt for ham, hilste hun Ridderen dybt og ærbødigt. Da slog han sit Visir op, og ikke Laertes's Træk vare det, som lyste hende imøde, men forunderligt herlige Træk, hvor fremmede og dog hvor velbekjendte.

Da skeete det, at, idet Ridderen havde svunget sig fra Hesten, og i græsk Sprog vexlede smukke Ord til Hilsen og Velkomst med de tvende, at en vever lille hvid Hest kom løbende, uden Saddel og Tømme, trængte sig hen til Ridderen, og paa den nydeligste Maade viiste ham Kjærtegn.

„I maae holde det venlige lille Dyr det tilgode, smukke Frøken og ærværdige Herre!" sagde han smilende. „Det har i mine Drengeaar baaret mig mangen glædelig Vej; nu da jeg er bleven for stor for det, løber det frit og løst, som en kjælen lille Hund, bag efter mig."

I det samme blev Athanasia ogsaa en Perlerad vaer paa Ridderens Brystharnisk, og den skjønne Fortid steeg op for hende, og hun gjenkjendte sin fordums Page Guido. Stammende og med Haanden for Øjnene, som om et pludseligt Lysskin blændede hende, nævnte hun hans Navn.

„Ja det er mig, min huldе Herskerinde!"

sagde han, og nedlod sig paa et Knæ for hende. Da han kyssede den Haand, hun rakte ham, blev hun sælsomt tilmode, næsten som om Guido og Laertes vare tryllede sammen til een Helt, og forundret lod hun sine Øjne glide hen over den hende bekjendte Rustning.

„Vel monne jeg ikke være fuldkomment værdig til disse Vaaben," sagde Guido. „Da jeg ved mit sidste Tog fra Klippeborgen havde erobret dem tilbage af Bulgarernes Hænder, tog jeg dem i barnlig Forfængelighed med mig til en Admindelse; siden voxte jeg op til dem, og kunde ikke holde mig fra at iføre mig dem. Laertes var en langt herligere og mere begavet Helt. Jeg kan bestandig kun ydmygt haabe paa Guds Beskjermelse; men den er ogsaa mægtig i mig."

„Det er Davidsmodet," udbrød Nikandros. Vil Gud, skal ingen anden blive min Efterfølger, end Du."

Venlig og rødmende bøjede Guido sit Hoved for sin store Mester i Vaabens Førelse. Paa hans Bud ledsagede han ham strax, og alle naaede Konstantinopolis i Lykke og godt Mod.

Rygtet om den bekjendte Ridder, der saa underfuldt kraftigt beskjermede alle Pillegrime til Jerusalem, var allerede for længe siden kommet til Keiserstaden. Alexios glædede sig ved at faae en saadan Helt i sin Tjeneste, og stadfæstede med hø-

drende Højtidelighed sin Statholders Valg. Men Guidos sødere Lykke stadfæstede snart derpaa et stille Ja af Athanasias Læber. Kejseren førte Brudeparret til Kirke, og mange lykkelige og hæderfulde Aar droge endnu i mangfoldig Herlighed hen over Nikandros og hans Børn og over den Provindses, de begge beskyttede.

Firespændet.

Fortælling af Caroline Pichler, født v. Greiner.

Wilhelmine var Forvalterens, eller, som han hellere lod sig kalde Inspecteurens paa Grevskabet Ottenberg eneste Datter, og Enhver vidste at hun engang skulde arve en stor Formue. Ogsaa havde Forældrene ikke sparet paa, hvad der, i vore Dage hører til en god Opdragelse, saadan som den, i den Afstand fra Hovedstaden, kunde haves. Den endnu ikke tolvaarige Pige kunde snakke Fransk, spille lidt paa Claveer, havde ogsaa lært lidt at tegne, og i det næste Aar skulde der have været forskrevet en Dandsemester fra den nærmeste Kiøbstæd; da hendes Moders Død giorde en pludselig Standsning i alle disse Planer. Faderen, hvis mange Forretninger og oftere Embedsreiser, ikke tillode ham at have Tilsyn med den opvoxende, meget

smukke Pige, vidste intet bedre Raad, end at sende hende til sin Svigerinde, Overførsterens Kone, en vakker Kone af den gamle Verden, der elskede den bortgangne Søsters moderløse Barn ret hjerteligt.

Det gamle Skovslot, som alt i lang Tid havde tient den nuværende Overførsters Familie til Bopæl, laae eensomt, noget borte fra Landsbyen og det herskabelige Slot, paa en jevn opstigende Bakke, som bevoxet med tætte Bøge- og Granskove hæve, de sig til et betydeligt Biergs Høide. Ligefor var en venlig Udsigt til den velbebyggede Dal med dens Bæk, dens Møller, og de adspredte Bøndergaarde, til Venstre sinede man Slottets Taarne og Landsbykirken, som ogsaa den reenlige Byes Tage der kikkede frem imellem Frugthavernè. Men nær omkring Skovslottet, havde Egnen en meget mørk og romantisk Karakteer, hvormed den gamle Bygning fuldkommen passede, der i dens fire smaa Taarne paa de fire Hiørner med Støttepiller, i de gienlydende Gange og brolagte Forsale, i den svære i Steen udskaarne og med gamle Vaaben udsmykkede Dørbeklædning, i den med Steengulv forsynede Spisestue, som prydedes af gamle Jagtstykker imellem Hiortetakker — viiste tydelige Spor af forældet Pragt, og en tidligere nøisommere Levemaade.

Dog saa gammeldags og vel endog hist og

her forfaldent Skovslottet var, fandt dog dets nu-værende Beboer, Overförster Reisner, saa stort Behag deri, at kun det allernødvendigste blev for-andret, og hvad der ikke var ganske ubrugeligt maatte indrettes til det daglige Huusliv.

Overförster Reisner var en noget særsindet Mand, med ualmindelige Kundskaber i sit Fag, megen Verdenserfaring og stränge Grundsætninger, hvilke især viiste sig i en afgiort Modbydelighed imod de høiere Stænder, og giorde ham ganske uskaansom imod saa mange Borgerliges Stræben efter at ligne de Fornemme i Sæder og Levemaa-de. Af denne Kilde udsprang meget Stødende i hans Opförsel, saavel imod Herskabet, som imod Naboadelen, og af denne Aarsag havde han ogsaa uafladelig Trætte med sin Svoger Inspecteuren, som han iøvrigt ærede og elskede for hans Em-bedstroskab og sieldne Duelighed.

Man vidste ikke vel hvorfra Overförsteren var, eller hvad hans Forældre havde været. Allerede for 25 Aar siden, havde han, som en Mand alt langt over Ynglingsalderen, af Landets Regiering faaet Overförstertienesten, hvormed Boeligen paa Skovslottet var forbunden, og kort derefter friet til Præstens ældste Datter, en stille, sædelig Pige, som ogsaa blev hans Kone, og i deres hele Ægte-skab hans Livs troe og tilfredse Medhielperinde. Dengang gik Rygtet at han var af Adel. Nogle

giorde ham til en Emigrant, som den Tids Storme kun alt for hyppigt spredte i alle Verdenshiørner. Andre vilde vide han havde været Officier; men en Duel, eller en anden slem Historie havde nødt ham til at forlade sin Tieneste, og hans tilfældigviis betydelige Kundskaber i Skovvæsenet havde forskaffet ham denne Post. Hvorledes det nu end var: Overførster Reisner udlod sig aldrig om sin Herkomst; men han holdt med Strænghed over gamle borgerlige Skikke, og taalte intet i sit Huus der lignede en moderne Nyhed, eller Efterabelse af fornem Levemaade.

Dette syntes Mine, da hun, en neppe tolvaars Pige, kom i sin Tantes Huus, noget besynderligt; thi hos hendes Fader herskede en ganske anden Tone. Hans egen Smag, og hans Kones, Præstens yngre Datters, tidligere Forvænthed, som i mange Aar, mere havde været hendes Herskabs, Grevinde Ottenbergs Selskabsdame end Kammerjomfrue, havde giort ham Kiøbstæd Skikke og moderne Omgivelser til en Nødvendighed, og hans Huus var en lille, undertiden noget mislykket, men dog altid Copie af den grevelige Husholdning. Det syntes Mine anstødeligt naar hendes Morbroders Jægere spiiste med ved Bordet, hvorpaa der laae et stort Brød og stod et Kruus med Viin og et med Øl, som hver efter Behag kunde skiære og skiænke af, hvorimod hos hendes Fader

knap den første Betient efter ham, imellem blev indbuden, og en Slags Tiener ombragte Maden. Hun fandt det møisommeligt og unyttigt at hendes Tante selv hialp i Kiøkkenet, og selv saae efter i Stalden, i Kielderen og i Hønsegaarden. Alt dette var ikke skeet hos hendes Forældre, og Mine væmmedes og ærgrede sig over Meget. Imidlertid var intet halvt Aar hengaaet førend hun begyndte at indsee at hiin Væmmelse og Ærgrelse kun kom af det Uvante og Ydre; at i Grunden Alt var reenligere hos Tante Reisner, end i hendes Forældres Huus, at her herskede mere Orden, blev mere arbeidet, at Bordet var simplere, men mere velsmagende besat, og kort at Livet her langtfra ikke var saa ubehageligt, som hun i Begyndelsen havde forestillet sig.

Hun lærte snart godt at finde sig i Alt hvad Tanten forlangte af hende; kun to Ting giorde hende længe ondt, og disse vare just de ueftergiveligste Betingelser, hvorunder Overførsteren havde samtykket i at tage sin Svigerindes Barn i sit Huus. Der maatte ikke tales Fransk, ikke spilles, ikke tegnes, og Mine maatte nægte sig al Pynt over hendes Stand, og klæde sig borgerligt, lig Embedsmændenes Koner og Døttre i Naboelauget. Dette faldt den forkielede Pige tungest, og syntes hende uretfærdigst.

Lidt efter lidt indtraadte Omstændigheder, som

næst efter Vanens stille Magt, hialp hende over disse Punkter. Reisner havde tre Sønner, raske, velskabte Ynglinge, som kun vare nogle Aar ældre end Mine. Adolf, den Ældste og tillige den alvorligste og blideste af dem, begyndte at finde Behag i den livlige, aandrige Cousine. Han var helst hos hende, fandt Behag i hendes Drillerier og lystige Spot, selv da naar denne traf ham; men den hørte efterhaanden op at treffe ham; thi Mine begyndte paa sin Side at føle Agtelse og øm Undseelse for den forstandige Fætters alvorlige og faste Tænkemaade. Hun mærkede, at hun just da behagede ham meest, naar hun i sin høist reenlige Cattuns Trøie og det sneehvide Skiørt med Nøgleknippet ved Siden, syslede i Huset, og hun erkiendte, at han var uden Sammenligning klogere og besindigere end hun, og at hun, uagtet alle de Kunster, hvori man havde underviist hende, dog intet forstod af en Mængde nyttige, ja nødvendige Ting, som man kiendte til i dette Huus; og endelig smigrede det hendes Forfængelighed ved alle landlige Fester og Sammenkomster, at see sig udmærket af det anseeligste og smukkeste unge Menneske — thi det var Adolf. Saa ubøielig Overforster Reisner end var imod enhver Overtrædelse af de af Natur og Omstændigheder foreskrevne Skranker, havde han dog altid paaseet at hans Sønner bleve underviiste, ikke allene i de til deres tilkom-

mende Kald udkrævede Kundskaber, men ogsaa i alle, for et dannet ungt Menneske passende Videnskaber; ja i mange af disse Ting havde han selv været deres Lærer, og derfor havde Mines Uvidenhed, ved Siden af hendes ellers fornemme Opdragelse, i Begyndelsen været en Grue for dem Alle. Adolf, som ogsaa tidlig havde mærket dette, søgte at raade Bod herpaa, og med hendes naturlige Forstand og gode Villie lykkedes det ham ogsaa snart efter Ønske. I de tre Aar Mine havde været i hendes Paarørendes Huus, var hun blevet et andet Væsen. — Borgerlig og fordringsløs i sin Paaklædning tiente hendes forrige Lyst til Pragt kun til at lede hendes Smag, og lærte hende at give den simpleste Klædning et Skin af Pynteligheed; hendes gode Forstand fattede let, hvad hendes Tante fordrede af hende, og hendes Livlighed og medfødte gode Anlæg hialp hende at udrette Alt bedre og hurtigere end Andre. Fætter Adolfs Underviisning faldt ikke i en Klippegrund, og begge de unge Hjerters opvaagnende Følelser vare det Sollys der opvarmede hiin Spire og bragte den til Modenhed. Saaledes var Mine i hendes femtende Aar elskværdig paa Siæl og Legeme, naturlig i hendes Følelser, duelig til hendes Arbeide, barnlig sindet imod hendes Plieforældre, som en huldt frembrydende Blomst, hvoraf Enhver havde sin Glæde, og selv den strenge Overførsters

Blik opklaredes, naar det fulgte hende i hendes huuslige Sysler, og Tanken om, engang at see hende som sin Søns Kone, og det unge Par herske i hans og hans Kones Sted, i det velindrettede Huus, gjorde den alvorlige Olding ung igien, og var ham en Trøst mod de kommende Aars Svagelighed.

Det faldt Ingen ind at tvivle om Mines Faders Samtykke. Adolf havde Haab om hans Faders indbringende og hæderlige Post, saasnart han godt havde bestaaet sin Examen. Han havde vel ingen Formue, og Mine var riig; men man vidste at de unge Folk elskede hinanden, at Faderen, som han saa ofte havde sagt, vilde lade sin eneste Datter have sit Hiertes frie Valg, og endelig ærede og elskede begge Fædre hinanden, trods den forskiellige Maade hvorpaa de bedømte mange Puncter; og Inspecteuren vidste at skatte den Tieneste hans Svigerinde havde giort ham, ved at antage sig det moderløse Barn.

Endnu et Aar omtrent vedvarede dette stille, nøisomme Liv, da Tiden nærmede sig, at Adolf skulde tiltræde sin længstbesluttede Reise, og efter sin Faders Villie see fremmede Mennesker og Lande, for at give sin indre Uddannelse Fasthed, og dueliggiøre sig i sit Fag, for derefter, (tre Aar vare bestemte til Reisen,) at giøre sin Prøve med Ære, og siden blive sin Fader adjungeret i Em-

bedet. De yngre Brødre, vare efter deres Tilbøielighed, den Ene bestemt til Handelen, den Anden til den militaire Stand, og begge alt for længere Tid siden borte fra Hiemmet.

Det næste Efteraar skulde altsaa Adolf reise, og mange eensomme Timer forestode begge Forældrene og den sørgende Mine naar nu Efteraaret og Vinteren kom med de lange Aftener, mørke Dage og Storme, og intet venligt, dyrebart Selskab skulde oplive det stille Huus, og ingen kiær Skikkelses Hengang og Gienkomst bringe lyse Puncter og velkommen Afvexling i det sørgelige eensformige Liv. Da kom pludseligt et uventet Brev fra Grevinde Ottenberg til Forvalteren, hvori hun, efter flere Aars Fraværelse, da hun deels havde levet paa sine andre Godser, deels i Residensen, hvor hendes Gemal, der nu var død, havde beklædt en høi Post, mældte ham sin Tilbagekomst til Ottenberg og befalede ham at giøre Anstalter til hendes Modtagelse.

Hendes syttenaarige Datter Rosalie ledsagede hende, en meget smuk Pige, der i sin Barndom havde havt en kiær Legekammerat i Inspecteurens Mine. Ogsaa nu blev denne strax hentet op paa Slottet, og med Forundring og Glæde saae begge, der som Børn havde forladt hinanden, sig som voxne Piger igien. Grevinden var en hiertensgod Kone, ikke istand til at nægte sin Datter No-

get, og derfor blev, efter de Stores og Riges Maade, uden Hensyn til Mines Ønske, den Plan lagt, at hun skulde være Rosalies Selskabsdame paa Slottet, og den næste Vinter følge med til Staden. Man fandt at hun i hendes Manerer og Paaklædning var alt for langt tilbage, man vilde bibringe hende en vis udvortes Dannelse, man talte med Faderen, og tilbød ham at holde hans Datter lige med Rosalie; at lade hende dele enhver Underviisning, enhver Fornøielse med denne, og gav ham at forstaae, at det dog vilde være Skade, om det smukke Barn skulde blive skiult paa Landet. Dette vare Funker som satte Inspecteurens forsængelige Sind i lys Lue; hans Hierte hævede sig af Stolthed, naar han tænkte sig hans Datter ved Siden af Grevinderne, vel underviist i alle den høiere Stands Talenter, i en Kreds af fornemme og adelige Personer. Hvad deraf videre vilde følge, bekymrede han sig lidet om; Hiemedet ved hans Datters tilkommende Giftermaal var kun hendes Ønske, hendes Lykke. Naar der nu maaskee i Staden skulde findes et glimrende og anseeligt Parti, og hendes Hierte var tilfreds dermed, saa laae der jo ikke megen Magt paa at ende hendes Roman med den obscure Overførster; naar kun hun følte sig lykkelig, var Alt i sin Orden. Kort, han samtykkede let og gierne, og efterat Alting var afgiort imellem ham og begge

Grevinderne, blev Mine kaldet og hendes foreſtaaende Forandring forkyndt hende ſom noget allerede Faſtbeſluttet.

Mine blev dødelig forſkrækket. Hendes første Tanke var Adolf, den anden, Overførſterens ſtrænge Begreber om Stændernes nøiagtige Afſtand. Hun giorde Foreſtillinger, hun udtømte ſig i Modgrunde, kaſtede ſig, da hun blev allene med Roſalie, om dennes Hals, og beſvoer hende, ikke at giøre ſig ulykkelig ved at ſkille hende fra Adolf. Roſalia blev ømfindtlig over denne beſtemte Vægring, Mine ængſtlig, der blev drøftet, giendrevet — og atter trængt paa; men man kom ikke til nogen Beſlutning. Mine kom forgrædt hiem. Adolf ſaae hendes Kummer, det var hende umuligt at fortie ham Aarſagen hertil, og den ulykkeanende Følelſe, hvormed han optog hendes Meddelelſe, beſtyrkede hende i ſin Angeſt. Snart erfarede Overførſteren det; ved Aftensmaden da Jægerne vare bortgaaede, blev det hele Project omtalt. Den gamle Reisner erklærede ſig kort og beſtemt derimod, og ſagde den følgende Dag til ſin Søn, at naar Mine vilde tage til Staden og blive en Dame, gav han aldrig ſit Samtykke til dette Giftermaal. Hans Svigerdatter, den Kone ſom ſkulde giøre hans Adolf lykkelig, maatte være en Borgerlig, være borgerlig ſindet, og leve derefter.

Adolf kiendte ſin Fader for godt til ikke at

vide at dette Udsagn var uigienkaldeligt; thi det var ingen Virkning af et Øieblikks Indtryk, men en rodfæstet, til en anden Natur bleven Grundsætning. Hans eneste Haab beroede altsaa paa Mine, at hun enten ganske vilde søge at udsætte denne Reise, eller dog, ved hendes Ømhed for ham, være istand til, midt i den Pragt og fornemme Omgivelse, hvori hun levede, at bevare et tarveligt Sind og Kierlighed til et stille Liv, saaledes som han kunde byde hende det. Han haabede dette i lyse Øieblikke, men for det meste, naar han eftertænkte sin Fremtid, sagde en dunkel Anelse ham, at her var ikke meget at vente. Dog var han for stolt til at bestorme Mine med Bønner; han overlod det til hendes Hierte og hendes Kierlighed hvad hun vilde beslutte, fast overbeviist at ethvert Offer maa være frivilligt naar det skal have nogen Værd. Imidlertid vedbleve Underhandlingerne paa Slottet, Grevinderne holdt ved at overtale Mine, glimrende Billeder bleve hende foreholdte, hendes forrige Lyst til et elegant Liv opvækket, man skildrede Livet paa Skovslottet med de to vanskelige, gamle Folk, naar først Adolf var reist, med de sorteste Farver. Man smilede, naar hun nævnede den gamle Reisners Erklæring, som en Bevæggrund der afholdt hende, man giorde hende det begribeligt, at man i en ubemidlet Familie for en Grilles Skyld ikke vilde lade en rig Sviger-

datter fare; at det jo endelig vilde komme an paa Adolfs Kiærlighed og alvorlige Villie, om han kunde gjøre sit Ønske gieldende imod hans Faders ubillige Egensind, at Adolf selv vilde vinde derved, naar hans Brud ved hans Tilbagekomst vilde imodtage ham troe og kiærlig som forhen, smykket med nyttige Kundskaber og med fine Sæder.

Saadanne Taler hørte Mine ofte. De maatte tilsidst gjøre Indtryk. Tidligere Ønsker forenede sig hermed, de hyppigere Besøg paa Slottet vakte halvforglemte Erindringer, hendes Moders Minde blev fremkaldt, der aldrig havde næret noget andet Ønske, og aldrig havt anden Bestemmelse for Mine, end at vide hende anbragt i Grevindens Huus; Faderen tilføiede sine Opmuntringer, Mine blev overstemmet, bedøvet. Adolfs Afreise kom nu ogsaa dertil, hendes Gemyt, alt angrebet ved hine Forhandlinger, blev nu ganske bøiet ved Smerten, Skovslottet syntes hende, siden Adolfs Skikkelse ikke meer lod sig see, Lyden af hans kiære Stemme ikke mere hørtes der, som en Grav; Grevinderne bestormede hende, Faderen skiændte, den gamle Reisner sagde ikke et Ord og forbød hans Kone det Samme; han vilde ingen Overtalelse have at takke for sin Svigerdatter, just fordi hun var riig. Saaledes hørte enhver Modvirkning op, imedens der paa Slottet bestandig blev arbeidet derpaa, hun vaklede, hun samtykkede. Otte Dage efter

Adolfs Bortreise, de sørgeligste hun havde havt siden hendes Moders Død, tog hun op paa Slottet, og reiste i Begyndelsen af Septembermaaned i Selskab med Grevinderne, der vilde nyde noget af Brøndtiden i Karlsbad, og, som de sagde, adsprede Mines Sørgmodighed, til dette Bad.

Mine kom i en ny Verden. Glimrende Selskaber, Baller og Concerter, den høieste Smag i Paaklædning, de fremmede og indfødte Giæsters fine Omgangstone, og en Mængde ei forhen anede Fornødenheder og Nydelser, viiste sig for hende, bedøvede hende, og reve hende bort med sig ad en uvant Bane. Den følgende Vinter tilbragte Grevinderne i Residentsen. I Musik, i Fransk, Tegning, Dands o. s. v. modtog Mine Underviisning i Forening med Grevinde Rosalie, med hvem hun tillige delede enhver Fornøielse. Hun var klædt som denne, Husets Tienestefolk vare for hende, som for Familien, hun satte ikke Foden paa Gaden uden for at spadsere, hun tilbragte ingen Aften allene, spiste ved det riigtbesatte Bord, figurerede om Aftenen i Selskabssalen, stod op Klokken ti, gik til Bords Klokken fem, og i Seng Klokken to om Natten; kort hun levede som en Grevinde, og hendes lette Sind bekymrede sig ikke meget om den eneste Forskiel, at hun ikke turde ledsage hendes høivelbaarne Velynderinder naar disse gik til Hove, eller i Adelens egentlige Forsamlinger.

Hendes Lyst til denne Maade at leve paa voxede stedse, hun følte sig fuldkommen lykkelig derved, og unddrog sig med Magt enhver Bekymring der vilde paatrænge sig, naar hun tænkte paa Adolfs strænge borgerlige Levevis, paa det alvorlige Skovsliv og paa hans Faders ubøielige Sind. „Kommer Tid, kommer Raad," sagde hun da til sig selv: „det var ikke med min Villie at jeg er her, og naar Adolf elsker mig saa oprigtigt som jeg ham, vil det vel ikke falde svært ved kiærlig Sammenvirkning fra begge Sider, ogsaa af vores nu saa forskiellige Levevis at danne et glædeligt Heelt." Hun regnede herved meget paa den Indflydelse som Adolfs Reiser og hans nærmere Omgang med Verden vilde have paa hvad hun kaldte hans Fordomme; hun haabede at finde ham forandret i mange Stykker, og tilbøielig til Indsigt i det Bedre, hun kunde ikke tiltroe ham den Ubilligbed, at han vilde nægte hende, med hendes Formue, som hun saa villig var beredt til at dele med ham, enhver Livets Nydelse; hun var sig sin Kiærlighed bevidst, og stolede paa hans; thi uagtet alle Adspredelser, Hyldinger, og Forfængeligheder, hang hendes Hierte reent og uforandret ved hendes Barndoms Legekammerat, og hverken adskillige af Stadens Herrers Frierier og prægtige Tilbud, eller hendes Venninders Tiltale kunde udslette hans Billede af hendes Siæl. Stedse stod det for hende i fuld Klar-

hed, deres Brevveksling vedblev uafbrudt og Tanken om nogentid at tilhøre en Anden, forekom hende noget Umueligt og Fornuften Modstridende.

Paa denne Maade vare tre Aar henrundne. Adolf ventedes snart tilbage, og ventedes endnu længselsfuldere i hans Faders Huus, da denne i nogen Tid havde begyndt at skrante. Han ønskede at have den kiære Søn, sin Efterfølger om sig, det syntes undertiden hans Kone, at der arbeidede en Beslutning i Oldingens Siæl, som ikke kunde udvikle sig til Klarhed, eller komme over Læberne. Pludselig blev han en Morgen i Skoven overfalden af en Besvimelse, der næsten lignede et Slagflod; forskrækket, grædende bragte Jægerdrengene og et par Bønder, der just vare i Nærheden, ham hiem. Man sendte strax Bud efter den yngste Søn, den eneste, der ikke var langt borte, da han var Officier og laae i Garnison et par Mile fra Ottenberg. Han kom saa hurtigt som mueligt, og traf Faderen endnu i Live, men ikke istand til at tale, og hvad der var ham, saavelsom de Øvrige smerteligst, var den Jagttagelse, at den Døende forgiæves strøbte ved utydelige Tegn at angive Noget, som Ingen kunde forstaae. Det Eneste der blev dem klart var, at han heftigt længtes efter sin ældste Søn, at dennes Fraværelse forurolige ham, ja Moderen troede endog et par Gange at have hørt Navnet Adolf uforstaaeligt fra

hans Læber; men hvad Adolf skulde — var umuligt at forstaae, og saaledes døde den Syge den anden Dag, uden at have kundgiort sin sidste Villie.

Ikke lang Tid efter Faderens Død ankom den længselsfuldt Forventede. Gjensynets Glæde imellem Moder og Søn blev meget dæmpet ved hiin Sorg; men de trængende Omstændigheder hialp til at udslette Indtrykket af den. Adolf maatte overtage sin Faders Forretninger, giøre sine Prøver, indhente den landsfyrstelige Stadfæstelse paa sit Embede. Han maatte til Hovedstaden; der var Mine, og omendskiøndt der var Meget, som bekymrede ham i hendes nuværende Stilling, og hans Faders Erklæring ofte med Skræk faldt ham ind, saa havde dog hendes Breve, og den troe Kiærligheds usminkede Sprog ligesaameget beroliget ham over hendes Hiertes Tilstand, som hans Faders uforstaaelige Tegn paa Dødssengen, der egentlig gieldte ham, sandsynligviis efter hans Mening lode sig udlægge som en Tilbagekaldelse af hiin Erklæring.

Med navnløs Fryd modtog Mine den Efterretning, at hendes Elskede var kommen, og med endnu større Henrykkelse ham selv, da han, nylig afstegen i Giæstgivergaarden, ilede i hendes Arme. Begge fandt sig gienstidig forandrede til deres Fordeel. Adolf havde faaet en fri, sikker Anstand, som fordeelagtigt viiste hans smukke Vært, og hans

naturlige Forstand og hans Kundskaber vare ved Reiser og Omgang med mangeslags Mennesker blevne udviklede og berigede. Han paa sin Side fandt Mine henrivende skion i den elegante Klædedragt, i hendes hele Væsens finere Uddannelse; og Visheden, at finde hende kiærlig og troe og fast besluttet at følge med ham paa Landet fra alle hendes glimrende Omgivelser, giorde ham ubeskrivelig lyksalig. Alligevel kunde han ikke, naar han var alene, ganske undertrykke mangen bekymret Tanke, og den Indskydelse, som tre saadanne henlevede Aar maatte have paa hans Bruds Sindsstemning, og paa hendes Forestillinger om huuslig Lykke og Valget af deres Leveviis, ængstede ret ofte hans Siæl.

Dog Kiærlighed og Glæden over at sees igien satte, i den korte Tid de vare sammen, de faae Betænkeligheder tilside, og de Elskende skiltes, da Adolf atter maatte bort, fulde af de sødeste Forhaabninger og med det faste Forsæt snart at tilhøre hinanden uadskillelig. Dette var ikke aldeles efter hendes fornemmere Veninders Ønske; de havde udkastet Planer for Mines Fremtid, som skulde binde hende til Hovedstaden; det havde ikke manglet paa Friere, hvem den rige Landsbypige i hendes friske Blomstring havde været en forønsket Erobring. Grevinderne talede til hende og skildrede Opholdet paa Landet, og den alvorlige Jægers strænge, næsten vrantne Tænkemaade med de ube-

hageligste Farver. Mine haabede det anderledes. Hvad der afstak formeget imod hendes nuværende Liv, skulde, hvorpaa hun slet ikke tvivlede, forandres, forbedres, og saaledes imodstod hendes glade Sind og troe Kiærlighed modig enhver af Grevindernes Indvendinger, og alle de Bekymringer, hendes eget Hjerte, i Eftertankens Timer, tilhviskede hende.

Adolfs Anliggender gik den forønskede Gang. Efter tre Maaneders Forløb var han i hans Faders Sted udnævnt til Overførster med de samme Rettigheder og Pligter, og hans Bryllup med Mine fastsat til de første Dage af det kommende Foraar. Grevinden udkastede den Plan at helligholde dette paa Ottenberg. Mine var dette meget forønsket; de mange Giæster og Festlighedens Pragt henrev hende; mindre syntes Adolf tilfreds hermed; han havde gierne nydt den skiønneste Dag i sit Liv stille og kun i sine Kiæres nærmeste Kreds. Imidlertid var herved Intet at giøre. Anstanden bød, at Brylluppet skulde feires i Brudens Hiem, og dette havde i flere Aar været hos Grevinden. Adolf meente rigtignok, det kunde bedst skee hos Faderen, men denne var saa beredvillig til at afstaae Grevinden sin Ret, og undskyldte sig saa alvorligt med den Enkemands Huusholdning, han siden sin Kones Død havde ført, at Brudgommen maatte give efter. Saa tidligt det endnu var paa Aaret, blev

der dog giort Anstalter paa Slottet til Familiens Modtagelse, og til den forestaaende Fest, og denne holdt med en Pragt og Elegance, næsten som om det havde kunnet være en grevelig Formæling. Mine saae, i sin med den fineste Smag valgte Paaklædning, ud som en Dronning; Fryd og Glæde lyste ud af det smukke Ansigt, saa at hun næsten overstraalede den skiønne Grevinde Rosalie, der ikke lod sig afholde fra at være sin Veninndes Brudepige. Mine og Adolf vare et smukt Par, da de gik ned af Granalleen, fulgte af de festligt smykkede Bryllupsgiæster, igiennem Haven til Kirken; han den høie, ranke Yngling i den rige Forstunidrakt, hun i en hvid Kiole af glindsende Silketøi besat med kostbare Kniplinger, den veldannede Hals og Barm halvt skiult af rige Blonder, halvt bedækket med et Perlesmykke, en Brudegave af hendes Fader. Med Lyst saae Enhver efter dem da de gik hen ad Gangen, og den klare Foraarssoel igiennem Træerne bestrinnede de skiønne Skikkelser; men Enhver maatte sige sig at denne Paaklædning og denne Bryllupsfærd passede for en grevelig Brud, og ikke for en tilkommende Overførsters Kone.

Adolf følte dette og mangen en mørk Skye trak over hans Ansigt, naar han hørte denne, eller lignende Anmærkninger, som bleve giorte i en god Mening for at sige ham noget Behageligt; endnu ubehageligere var ham den Spøg, de Hyldinger og

Smigrerier, som de talrigt forsamlede civile og militaire Herrer fra Nabolauget vovede at sige hans Brud og unge Kone; thi til hans allerstørste Fortræd havde Mine og hendes Fader maattet love Grevinden, at lade det unge Par, i de tre første Dage efter Brylluppet, boe paa Slottet, og kun hans ømme Kiærlighed til Mine afholdt ham fra ganske at vise hende den Misfornøielse, han følte herover, og at udføre sit tidligere havte Forsæt, strax efter Middagsmaaltidet, at bringe hende til sit Hiem.

Dog endelig vare disse Dage tilende, der for Adolf havde været ligesaa pinlige, som de havde været behagelige for Mine. Den Fierde var bestemt til Herskabets Afreise, der blot for Brylluppets Skyld var taget saa tidligt paa Landet, og til Mines Tilbagekomst til sit Hiem, og Grevinderne reiste endelig, efterat Giæsterne allerede vare borte, og efter en taarefuld Afsked og mangen Formaning til Mine, tilbage til Hovedstaden.

En Steen faldt Adolf fra Hiertet, da han saae den sidste Vogn af Rækken forsvinde ud af Alleen. Med en heftig Glædesfølelse trykkede han sin skiønne Kone til sit Bryst, og indbød hende frydfuldt til at følge sig til sit stille Hiem, hvor hans Kiærlighed vilde bestræbe sig for, at hun ikke alt for meget skulde savne, hvad hun nu maatte opgive. Med en ubehagelig Forudfølelse berørte

disse Ord, uagtet den Kiærlighedstone, hvormed de bleve udtalte, paa engang Mines, ved Afskeden bevægede Hjerte, og for første Gang stod hendes Fremtid, hvorpaa hun indtil nu kun havde tænkt med muntert Letsind, med alvorlige Træk for hende. Heftigt bevæget omslyngede hun den Elskede, og en Blanding af Følelser, Veemod og Banghed, mørke Anelser og fro Beslutninger, hævede hendes Bryst. Hun taug, det stod ikke i hendes Magt at give hine modstridende Følelser Ord, i det en rigtig Takt lærte hende, at hun ikke kunde dette uden at fornærme Adolf; taus gav hun ham derfor Armen, og gik stum over Slotsgaarden ned ad den lille Høi, igiennem Landsbyen og hen ad den Vei, der paa den muntreste, venligste Foraarsmorgen skulde føre dem til deres tilkommende Bolig.

Det mørke Skovslot med dets gammeldags Indretninger, saavelsom dets Beboeres Maade at leve paa, vare Mine velbekiendte fra forrige Tider, da hun selv havde været et Lem af Huset. Men saa mørkt og afskrækkende, som det nu, ved Veiens sidste Bøining om den fremragende Skovhøi, syntes hende, da det pludseligt med sine halvtforfaldne Taarne, de hist og her beskadigede Mure, de ulige Vinduer og fremspringende Karnapper, stod for hende, saadant et Billede havde hendes Phantasie dog ikke udmalet sig, eller snarere, saaledes var det forhen ikke forekommet hendes nu forvænte

Hine. Det syntes hende et Fængsel — hun kunde ikke tænke sig nogen Livslykke indenfor disse sorte Mure; thi hun kunde ikke tænke sig disse Omgivelser forenelige med hine den forfinede Smags Nydelser og den Luxus hun i Grevindens og dennes Bekiendteres Huse havde vant sig til at anse som noget Uundværligt; og hun havde Moie med at skiule denne Følelse for Adolf, der med inderlig Lyst og med Besidderens skiønne Glæde førte hende om i sin Eiendom, hvor hun skulde leve med ham, dele hans Skiæbne, og giøre ham hans Huus til et Himmerige.

Hans Moder i sit bedste Huussmykke, Jagtbetientene i deres Stadsuniform, Husets Tieneste-tyende — det vil sige Karle og Piger — kom det unge Par imøde udenfor Slottet ved den lille Have, som foran omgav det istedetfor de tilkastede Slotsgrave. Hierteligt omfavnede Matronen den længe kiendte og længe elskede Søsterdatter, der nu ved et inderligere Baand skulde tilhøre hende. Jægerne og Tyendet lykønskede hende, vistnok paa en noget forkeert Maade, og saaledes traadte hun, ført af Moderen, under ængstelig Hiertebanken, der hvert Øieblik truede med at giøre Smilet i hendes Mine til Usandhed ind i den hultlydende Porthvelving, der saae mørkt ned paa hende, og hvor Levninger af en Falddør over hende, og Spor af Ringe og Kiæder, som engang havde tient til

at optrække Vindebroen, mindede hende om Nøvrettens Tider, og om hiin sørgelige Ensomhed, hvori den Tids Riddere vare fordømte til at leve paa deres Borge. Nu traadte de i Forstuen; høirødt anstrøgne prangede Muurstenene, hvormed denne og Hvilepladsene paa Trapperne vare belagte, og stak stærkt af imod de sneehvide hvidtede Vægge og de reent skurede Trin, hvorpaa det hvide Sand knittrede under den unge Kones pyntelige Atlaskes Skoe. Igiennem den fliselagte Spisesal, hvor allerede det svære Egebord med uhyre Søilefødder stod dækket med en blændende hvid Dug i ziirlige Former og besat med blankt Tin, førte Matronen hende ind i Sovekammeret, hvilket engang havde været hendes og hendes salig Mands, men som hun frivilligt havde afstaaet det unge Par. Her i den mørke Alkove, der ved mørkegrønne uldne Gardiner, kantede med gule Sømme og opbundne til Siderne med svære Silkefer, skiltes fra Værelset, stode høit optaarnede to mægtige Senge med antikke Zirater af svært Nøddetræe, hvori allerede for et Par hundrede Aar siden, den første Eier eller Opbygger af dette Slot, havde bortsovet de Sorger, som tredive Aars Krigen maatte have giort ham. En Sopha af blommet grønt Damask bag ved et Slagbord bedækket med et broget Tæppe, og over denne et Speil i en med Glas og forgyldte Zirater udpyntet Ramme, viiste det Sted

hvor den unge Kone skulde modtage hendes Besøg. Rundt om paa Væggene Helgenes eller Familiebilleder i brede, udskaarne, af Tiden blegede Rammer, en Kamin, der til Nød havde været rummelig nok til en elegant Dames Boudoir; Stole med høie, smale Rygge, lystbonede Skabe, zirede med Løvværk og Søiler; Alt bar med et Ord, Præget af gammeldags Sæder og et stille Sind, der noies med den velerhvervede Eiendom, uden at tænke paa Forandring og Forskiønnelse, og kun søger Smykke og Roe i Reenlighed, Orden og det Gamles Vedligeholdelse. Men Mine havde tabt Sandsen for disse stille Tillokkelser, alt forekom hende hæsligt, lavt, utaaleligt, ja ydmygende, dersom en tilfældig Kjæde af Omstændigheder bragte det dertil, at hun maatte modtage nogen af hendes gamle Bekiendte i disse Værelser. Blodet stivnede i hendes Aarer, Ordene døde paa hendes Læber, og den Tanke: „Her skal Du leve, og dette skal være Dit Opholdssted!“ udtrykte sig med saadan en smertelig Magt i hendes Miner, at det selv ikke undgik hendes Svigermoder, som just var ved at prise for den kiære Søster- og Svigerdatter alle Husets Bequemmeligheder, og Værdien af dette eller hiint, af en forhenværende Besidder af Slottet brugt Stykke. Forskrækket saae hun hende i de sørgmodige Øine, i det nedslagne Ansigt, og spurgte bekymret, om der feilede hende noget?

Mine samlede sig, hun følte det Upassende i hendes Opførsel, og da i samme Øieblik Bordklokken lod, og Adolf traadte ind i Værelset, saa fattede hun sig, og havde med en let Undskyldning adspredt den gode Matrones Bekymring. Man forføiede sig til Spisesalen, hvor Præsten, et Par af Grevindens Embedsmænd, og ved Døren, som gjennem Forstuen stødte til Trappen, Jægerne stode, for efter gammel Skik, at sætte sig til Bords med Familien. Deres bagvendte Hilsener, Bordservicet, Madens Anretning, Matronens venlige Nøden — Alt stod i den strængeste Modsætning til det, hvortil Mine havde været vant i de sidste Aar, og hvorfra hun umiddelbart kom, og selv hendes synlige Umage for at lade Alt gaae ubemærket og muntert hen viiste hendes Mand, hvor forskiellig den Mine, som nu sad ligeoverfor ham, var fra den, der for fire Aar siden saa ofte havde siddet ved Siden af ham, ved det samme Bord, og fuldkommen tilfreds med hendes Omgivelse, ret hierteligt og fornøiet havde snakket med ham.

Efter Bordet kom endnu nogle Honoratiores fra den nærmeste Kiøbstæd, deels for at hilse paa den unge Overførsterinde; deels for, som de i Faderens Tid, og siden Adolf igien kom hjem, havde været vante til, at spille Kegler i den behagelige, skyggefulde Have. Mine sad hos dem med sit Strikketøi, hun giorde sig Umage for at under-

holde Herrerne; men hun kunde ikke finde sig i deres Tone, der vel ikke forekom hende uforstandig, men dog lav, og hvori hun ingen Samklang fornam med alt hvad hun var vant at tale om i hendes Cirkler, om Theatret, om den skionne Literatur, om Kunstfrembringelser, Selskabsanecdoter, ligesom hun paa sin Side følede sig fuldkommen fremmed for deres Hverdags- og Forretningsanliggender, og i Noboelaugets Familiehistorier.

Det blev hende tungt om Hiertet; stedse uvenligere og mere trykkende saae hun sin Fremtid for sig; hun hensank i Drømmerier, tog ikke mere nogen Deel i Samtalen, var med Tankerne i Hovedstaden og sammenlignede smerteligt det Forbigangne med det Nærværende. Adolf betragtede hende dybtsindigt; han anede hvad der foregik i hende — og begge betraadte, da Giæsterne havde taget Afsked, tause og tankefulde deres Hiem, hvor Mine under mangent et undertrykt Suk, begyndte at see sig om i de upassende Omgivelser, at udkramme sine smaa Arbeidssager, som i deres Nydelighed næsten stak latterligt af imod det øvrige Boskab, og at indrette sig saa godt det vilde lade sig giøre.

Den følgende Morgen stod, som i Ungdommens lykkelige Dage saa ofte er Tilfældet, det igaar saa tungt Følte, med langt muntrere Farver for begge Ægtefællernes Øine; især beroligede

Mine sig, i den faste Troe paa sin Adolfs ubegrændsede Kiærlighed, let med den Tanke, at ved Klogskab, Tid og at gribe det gunstige Øieblik, lod der sig meget udrette; man maatte kun ikke være for fremfusende, ikke for overilet, men heller ikke lade Noget hengaae, der endelig kunde føre til det forønskede Maal. Men dette forønskede Maal var intet mindre end hele Husets fuldkomne Forvandling, og en Nærmelse til hine Former, der nu engang forekom hende som den menneskelige Aands skiønneste Virkninger, og en ubetinget Livs Fornødenhed for det dannede Menneske.

Med dette Forsæt arbeidede hun sagte og umærkeligt paa hendes Øiemed, og da hendes Kiærlighed til Adolf, hendes Væsens venlige Forekommenhed paa det behageligste tiltalte ham og alle som nærmede sig hende, da fremdeles hendes Talenter og hendes Kundskaber vare den meget dannede, og practisk duelige Mand en Kilde til Adspredelse og Opmuntring, saa lykkedes meget hende over Forventning og gav hende Mod til endnu at forsøge mere. Selv Adolfs, som alle Mænds, naturlige Uopmærksomhed paa Huusvæsenets mindre Details, og hans mange Beskiæftigelser udenfor Hiemmet, lettede hende Meget. Allerede var, under alleslags Paaskud, hendes Dagligstue og Sovekammer betydeligt forandrede. Musselinsdraperier kom istedetfor de altfor svære uldne Gardi-

ner, elegante Skabe, som hendes Fader havde foræret hende paa hendes Fødselsdag, og som ikke godt kunde afvises, for de gammeldags Træklodse, hvori allerede Ormene gnavede; lette bequemme Rørstole, for de med Guldlæder betrukne og mangfoldigt beskadigede Stole. Men endnu blev meget tilovers at ønske, og selv ved Contrasten stak det Nye og det Gamle endnu besynderligere og utilbørligere af. Mine tænkte altsaa paa, da Alt hidindtil saa godt var lykkedes, at bortfierne de gamle, forrøgede Malerier i deres masive Rammer, det smagløse Speil o. s. v., og lade disse giøre Plads, deels for smukke Tegninger af hendes Haand, deels for engelske Kobberstykker, og fremfor Alt at lade indmure et andet Speil i Væggen. Da hertil blev føiet Anstalter kunde den gamle Overførsterinde ikke længere skiule sin Misfornøielse. Bortfiernelsen af de gamle Familieportraiter og Helgen-Billeder, som hun nu næsten i tredive Aar havde havt til Vidner om alle hendes Lidelser og Glæder, syntes hende en Forargelse, og hun fandt det Nødvendigt at giøre sin Søn opmærksom paa de sidste tiltagende Forandringer, hvilke hun meente ikke kunde andet end vorde fordærvelige for Huusholdningen og for hans timelige Lykke.

Hun sagde ikke hendes Søn noget Nyt herved. Adolf havde i den sidste Tid kun altfor vel mærket, hvorhen Mines Hu stræbte; men han fandt

det ikke raadeligt at lade Moderen see ind i hans bekymrede Hierte, og søgte at holde hende fra al Indblandelse i hans Ægteskabs ømmere Forhold, med den Forsikkring, at ve dde smaa hidindtil foretagne Forandringer intet var skeet imod hans Villie, og at det vilde være ham let at afholde Mine fra den, i hendes Øine vanhelligende Bortskaffelse af Malerierne, naar dette var hende saa magtpaaliggende. Moderen giorde Indvendinger, hun talede om Mines forvendte Smag, om hendes Lyst til det fornemmere Levnet. Adolf afbrød hende alvorligt, men blidt med den Bøn, i Fremtiden at forskaane ham for slige Formaninger, i det han bestemt erklærede ikke at ville høre et Ord, kom det end af den agtværdigste Mund, naar det indeholdt en Klage imod hans Kone.

Utilfreds og brummende ved sig selv, forlod Matronen ham, men det skiulte Tønder havde fænget ved Luftens Berørelse; Ordene vare blevne udtalte, og det Skete stod ikke til at ændre.

Hvad Adolf længe ikke vilde giøre tydeligt for sig selv, stod nu ved denne Samtale klart for hans Siæl — nemlig at Mine, efter et saa langt Ophold i ganske andre Regioner, ikke mere passede som en Overførsters Kone paa Landet, og til saa simpel en Levemaade. Hans Faders Erklæring, som ofte var faldet ham ind, og som han forhen havde slaaet af Tanker, trængte nu stærkt og skrækkende ind paa

ham, og han maatte erkiende at det havde været et Sandheds og Erfarings Ord, det man ikke saa letsindigt skulde have ladet blive ubemærket. Han bebreidede sig, at han ikke strax ved sin Hiemkomst havde forelagt Mine sine uigienkaldelige Grundsætninger, og de Begreber han giorde sig om et huuslig Liv, og forberedet hende paa hvorledes det skulde være i hans Huus. Nu var ved Uagtpaagivenhed, ved utidig Skaansel og ved falsk Undseelse, allerede meget og i Grunden meget for meget skeet. Et bestemt Skridt kunde imidlertid endnu bringe Alt i Ligevægt. Han var sig sin inderlige Kiærlighed til hans Kone bevidst, og han var ligeledes overtydet om hendes; denne Kiærlighed skulde staae ham bi, han foresatte sig at tale med hende, og tvivlede ikke paa at udvirke meget, omendskiøndt han maatte opgive den skiønne, engang nærede Drøm, i sin Hustrue at besidde en ligestemt Ledsagerinde i Livet, der vilde søge og finde sin Tilfredshed og Glæde i den samme Sphære som han. Et dybt Suk fulgte denne Erkiendelse — Paradiset var tillukket — men det stod i begge Ægtefællernes og i Kiærligheds Magt, endnu at smykke den jordiske Bane med de Goder, som vare tilovers for dem.

Alvorligt, men kiærligt erklærede nu Adolf, efter en kort Indledning, sin Kone, at der hverken kunde tænkes paa at skaffe Malerierne bort, eller

overhovedet paa nogen Forandring i Huusvæsenet, der stred imod et stille, borgerligt Livs Orden. Gierne vilde han tilstaae hende enhver Forandring, som Reenlighed, Fornuft og en skiøn Følelse af Orden udkrævede, kun maatte enhver saadan ny Indførelse eller Forandring bære Præget af hele Huset og af de Livsforhold, hvori de nu engang ved Fødsel og Omstændigheder befandt dem, hvilke han havde det faste Forsæt aldrig at overskride.

Mine hørte Alt med en stille Fatning. Hun havde forudseet dette og taget sine Forholdsregler derimod. Alt, hvad Overtalelse, Smigrerie og Kiærlighed vilde indgive hende, blev anvendt for at afvæbne dette strænge Udsagn. Adolf blev ubevægelig; det bragte Mine ud af Ligevægt. Hun blev opbragt, hun begyndte at overile sig, hun tillod sig, hvad hun aldrig forhen havde giort, et let Hensyn paa sin Formue, og paa de Fordringer hun kunde giøre. Dette var en Tanke som ikke først nu var opstaaet i hendes Siæl; hendes fornemme Veninder og hendes Fader havde meer end engang giort hende opmærksom herpaa, og vare ofte komne tilbage derpaa. Hidindtil havde sin Følelse og Kiærlighed indesluttet det i hendes Bryst; denne Dags Trætte, Adolfs Urokkelighed, som hun kaldte Haardhed — gav det Luft, — det kom over Læberne og antændte i Mandens stolte Siæl en Flamme hvorover Mine forskrækkedes, og hun havde givet

meget til at have kunnet tage hiint usalige Ord tilbage. Adolf, erklærede hende med strængt beherskket Stemme, men med flammende Øine, som hun aldrig havde seet saaledes, men som forekom hende uimodstaaelig skiønne, at han aldeles intet Brug vilde giøre af hendes Formue, slet intet Hensyn tage herpaa, og med streng Nøiagtighed leve saaledes, som hans Tieneste Indkomster tillod det. Mine skiælvede; saaledes havde Adolf endnu aldrig talt med hende. Han forlod hende hastigt — og hun blev tilbage kæmpende imellem Angest og Mismod, Bitterhed og opvaagnede Kiærlighed, og i Taarer der slet ikke syntes at røre den haarde Mand. Allerede var Kiærligheden nær ved at seire over alle hine fiendtlige Følelser, da Inspecteuren uventet traadte ind. Han fandt sin Datter i Taarer, han trængte ind paa hende, han giettede af nogle halve Ord det Øvrige, hans Uvillie imod Svigersønnens Egensind, imod den gamle Kones Eensidighed, brød ud; han sagde hende reent ud, at en Mand der kunde afslaae sin Kone saa billige Begiæringer kunde umuligt elske hende og denne Tale fandt kun formegen Gienlyd i Mines oprørte Hierte. Hun klagede, hun talte sig ret ind i sin Smerte, i sin Ulykke, og da Faderen gik bort, var hun bestemt, dersom det ikke skulde være muligt at overvinde sin Mands og hans Moders Egensindighed, da i det mindste for sin egen Person at und-

drage sig hiin Tvangs forstyrrende Indflydelse, og i Levemaade, Klæder og Beskiæftigelse tillade sig hine Nydelser og Sædvaner, der nu engang vare blevne ethvert dannet Menneske uundværlige.

Med dette Forsæt begyndte hun nu ret til Trods for hendes Mand, og især for Svigermoderen, at indføre alleslags Forandringer i hendes Dagsorden, Paaklædning o. s. v. Hun stod sildigere op, anvendte mere Tid og Omhu paa hendes Klædedragt, fik af hendes Fader hvert Øieblik nye Forærінger af Pynt og smagfulde Smaating, besatte dermed alle Borde og Skabe, og prunkede dermed i de hyppige Besøg, hun fra nu af begyndte at gjøre i Nabolauget. Dette gav ondt Blod og ubehagelige Optrin mod Mand og Svigermoder, og da alle smaalige Forsøg paa at opnaae Noget, strandede paa Adolfs bydende Alvor, nøiedes begge Konerne med gjensidig at give deres Uvillie Luft i stiklende Taler og bittre Hentydninger. Denne Stemning var ikke skikket til at nærme Hierterne, man havde engang misforstaaet hverandre, og vedblev dermed. Mine bestyrkede sig i det hun kaldte sine billige Fordringer, Adolf saae med Smerte sin Lykke fierne sig længere og længere bort. Moderen troede ved Irritesættelse og Daddel at bringe Alt i forønsket Gang igien, Inspecteuren tog sin Datters Partie, og havde endog engang en Forklaring med Adolf, der faldt saa ugunstig ud for ham, at

han ikke vovede endnu en, og midt i alle disse ubehageligе Optrin, kom et Brev fra Grevinde Rosalie til Mine, hvori hun meldte, at hun var Greve von Willborns Brud, en af de rigeste og eleganteste Herrer i Hovedstadens glimrende Cirkler, hvilke Mine kiendte saa godt, og hvis Omtale og livslystige Skildring, nu traf hende saa veemodig i hendes sørgelige Tilværelse. Brevet handlede for det meste om de Herligheder, Smykker, Shawler, og de fra Paris forskrevne Klæder, som udgiorde den rige Bruds prægtige Udstyr, og tilsidst var tilføiet den Efterretning, at sandsynligviis vilde Brylluppet det næste Efteraar blive høitideligholdt paa Ottenberg, fordi Slottet der just især var indrettet til Festligheder, dets Bygningsmaade, Havernes Pragt, Drivhusene, Vildbanen o. s. var ret skikket til at give Brudgommen et fordeelagtigt Begreb om det Huses Anseelse, hvoraf han havde valgt sin tilkommende Gemalinde.

Lig et Slag af en Tryllestav havde dette Brev, og den Verden hvorom det handlede, sat Mine tilbage i hendes fortabte Lykſaalighed — og denne Verden skulde nu sandsynligviis atter glimre i hendes Nærhed og hun tage Deel deri! Alt løb rundt i hendes Hoved, og da hun vidste, at hun i hendes nærmeste Omgivning, ikke alene ingen Samklang fandt med sine Følelser, men snarere lutter Mislyd, ilede hun med Brevet til hendes Fa-

der, meddeelte ham saavel sin Smerte, som sine glade Forventninger, og det blev besluttet imellem Begge, at Mine ikke skulde tale om Brevet til hendes Mand, da der, dersom det blev ved hiin Plan, at helligholde Brylluppet der, alligevel maatte komme endnu et, som vilde fast bestemme Alting.

Det var hende svært, at fortie noget for hendes Adolf, som hun var vant at lade læse i sit Hjerte, og at vise sig aaben og barnlig frimodig for. Det gjorde hende ondt; men var det hendes Skyld? Havde ikke hans Egensind, og den mørke Fordom han nærede imod Alt hvad der hedder Forfinelse og høiere Livsnydelse, nødet hende hertil? og var det ikke meget mere Skaansel og Klogskab, naar hun ikke uden Nødvendighed berørte en Streng, der, saaledes som Sagerne nu stod, vilde føre til Stridigheder.

Saaledes søgte hun at berolige sit Indre, og gjorde sig Umage for at dæmpe den hemmelige Stemme, der vilde henregne hendes Taushed til en Feil imod Adolf. Et andet Brev fulgte snart efter det første, det var til Mines Fader, og forkyndte Bryllupsgjæsternes nære Ankomst, bestemte deres Antal, og de Indretninger, der i al Hast maatte gjøres.

Adolf blev meget ubehagelig stemt ved denne Efterretning; men endnu ubehageligere var det ham af Brevets Sammenhæng at erfare, at hans Kone

maatte have faaet et endnu, hvis Modtagelse og Indhold var blevet skiult for ham. Dette saarede ham dybt; uden at sige noget forlod han Mine paa Stedet, kom sildig tilbage, var taus og mørk, og hans Kone erkiendte for seent at hendes velberegnede Klogskab havde ledet hende meget feil. Forgiæves vilde hun give efter, Tiltroen var krænket og Riften ikke mere at læge.

Den til Brylluppet bestemte Tidspunkt var indtruffet. I lange Rækker kom de herskabelige Vogne, og neppe vare Grevinderne aftraadte i Slottet, og havde lidet udhvilet sig efter Reisens Besværligheder, førend der blev sendt Bud efter Overforsterinden, og begge Veninderne henrykte fløi i hinandens Arme. Herefter blev fortalt om og forevist alle et kostbart Udstyrs Herligheder, og alle de Glæder, der følge en høi Stand og Rigdomme, stillede for Mines Øine, og med den overmodigste Lyst hendrydet paa alle de Fester, der i Anledning af Brylluppet vilde finde Sted her og i Nabolauget, og hvori hendes Ungdomsveninde skulde tage Deel. Mines Hierte blev smerteligt beklemt. I det meest fortryllende Lys traadte den nærmeste Fremtid, og det skiønne Liv, hun saa gierne og saa længe havde ført, for hende og midt i Alt dette viiste sig i det modsatte Lys Adolf, hans Strenghed, hans Grundsætninger, hans indskrænkede Forfatning, og de Kampe der just af den Aarsag ventede hende.

Kun altfor snart havde Grevinde Rosalie opdaget hendes Venindes Sørgmodighed. Med al den Iver, Venskab og Nysgierrighed indgive, og med hiin Overlegenhed, som Fornemmere vide at forskaffe sig i Omgang med Underordnede, trængte hun ind paa Mine og besvoer denne, at aabne sit Hierte for hende. En Tidlang modstod hun tappert; men den Medlidenhed, hun havde med sig selv, overgav endelig den lyttende Veninde Hemmeligheden om hendes huuslige Utilfredshed, og denne istemmede strax hendes Klager, og lovede paa sin Side at bidrage Alt hvad hun kunde, for at bringe Adolf til at tilstaae sin aabenbare Uret, og at antage en billigere Tænkemaade. Der blev nu aftalt en Slags Angrebsplan imellem begge Veninderne; Grevinden tvivlede slet ikke om at faae Bug med den vilde Jæger, og Mine kom mere beroliget hiem; men hun vogtede sig vel for at yttre sig om Grunden til denne Nolighed og om Lysten til alle de Herligheder hun havde seet paa Slottet.

Hun omtalte blot Grevindens Ønske at besøge sig flittigt paa Ottenberg, og hun lavede sig ogsaa strax til at efterkomme dette; thi hun gik hver Morgen derhen, blev der ofte til Middag, kiørte om Eftermiddagen Tour med Selskabet, begyndte efterhaanden igien at høre til Grevindens Familie, og havde paa Adolfs Foreſtillinger de kraf-

tigste Modgrunde, hvorimod Høflighed, Taknemmelighed, Naboforhold, kort en Mængde antagelige Aarsager, ikke tillod hende at handle. Men ganske overhørte og oversaae hun Svigermoderens sure Miner og stiklende Taler, der ikke undlod i det mindste at forbittre, hvad hun ikke aabenbart kunde forhindre, ved bidende Anmærkninger, og at lægge sin Misfornøielse tydeligt for Dagen.

Lidt efter lidt kom altid flere Giæster. Slottet blev snart for lille, allerede havde man uleiliget med at indqvartere nogle hos Inspecteuren, og nu kom det saavidt at Grevinden saae sig nødt til at bønfalde Adolfs Villighed om et Par Værelser i hans Huus. Endnu aldrig havde Nogen af dem betradt Overførsterens eensomme Bolig, saa venligt de end ellers havde modtaget ham og hans Kone. Nu behøvede de ham, og nu kom de fulde af Nedladenhed, for at see hvorledes deres Mine boede, hvorledes det saae ud i hendes Husholdning, og derhos at bede Hr. Overførsteren om han ikke kunde indrømme dem et Par overflødige Værelser til et Par Officerer fra Nabolauget, der kun vilde ankomme nogle Dage førend Brylluppet, og strax efter dette igien reise bort. Adolf var ikke hiemme da de fornemme Besøg kom, Mine var strax enig i Alt, og den gode Moder, uvant til at omgaaes med de Store, var saa overrasket af den uventede Ære, at hun med tienstfærdig Yd-

myghed var bereed til Alt, hvad de naadige Grevinder forlangte, og paatog sig at love det i hendes Søns Navn.

Damerne bortfiernede sig og toge Mine med op paa Slottet. Paa Veien derhen blev intet talet uden om den Deeltagelse, som disse upassende Omgivelser, denne afskyelige, gammel frankiske Indretning, denne faldefærdige Bygning, der ved enhver stærk Storm truede at styrte sammen om sine Beboere, og fremfor Alt saadan en gammel, indskrænket Kones, som denne Svigermoders bestandige Selskab indgiød dem for deres kiære Mine. Det maa blive anderledes! raabte endnu tilsidst Grevinde Rosalia, da de traadte ind i Slottet, skulde jeg end selv begynde Feiden med den egensindige Hr. Overførster. Fy! en saa smuk, saa artig Mand, og saa haardnakket, saa bondestolt! Tag mig det ikke ilde op Mine; men jeg kan ikke kalde det anderledes, thi det er ikke anderledes. Hans Indkomster forenede med Din Formue, vilde sætte Eder istand til at giøre et af de bedste Huse i hele Omegnen; Du kunde leve paa den behageligste Fod, uden at derangere Din Mand det allermindste — og endelig, dersom han troede at hans Stand som Overførster ikke passede til en saadan Levemaade, saa gives der jo Mulighed ogsaa at afhielpe dette. Man forskaffer sig en Titrel, man søger et Adelsbrev — kort der gives tusinde Midler, naar man kun vil.

Men Adolf vil ikke, sagde Mine bedrøvet.

Han maa ville! svarede Rosalie. Lad kun mig raade: Han er ikke den første Mand, en ung, smuk Kone har vidst at regiere, og naar vi alle tre forbinde os imod ham, maatte det gaae til med Hexerie, naar vi ikke skulde overvinde ham.

Et vigtigt Skridt var allerede skeet, derved, at man havde bragt Fremmede ind i Skovslottet, og saa ubehageligt det end var Overførsteren ved sin Hiemkomst at erfare, hvad der imidlertid var foregaaet, saa var der dog nu, uden at være uhøflig, intet ved at gjøre. Officererne kom allerede den følgende Dag, omendskiondt man, efter den gamle Grevindes Tale, først ventede dem efter nogle Dage. Der blev fra Slottet henbragt alleslags Bequemmeligheder, mange Forandringer bleve fundne nødvendige, og tilsidst indfandt man sig endogsaa med den Bøn, om Overførsteren vilde have den Godhed, da Taflet paa Slottet allerede var saa talrigt besat, at tillade disse Herrer at spise ved sit Bord, siden de dog alt boede under hans Tag.

Lad Diævelen først faae Dig fat ved et Haar! — tænkte Adolf og indvilligede, hvad han ikke kunde nægte. Dog undskyldte han sig med en for hans Forretninger fornsden Huusorden, hvorfra han nu engang ikke kunde afvige. Man spiste til Middag hos ham Kl. 1 og til Aften Kl. 9. Of-

ficererne lovede at føie sig i Alt; det gik et Par Dage ordentligt. Imidlertid var der paa Slottet giort store Anstalter til Skuespil, Tableaux o. s. v. En af Officererne hørte til de Medspillende, og, ved et skielmsk Indfald, manglede til et Par Rollers Besætning formedelst en af Herrernes Sygdom, som man sikkert havde regnet paa, en ung og smuk Skuespiller. Grevinde Rosalie paatog sig at overtale hendes Barndoms Legekammerat Adolf, der jo alt som Dreng havde udført saamangen en Spøg med hende og hendes Broder til, af Billighed, og kun under Prøverne, fordi man vist regnede paa hiin Herres Helbredelse, at overtage denne Rolle. Dette kostede imidlertid mere Umage end Officerernes Indqvartering. Dog hun vidste en Udvei, et Svar paa enhver Undskyldning Adolf fremførte, — der blev ham intet andet tilovers end enten at samtykke, eller reent ud at sige: han vilde ikke. Dette vilde han af Agtelse for den gamle Grevinde, og med Hensyn til det naboelige Forhold ikke giøre, og saaledes fik Rosalie hans Ja, og ilede triumferende fra ham, for at forkynde hendes Moder det.

Adolf maatte altsaa til Prøverne, han maatte lære Roller, tage Deel i Tableauxerne, og saaledes var saavel for ham, som for hans Giæst, den ene Officeer, den Nødvendighed forhaanden at rette sig efter Slottets Skik og indrette Spise- og Soveti-

den efter denne. Ogsaa havde Adolf, med hans livlige Aand, hans mangfoldige Kundskaber, hans Behændighed i enhver legemlig Øvelse, hans behagelige Udvortes, neppe ladet sig see i hiin Kreds, førend han snart vakte dennes Opmærksomhed. Man havde lovet sig alleslags Løier af den stive Forstmand, og man studsede ved at finde en ung, ved Opdragelse og Reiser mangesidigt uddannet Mand, der selv ved hans bevarede Originalitet var en ligesaa sielden som behagelig Gienstand. Fremfor alle udmærkede ham Rosalies Brudgom, som giorde sig noget til af sine oeconomiske og især sine Forstkundskaber; han veeg næsten ikke fra Adolfs Side, og denne maatte føre ham om i det hele District, og giøre ham bekiendt med alle de Forbedringer og ny Indretninger her vare blevne indførte. Imidlertid glimrede Mine paa hendes Side ved alle de Underholdninger, hvor hendes Færdigheder i Musik, Dands og Skuespilkunst, som hun i Hovedstaden saa ofte med Held havde udøvet, saameget kunde vise sig. Hyldest blev hende overalt tildeelt, og kun hendes inderlige Kiærlighed til Adolf bevarede hende fra de Forvildelser, som smigret Forfængelighed ellers saa ofte udsatte hende for.

Saaledes hengik tre til fire Uger i Sværm, urolig Virksomhed og bedøvende Glæde. Bryllupsdagene var forbi, Festerne som fulgte derpaa, deels paa Ottenberg, deels paa Slottene i Nabolauget,

der bestræbte sig at gjøre Giengield med lige, om ikke med end større Glands, havde ligeledes en Ende; Giæsterne begyndte at bortfiærne sig. Grevinde Rosalie troede allerede at have vundet Alt, fordi Adolf, med Billighed og ikke uden Behag havde føiet sig i alle de Anmodninger hun havde giort ham, og da nu Selskabet skiltes ad igien, de Nygifte tilligemed Moderen vare reiste til Hovedstaden, de Øvrige til deres nærliggende Landgodser, havde hun knyttet mangeslags Forbindelser for Mine, og denne tilligemed hendes Veninde haabede at Vinteren vilde hengaae i temmelig behagelig Selskabelighed.

Med utaalmodig Længsel havde Adolf seet det Øieblik imøde, da al denne Tummel var tilende og den længesavnede Frihed giengivet ham til at leve saaledes, som hans Anskuelser og Sædvaner fordrede. Aldrig saasnart var det derfor blevet stille paa Ottenberg, førend han hurtigt, liig Fjæren, der længe har været bøiet og pludselig springer tilbage, bragte i sit Huus og i sin Levemaade Alt igien i den gamle Orden, og Mine med dyb Krænkelse blev vaer, at alle hendes og Rosalies forudfattede Forhaabninger vare strandede, og alle anvendte Kunster spildte.

Som om ingen Afbrydelse havde fundet Sted gik Alt i Skovslottet i sin stille, jevne Gang. Atter blev Frokosten spist Kl. 7, atter Kl. 1 gaaet

tilbords med Jægerne, og Kl. 10 laae igien, som sædvanligt, Alle i den dybeste Roe. Var denne strænge Orden allerede i Begyndelsen af hendes Ægteskab faldet Mine meget svær, saa blev den hende nu ganske ufordragelig. Rosalies Taler havde ikke forfeilet deres Virkning, Adolfs Opførsel forekom hende nu haard, ja fornuftstridig; hun havde alt længe anet en Mangel af Kiærlighed i denne Vrangvillighed i at føie sig efter hendes Ønsker; Rosalies Anskuelser og Tilskyndelser havde bestyrket hende i denne Tro, og da nu efterhaanden alle de gamle Besværligheder igien indfandt sig, var det afgiort hos hende selv, at Adolfs Kiærlighed til hende var uddøet, og hun begyndte at anse sig for en af de ulykkeligste Koner.

Hendes Samtaler med Faderen, hendes Breve til Rosalie vare af dette Indhold: Begges Synsmaader bidroge til at nære hendes sørgelige Følelser, og denne Stemning virkede ligesaa paa Adolf. Han saae sin Ægteskabs Lykke formørket, sin Kones Hierte fremmed for sig, og Alt, hvad der blev sagt og giort, naar dette endog undertiden skete, for at bringe dem nærmere, syntes kun i denne Gemytternes Tilstand at have den modsatte Virkning.

Vinteren var streng, Adolf drev i Storm og Sneefog om i Skovene, Mine kiørte, saa ofte Veiret tillod det, i hendes Faders pyntelige Equipage,

hen til Fruerne i Nabolauget, og søgte ved Samtale og Adspredelse Opmuntring for hendes sørgmodige Lune. Nægtede Veiret hende enhver Udflugt, sad hun stille i sit Værelse og søgte ved Musik, Tegning, Læsning o. s. v. at trylle sig tilbage i hiin Verden, hvorfra hun med stedse fornyet Smerte, saae sig udelukket. Husholdningen, tog hun sig kun lidet af; Svigermoderen paatog sig gierne den og de smaalige Sysler i en indskrænket borgelig Husholdning forekom hende, da hun ved sin Mands Egensindighed saae sig fordømt dertil, endnu meget mere ubehagelige end nogensinde.

Saaledes sad hun en Aften, da det næsten allerede var bleven Nat, paa Sofaen fordybet i sine sørgelige Tanker, da Støien af en Vogn, der pludselig holdt udenfor Huset, vækkede hende af hendes Drømmerier. Besøg vare i Skovslottet en saadan Sieldenhed, at ethvert saadant giorde Epoke. Mine lyttede derfor spændt til, det blev lydt i Gaarden, Hundene begyndte at giøe, og strax derpaa hørte hun dem glædeligt at hyle og bieffe; et Tegn paa at Besøget var velbekiendt. Huset kom i Bevægelse, Lysene skinnede op fra Gaarden, Mine ilede i Forstuen; i dette Øieblik kom en ung Mand i Reisepels, hendes Svigermoder, Jægerdrengene med Lys, Alle hurtigt og frydefuldt op ad de sidste Trappetrin, hvor disse, efter gammel Skik, traadte lige ind i Forsalen, og kun ved et Rækværk vare

skilte fra denne. Nu gienkiendte hun ogsaa den Fremmede, det var hendes Svoger Frits, Husarritmesteren, hvis Regiment laae temmelig langt derfra, og derfor kun var en sielden Giæst hos dem. Glad sløi hun i den gamle Legekammerats Arme, og nu gik det jublende ind i Værelset med ham, Mine lod ham sætte sig hos Moderen paa Canopeen, og ilede ud for at giøre Anstalter for hans Bequemmelighed, og for hans Folk og Heste. Under denne Tummel var Adolf kommen hiem, han bød med stor Glæde Broderen velkommen, og da den første Glædesruus havde lagt sig, aabenbarede Ritmesteren ham Aarsagen til hans Ankomst.

I den * * * Tidende havde for et Par Uger siden, staaet en Bekiendtgiørelse fra den * * Regiering, ifølge hvilken Hr. Baron Frederik von Reisegg, forhenværende Major i det * * Regiment, som i Aaret 17 . . for en Æressags Skyld, havde maattet forlade Tieneste og Fædreland, og, som Ordet gik, havde opholdt sig under Navnet Reisner, i et fremmed Land som Overførster; eller i Tilfælde af hans Død, hans Børn, eller andre Arvinger bleve opfordrede til at melde sig hos Øvrigheden i * * * og medbringe Beviser for deres Fødsel, for saa at imodtage en Arv, som Broderen af den ovennævnte Baron Frederik von Reisegg, der døde som Domherre til * *, havde testamenteret den forsvundne Broder, eller dennes Børn.

Forbausede og stumme havde Alle hørt denne Bekiendtgiørelse, Baron Reisegg! raabte Adolf og sprang op — vores Fader en Adelsmand?

Baron? raabte Mine, i det hun saae paa sin Mand med funklende Øine, og jeg altsaa en Baroneſſe, og ingen Borgerlig!

Derom er næsten ingen Tvivl, svarede Ritmesteren, der træffer saameget sammen.

Det forholder sig vist saa, faldt Matronen ind, der hidindtil havde siddet eftertænksom, med Hænderne foldede i Skiødet. Erindringen om den Afdøde havde overvældet hende, og en Taare stial sig ned af hendes Kinder. Ak min gode Frederik! havde Du oplevet dette! — Børn, begyndte hun igien efter en Pause, jeg havde allerede længe mærket at Eders Fader ikke var den, han vilde synes; jeg erindrer ogsaa godt, at han i Begyndelsen af vort Ægteskab, ofte modtog Breve fra en ubekiendt Haand, og besvarede disse, hvilket han holdt meget hemmeligt, og for det meste reed han selv til Poststationerne for at afhente dem, og afgive Svarene. Til at spørge, havde jeg ikke Hierte; thi enhver nok saa fiern Hentydning paa denne Materie, fremkaldte enten en Storm, eller en mørk Time for ham. Saa lod jeg det tilsidst reent være; thi det er vor Pligt (med et Sideblik paa Mine) at forsøde vore Mænd Livet, og at være som de, ikke som vi ønske det. Men kort førend hans

sidste dødelige Anfald, gav han mig et lille Skrin, som om han havde anet, at han da ikke vilde faae Kraft til at sige hvad han vilde; og besvoer mig ikke at give Adolf dette førend hans første Søns Fødsel; da maatte han aabne det, i Forening med hans Brødre. Mig syntes at med Aabningen af dette Skriin kan der nu ikke godt ventes til hiin Anledning, og dersom I vil, mine Børn, saa henter jeg det. Sønnerne vare velfornøiede hermed, Moderen gik, og bragte snart et gammeldags, men meget smukt lakeret Skrin, der var tillaaset, og paa hvis Laag var graveret et meget prægtigt Vaaben i Guld. — Hun gav det i Adolfs Hænder, begierlig traadte Alle til for at see Indholdet, meest begierlig var vel Mine, for hvis Sjæl der svævede glimrende Billeder. Det første store Blad, som Adolf udfoldede, var et gammelt Pergament, og intet mindre end hans Huses Adelsbrev, udfærdiget af Keiser Rudolph den Anden, derunder laae hans Faders Dødseddel, hans Signetring, og et Blad af hans Haand, som i faa Ord gav, til hans Sønners Efterretning, en kort Beretning om hans Levnet og hans Ulykker, og i ligesaa korte, som kraftige Udtryk indeholdt hans Grunde, for aldrig mere at giøre sin Titel og sine Rettigheder gieldende, tilligemed en alvorlig Formaning til hans Sønner, aldrig, naar deres Omstændigheder ikke nødvendigt krævede det, at træde tilbage i en Stand,

han ansaae for uforenelig med Menneskets sande Lyksalighed.

Med meget forskiellige Følelser hørte den lille Forsamling paa denne Oplæsning. Ritmesteren syntes meget vel tilfreds med Standsophøielsen. Mine var ude af sig selv af Glæde; Moderen veemodig over de paa ny opvakte Erindringer; Adolf gik med stærke Skridt op og ned ad Gulvet og syntes at fatte en Beslutning; endelig traadte han hen til Bordet. Frits! raabte han, jeg har overlagt det. At afslaae Onclens Arvepart var Dumhed, og for Dig, som Officeer er det ikke ligegyldigt, enten Du besidder et Diplom, eller ikke. Gior derfor, hvad Du vil, reis til * *, tag Papirerne med, og see at faae Dine Rettigheder erkiendte. Hvad mig angaaer, og jeg tænker Broder Philip, som Kiøbmand, vil være af den samme Mening, da er der for os ingen saadan trængende Omstændighed, som kunde foranledige os til at træde ud af vore nuværende Forhold, meget mere vilde en saadan Forandring kun forskaffe os Uro, unyttige Udgifter, og Utilfredshed. Vi ville derfor lægge den kiære Faders Ord paa Hiertet, og forblive hvad vi ere.

Mine forfærdedes over denne Erklæring, som Moderen med Glæde gav Bifald, og som ogsaa Ritmesteren, efter nogle Forestillinger, stemmede for. — Mine sagde intet; hendes Hierte svulmede

høit; tale kunde hun ikke, Bitterhed og Smerte fyldte hendes Sind. Det havde hun dog ikke ventet sig af Adolf, saameget aabenbart Had, og saamegen forsætlig Lyst til at handle tvertimod hendes Ønsker.

Mændene samtalede imidlertid imellem dem selv om de Forholdsregler der nu giordes fornødne, og først efterat dette var afgiort, faldt, af en Hændelse, Adolfs Øine hen paa hans Kone, hvis Taushed han i Samtalens Hede ikke havde bemærket, og forskrækkedes over Udtrykket af Smerte i hendes dødblege Aasyn og forgrædte Øine. Min Gud! hvad fattes Dig Mine? raabte han og tog hende kiærligt om Skuldrene. Lad mig være, raabte hun, lad mig være afskyelige Menneske! Jeg ved nu Nok! Med disse Ord ev hun sig løs, og foer ind i sit Værelse. Adolf stod forundret, han vilde efter hende, og fandt Døren i Laas; han bankede, han raabte, intet Svar! Nu gik Ritmesteren hen til Døren. Luk op, Svigerinde, lad mig tale med Dig! Alt blev dødsstille; dog troede Moderen at fornemme en sagte Hulken. Snart derefter, lod det som Giemmer bleve op og ilukkede; derpaa blev en anden Dør, som førte til Tyen eværelset oplukket og igien ligesaa heftigt slaaet til. Hun er borte! raabte Adolf, og vilde efter hende; men Døren var endnu ilaas, og han maatte igiennem Forsalen, og en lang Omvei for at komme i Folke-

kammeret. Her sagde Pigerne ham, at den unge Overførsterinde var, indhyllet i Pels og Kaabe, hastigt gaaet bort, og havde blot befalet Jægerdrengen at ledsage sig med en Lygte, over paa Slottet til hendes Fader.

Adolf var forbauset. Hen til Slottet var meer end en Fierdingvei, og Natten kold og taaget. Retmæssig Vrede og Bekymring for den Elskede kæmpede i hans Bryst. Han vilde derhen, efter hende og tale hende tilrette. Dog betænkte han sig, og overvandt sig til at tale roligt med Moderen og Broderen om de foreestaaende Familieanliggender; men da nu Klokken blev syv, ja otte, Bordklokken kaldte til Aftenbordet, og Jægerdrengen, som havde ledsaget Mine, kom tilbage fra Slottet, med den Beskeed: at den unge Frue lod bede ikke at vente paa sig med Maden; hendes Fader var ikke vel, og hun vilde blive hos ham, da brød Moderens tilbageholdte Forbittrelse løs. — Adolf taug alvorlig, og Ritmesteren indsaae at nu var det ikke Tiden til at udbede sig en Forklaring. Men da Moderen var gaaet til Sengs, og begge Mændene blevne ene, rækkede Frits sin Broder Haanden, og sagde: Adolf! her er det ikke som det skulde være, ikke som jeg havde haabet at finde det.

Det er ikke saaledes, svarede Adolf; men det er hverken Mines, eller min Skyld alene, at det

er saa, og nu forklarede han ham, hvorledes Forfængelighed, lang Vane til et fornemt Levnet, og fremmede Menneskers bestandige Mellemkomst, fornemmelig det sidste Efteraars Besøg, havde skadet hans huuslige Lykke! Frits tilbød sig, at hente den lille Gienstridige, og tale hende tilrette. Dette frabad Adolf sig. Hun kommer nok igien, meente han, om ogsaa først i Morgen, og hun betænker sig maaskee bedre i Nat.

Den følgende Morgen kom Ritmesteren som af en Hændelse paa Slottet for at besøge Inspecteuren, han fandt Mine bleeg, forgrædt og i den bitreste Stemning; hun modtog ham strax med Klager over hendes Mand, hun fandt kun Ligegyldighed, ja Fiendskab imod sig i hans Opførsel, og hiin Egensindighed, der lod ham forkaste Alt hvad hun ønskede, blot fordi det var hende kiært. Forgiæves talede Frits til hende, forgiæves søgte han at overtyde hende om hendes Mands sande Sindelag og om hans Kiærlighed til hende, med overordentlig Skarpsindighed havde hun udkastet sig et Billede af Adolfs Karacteer og hans Følelser for hende, hvortil krænket Forfængelighed, skuffet Forventning, Romanlæsning og Kiærlighed havde leveret Farverne, men saa selsomt og saa skuffende, at det faldt Ritmesteren svært at bringe hende til at indsee det Ugrundede i hendes Paastande; i det hun hvergang, naar han forfra havde giendrevet

alle hendes Beskyldninger, og nu troede at være færdig, paa nye, med al Kraft og Bitterhed kom tilbage til det Første, saa at Frits tilsidst maatte opgive, i det mindste for Øieblikket at berolige dette oprørte Gemyt. Dog høstede han saameget af sine Forestillinger, at hun, for at undgaae Opsigt og Omtale, der kunde være lige ufordeelagtig for hende og Adolf, samtykkede i at aae hiem med ham efter Frokosten.

Adolf modtog hende uden Bebreidelser, men ogsaa uden Glæde; det lod som han troede det Paaskud, hun igaar lod sige ham, i det han høfligt erkyndigede sig om hendes Faders Befindende. Hun svarede koldt og kort. Bitterhed og Vrede fra hans Side vilde i dette Øieblik have krænket hende mindre, hun saae sig behandlet som en Fremmed, eller som et Barn, af hvis Uartigheder man helst ingen Notice tager, for ingen Vigtighed at give dem. Efter Bordet reiste Ritmesteren bort for at paaskynde sin Arvs Anliggender, men Mine satte sig hen for at udgyde sit fulde Hierte i et Brev til Rosalie, og søgte paa det virksomste at arbeide imod hendes Mands Særsindethed, ved at giøre hans rette Stand bekiendt og derved giøre det umuligt for ham at forblive i det Mørke, hvori det nu engang lod som om han havde en ondskabsfuld Glæde af at holde hende og sig selv i.

Ogsaa Inspecteuren bidrog Sit dertil. Snart

var den store Nyhed bekiendt i Omegnen, og hvormeget end Adolf væbnede sig herimod, maatte han dog fra alle Sider see sig lykønsket og behandlet som Baron Reisegg. Besøg kom paa Besøg, Indbydelser fulgte, og vilde han ikke leve i aabenbart Fiendskab og Krig med sine Naboer, maatte han for en Deel lade sig henrive af Strømmen, som hiin Efterretning og Inspecteurens flittige Medhielp havde bragt ham i. Ikke uden Grund formodede han at Mine havde havt Haand med i Spillet og dette stemte ham ikke venligere imod hende; men hun svømmede i Glæde, ved Opdagelsen af hendes Mands adelige Herkomst, at see sig rykket saameget nærmere til hine Kredse, hvori hun fandt sin Lykke. Nogle Forandringer bleve nu, meente hun, aldeles fornødne i hendes Indretning. Fremfor Alt behøvede hun en Kammerpige. Deraf vilde Adolf intet vide. Mine giorde Indvendinger, hun bad, hun græd, hun skiændte, Adolf blev ubevægelig, og intet Hensyn til hans Stand, eller til det han var sin Fødsel skyldig, kunde formaae ham til at samtykke i en Forandring, der vare hans fra Barndommen nærede Forestillinger om en borgerlig Levemaade imod. Mine taug endelig trodsig; men hun opgav ikke sit Forsæt. En Kammerpige blev fæstet og indlogeret paa Slottet. Daglig kiørte, eller gik nu Mine, efter Frokosten, hen til sin Fader, lod sig

der friſere og paaklæde af Jomfrue Lotte, og kom, klædt ſom en Dame, efter den nyeſte Mode tilbage i ſit Huus. Adolf talte undertiden alvorligt derimod. Da blev Mine forſkrækket, og aldrig forekom hendes Mand hende ſmukkere, og aldrig følede hun mere hvor kiær han dog altid var hende, end i ſaadanne Øieblikke, naar han opbragt, med ſtrænge Ord, ſtod for hende, og hans Øine lynede af en meer end ſædvanlig Ild. Da gav hun vel efter, da brød vel en Straale af den gamle Kiærlighed ud af hendes Blik og hendes Stemmes Tone røbede hendes Hiertes Følelser. Men kun ſielden forſtod nu Adolf mere diſſe Tegn, begge miskiendte hinanden, og deres Hierters Adſkillelſe vorte altid mere og mere ved deres egne Følelſer og ved fremmed Indblandelſe.

Med Sommeren kom ogſaa den grevelige Familie tilbage til Ottenberg, og nu rev dennes Nærhed og Roſalies Indflydelſe den Steen, der alt var i Faldet, med fordobblet Hurtighed ned i Afgrunden, ſom ogſaa paa den anden Side Adolfs Fasthed og afgiorte Villie derved udartede til beſtemt Trods. I et ulykkeligt Minut hvori de allerede oprørte Gemytter havde med Bitterhed erklæret ſig for hinanden, udlod Mine ſig, henreven af Stolthed og Ømfindtlighed, igien, og endnu trodſigere end den første Gang, om ſin Rigdom, og om de Fordringer paa Livsglæder denne berettigede hende til,

og sluttede dermed, at et Fruentimmer med hendes Formue, aldrig vilde bequemme sig til at leve som en simpel Forpagterkone.

Neppe var dette Ord udtalt førend Mine allerede fortrød det; men det var nu skeet! Velan, sagde Adolf, og Uvilliens mørkere Rødme der hidindtil havde farvet hans naturligt blomstrende Kinder stærkere, veeg et Øieblik for en pludselig Blegghed. — Du skal ikke forgiæves have sagt mig dette; fra denne Time af har Du fri Raadighed til at leve som Du vil, og mine Anskuelser skulle ikke være Dig i Veien. Han vendte sig og forlod Værelset — men Mine troede i hans Mines Udtryk at læse sin Lykkes Dødsdom. — Hun vilde ile efter ham, vilde bede ham om en Forklaring, da stormede med hendes sædvanlige Livlighed, og med en Strøm af Ord, Grevinde Rosalie op ad Trappen, og blev forundret og fornærmet staaende paa det øverste Trin; thi Overførsteren var gaaet hende forbi med en kort Hilsen, uden at svare et Ord paa alle hendes forbindtlige Talemaader. Snart saae hun i Mines forstyrrede Aasyn en bestemt Modsætning til hiin trodsige Heftighed. Hun efterspurgte, hun beklagede, og Mine tilstod hende hvad der var forefalden. Hvad tænker Du paa? raabte Rosalie, at gaae efter den Brumbasse? Nu det fattedes endnu! Er Du ikke underdanig nok? Er Din Villie ikke blevet bøiet nok? Og nu be-

gyndte hun at tale til hende paa sin Viis. Dette lykkedes hende kun altfor vel. Efter en Timestid havde hun bortsnakket enhver Betænkelighed af Mines atter frit aandende Bryst; snart derpaa kom Grevindens Vogn, hun overtalede Mine til at klæde sig paa, og kiøre med. Uden at efterlade nogen videre Beskeed til hendes Mand, der nu engang skulde faae at see at hun vidste at paastaae sin Ret, tog hun med Rosalie til et adeligt Gods i Nabolauget, hvor der just skulde være stort Selskab, Dands og Souper, og hvorfra hun først kom hiem Kl. Eet om Natten.

Ikke uden en bange Følelse, ilede hun i sit Værelse, og sandt — Jomfru Lotte der, som ventede paa hendes Dames Hiemkomst; men ogsaa kun een Seng i Alkoven. Hr. Overførsteren havde befalet det saaledes, han vilde ikke genere den naadige Frue, da hun gik sildigt i Seng og han maatte staae tidligt op. For Lotte var der i Sideværelset opsat en Feltseng. Mine stod lynslagen, hendes første Tanke var at ile over i hendes Mands Kammer, falde ham til Fode, tilstaae sin Uret og underkaste sig Alt — Alt hvad han vilde bestemme over hende. Nu saae hun kun ham, ham i hans skiønne Vrede, og sig selv i sin Forseelses Afskyelighed. Hun ilede til Døren. Hvor vil Deres Naade hen, sagde Jomfruen, skal jeg lyse Dem? Hun greb et Lys. Dette Spørgsmaal bragte Mine

til Besindelse. Rosalies Billede stod for hende, hendes Veninds Formaninger, hendes Faders Lærdomme faldt hende ind! Styrket ved disse Tanker, gik hun nu tilbage, lod sig afklæde af Lotte, og gik til Sengs. Men ingen Søvn kom i hendes Øine; meget mere bleve disse vædede af hyppige Taarer, som flod over hendes fortabte Kiærligheds Lykke, og over den Ligegyldighed, hvormed den Mand, hun fra hendes Barndom alene havde elsket, og været tro i Hiertet, nu allerede, efter knapt et Aars Ægteskab, behandlede hende, og for en daarlig Fordoms Skyld, kunde opoffre hendes hele Lykke og billigste Fordringer.

Den følgende Morgen vaagnede hun sildigt. Hendes første Spørgsmaal var efter hendes Mand; han var for længe siden i Skoven. Forstyrret og uvis hvilken Opførsel hun skulde iagttage stod hun sørgmodig ved Vinduet, og saae ud i det Landskab og paa de vidtudstrakte Skove, der i Solens Glands laae friske og kiølige for hende, hvori hendes Adolf omvandrede, og der foretrak de bevidstløse Træers og hans stumme Bøsses Selskab, for hendes Omgang. Da traadte hendes Fader ind; han fandt hende bedrøvet, han udspurgte hende og hun fortalte ham Alt hvad der igaar var forefaldet; Inspecteuren syntes ikke at finde saameget Sørgeligt i disse Tildragelser, meget mere fandt han, Mine havde handlet meget fornuftigt i engang at betyde

sin Mand, hvad hun med Rette kunde forlange, og hun skulde ønske sig til Lykke, dersom den Beslutning hendes Mand nu syntes at have fattet, gav hende Frihed til at leve overeensstemmende med hendes Lyst, og med hendes Stands Fordringer. Allerede Lottes Nærværelse var en Binding, og dersom hun havde tabt en Utaknemmeligs Kiærlighed, maatte hun være glad ved i det mindste at være i Besiddelse af alle Livets Bequemmeligheder.

Mine hørte paa Alt dette med dyb Eftertanke. Hun kunde ikke giendrive hendes Fader; men hun følte dog, at den Frihed Adolf gav hende, ikke giorde hende lykkelig. Meget mere talede hun sig nu ret ind i hendes Smerte, i hendes Klager, og var ganske overtydet, saavel om hendes Mands Kulde og Utaknemmelighed, som om hendes huuslige Ulykkalighed.

Adolf kom ikke hiem til Middag; dette var allerede oftere skeet naar han havde Forretninger i fiernliggende Skove. I Dag stod dette i et andet Lys for Mine; Svigermoderens Selskab, de smaa Stikkerier denne ved enhver Leilighed ikke kunde lade være at anbringe, opbragte den allerede Forstemte usædvanligt, hun svarede bittert, en Strid begyndte, der blev sagt ubehagelige Ting, Mine stod op, og gik grædende til sit Værelse.

Efter Bordet var hun buden op paa Slottet.

—; Rosalie saae hendes forgrædte Mine og formanede hende til at afkaste et Aag, hvori en Mand, som ikke elskede hende, og en eensoldig, gammel Kone, vilde holde hende; endnu mere bittert og egenraadig stemt, end hun havde forladt Hiemmet, kom hun sildigt om Aftenen tilbage, trættedes med Adolf, undveeg hans Moder, skiændte paa Tienestefolkene og var selv den meest Utilfredse af Alle.

Saaledes voxte Forstemmelse, Misfornøielse og Forbittrelse stedse mere i disse Hierter. Mine indrettede sig efter hendes Smag i det Værelse, der ved hendes Mands nylig fattede Beslutning var blevet hende indrømmet. Alle gamle Meubler bleve bortskaffede, og efter et Par Uger var dette gammeldags Kammer forvandlet til et høist nydeligt Kabinet. Men efter den Tid kom Adolf der kun naar han var nødt dertil; hans Moder aldrig, og Familien saaes kun ved Middagsbordet, og undertiden, naar Mines mangeslags selskabelige Fornøielser tillod det, ved Aftensmaaltidet.

Nu havde Mine hvad hun ønskede, hvorfor hun saa ivrigt havde stredet, de eleganteste Omgivelser i hendes Værelser, en egen Kammerjomfru, og den fuldkomne Frihed, med Rosalie, eller uden hende, at nyde det meest udsøgte Selskabs Glæder; alligevel vare Ro og Tilfredshed vegne fra hende, og hun stræbte ængstligere end tilforn efter Adspredelse, ikke for deri at finde Glæde, men for at be-

døve sig deri, og for at undgaae den indre Stemmes Anklagelser og Bebreidelser.

Adolf syntes efter hiin Erklæring at have foreskrevet sig sin egen Vei. Den rige Gemalinde skulde ikke blive hindret i Nydelsen af hendes Formue; men fra nu af kunde deres Levemaade heller ikke have noget tilfælleds. Han blev, hvad han havde været, Overforster, og holdt sig strængt, maaskee endnu strængere end tilforn, inden sine Grændser, imedens han lod Mine have fuld Frihed til at leve som en Dame, da hun nu engang ikke fandt sin Lykke i troe Kiærlighed, men i hiin Forfængelighedens glimrende Legetøi.

Inspecteuren ønskede hans Dattee til Lykke med denne Forandring i hendes Stilling, ja hans Tanker gik endnu videre, og Muligheden af at see et Ægteskab opløst, som han ikke med fuldkommen Tilfredshed havde seet sluttet, og som nu ikke syntes at være til nogen af Parternes Lykke, og engang at see hans Datter, hvis Skiønhed, Rigdom, Talenter og fine Dannelse berettigede til en høiere Lod, giøre et glimrende Partie, foresvævede ham. I denne Hensigt, giorde han med Forsigtighed alleslags forberedende Skridt, og søgte, paa en behændig Maade, at vække denne Tanke i hans Datters Hierte.

En Omstændighed kom disse Bestræbelser meget til Hielp. Piint i sit Indre, misfornøiet med

sig selv, og dog fast besluttet ikke at give noget efter i en Sag, der forekom ham ret og billig, uden Glæde i sit Huus, og forladt af den, der uagtet alle hendes Feil, dog altid var ham kiær, fværmede Adolf ofte hele Dage om borte fra sit Hiem. Hans huuslige Forhold bleve kun altfor snart bekiendte og nu sloge vilde Kammerater og lystige Officerer i Nærheden sig dristigen til ham, lokkede ham i deres Kredse, og han vænnede sig efterhaanden, til at søge, en slags Forglemmelse af sin Ulykke i deres Selskab, og ved deres ofte overdrevne Lystigheder. Dette vidste Mine, og hendes krænkede Stolthed udlagde det paa den bitreste Maade, og hun troede nu uigienkaldeligen at have mistet sin Mands Hierte. Ham ligesom til Trods, der fornedrede sig i vilde Selskaber, stræbte hun efter det høiere Livs fineste Nydelser, begyndte at give, enten hos sig selv, eller i hendes Faders Bolig paa Slottet, nydelige Soirées, og lidt efter lidt i Tone, Levemaade og Opførsel, at efterligne Damerne i Nabolauget. En pyntelig klædt Tiener blev antagen. — Adolf lod hans Kone sige at dette Menneske ikke maatte boe i hans Huus. — Inspecteuren tog ham til sig; men Baroneſſe Reisegg lod sig aldrig see udenfor sit Hiem, ikke engang naar hun gik i Kirke, uden dette Følgeskab. Efter Tieneren fulgte en Jæger, og en anden Kokkepige, der dog var istand til at lave Mad til Gens,

comme il faut, blev ligeledes ansat hos Faderen paa Slottet, og naar Baronessen havde Fremmede, blev Maden, denne havde lavet, ikke uden stor Ulejlighed og mange Omstændigheder bragt til Skovslottet. Naturligviis blev nu ogsaa Middagstiden, Morgen- og Aftentimerne ganske indrettede efter de høiere Stænders Maade. Adolf erklærede at han nu vilde spise alene. — Mine brød ud i Bitterhed, Adolfs opirrede Stolthed svarede som man kunde vente det, der fulgte et høist ubehageligt Optrin, som endte sig dermed, at Adolf med ubevægelig Fasthed blev ved det han i Begyndelsen havde paastaaet, og tilføiede kun, at det første videre Skridt paa denne Vei, vilde sætte ham i den Nødvendighed, formelig at lade sig skille fra en Kone, som hans Ære ikke tillod ham at leve længere med under saadanne Forhold.

Dette rystede Mine dybt, hun skiælvede, blegnede, og Adolf forlod Værelset, førend hun var istand til at svare ham. Skilles ad, raabte hun, da hun var alene, — skilles fra mig! Og det siger han mig saa tørt, saa koldt? Er det allerede kommen saavidt med os? Hun kastede sig paa Sophaen, henflød i Taarer, og reiste sig da disse havde hørt op at flyde, med det faste Forsæt ogsaa paa sin Side at være stærk og kold, og ikke unde den Mand, der for saadanne Smaatings Skyld kunde krænke sin Kone og lade sig skille fra hende, den Triumf

at lade ham see hendes Smerte herover; og endnu ligesaalidt afstaae fra de Fordringer paa Livet, hendes Forhold tillod hende at gjøre. Kort efter denne Tildragelse var i Anledning af en Familiefest en stor Forsamling paa et nærliggende Slot. Fra langtbortliggende Egne ankom Bekiendte, og den Omstændighed, at Endeel iblandt disse den samme Sommer vare trufne sammen i et Bad, hvor en taabelig Væddestrid om Pragt i Equipager allerede havde skaffet mangen en dyrekiøbt Triumf, og mangen en smertelig Beskiæmmelse, var Aarsag i, at en lige Higen fandt Sted her. Det Ønske at udmærke sig ved en brillant Vogn og skiønne Heste, og ved Middagstiden at kiøre med denne op i Slotsgaarden og der opvække de Tilstædeværendes Beundring og Misundelse, besiælede det forsamlede Selskab. Mange havde anskaffet sig nye Vogne og de fleste af disse forspændte med fire smukke Heste. Chaiser med to Heste for, hvor smukke disse endog kunde være, bleve knapt bemærkede; og ulykkeligviis var Baroneſſe Reiseggs, eller rettere hendes Faders, iblandt disses Tal. Mine følte sig i sit Inderste ydmyget; og at hun var en født Borgerlig, og i visse Henseender, hvilket man vel havde ladet hende føle, kun taalt i disse Kredse, fuldendte den smertelige Følelse af Tilsidesættelse. For hende vare denne Dags Glæder forgiftede, og hun havde intet mere Magtpaaliggende at gjøre,

saasnart hun kom hiem, end at bestorme sin Fader med Bønner og Taarer, om at give sig, til den næste Høitidelighed, den gamle Grevindes Fødsels-dag, der med stor Pragt skulde feires paa dennes Søsters Slot, et Par Mile derfra, en smagfuld Vogn og et Firespænd, hvori hun kunde lade sig see iblandt de Andre, og vise saamangen Overmodig, at hun ikke var ringere end dem.

Denne Begjæring forekom vel Inspecteuren noget stærk; imidlertid var han vant at give efter for hans eneste Datters Bønner, og især nu, da han vidste hende forurettet og ulykkelig med en haard Mand, kunde han ikke nægte hende et Ønske, hvorpaa hun satte saa høi en Priis. Der blev derfor giort Anstalter til at kiøbe et Firespænd. Hændelsesviis havde just en af de Officerer, Adolf nu ofte kom sammen med, et meget skiønt at sælge. Han talte derom ved den næste Sammenkomst, og Adolf erfarede til sin største Ærgrelse, at hans Kone drev hendes Daarskab og Trods saa vidt, og om mueligt endnu overgik Damerne af hendes Bekiendtskab i Pragt og Overdaad. Der forefaldt ved denne Anledning Taler, som ikke vare indrettede til at berolige den opbragte Mands Sind. Adolf brusede op, nær var der bleven en Affaire imellem ham og en af Officererne, og saaledes, endnu glødende af Harme, kastede han sig paa sin Hest, reed hiem, gik heftigt ind i hans Kones Værelse og talede til hende om Fiirspændet.

Maaden hvorpaa dette skete, lod Mine temmeligt ane, hvad der forestod hende. Ogsaa hendes Stolthed vaagnede, hun tog Mod til sig; hun havde ventet et saadant Optrin, forud talt derom med Rosalie, og forberedt sig paa sin Rolle; derfor svarede hun med stor tilsyneladende Rolighed. Denne Kulde opvakte endnu mere Adolfs Vrede, han tabte mere og mere Herredømmet over sig selv. Mine skiælvede indvortes; men hun strøbte at fatte sig, og erklærede kort, men fast, at hendes Fader vilde gjøre hende en Foræring med disse Heste, og hun indsaae ingen Grund, hvorfor hun ikke skulde imodtage en saa velkommen Gave fra en Faders Haand?

Du vil altsaa imodtage Firespændet?

Dersom min Fader holder Ord — Ja.

Og kiøre dermed?

Naturligviis, hvortil skulde det ellers bruges?

Er dette Din sidste Beslutning?

Det er det, og jeg begriber ikke hvad Du kan have derimod; det koster Dig jo ikke en Skilling.

Adolf foer op ved disse Ord. Den heftigste Vredesflamme giennemstrømmede hans hele Væsen; Mine forskrækkedes og veeg hurtigt nogle Skridt tilbage; thi han saae ud, som om han vilde forgribe sig paa hende. — Men denne frembrydende Ild gav pludseligt Plads for en Dødsbleghed.

Han traadte tilbage og sagde med skiælvende Læber: derpaa altsaa, derpaa kommer det an? Vel; jeg betaler rigtignok ikke Dit Firespænd; men min Kone kiører ikke dermed!

Hvad mener Du dermed? spurgte Mine, ligeledes skiælvende, men med tilspneladende Ligegyldighed.

At vi for dette Firespænds Skyld ere adskilte!

Adskilte? — For en saa vigtig Aarsags Skyld? Aldrig!

Visselig! Visselig! raabte Adolf — saa sandt —

Sværg ikke! For Himlens Skyld! sværg ikke! afbrød Mine ham, og sprang hen for at omslynge den Arm han syntes at have oplæftet til Eed. Han saae vildt paa hende; dog lod han Armen synke. I hans Blik kiæmpede den gamle Kiærlighed med hans fornærmede Æresfølelse; men denne beholdt Overhaand, Vreden brød paa ny ud og Bebreidelser og heftige Ord gav den længe tilbageholdte Misfornøielse Luft. Mangent et haardt, mangent et bittert Ord forefaldt i lidenskabelig Overilelse, Mine svarede ligesaa, Gemytterne ophidsedes, al Overbærelse, al Kiærlighed syntes bortflygtet, kun de lidte Krænkelser, kun Uretten paa begge Sider, stode trodsende og synlige for deres Blik. Ordet Skilsmisse blev endnu engang og med den største Bestemthed udtalt, og ligesaa raskt og bestemt modtaget; — og nu forlod Adolf Mine, for, som han haabede, aldrig at see hende igien.

Dennegang græd Mine ikke, og ilede ikke efter den Fortørnede. Hun følte sig lettet og befriet fra en Byrde, naar hun tænkte at dette ulykkelige Baand nu blev løst, og den Mand, som ikke mere elskede hende, blev giengiven Friheden til at følge sine vilde Lyster, og deeltage med sine raae Kammerater i lave Glæder.

Hun vilde strax til sin Fader; men — hun vidste ikke hvoraf det kom, thi hendes Gemyt var jo roligt, og hun meget tilfreds; — alligevel følte hun sig saa angrebet, at hun maatte tage sin Tilflugt til Pennen, for at bede sin Fader over til sig, da hun havde noget Vigtigt at sige ham. Hun fandt tilsidst, efterat hun havde grublet over Aarsagen til hendes hele Væsens stærke Rystelse, at dette kom af den raae, heftige Maade, hvorpaa den vilde Forstmand var vant at opføre sig, og hvoraf hun, imellem de høiere Stænders lette og smagfulde Former, havde tabt det tidligere kiendte Indtryk.

Inspecteuren kom. — I Begyndelsen forskrækkedes han vel uvilkaarligt over Efterretningen om Adolfs Beslutning; men snart fandt han at denne passede ret godt til hans Plan, og derfor søgte han istedetfor ved Tiltale at berolige Mines oprørte Hierte, meget mere at udvide Kløften imellem hende og hendes Mand, ligesom paa den anden Side Adolfs nuværende Kammerater, der hellere

vilde have den raske, velhavende Selskabsbroder, som ikke fordærvede dem nogen Spas, allene for sig, ogsaa bestyrkede ham i det Forsæt at skille sig fra en Kone, der nu engang ikke passede til ham, men foretrak hendes fornemme Venner og Modens Forfængelighed, for hendes Mand og hendes Pligt.

Skilsmissesagen gik nu rask og uopholdt sin Gang. Adolf anspordede sit Mod ved Tanken paa sin Ære. Mine laae under for sin Sorg; allige-vel holdt Stoltheden, ikke at give efter, og hendes Faders og Rosalies Tiltale hende opreist. Saa nærmede sig efterhaanden Dagen, da i Justitscollegiet i den nærmeste Stad, hvor Skilsmissesagen var gjort anhængig, Dommen skulde afsiges, hvorved begge Ægtefællers Nærværelse var uundgaaelig nødvendig. Indtil den Tid havde de, siden hiint Optrin, ikke seet hinanden, da Inspecteuren strax havde taget sin Datter til sig paa Slottet. Nu giorde man hende bekjendt med hvad der forestod hende. Hun forskrækkedes over at det var kommet saavidt. Hun havde dog altid haabet at Adolf skulde betænke sig; at han, som den Fornærmende, vilde giøre det første Skridt til Nærmelse; hun havde regnet paa en Levning af Kiærlighed i hans Bryst — nu sønderreves hendes Haabs sidste Traade; den Drøm, hvori hun indtil nu havde dysset sig, og ladet meget skee, fordi

hun ikke tænkte paa det vilde komme dertil, forsvandt nu for hendes opklarede Øine. Hun var forglemt, hun var forladt, og skulde snart være forskudt. Dette smeltede hendes Hierte. Under den heftigste Hulken, kastede hun sig, da Retsbetienten som overbragte hende denne sidste Beskeed, var bortgaaet, paa sin Seng, og indsaae nu for første Gang sin hele redningsløse Elendighed; nu, da intet mere var at giøre, end at paatrykke det allerede fuldendte Værk den lovformelige Bekræftelses sidste Segl!

Der var endnu fire Dage til hiin af Retten fastsatte Dag. Hun tilbragte disse i uafladelig Graad, og forgiæves søgte hendes Fader, begge Grevinderne og saamange tienstfærdige Veninder at forberede hende til med Fatning at giøre et Skridt, der nu engang var unndgaaeligt, naar hun ikke vilde synke tilbage i det forsmædeligste Slaverie, som endnu vilde blive værre end tilforn, og frasige sig ethvert Haab om at leve hos sine Venner i Hovedstaden, i Omgivelser, der passede sig til hendes Rang og hendes Dannelse.

Et stormende, regnfuldt Høstveirlig, som indhyllede Himlen i tykke Skyer, og, i det det berøvede den allerede falmede Natur sin sidste sommerlige Prydelse, gav Alt et sørgeligt vinterligt Udseende, bidrog meget til at giøre den Byrde, der betyngede Mines Siæl, endnu sværere. Saaledes

som denne mørke Himmel, uden Soelskin, var hendes Liv; og naar hun fra Slotsvinduet saae ud i den saa uvenlige Omegn, forekom det hende mangen Gang, at der intetsteds var saa smukt i den hele øde Omgivelse som hist bag Bjerget, hvor det gammeldags Slot laae i Læ af uigiennemtrængelige Skove, der hyppigt blandede med Fyr og Grantræer, gave den stille Plet et skuffende Udseende af et vedvarende Foraar.

Commissionsdagen var nu frembrudt. Iblandt mangen stormfuld var denne den Værste. Regnen strømmede nophørligt den hele Nat og Morgen fra Himlen, og det klarede kun et Øieblik op ved den Tid, da Adolf og Mine indtraf i Staden, hvor Retten holdtes. Men dette Lys giød ingen Trøst i Mines Siæl. I Dag altsaa, i Dag skulde hun see hendes Adolf, hendes Mand, hendes Barndoms og Ungdoms Yndling, hvem hun, trods hans Haardhed, alligevel elskede, for sidste Gang! Men hun skulde dog see ham, og det havde hun allerede længe undværet.

Med megen Omsorg, og dog med tilsyneladende Skiødesløshed, havde hun ordnet sin Paaklædning. Hun vidste nok hvad der klædte hende bedst, og hvad ogsaa Adolf holdt meest af, og dermed pyntede hun sig i Dag. Men for at han dog ikke skulde troe at hun angrede et af de skyldfri Skridt hun hidindtil havde giort, og fremfor

Alt det, der var den sidste Anledning til at Adolfs Gemyt viste sin hele Strenghed imod hende, tog hun Firespændet for hendes Faders smagfuldeste Vogn, og kiørte saaledes, efterat hun med Magt havde tilbagetrængt de stedse frembrydende Taarer, og med Sminke strøbt at skiule noget af hendes indfaldne Kinders forræderske Bleghed, ledsaget af hendes Fader, der desuden havde Forretninger der, til Staden.

Man modtog hende med Agtelse i Commissionsværelset; dog syntes hun i det tilstedeværende Raads Miner at læse Forundring, om ikke endogsaa Misbilligelse. Der blev hende en Plads anviist. Samtalen gleed langsomt, slæbende og tvungent fort, medens man ventede Modparten. Mine havde givet Meget til ikke at maatte være her, hvor fremmede Mænds Blikke hvilede paa hende med Nysgierrighed og Forundring, og snart skulde disse ganske ubekiendte Mennesker skue ind i hendes Følelsers inderste Helligdom med kolde grundende Blik.

I disse piinlige Øieblikke blev for første Gang den Tanke hende ret tydelig, som allerede ofte i den sidste Uge foruroligende var vaagnet hos hende, og kun ved hendes Venners Tiltale og Indgivelser, og den bekiendte Forfængelighed var bleven undertrykket — den Smertens og Angerens Tanke at være gaaet forvidt, og nu for bestandig

at være skilt fra Gienstanden for hendes Kiærlighed. Uagtet hans Kulde og Haardhed imod hende troede hun dog nu, at hun aldrig kunde blive lykkelig uden med ham, og havde gierne taalt Alt, hvad han fandt for godt at tilføie hende, naar hun kun maatte blive hos ham. Nu var der intet ved at giøre, Sagen var gaaet for vidt, og om ogsaa hun kunde beslutte sig til det beskiæmmende Skridt, at underkaste sig, var hun da hans Tilgivelse vis? Havde han ikke først forlangt Skilsmisse?

Midt under disse Betragtninger aabnedes Døren til Domsalen — og Adolf traadte ind. Han var ikke i Jagtuniform, simpelt, næsten slet paaklædt, Ansigtet blegt, Øiet mørkt, og den hele Holdning næsten mat og nedbøiet. Mine vendte hendes Blikke paa ham, hun blev rød over det hele Ansigt, hendes Taarer brøde frem — det forekom hende som hun aldrig havde seet ham smukkere end i denne Skikkelse, der bar Kummerens og Forsømmelighedens Præg. Herrerne indtoge nu deres Pladse, de klagende Parter bleve deres anviiste ligeoverfor hinanden. Det forekom Mine at Adolf ikke værdigede hende et Blik, hendes Hierte bankede heftigt, og Anstrengelsen for at tilbageholde hendes Taarer giorde det ofte umuligt for hende at besvare de forelagte Spørgsmaal. Heller ikke havde hun mere Mod til at see paa ham; men

nu blev der ogsaa giort ham nogle Spørgsmaal, og hans Stemme, der forhen havde været rolig, syntes hende undertrykt og skiælvende — Lyden af denne gienklang i hendes Bryst og kom alle hendes Hiertes Strænge til at bæve. Hendes Fader, der stod ved Siden af hende, saae denne Rystelse, han frygtede for en Besvimelse, opmuntrede hende sagte til Fatning og Mod, og spurgte: om han maaskee skulde bringe hende ud i Luften? Hun afslog dette ved en heftig Bevægelse med Haanden. Nu var Retten færdig med alle Spørgsmaal og Formaliteter, det kom nu kun an paa, at begge Parter skulde bekræfte deres Udsagn med deres Underskrift og derved ligesom sanctionere denne Forhandling. Mines sidste Kræfter forlod hende da hun hørte dette. — Nu blev Staven brudt over hende, nu var det forbi med hendes jordiske Lykke. Men naar Adolf underskrev, vilde Gud ogsaa give hende Mod til at giøre det samme.

En Actuarius vendte sig nu til Overførsteren og rækkede ham den dyppede Pen. — Mine skiælvede som et Espeløv, hendes Fader understøttede hende.

Hvad skal det til? spurgte Overførsteren, som vækket af en Drøm — han syntes ikke at have hørt noget af det, der nyligen var bleven talt. Retsbetienten forklarede ham det. Tilgiver, mine Herrer, svarede han nu — dette Skridt er vigtigt.

Kan jeg uden at fornærme denne hæderlige Forsamling endnu bede om togange fire og tyve Timers Opsætteise? Præsidenten saae stiltiende og spørgende paa Raadet. Mange af disse saae paa den smukke Kone, paa hvem man tydeligt kunde see Smerten og Udmattelsen — Nogle smilede medlidende, de Fleste nikkede bifaldende; Præsidenten, der selv følte sig rørt, og hvis Pligt det desuden var, snarere at forhindre end befordre Skilsmisser, tilstod gierne Adolf sit Forlangende. Ved disse Ord rettede Mine sine taarefulde Øine paa sin Mand, med et Udtryk af Taknemmelighed og Glæde, der umuligt kunde være ham uforstaaeligt. Hans Blik fuldt af dyb Kummer mødte hendes, og i dette Øieblik opklaredes det af et smerteligt Smiil. Mines Taarer flode uophørligt, og støttet paa sin Fader forlod hun Salen ad den ene Dør, imedens Adolf gik bort igiennem den anden.

Faderen kunde ikke strax ledsage hende hiem, ogsaa havde Stormen og Regnen begyndt paa ny; han vilde derfor bringe hende til en Familie i Staden, og først efter Middag kiøre hiem med hende. Men Mine følte sig ikke i Stand til, i hendes nærværende Siælsstemning, at udholde fremmed Omgivelse og Selskab. Eensomheden var hende nødvendig, hun længtes derefter, og fik derfor Tilladelse af hendes Fader at kiøre allene tilbage. Hun kastede sig i et Hiørne af Vognen og udgiød hede

Taarestrømme. Hendes Uret, hendes Letsindighed stod pludseligt for hende i det skrækkeligste Lys; men midt i hendes Smerte, viiste sig dog en trøstelig Tanke: Han havde ikke underskrevet! Haabet var ikke ganske dalet, og hendes Lykke hængte endnu i een, hvorvel kun svag Traad. Imidlertid vedblev Octoberstormen at rase, vedvarende Regn styrtede ned fra Himlen — Landeveien var øde, den hele Egn syntes at sørge med den Ulykkelige. Da blev hun, efter allerede at have kiørt en Stund, to Ridende vaer, der giennem Storm og Regn forfulgte deres Vei. Vognen havde snart indhentet dem. — Det var Adolf, ledsaget af hans Ridekiegt. De meest blandede Følelser strede i Mines Bryst. — Men Kiærlighed seirede over dem alle. Hun lod holde, og sendte Tieneren til ham med det venlige Spørgsmaal: om Herr Overførsteren ikke vilde stige af, og kiøre med Fruen, da de dog formodentlig skulde een Vei? Adolf betænkte sig et Øieblik. — Mine ventede Svaret med bange Hierteklappen — Endelig kom Tieneren tilbage. — Herr Overførsteren takkede for det gode Tilbud; men som Forstmand var han vant til ikke at bryde sig meget om Veir og Vind. Dette Svar smertede Mine dybt. Det nedslog det svage Haab om en tilbagevendende Tilbøielighed, som hans Vægring ved at underskrive, havde opvakt hos hende. Med heftig Graad kastede hun sig tilbage paa Sæ-

det. I dette Øieblik gjorde Overførsterens Hest, vildledt af Vandet som bedækkede Veien, et feil Trin, kom i et Hul, stelede, og beskadigede det ene Bagbeen. Ridekvegten sprang af, Firespændet holdt og Tieneren ilede til. — Det var ikke raadeligt, endnu at ride en Miil — saa langt var der til Ottenberg — paa den beskadigede Hest. Mine saae dette Vanheld igiennem Vinduet paa hendes Vogn, hendes Hierte svulmede af Fryd, hun havde gierne kysset det kiære, ubehændige Dyr. — Hun gientog sit Tilbud. —

Der blev intet Andet tilovers for Adolf, dersom han ikke vilde gaae tilfods til Ottenberg; og hellere at gjøre dette, end at tage imod hans Kones Tilbud, som ikke havde fortient en saadan Ydmygelse for Tienestefolkene, forekom ham altfor haardt. Han gav altsaa Ridekvegten den giennemblødte Kappe, anbefalede ham al mulig Omhue for det saarede Dyr, steeg ind til Mine i Vognen, og satte sig ligeover for hende. Et par Ord bleve vexlede om det Uheld der var mødt ham. — Da taug Begge; men Mines Hierte var saa fuldt, hendes Kiærlighed saa varm, hendes Trang til Forsoning saa levende. Den Tanke: at Alt hvad der i Dag var skeet, var en Tilskikkelse fra Gud for at lade hende indsee hendes Skyld, og føre hende tilbage paa den rette Vei, stod klart for hende. — Pludseligt sank hun ned fra Sædet,

laae henflydt i Taarer for Adolfs Fødder og formaaede intet at sige, uden: Tilgiv! Tilgiv!

Adolf var forbauset, han vilde løfte hende op, men hun undslog sig: O ikke førend, ikke førend Du siger at Du vil tilgive mig! Nu var Adolfs Stolthed brudt, han omslyngede den Knælende med glødende Følelser, og drog hende op til sit Bryst. Ogsaa hans Øine flode over. Men længe kunde ingen af dem tale. Mine kom først til Orde, som hun benyttede til at tilstaae Adolf sin Skyld og at love herefter at give hendes utilbørlige Forsængelighed Afskeed, at rette sig efter hans Villie og gierne og villig leve med ham som en borgerlig Kone, naar han kun igien vilde elske hende, og ikke forstøde hende. Adolfs hede Kys besvarede hendes Hiertes Udgydelser. Ogsaa han havde i mangen eensom Eftertankens Time, erkiendt sin Uret uden videre Overlæg at ægte en Pige, der ved tre Aars Fraværelse og en ganske forandret Levemaade, var bleven fremmed for ham, uden at tage Hensyn til hvad der i den Tid var foregaaet i hendes Gemyt, og uden at have giort sig Umage for at komme Uligheden i deres Tænkemaade imøde med Alvorlighed og Kiærlighed, og at lede den Vildfarende tilbage paa den rette Vei. Disse Betreidelser havde Adolf alt længe giort sig — han havde tænkt paa at giøre sin Feil god igien, og ikke miste den Kone, som han elskede af sit inder-

ste Hierte. Synet af hende hos Commissionen havde rystet ham — saa bleeg, saa falmet havde han ikke tænkt sig hende — hans forrige Lidenskab vaagnede pludseligt i sin hele Styrke, og det havde ikke været ham muligt at underskrive Papiret. Dog disse Tanker og Følelser vogtede han sig vel for at tilstaae for Mine — han modtog med henrykt Glæde det Offer, hun bragte ham, og lod hende, fra hans Kiærligheds Varme slutte sig til den Smerte hendes Tab vilde have bragt ham.

Som i Triumf vendte de gienforenede Ægtefæller tilbage til Ottenberg. Ikke ved hendes Faders Bolig, men ved Skovslottet blev afsteget, og Firespændet, med den glade Beslutning at det nu blev brugt for sidste Gang, sendt tilbage til Slottet. Mine indrettede sig paa Stedet i hendes gamle Omgivelser. Med den største Samvittighedsfuldhed søgte hun at bortfierne Alt, hvad der var hendes Elskede ubehageligt, eller som ikke passede for den Levemaade, han havde valgt, og Adolf, som koldere Overlæg og nedbrudt Trods, nu havde bragt til modnere Indsigt, maatte mangen Gang overtale hende til at beholde et Stykke, som virkelig i sit Slags var bequemmere, og mere passende for sin Bestemmelse, end det Forhenværende. Ogsaa han havde overtydet sig om, at borgerligt Sind, Nøisomhed og Huuslighed ikke ere bundne til gamle Skikkes og forældede Judretningers Former, men maae have deres Sæde i Hiertet, i Tænkemaade og Sædvane. De sidste søgte han at opvække og vedligeholde hos Mine, han ledede hende med en blid, men sikker Haand; han skiænkede hende al den Tid, hans Forretninger levnede ham; han læste, musicerede med hende; han søgte at giøre hende Opholdet i hendes Hiem kiært, og de Timer de kunde tilbringe sammen til de skion-

neste i deres Liv. Hendes inderlige Kiærlighed og den sørgelige Erfaring, hun havde giort, gav hende Kraft til at holde sig, og at imodstaae de Fristelser, som hist og her endnu fandtes. Saaledes hengik Vinteren, behageligere, hurtigere end hun for kort Tid siden havde holdt det for mueligt. Da Herskabet den følgende Sommer kom tilbage til Ottenberg, fandt de Mine saa ganske hiemme i sin huuslige Stilling, saa fuld af Kiærlighed til sin Mand, af Agtelse for sine Pligter, at de, siden hun var bleven saa kiedsommelig, gierne overlod hende til Eensomheden, og Adolf havde snarere nødig at erindre sin Mine om at iagttage Naboskabets Skyldighed, end at vogte hende for de Fristelser, hvormed den grevelige Families Nærhed og den støiende Levemaade paa Slottet truede hende.

Ingen var, næst Ægteparret, lykkeligere ved denne Forandring, end den gamle Overførsterinde, som i Stilhed ikke lod sig den Troe betage, at de gode Lærdomme hun engang havde prændet i hendes Søsterdatters Hierte, havde været den egentlige Aarsag til dennes Forbedring; og skiænkede paa ny den kiære Datter, sin gamle Hengivenhed. Men ogsaa Inspecteuren gav sig endelig, efter mangen en lille Fortrædelighed, tilfreds, da han saae sin Datter lykkelig, og denne Tanke dog af Alt er den meest lønnende for Faderhiertet.

Arundel,

fortalt efter Henriette Lees Tales of Canterbury.

Under Carl den Andens lystige og viltre Regjering, hvor Vid og fordærvede Sæder gik Haand i Haand, hvor glad Overgivenhed og mandig Skjønhed vare de sikkreste Anbefalinger, udmærkede Harry Arundel sig imellem den moderne Ungdom ved Ziirlighed, Smag og Toilesløshed, kort ved alle de forføriske Egenskaber, som i enhver Tidsalder laane Lasterne udvortes Ynde, og som i den daværende især gav Tonen an.

Et ungt Menneske i denne Stilling skulde man troe, havde intet mere at ønske; imidlertid følede dog Arundel, hvor utroligt det end lader, sig høist utilfreds i sit Hjerte. Endskjøndt af en saa anseelig Slægt at alle Æresposter stode aabne for hans Ærgjerrighed, havde han dog, sig selv til uudslukkelig Anger, i en saa tidlig Ungdom, at — meente han — de indgaaede Forpligtelser burde ansees for ugyldige, nedværdiget sig til at ægte et Fruentimmer, hvis Familieforhold svækkede hans Glands istedetfor at formere den. Hendes Fader var en simpel Officier, som med mere Troskab og Tapperhed end Lykke, havde tjent sit Fædreneland

under Carl den Første, og havde fulgt hans Søn, da denne forlod Riget.

Til Lykke var Cromvel dengang Protector; Pynt og Dands var ikke i Moden; Arundel beboede derfor et Gods, som han havde arvet efter sin Fader i Cornvallis. Efter flere Aars Forløb, som han havde henlevet uden Børn, fandt han sig overrasket ved næsten i et Øieblik at være blevet Fader og Enkemand.

Da han hverken som Fader eller Ægtemand var istand til at nære nogen sand Kjerlighed, saa følede han heller ingen synderlig Bedrøvelse ved Tabet af en elskværdig Kone, og kun en svag Glæde ved Synet af sin Søn. Vel nød Barnet den Pleie, som Velstand medfører, men da politiske Gjenstande mere og mere beskjæftigede Engelland, saa skjænkede Faderen dem en større Opmærksomhed end sin lille Harry.

Carl den Andens Indsættelse i sine Rettigheder gav Hovedstaden sin forrige Glands tilbage. Arundel behøvede blot at vise sig for at opvække Beundring; hans Udvortes vandt alle Damers Hjerter, hans Færdigheder Kongens, og den Adelsmand fra Landet, som man næsten havde forglemt, forvandledes i kort Tid til et muntert og smagfuldt Hofs Afgud. Han begyndte at føle sig født til den høieste Rang i Staden, og angrede alt for sildig at han alt besad en Arving, som i mange

Henseender gjorde hans dristige Planer Afbræk. Uden Grundsætninger, som han var, tog han en Beslutning, endnu førend han havde lagt en Plan, og uden at beregne alle Følgerne sendte han sin toaarige Søn til Frankrig, under et Fruentimmers Varetægt, som han forhen havde staaet i Forbindelse med og som nu vilde søge at gjenvinde sit svækkede Helbred i et mildere Klima end hendes Fædrenelands. Hun fik sine Forholdsregler. Der blev lagt omhyggelig Dølgsmaal paa den lille Harrys Stand, og efter tre Aars Forløb overlod hendes Død Drengen til fremmede Hænder. Han forblev i en ubetydelig engelsk Opdragelsesanstalt i Normandiet, hvor en aarlig Summa befriede Faderen for al videre Omsorg for ham.

Hurtig hensvandt nu Tiden for Arundel i en Ruus af Forfængelighed og Forlystelser, som vel ikke betog ham alt Tillokkende, men dog Nyehedens Interesse. Der, hvor han var vant til at fængsle begyndte han blot at — behage, ja han kunde selv ikke fritage sig for den ubehagelige Tanke, at det vel snart vilde gaae til Ende med begge Dele, da Lykken med eet atter smilede til ham med fornyet Glands.

Den fornemme Families Lindseys eneste og unge Arving viste sig for første Gang ved Hoffet. Hun var deilig, riig, og havde seet nok af Verden til at sætte Pris paa de Tillokkelser, den frembød.

Arundel tiltrak sig hendes Blikke; hans udmærket ziirlige Anstand fængslede hendes Opmærksomhed, og da han blev forestilt for hende, vaagnede en blidere Følelse i hendes Hjerte. Følgen er let at gjette. Arundel bemærkede at det var mueligt at gjøre hendes Erobring, og besluttede paa Stedet at gjøre et Forsøg derpaa. Dog den Gudinde, som saa ofte forgiver sine egne Gaver, holdt nu een i Beredskab til hende som det allermindst var faldet ham ind, at han nogensinde kunde holde for en Ulykke — nemlig et Adels Diplom. Hvad ham selv angik, havde han ikke det ringeste at indvende derimod, men den Klausul som betraf hans ældste Søn og Arving, erindrede ham meget i Utide om en stakkels lille Dreng i Frankrig, som just nu begyndte at undre sig over, hvem hans Forældre vel kunde være, naar han imellem fik Tid dertil for det daarlige Latin han lærte, og for de Skjelmsstykker, som han bedrev med sine Kamerater. Arundel vidste alt for godt, at Familien Lindsey var alt for stolt til at indlade sig i nogen Forbindelse med ham, hvis en saadan Hindring kom for Dagen, og foresatte sig derfor viselig, ikke at ymte et Ord derom. Ægteskabskontrakten blev underskrevet uden det mindste Hensyn dertil, og Miss Lindsey blev Kone og Moder i den fulde Overbevisning, at det var hende som begge Familier alene havde at takke for en Arving.

Imidlertid voxede den lille Harry til; han var just ikke smuk, men indtagende, besad ingen fiin Dannelse, men var elskværdig. Lette Spor af Følelse og skarp Dømmekraft gjennembrød Ungdommens friske Glands, som Solen en Sommerskye og gav hans Karakteer en hævende Skygge. Umueligheden af at lade ham blive der, hvor han var, og Frygt for en Opdagelse, naar Knøsen blev ældre, nødte hans Fader til en Forandring i hans Opdragelse, og denne overgav ham til en Veileder, som vel var indviet i Hemmeligheden, men i mange Henseender tvungen til at tie.

Sir Mortimer — saaledes fandt denne Mand for godt at kalde sig — havde forhen staaet i nøie Forbindelse med den ældre Arundel førend denne endnu var blevet bæret med Titelen af Lord Lindsey, og begge havde tilbragt mange af det Slags Timer med hinanden, hvorom Erindringen blot, skulde man troe, maatte knytte et evigt Baand mellem begge, hvis ikke hver nye Dag beviste Forskjellen mellem Jovialitet og Venskab. Vel kunde Sir Mortimers Charakter førend Ulykken bragte den til Modenhed, ikke gjøre Fordring paa nogen fortrinlig Agtelse. Ødsel uden at være riig, og udsvævende uden at være lastværdig, saae han sig i sit halvtredsindstyvende Aar, fattig og venneløs, nødt til at sige sin Familie Farvel, og modtage en Livrente af Lord Lindsey under Betingelser, hvis Grusomhed han følte og erkjendte.

"Lad Knøsen ikke mangle nogen Ting, som "passer sig for en middelmaadig Formue" — skrev den ædle Lord til Mortimer — "Lad ham reise, "hvis han, som De melder, har Lyst dertil, og "hvis det kan skee uden noget Tilskud fra min Side, "men fremfor alt, grib den første Leilighed, naar "han forliber sig, til at gifte og bosætte ham i "en eller anden Provinds, som han kun aldrig "monne faae i Sinde at forlade!"

"De kjender min Stilling. Lady Lindsey gaaer "med stærke Skridt Døden imøde — Lægerne true "endogsaa med en Reise til Lissabon. — Min Søn "her kan ikke berøves det mindste, som udfordres "til hans Rang, desuden tillade mine Hofbetjenin- "ger mig ingen Indskrænkning. Heraf kan De "selv indsee, hvor umueligt det er mig nu for "Tiden at bestride nogen overordentlig Udgivt".

Mortimer følede en opstigende Vrede blusse i sit Ansigt. Han beed sig i Læberne, lagde Brevet fra sig — sukkede og aftalte med sin Pleiesøn en saa lidet bekostelig Reiseplan, som mueligt. — Reisen gik for sig.

"Hvad er det, som saaledes drager din Opmærksomhed til sig?" sagde Mortimer til den ranke Yngling, da de i en støvet Postchaise, hvori de begge, med deres Tjener, en bredskuldret Schweitser, neppe havde Plads, befandt dem paa Brüsseler

Landeveien; "er det den glimrende Equipage, som fløi os forbi, eller er det de fintklædte Springfyre, som sadde inden i?"

"Det var en engelsk Vogn", svarede Harry, hvis Blik fulgte gjennem den Støvskye, hvori dens raske Fart havde indhyllet deres ydmyge Kjøretøi.

"Desto værre!" vedblev hiin, "Skulde man efter denne Vogns Bygning ikke sværge paa at den forestillede et Tempel for Overdaadighed? I Sandhed, man fristes undertiden til at tænke, at vore nuværende Straajunkeres Ledemod —" et hæftigt Stød, som bragte hans og Schweitserens Hoved i Berørelse med hinanden, hæmmede hans Tales Strøm, som ganske gik i Staae, da Postillionens Horn forkyndte dem at de vare paa Poststationen.

De kjørte frem, og fandt den Equipage, som var jaget dem forbi, for Døren. Det var en prægtig engelsk Reisevogn, fulgt af to Rideknægte, saa ganske a l'anglaise at den opvakte almindelig Opmærksomhed. Den ene førte en deilig Ridehest, som efter Udseende at dømme var bestemt til hans Herre.

"Døren op Louis! og træk Kometen frem", raabte et ungt Menneske, idet han opreist rakte sig ud af Vognen; "jeg vil ride den næste Station".

"Dog ikke paa denne Hest!" afbrød inde i Vognen en gammelagtig fortklædt Mand ham, i en Tone, som spaaede en vidtløftigere Forestilling,

og netop derved drev det unge Menneske saa meget hurtigere ud af Vognen.

En let, tillokkende ziirlig Figur, et Ansigt i fuld nittenaarig Ungdomsblomstring fængslede Harrys og hans Reisefælles Blik. Ikke blot Skjønhed, men ogsaa Kraft, Indsigter og Karakteer syntes at aande i den unge Fremmedes Bevægelser, tale af hans Træk.

"Jeg frygter, mine Herrer", sagde han, i det han traadde nærmere, "vi tage Hestene fra Dem", og viste paa dem, som Coureren alt i Forveien havde bestilt. Postmesteren havde alt nedladt sig til at meddele deres Schweitzer denne sørgelige Sandhed, ubekymret om hvorledes de Reisende vilde optage den. Mortimer optog den ikke rolig. Larm, Ærgrelse og Ordstrid gik nu løs paa alle Sider, Harry og den unge Fremmede alene undtagne, som syntes at staae i den bedste Forstaaelse med hinanden, endnu førend deres alvorlige Ledsagere havde talt et Ord sammen.

"Det er let at komme ud af", sagde det unge Menneske. "De, min Herre!" henvendte han sig til Mortimer, "tager min Plads i Vognen; min Jockeis Hest" — det var et smukt Dyr — "staaer til denne Herres Tjeneste, jeg rider min egen, og vore Folk kan da blive her sammen et Par Timers Tid, og saa komme bag efter med deres Vogn".

En tvivlsom Pause fulgte dette Forslag, som den sorte Herre afbrød med det fortrædelige Udraab: "Jeg har allerede sagt Dem, De skal ikke ride den Hest mere".

"Naa, naa, Ven Valbrock!" svarede Ynglingen oprømt, "hvortil den evige Skjænden? Havde jeg ved mit sidste Eventyr brækket Halsen, som det lod til De frygtede for, havde der maaskee ikke været stort tabt derved. Dette Dyr, mine Herrer!" blev han ved og dreiede sig om til de andre, "er saa aldeles af samme Smag som jeg, at det har en naturlig Afskye for alt det som er gammelt og hæsseligt, og tog sig i Gaar den Frihed at kaste mig af Sadlen, da vi begge vare saa ulykkelige at blive forskrækkede for en gammel rynket brabantsk Hex, som sad ved et Gjerde! Dog allons mes Amis! jeg holder ligemeget af den for det. Giv mig en Hest, som løber den halve Fordkugle rundt efter en huld Skabning, og jeg vil ikke regne det saa nøie om den springer til Siden ved Synet af en hæslig". Uden at vente paa Svar, svingede han sig i Sadlen, kastede et indbydende Blik til Arundel, som forstod og fulgte det, rykkede paa Hatten for de ældre Herrer og var tilligemed sin Ledsager i et Øieblik ude af Syne. Valbrock sukkede, Mortimer trak paa Skuldrene, Postillonerne smeldede, og Vognen raslede over Steenbroen.

"Er den gamle Herre bag efter os Deres Fader eller Deres Veileder?" spurgte den unge Fremmede, i det han et Øieblik holdt stille for at bringe sit Haar i Orden, som ved den hurtige Bevægelse fløi ham om Ørene.

Maaskee begge Deele, hvidskede en Stemme i Arundels Bryst, omendskjøndt hans Mund instinktmæssig svarede: "Ingen af Delene, han er min Ven!"

"En høistærværdig", faldt den anden ham spids i Ordet.

"En høist kjærlig", vedblev Arundel, "og tillige en klog! Han giver mig de bedste Lærdomme".

"Det vil jeg ogsaa gjøre og ovenikjøbet gratis! og deri ligger maaskee mit Fortrin".

"De maa vel først selv lægge Dem efter nogle, skulde jeg mene", svarede Arundel smilende.

"Jeg fører Dem med mig i Folio — i min Vogn. — Jeg har ogsaa længer borte en gammel Ven, som er mig ret kjær, naar han kun ikke gjør sig alt for vigtig, og hvad der letter mig mit Venskab er — at denne Ven er min Fader.

Og hvem er vel denne Fader, tænkte Arundel ved sig selv, uden dog at have Hjerte til at spørge derom. Han var endnu ikke bevandret i den Tone, hvori slige Spørgsmaal maae gjøres, hvorvel han havde levet længe mellem Franskmænd, der dog kunde have lært ham at gjøre sig den egen.

Medens nu blussende Ungdom og Munterhed forbandt dem stedse mere med hinanden, befandt deres koldere Ledsagere sig i en ganske modsat Stemning, skjønt heller ikke uden Nysgjerrighed, men først da de fire Reisende atter vare samlede paa den følgende Positation, brød Valbrock sin fornemme Taushed, som skulde betyde Værdighed, men blot røbede Selvindbildning. "Glassene fyldte, mine Herrer!" raabte han. "De tømmes paa min værdige Vens og Velynders, Lord Lindseys Sundhed".

"Ja! min Faders Sundhed", udbrød den unge Fremmede og hævede ligegyldigt sit Glas til Læberne.

Mortimer foer sammen ved dette Navn, kastede et mørkt Blik paa den vevre Yngling, som bar det, og en ubestemt pinlig Følelse af Anger og Fortrydelse, forstærket ved den Overbevisning, at hans foregaaende faste Formodninger vare grundede, bestormede hans Bryst. Det unge Menneskes Træk, hans Vaaben, hans Livree, alting syntes alt forhen at pege paa, at han ikke kunde være nogen anden end Arundels Broder — hans yngre Broder, og dog udseet til at krænke hans Rettigheder, ja saa at sige at tilintetgjøre selve hans Tilværelse.

Et høit udtalt Ord havde endt hans sagte ængstligt opkastede Tvivl. Mortimer sukkede og hensank i en forgjæves Eftertanke. Forgjæves!

thi ogsaa hans Gemyt besad en ofte forekommende Svaghed, der afvexlende fyldte det med Selvtilfredshed og Samvittighedsnag, uden dog at kunne give det første Varighed og drage nogen Fordeel af det sidste. Saaledes sætte de vildeste Træer Blomster, hvorvel disse kun ved Pleie og Opmærksomhed kunne forvandles til Frugt.

Reisen blev fortsat paa samme Maade som før. En blomstrende sextenaars Pige, som pludselig kom tilsyne paa en Fodstie, som slyngede sig tværs over Veien, drog begge Ynglingers Blik paa sig. — En arkadisk Skjønhed. — Et snævert Livstykke efter Landets Brug, en Straahat og en Kurv fuld af Vindruer fuldendte Maleriet. Ikke at forglemme en ærlig Lubin, som gik pustende ved Siden af hende, og som, skjøndt træt af Vinhøsten, og betynget med dens Gaver, ikke skyede en Omvei for at ledsage sin smukke Annette.

"Monsieur peut bien passer", sagde Pigen, og traadde med et lille Knix ud af Kjøreveien, paa samme Tid som Lindsey standsede sin Hest for at lade hende gaae forbi.

Det ene Ord tog det andet; de herlige Druer i Kurven fremledede en lang Samtale; og da de fandt at de behøvede en Forfriskning, sprang begge unge Mennesker, Lindsey først, af Hesten, og indbød de Øvrige til at tage Plads hos sig i Skyggen af en Brombærhække. Snart opdagede de et

herligt Sangtalent hos Annette. Hendes Kjæreſtes Forſængelighed røbede det, trods den Skinſyge, ſom Lindſeys Udvortes og Fremgangsmaade, og de Blik hvormed Annette kom disſe imøde, havde opvakt hos ham. Hun lod ſig let overtale til at gientage den Chanſon, hvormed hun endnu ſamme Dag havde henrykt Høſtfolkene. Hun ſang den, og med en Troſkyldighed, ſom det ikke faldt ind at lade ſig nøde, fulgte endnu flere, og tilſidſt en kunſtløs hjertelig Sang, hvis Hovedindhold, ſom ſædvanligt, var l'amour, og hvis Gjenſtand, i Følge nogle ſamme Blik, ſom faldt paa ham — Lubin!

Lindſeys gode Lune blev i Øieblikket fordunklet. De fortſatte deres Reiſe til Fods til Stationen, ſom ikke var langt fra. "Den Pige er dog ikke ſaa ſmuk, ſom hun ved første Øiekaſt forekom mig", ſagde han til Arundel, medens de gik igjennem den lille Bye, hvor Annette havde ſagt at hun boede!

Den Modſigelſe, ſom laae i disſe Ord, afnødte hans nye Ven et vantroe Smil, ſom dog juſt ikke udtrykte Bifald. Lindſeys Opførſel i den ſidſte Time røbede lutter Spor af Letſindighed og Selvkjerlighed. Den ene foraarſagede at han ingen Agtelſe følte for Uſkyldighed, den anden at han ikke vidſte at finde ſig i Ligegyldighed for ſig, eller at blive ſat tilſide for nogen anden. Men Arun-

del forundrede sig endnu mere, da Lindsey samme Aften, just som Talen var om deres foreſtaaende Reiſeplan, uden mindſte Hensyn til sit Selskab, erklærede, han vilde blive nogle Dage der i Egnen og derpaa gjøre en Omvei, hvorpaa de ventelig ikke vilde ledsage ham.

Den lønlige Overmodighed, som røbede sig i Lindseys Forudsætning, den, at hans vilkaarlige Godtbefindende var en tilstrækkelig Grund til at hæve deres Fælledsskab, blev følt eens, men forskiellig besvaret. Valbrock gav naturligviis, efter nogle Indvendinger, efter. Mortimer med en kold Compliment, Arundel med et stumt Nik.

"Harry", sagde Mortimer, da de vare alene, til sin unge Ven, "hvorover saa sørgmodig?"

"Kun eftertænksom, kjære Sir!"

"Siig det kun reent ud! Du er ikke tilfreds med Lindsey".

"Jeg veed ikke endnu om jeg har Ret til at være utilfreds med ham!"

"Hum! hvem der har Grund til noget, mangler heller ikke Ret; skal jeg oprigtig sige Dig mine Tanker om ham?"

"Hvorfor ikke", vedblev Arundel; dog modsagde hans Følelse hvad hans Tunge talte, tht omendskjøndt han fandt sig fornærmet af Lindsey, saa frygtede han dog for at høre en Dom, hvis forudseete Strenghed vilde saare hans Tilbøielighed for sin Ven.

"Af alle unge Mennesker, som jeg har seet", vedblev Mortimer med større Haardhed, end Leiligheden syntes at retfærdiggjøre, "har Sir Lindsey den allermindste Fordring paa Agtelse. Overbærelse har forstenet hans Hjerte og indsnærpet hans Sjel. Fra Vuggen af har han intet hørt uden Smigrerier, intet seet uden Trælleſind. Vel er han venlig, fordi enhver synes at lyſtre ham, høimodig, fordi han er riig, og munter, fordi han er ung og omgivet af Hyklere; man fratag ham Ungdom, Overflødighed, og Mennesker, som ere afhængige af ham, saa vil Du finde ham fortredelig, snæverhjertet og overmodig".

"Himmel og Jord!" raabte Arundel, "hvilket Malerie! Jeg beder Dem, hvoraf drager De disse Slutninger, og hvad vil De sige dermed?"

Mortimers Hjerte var fuldt. For hans Sjels Øie stod Originalen til dette Portrait, og Lindsey var virkelig kun det Speil, hvori han saae hans Fader.

"Vær forvisset om", sagde han efter en Pause, "at jeg har dyppet min Pensel i Livets Farver, og skulde der ogsaa findes nogen Karrikatur i Liighden, saa lær i det mindste deraf, at beregne hvorvidt de Egenskaber, hvorpaa Du grunder Dit Venskab, ere tilfældige eller naturlige, førend Du beærer Dine egne eller en andens Lyner med dette Navn".

Arundel sukkede, og maaskee blot for at give Samtalen en anden Vending udbrød han: "hvis Lindsey virkelig skulde have en saadan Charakteer, hvormeget er da Faderen at beklage, hvis blinde Kjærlighed saaledes bestyrker Sønnens Vanart, og selv qvæler enhver bedre Egenskab hos ham, medens maaskee min", blev han ved sidst, overrasket over Mortimers sienlige Bevægelse, som han tilskrev en pludselig Opbruusning af Faderfølelser — "medens min af klog Omsorg for sin Søn" —

"Min dyrebare Hiertens Søn", raabte Mortimer, slaae ikke paa den Streng igjen! O! Arundel — hvis jeg turde røbe — men Himmelen er mit Vidne, den Time skal komme, hvori jeg vil lade Dig vederfares Retfærdighed! — naar engang Graven — Døden mener jeg — Lad os nu ikke tale meer derom".

Arundel, forbauset over alt hvad han hørte, over en Hemmelighed, som Mortimer endnu aldrig før saa tydelig havde ladet sig forstaae med, adlød taus, dog hvad Lindseys Karakteer angik havde hans Hjerte endnu stedse Indvendinger. Men endskjøndt endnu for ung til at finde sig i en klog Erfarings Paamindelser, vare dog hans Øine aabne for Selvfølelsens, og først da han den næste Morgen saae sin unge Ven atter overgiven, lystig, fortryllende, fortrød han det Løfte han havde givet Mortimer, at fortsætte deres Reise alene. Endelig kjørte Postschaisen frem for Døren.

"Hvem har vi der?" sagde Lindsey.

"Dem, som De ikke længer meer vil have" — svarede Arundel med et tvungent Smil.

"Og hvad jager Dem bort?"

"Hvad holder Dem her?"

"Samme Svar passer vel paa begge Dele" — meente Lindsey i en vranten Tone — "vor frie Villie". De trykkede hinanden i Haanden og skiltes ad.

Mortimer har Ret, tænkte Arundel da han kastede sig i Vognen. Lindsey har intet Begreb om sand Uafhængighed. Han tager ilde op, at vi ikke vil finde os i — som han pleier at udtrykke sig — at slutte os til hans Følge.

De Dage, som fulgte paa denne Skilsmisse, lige til deres Ankomst i Lyon, hvilken Mortimer med Flid drog i Langdrag, gav denne meer end nogensinde Leilighed til at kaste et Blik i Arundels Inderste, hvis Karakteer stedse blev ham dyrebarere, jo mere den viste sig aabenlyst for ham. Der var en Blidhed, Eenfoldighed, rørende Reenhed deri, som især maatte gjøre Indtryk paa en Mand, der i den store Verden havde fundet saa lidet, som svarede dertil. Den ømme Ærbødighed, som Arundel beviste ham, smigrede hans Egenkjerlighed og formerede hans Velvillie. Men ikke alene det unge Menneskes Følelse, ogsaa hans Pligter bandt ham

til Mortimer, thi han bestyrkedes Dag for Dag i den Formening, at dette eneste Væsen, som syntes at tage Deel i hans Skjæbne, ikke kunde være nogen anden end hans Fader, omendskjøndt han tillige troede at slutte af den uigjennemtrængelige Hemmelighed, som omgav hans Fødsel, at politiske Forholde havde berøvet hans Familie den Glands og Rang, som egentlig tilkom den, dog vogtede han sig vel for at give denne dæmrende Formodning Næring.

Da de endelig vare ankomne til Lyon, forkyndte Mortimer at han havde ifinde at forlænge deres Ophold der noget, for at give Arundel Tid til at forberede sig og modnes til sin italienske Reise. "Desuden har vi her Breve at afgive", blev han ved, i det han tog en lille Pakke frem, "og denne lille Pakke anbefaler jeg i Særdeleshed til Din Omsorg. Den er bestemt til en Dame, som opholder sig i et Kloster her i Nærheden, hvor hun, troer jeg, snart vil tage Sløret. Hendes Familie er ikke lykkelig, og har anmodet mig om, ikke at unddrage den unge Pige mine Raad og min Bistand; men da jeg ikke er synderlig oplagt til de Forretninger, jeg maaskee vil blive indviklet i, saa saae jeg gjerne, at hun blev bragt paa den Tanke, at jeg var taget en anden Vei, hvorved jeg blev forskaanet for Anmodninger, som det ikke vilde være mig let at opfylde".

Arundel, i hvis Øre Navnet Kloster og Dame havde en tillokkende Klang paatog sig gjerne dette Hverv, endskjøndt med en ubillig Forlegenhed, thi Naturen havde neppe mindre gavmild udstyret hans Gemyt end hans Udvortes. Vel bar hans Ansigt ikke den blomstrende Ungdomsfylde, det Udtryk af Munterhed, hvorved hans Broder var saa indtagende, omendskjøndt høiere, var dog hans Vært mindre fiin, hans Maade at udtrykke sig paa mindre aaben, sommetider endogsaa lidt tvungen, men det var alene Følger af hans mere afhængige Stilling. Med regelmæssig Skjønhed forbandt hans Physiognomie et aandigt Udtryk, som talte til Hjertet, og naar man først kjendte ham nøiere, en Livlighed, som fængslede Øiet. Især udmærkede han sig ved en aaben, glad Erkjendelse af andres Værd, og Tilsidesættelse af sit eget, hvorved han især tiltrak sig Menneskers Venskab, som besad stærke Følelser og dybtliggende Anlæg.

Han begav sig hen til Klosteret, og det Fruentimmer han spurgte efter kom strax tilsyne. Han fandt hende ung, smuk, indtagende. Lutter Tillokkelser, som en Pige bag et Gitterværk let tilstaaes. Den Ubekjendte, det vidste han, var ulykkelig; det erindrede ham om hans Ridderpligt — maaskee tvang en haard Nødvendighed hende til at tage Sløret, det røbede i det mindste, meente han, de to skjønneste Øine han nogensinde havde seet, og

at mistroe dem, laae ikke i hans System. — Kort! i de første ti Minuter var han saa forelsket, som ethvert ungt Menneske, der første Gang faaer Anledning til et nær og fortroeligt Forhold til et virkeligt skjønbt Fruentimmer, og efter tyve Minuters Forløb saa fortvivlet som en Elsker altid bliver, naar han seer sig i Begreb med at miste sin Elskede. Thi ak! da den deilige Pige havde brudt Seglet, opdagede hun at Brevet ikke var til hende, men til en anden Novize, hvis høist lignende Navn i Klosteret havde givet Anledning til denne Feiltagelse. Begge befandt sig i en Forlegenhed, som forøgedes ved den sørgelige Følelse at det Bekjendtskab, som de havde gjort saa pludseligt, ligesaa pludseligt skulde høre op igjen. Den deilige Lovise brød endelig Tausheden, med den Forsikring, "at Søster Therese var alt for god til at ville finde mere i denne Feiltagelse end lidt Ubetænksomhed paa begge Sider, og at denne ikke vilde have nogen videre Følger. Jeg vil lade hende vide", sagde hun med en yndig Afskedshilsen, "at min Herre venter hende ved Gitteret, for at gjøre hende Deres Undskyldninger".

"Vær dog først saa medlidende", raabte Arundel, saa bevæget at han neppe selv vidste hvad han sagde, "at sige mig hvad jeg skal sige til min Undskyldning".

"Jh min Gud! den rene Sandhed!" svarede Lovise smilende.

"Men Maaden, — Ordene", afbrød Arundel hende, blot for at holde hende deslængere op.

"O! de komme af dem selv. Og hvis ikke", føiede hun til med et huldt undseeligt Smiil, i det hun rødmende slog Øinene ned, "saa vil Therese begeistre Dem — Therese er saa smuk!" —

Arundel hæftede sit Blik paa hende, og for dette Blik maatte Loviſe atter slaae de neppe hævede Øine til Jorden. "Hvis De ville bevise mig den Ære", stammede han langsomt, "selv at forestille mig for Søster Therese, saa vilde det maaskee lykkes mig bedre — jeg mener — saa vilde jeg lettere —"

"Ah! par Exemple", raabte Loviſe ligesaa munter, som i Begyndelsen, "la chose du monde la plus facile! elle est de mes bonnes amies, la petite Therese! Attendez Monsieur je vais vous l'amener".

Med en jomfruelig Munterhed, som smykkede hendes Kinder med endnu høiere Rødme, hoppede hun sin Vei. Arundels Hjerte og Sands fulgte hende. Hendes funklende Øine, det lange Silkehaar, som flød i Lokker om hendes Hals, hendes Skabnings vevre Ynde og et Blik, som forenede hendes Fædrenelands fortryllende Blyehed med det sydlige Frankrigs Flammeaand, hvor hun var blevet opdraget — maatte vel røre et Hjerte, der endnu var nyt for saa nære og mægtige Indtryk.

Thereses lovpriste Ydigheder unddroge sig hans Bedømmelse, thi det hvide Noviceslør bedækkede et Ansigt, som var alt for blegt til at skinne igjennem til sin Fordeel. Brevene, som hun gjennemlæste i synlig Bevægelse, beskjæftigede hende en lang Tid, som Arundel tilbragte med at hellige Louise den ømmeste Opmærksomhed; og da Therese endelig var færdig, og slog Sløret tilbage for at takke ham, røbede det flygtige Blik, som hun kastede paa ham, hendes Aandsfraværelse og hun havde neppe Samling nok til at bevidne ham den Høflighed, som Velanstændigheden fordrede.

"A propos", sagde Mortimer samme Aften til ham, midt i en ligegyldig Samtale, "Du har jo seet den Pige i Klosteret! — Er hun smuk?" —

"Ja — meget smuk" — svarede hans unge Ven forlegen.

"Hvad talte Du om med hende?"

"O! om en heel Mængde, om tusind Ting!"

"Virkelig!" vedblev Mortimer smilende. "Nu, det lader til at gaae ret herligt med det Bekjendtskab. Jeg er ret nysgjerrig, nævn mig da een af disse tusinde Ting".

"Nævn — Min Gud! dem har jeg allesammen glemt igjen", stammede Arundel.

"Nu! ifald Eders Samtale da har været saa aldeles tom paa Interesse", sagde Mortimer tørt,

"saa haaber jeg i det mindste at Din Veltalenhed har viist sig under den i et bedre Lys, end for Øieblikket. Skulde det imidlertid bedre sig med Din Hukommelse, saa viis mig den Villighed at besøge Klosteret igjen om tre til fire Dage og forelægge Therese mellem eders tusinde Ting det Spørgsmaal, om hun vil have Breve til England? Der gives nu just en Leilighed, som maaskee ikke vil komme igjen saasnart".

Arundel rødmede. Førstegang i sit Liv havde han kun været halv oprigtig, og hvorfor? han vidste det neppe selv. En forræderisk Blussen, hvormed Hiertet overgjød hans Kinder, en umandig Rølen, som fængslede hans Tunge, og en dunkel Frygt for Mortimers Indblandelse, forledede ham i Begyndelsen til uvilkaarligt at fortie, hvad han sildigere ikke mere havde at tilstaae.

Nu svandt Tiden ikke mere saa hurtig for ham, som før; han elskede med sit Hjertes første Flammer! Men turde han haabe at gjøre Indtryk paa Lovise? Hun havde i det mindste Øie for mandig Skjønhed, Øre for Beundring, og et Øie, som uagtet al sin skjælmske Ild let kunde svømme Taarer. Therese, den ofte foregivne Gjenstand for Arundels Besøg, men hverken ham eller hendes Veninde særdeles velkommen, var gjerne den tredie Person ved Gitteret. Saaledes blev hun fortrolig med Ynglingens Haab og Frygt, med

hans Charakteers hele Energie, medens han neppe lagde Mærke til hende. Sygelighed og Ulykke nedbøiede hendes Gemyt, Frygtsomhed kastede et tykt Slør over det. Ydmyghed, Tjenstfærdighed og Sorg vare de eneste Træk, som han lærte at kjende hos hende.

Dog nu var ogsaa den Tid kommen hvor han førstegang skjænkede Livet en alvorlig Betragtning, og hans egen Fremtid stillede sig paamindende for ham. Hvad Fordringer havde han vel paa det borgerlige Selskab? var Mortimer blot hans Velgjører, eller bandt et ømt Naturbaand denne til ham? Hvad Udsigter havde han, hvilken Bestemmelse vinkede ham? Smertelige Spørgsmaal, som det unge Hjerte gjerne først da gjør sig selv, naar Jordens tunge Dunstkreds afpresser det kummerfulde Suk.

En yndig Sommeraften, da han fordybet i ængstlige Drømme gik langsomt tilbage til Byen, udrev Raslen af en forbiilende Vogn ham af sine Betragtninger, og i samme Øieblik laae den ene af de to Fremmede, som befandt sig i den, i hans Arme.

"Bedste Arundel!"

"Bedste Lindsey!" raabte de paa engang, "fører Lykken os endelig sammen igjen?"

"Som Du seer, og vi vil være saa kloge, ikke saa let igjen at skilles ad" — udbrød Lindsey

med sin sædvanlige Hæftighed. "Beviis mig i det mindste den Tjeneste, bedste Ven! og hold en Tale for min gamle Mentor der", han viste paa Vognen — "sidder han ikke saa vranten og suur, som Bajazet i sit Buur? I Sandhed vi har i al den Tid skjændtes værre end Tyrker. Dog, da jeg endelig fik det sat igjennem, at slæbe ham med paa Jagt efter Dig, saa vil jeg gjerne overlade til ham, efter godt Befindende, at bringe de underordnede Punkter for vor Amnestie i Rigtighed"

Arundel, som ikke vidste nogen Grund, hvorfor Hr. Valbrock skulde have noget imod ham, henvendte sig med Artighed til ham, men fandt en saa ugunstig Modtagelse, at han ikke følede den mindste Lyst i Fremtiden at vise sig saa forekommende.

"Og nu, da vi atter ere sammen", sagde han til sin Ven, som fulgte til Fods med ham ind til Byen, "sig mig nu dog, hvorfor vi skiltes ad?"

"Hvorfor? Du Forræder mod Dit Fødeland!" sagde Lindsey smilende, "kjender Du en engelsk Lov, som tvinger nogen til at anklage sig selv? Men vil Du endelig have det? — saa — med to Ord — skiltes vi ad fordi jeg var overmodig og lunefuld".

"Og hvad fører os atter sammen?"

"O! det kan jeg desbedre svare paa, kjære Arundel! — fordi jeg ligesiden vi skiltes ad, ikke

har fundet noget saadant Menneske, som Du er — fordi Feilen stak i mit Hoved, og ikke i mit Hjerte, kort, jeg har endnu hundrede andre "fordi", som det ikke er Umagen værd, at regne op".

"Naar forlod Du B....?"

"For tre Dage siden".

"Umuligt! der hører jo i det mindste en Uge til den Reise!"

"For en Philosoph — det tilstaaer jeg. Men jeg havde i Sinde at indhente en Ven, og det give Philosopherne sig, som bekjendt, ikke af med. Da Dagen ikke vilde slaae til, saa tog jeg mig den Frihed at laane Natten —"

"Og tillige tvinge den stakkels Hr. Valbrock til dette Laan. Paa min Ære, nu begriber jeg, at han ikke havde det mindste Forraad mere paa Artighed, siden Du alt havde sat en saa høi Taxt derpaa".

Snart blev deres Samtale imidlertid venligere og fortroeligere, og førend de naaede Byen havde de unge Mennesker udtømt deres Hjerter for hinanden. Den korte Skilsmisse havde gjensidig ladet dem føle, hvor nødvendige de vare blevne hinanden. De følede derfor ogsaa den lidenskabelige Interesse for hverandre, som denne Overbevisning førte med sig, og aabnede deres Sjæle for hinanden med den berusende Munterhed, som vækkes i deres Alder ved enhver Leilighed til Glæde.

"I Morgen den Dag", sagde Lindsey sagte, da de skiltes, "maae Du vise mig denne Louise; jeg er dog nysgierrig efter at see den Pige, som kan gjøre Dig sør i Hovedet".

Disse Ord bleve talte med en Ild, som Arundel let kunde have bemærket, men for Tiden gaves der just ikke mange andre Ting, end hans Elskedes Øine, som han lagde synderlig Mærke til, og saa gjorde han sig heller ingen videre Tanke derom.

"Louise siger mig, begyndte han en Aften, da han ganske havde glemt sig selv over sine Drømme.

"Hvilken Louise?" spurgte Mortimer forundret.

Dette Spørgsmaal kom saa hurtig og uventet, at Arundel, uden egentlig at vide hvorfor, blot stammede med blussende Rødme: "det er Thereses Veninde".

"Thereses Veninde?" gjentog Mortimer med urolig Hæftighed! "hvad er det for en Veninde? — Hvorledes fandt hun — hvor kommer Du til at kjende Thereses Veninde?"

Mortimers Uroligheb, hans mistænkelige Blik gav Arundel, i Følelsen af sit eget Værd, Fatning og Bestemthed; med en Mands Mod og en Elskers Veltalenhed, forelagde han sin Pleiefader hele sit Hjertes Historie.

Mortimer var blevet bleg; han var i synlig Bevægelse. "Uforsigtige Yngling, veed Du og:

saa —" raabte han — derpaa holdt han pludselig inde, og i en usædvanlig stræng Tone udbrød han atter efter en kort Taushed: "Du veed sandsynligviis ikke, at denne Piges Fader, hvis Navn jeg nu omsider erindrer mig at have hørt, var en ussel Lykkejæger, — en Elendig, som, foragtet i sit Fædreneland, atter gjør det foragteligt i fremmede Lande — et saa nedrigt Menneske —"

"Jo, min Fader!" afbrød Arundel ham, med en af Ømfindtlighed og Stolthed halvqvalt Stemme, —"disse modbydelige Omstændigheder ere mig ikke ubekjendte — de have alt gjort mig megen Kummer, og kunde jeg overbeviises om, at Dyder og Laster ere arvelige, vilde det sikkert bestemme mig. Indtil det Øieblik undseer jeg mig ikke ved en Lidenskab, som har forædlet mine Følelser, forbundet mig nøiere med Verden og henvendt mine Tanker paa mit eget Inderste".

Mortimer tav, saae paa ham med et smerteligt Blik, rystede paa Hovedet, og forlod ham hurtigt. Det Maadehold hans Mentor yttrede ved sin Taushed, det Blik han havde fæstet paa ham, forfeilede ikke sin Virkning. Han følede hans ældre Ven havde overladt til ham selv, hvorledes han vilde handle; han følede sig æret og smigret ved Mortimers Tillid; og hvor ofte havde ikke denne med faderlig Glæde seet ham bestride mange Barndoms og Ungdoms Lidenskaber. Han troede

at føle, at hans Pligt bød ham bekjæmpe en Lidenskab, til hvis Tilfredsstillelse ingen mulig og retsindig Udvei viste sig for ham. Med denne Tanke gik han til Sengs, og med den samme, modnet til Beslutning, stod han op. Ved Frokosten anmodede han Mortimer om, ufortøvet at tiltræde deres bestemte Reise gjennem Schweitz, i det Haab, at Fraværelse vilde overvinde en Lidenskab, som truede med at overvinde hans Pligter.

Var han ogsaa oprigtig? Ligemeget, han holdt sig i det mindste derfor; men et elskende Hjerte nærer et Sophisterie, hvorved det ofte skuffer sig selv, og mueligen ulmede i Arundels mere end Tanken, som smigrede hans Lidenskab, den, at bevise dens Almagt ved den alvorlige Hensigt at bekjæmpe den. De droge til Schweitz. Men hvor kunde dette Lands dristige, romantiske, oplostende Scener bestride de Følelser, hvormed hver Gjenstand, som de frembød, sympatiserede. Forgjæves holdt Mortimer Forelæsninger over Botaniken; Lovises Breve, som Arundel ikke kunde give Slip paa, var et vigtigere Studium for ham, end alle Alpernes Sjeldenheder, som Morlini, en ung talentfuld Italiener havde brugt Aar til at indsamle.

Saaledes var hans Liv mellem alle Naturens Fortryllelser en lang, piinlig Strid; men den Flamme, som glødede i hans Hjerte, veeg stedse mere fra hans Kinder. Hans Ven, Morlini, bemær-

kede denne Forandring, som han tillagde en phy-
sisk Aarsag, og foreskrev Lægemidler, hvilke dog
Arundel, ligesaavel som Mortimer, der klarere ind-
saae Grunden til Ynglingens vaklende Sundhed,
modsatte sig Brugen af. Dog maatte dennes Bryst
lære at kjende en endnu mere trykkende Kummer,
end Kjærlighedens. Lovises Breve begyndte at blive
sjeldnere, og stedse koldere, og Mortimer, der om-
hyggelig vaagede over hvert Udbrud af Arundels
Følelser, troede endelig, rørt af Medlidenhed med
og Frygt for hans Sindslidelser, det Øieblik for-
haanden, da Ynglingen blot kunde reddes ved at
give efter for en Lidenskab, som var stærkere end
hans Væsen.

"Harry", sagde han, "Du har skuffet mine
Forhaabninger, men jeg vil ikke sønderknuse Dine.
Min Indflydelse paa Din Skjæbne giver jeg til-
bage i Din egen Haand. Jeg tør gjøre det. Vend
tilbage til Lyon, tilbyd Lovise et Hjerte, som jeg
har ligesaa kjært som mit eget, tillige med en an-
stændig Formue, som er Din Eiendom. Sætter
hun saamegen Pris paa denne Gave, som den for-
tjener, saa kan I begge endnu blive lykkelige.

Arundel, neppe istand til at troe sine egne
Sandser, styrtede, ude af sig selv, for hans Fød-
der, men i det næste Øieblik var han alt paa Veien
til Posthuset — han var ikke mere den udtærede,

svækkede Yngling, som hverken havde Øie eller Øre for det, som foregik rundt om ham; — selv den nagende Mistanke i hans Bryst var forsvunden — Glæde og Haab havde lutter Undskyldninger der, hvor Skinsyge og Længsel trøstløs formerede hans Kummer. I en utrolig kort Tid vare de atter i Lyon, og uden at tænke paa Lindsey, som han havde forladt der, — ubekymret om Mortimer, som var fast syg af den hurtige Reise, om Morlini, som var fremmed — iler Arundel til Gitteret, hvor han saa ofte havde seet Louise, forkynder hende med al sin Lidenskabs Hæftighed, at det Øieblik nu er kommet, da han tør begjære hendes Haand af hendes Fader. Hvor stor var hans Skræk, da Louise, som taus havde hørt ham tilende, sank ned paa en Stoel og brød ud i Taarer. Arundels Kinder, som et Øieblik før blussede af Glæde og Haab, bedækkedes hurtig med Dødsbleghed.

"Louise, bedste Louise!" raabte han, "hvad betyder denne Kummer? Du martrer mig! Jeg Ulykkalige! har jeg mistet Dit Hjerte?

"Jeg vil ikke føre Dem bag Lyset, Hr. Arundel!" udbrød Louise hulkende og rødmende, "De fortjener min Oprigtighed — jeg maae tilstaae Dem". Hun kunde ikke faae mere frem, men det var alt nok. Arundel sprang op, oprørt over en saa aldeles uventet Indvending, og ude af sig selv over sit tilintetgjorte Haab.

"Jeg takker Dem", udbrød han efter et Ophold, saa sagte, at hans Ord neppe kunde høres — "jeg tænker ogsaa, at jeg har fortjent Deres Oprigtighed, hvormeget den end koster mig" — Han taug, vendte sig bort fra hende, og atter om til hende — hans Blik dvælede et Øieblik paa det huldе Ansigt, som ikke engang Taarer vanfirede, og sukkede med en bebreidende Tone: "O! Loviſe!"

"Troe ikke", sagde hun, og lagde sin Haand om hans, som han holdt klemt om Gitteret, hvortil han lænede sig — "troe ikke, at en uværdig Gjenstand formaaede at fortrænge Dem af mit Hjerte. O! naar jeg fortæller Dem alt, vil De sikkert undskylde, sikkert beklage mig".

Arundel hæftede et alvorligt Blik paa hende — altsaa Lidenskaben var ikke vegen fra hendes Bryst, men Troskab — En nye Følelse hævede sig i hans Sjel — han foragtede hende, saa syntes han et Øieblik, men hans Kjerlighed traadde i Veien for den Fornemmelse, som paatrængte sig ham, og forvandlede sig til Skinsyge. "Havde min inderlige Kjerlighed", tog han Ordet med et dybt Suk, "havde min for min Lykke ligesom for min Sundhed alt for hæftige Lidenskab været i Stand til at fængsle Deres Tilbøielighed, saa havde jeg nu ikke den Smerte at maatte høre en saadan Tilstaaelse! Gid den blive lykkeligere, som De opoffrer mig for! — men De er bleg — formaaer dette mis-

undelsesværdige Væsen da ikke at gjøre Dem lykkelig, eller forstyrres Nydelsen af Deres Lykke af Anger over den, som De har bersvet mig?"

"Ja, saa er det", udbrød Lovise med et rørende Udtryk af Skamfuldhed og Tungsindighed, "vi har begge lidt for Deres Skyld".

"Begge", gjentog Arundel, og sittrede ved en nye ubestemt Anelse — "Hvorledes forstaaer jeg det?"

"Ak! jeg tør ikke sige mere".

"Lovise! ved alt hvad der er mig helligt, nævn mig ham, som De saa grusomt har forglemt mig for!"

Lovise rødmede, græd og taug.

"Er det" — blev han langsom ved, i det en Gysen isnede igjennem alle hans Lemmer — "er det ikke Lindsey?" — Lovises Forvirring gjorde Svaret unødvendigt. — Hun blegnede, i det Arundel blussede af Forbittrelse; dog snart seirede hans ædelmodige Beskedenhed. Hun tilstod vel at hun elskede en Anden inderligt og ømt, men denne Anden var, selv i sin Medbeilers Øine, det meest indtagende Menneske, prydet med Skjønhed, Ungdom, Vid, og alle de Tillokkelser, som uvilkaarligt vinde Seier, endog over det koldeste Hjerte".

Korte og afbrudte Bekjendelser underrettede ham om, at Lindsey fra det første Øieblik af hun havde seet ham, havde gjort et Indtryk paa hen-

des Phantasie, som Fraværelsen ikke kunde udslette. Saasnart Arundel var afreist, havde han besøgt hende et Par Gange af blot Høflighed; en stedse ømmere Deeltagelse var umærkelig opstaaet imellem dem, hans Besøg vare blevne hyppigere, og tilsidst havde deres Øine røbet, og deres Hjerter forrolket, hvad de ikke formaaede at bringe over Læberne.

"Nok!" sagde Arundel, efterat det endeligen var lykkedes ham at tilkjæmpe sig Fatning, — "jeg kan ikke være Deres Lykke, Lovise! men jeg vil i det mindste gjøre alt, for at tilveiebringe den".

Uopholdelig ilte han til hendes Fader, som alt efter Aftale havde erholdt et Brev fra ham, forklarede ham Tingenes Stilling, og skyndte sig atter bort fra ham, for at søge Lindsey op. En ædel Mistroe til sin egen Styrke og Fasthed, bragte ham til at sætte sine Forholdsregler ufortøvet i Værk.

Lindsey modtog ham med aabne Arme, og med Træk, som forekom Arundel endnu mere forskjønnede ved lykkelig Kjerligheds Henrykkelse. Men hvor høilig forbausedes han, da han saae den saa misundte Elskede at falde i en dyb og kold Eftertanke ved hans Fortælling!

"Jeg nægter ikke", brød hans Ven endelig sin Taushed, "at jeg jo elsker Lovise; i den Hen-

seende har hun blot tilstaaet Dig, hvad jeg for Din Skyld gjerne havde holdt skjult; men at gifte mig med hende, det har jeg ikke nogensinde tænkt paa".

En Strøm af nye, bittre, sønderrivende Følelser, fyldte Arundels Barm, og han forsonede sig først fuldkommen med sin Ven, som en Stemme i hans Bryst talede for, da denne af Lovises egne Breve beviste ham, at hendes Lidenskab var gaaet Haand i Haand med hans, ja maaskee endogsaa ilet den i Forveien.

Saaledes maatte nu Arundel Skridt for Skridt lade det skuffende Ideal for Fuldkommenhed fare, som han saalænge havde tilbedet. Dog troede han endnu stedse at skylde sig selv, at sørge for hendes Rolighed. Ved Grunde og Forestillinger afnødede han sin Ven det høitidelige Løfte, ikke at see Lovise mere forend Fraværelsen havde afgjort Striden mellem hans Tilbøielighed og hans Stolthed og beviist hans Hensigters Reenhed.

"Lovise", sagde Arundel, "er ubetænksom, men Alt forsikrer mig, at hun er dydig; den Kummer, at see hende fra en anden Side, vilde jeg ikke kunne bære med Taalmodighed. Min egen Fordeel byder mig altsaa at vaage over hendes Skyldfrihed. Elsker Du hende nok til at bringe et Offer, saa skal Du see, at jeg elsker hende endnu høit nok til at glæde mig derover, men det fordrer jeg af Dig — forlang intet af hende!"

Lindsey smilede over sin Vens Skrupler, som han kaldte det, og lovede endelig, efterat alle Grunde for og imod vare holdte sammen, ved en kort Fraværelse fra Lyon, endnu samme Dag at begynde paa at vise sin Oprigtighed. En Eftergivenhed som han iøvrigt ikke havde synderlig Fortjeneste af, da han alt havde lovet nogle Landsmænd at gjøre en Udflugt med dem til Nismes.

Sørgmodig, men og haabløs begav Arundel sig hjem. — For den Dag var hans Arbeider tilende, hans Kræfter forbi. — For den Dag — ak! — ligesaagodt for hele Livet; thi hvad det endnu kunde skjænke ham, forekom ham at være en kold og øde Nat, og forgjæves ledte han om Leilighed til en nye Opofrelse, for ganske deri at udtømme sin overspændte Sjels febrile Begeistring. Mortimer saae med Kummer denne Stemning male sig i Ynglingens Træk, og et Udtryk brænde i hans Blik, som ikke spaaede noget Godt. Lindsey, den glade, overmodige, begunstigede Lindsey blev en Gjenstand for Pleiefaderens bittreste Afskye. Den saa længe trygt skjulte Hemmelighed bævede nu paa hans Læber; hans unge Ven bemærkede det endogsaa, og bad ham indstændig sige sig, hvad Fordringer han kunde gjøre i Verden? Det evige Paaskud, at der vilde komme en beleiligere Tid til at underrette ham om alt, kunde ikke længer berolige

Arundel. "Jeg vil overveie alt endnu engang!" sagde Mortimer, idet han, som for at unddrage sig selv en Fristelse, han ikke længer kunde modstaae, steg til Hest, for at gjøre en Spadseretour. "Søg at samle Dine Kræfter i en rolig Søvn, medens jeg er borte, og naar jeg kommer tilbage, giver jeg Dig de Oplysninger, som Du saa hæftig ønsker".

Tre Timer efter blev han bragt hjem kold, stiv og blodig. En Pistolkugle var gaaet tværtigjennem begge Tindinger. Saaledes var han fundet ikke hundrede Skridt fra Landeveien, af nogle Bønder. Ved Siden af ham stod hans Hest og græssede. Hans Børs, hvori kun var en høist ubetydelig Summa, fandtes hos ham, men hans Brevtaske, som rimeligviis havde indeholdt Vexler, var borte.

Dette Stød var alt for hæftigt til at ikke Arundels alt angrebne Sind maaatte ligge under derfor. I den hæftige Feber, som han faldt i, pleiede Morlini, den unge Italiener, ham med sjelden Ømhed og Menneskekjærlighed; men førend hans Fornuft vendte tilbage, var Mortimer med alle sine Ønsker, Hensigter og Vildfarelser forlængst begravet. Neppe var Arundel udrevet fra den samme Skjæbne, førend hans første Forretning var at besøge sin Pleiefaders Grav, og søge at opdage hans Morder. Dog intet Spor var at finde. Rø-

verne havde havt let ved at udsee den Myrdede til deres Bytte, da han altid pleiede at ride ud i Aftenkjølingen, og stedse, naar Arundel ikke ledsagede ham, ganske alene. Hensunken i forgjæves smertelige Gisninger om denne skrækkelige Begivenhed, begyndte Denne endelig at gjennemgaae sin Vens Papirer og Efterladenskab, men en heel uforklarlig Hemmelighed syntes med dette Dødsfald at omhylle hans Skjæbne. Faae Kostbarheder, nogle engelske Banknoter og et Kreditbrev paa et genuesisk Huus, var alt hvad som kunde tjene ham til at komme paa Spor efter hans Livs Begyndelse og lede dets Fremtid. Overrasket, raadvild grundede han taus og mørk paa sine dunkle Udsigter, da nogle smaae Stykker Papir, som vare indeklemte mellem Laaget paa et lille Skrin, og hvoraf det Øvrige syntes at være revet i Hastværk, trak hans Opmærksomhed til sig. — Forsigtig tog han eet af dem af, og fandt derpaa følgende Linier:

"At vedkjende mig en Søn til, og ovenikjøbet som den ældste, er altfor meget mod min Fordeel og min Ære, til nogensinde at kunne tænkes paa: det er min fulde Bestemmelse aldrig at gjøre det, og Arundel maae være tilfreds —"

"Himmel og Jord!" raabte den krænkede og ulykkelige Søn, da han læste disse grusomme Ord, skrevne med en Haand, som han maatte holde for sin Faders, "maae være tilfreds; tilfreds uden

noget, som fængsler mig til Livet, uden et eneste Haab! uden noget andet Spor af mine Forældre, end det unaturlige Magtsprog, som for evig skiller mig fra dem!"

Det varede en Tid, førend han fik Fatning til at løse de øvrige Sedler. Ja, hans Harme over den Umenneskelighed, hvormed hans Lod syntes at være kastet, fristede ham næsten til at opoffre, hvad der maaskee vilde bringe ham et nyt og maaskee smerteligere Stød, til Ilden. De vare sienfynlig skrevne af en qvindelig Haand, og deres Indhold opvakte en aldeles modsat Følelse hos ham. Denne var saaledes:

"Og dog — hvorfor skulde jeg rødme ved at "tilstaae, hvad jeg ikke rødmer ved at føle. Arun"del forener alt, som er istand til at opvække Kjer"lighed, tillige med enhver god Egenskab, som kan "retfærdiggjøre den. — Født, som jeg oprigtig i "det mindste haaber — til en mere glimrende Lod, "end det — jeg —"

Her hørte Bladet op, men han ikke med Gjennemlæsningen deraf. Han læste det flere Gange igjennem, veiede ethvert Ord. Og disse formildede Indtrykket af de forrige paa det første Papiir. Verden viste sig i et yndigere Lys for ham; den bar dog i det mindste et Væsen, som tog Deel i hans Skjæbne; et, "som ikke rødmede ved at føle hans gode Egenskaber" — som ikke vilde rødme,

"ved at vedkjende sig ham". — Det faldt ham i det første Øieblik ikke ind, at dette Væsen ogsaa syntes omhyllet af en uigjennemtrængelig Hemmelighed, førend hans Blik smertelig dvælede paa ethvert skjønt, tillokkende Ansigt, som smilede ham imøde i de Kredse i Lyon, hvori Mortimer havde indført ham.

Nu fulgte en lang Rad mørke og lange Maaneder. Frugtesløse Reiser til ethvert Sted, hvorpaa Mortimer havde fundet Venner eller erholdt Kredit, vare vel ved den idelige Afvexling gavnlige for hans Sjels og Legems Helbredelse, men opflugte aldeles hans lille Formue. Ved hin Afreise fra Lyon, havde han taget en om Afskeed fra Lovise; Lindsey kunde han ikke opholde sig efter, da denne just befandt sig paa et Streiftog, hvis Maal ikke engang var bestemt, da det begyndtes.

Sysselsat med at efterspore de Kanaler, som havde fyldt Mortimers Kasse, var den Banquiers Navn, hvorfra hiin pleiede at erholde sine Kreditbreve, paa en Reise til Paris just kommet ham for Øre, da han endog ret behageligen overraskedes ved en Skrivelse fra Morlini. Den var dateret ikke mere end 10 Dage efter hans egen Afreise fra Lyon, var blevet sendt fra Sted til Sted efter ham, og kom nu endelig ved et blot Tilfælde i hans Hænder. Den godmodige Italiener, hvem Arundels Vel laae oprigtigt paa Hjertet, havde lovet at

melde ham alt, som havde nogen Hensyn til ham.

"Jeg holder mit Ord", skrev han, "og beretter Dem, at Deres Ven Lindsey i forrige Uge har forladt Lyon. Faae Dage efterat han var kommet tilbage hertil, kaldte Breve fra England ham hjem; hvilke bad ham skynde sig, hvis han vilde finde sin Fader endnu i Live — en Begivenhed, hvorved han, i Forbigaaende sagt, en Smule bebreider sig sin vilde og uopmærksomme Opførsel. Vil det gjøre Dem ondt at høre, at den smukke Loviſe ledsager ham, og at denne Forbindelse endelig kroner den Lykke, som De vist nok hjerteligt ønsker dem begge?"

"Mig har han med saa ædelmodige Løfter og saa megen Varme indbudet til England, at jeg alt er i Begreb med at gjøre Brug deraf; naar De altsaa hører næste Gang fra mig, vil det sandsynligviis være fra Paladset: Lindsey. Kom, bedste Arundel, og formeer vor brave, gavmilde Vens Glæde, der, som jeg af hans Yttringer til mig med Vished veed, ikke ønsker noget mere, end at kunne tjene Dem, og har udtrykkeligt overdraget mig at sige Dem, at kun den Jil, hvormed han maatte afreise, kunde hindre ham fra selv at skrive Dem til".

Arundel lagde med et Suk Brevet fra sig; han havde forlængesiden ophørt at agte Loviſe; For-

nuft og Fraværelse havde alt svækket det Indtryk, som hun havde gjort paa hans Sandser; dog hørte han ikke med Ligegyldighed, at hun var blevet en Andens, ikke heller var just det Tilbud at leve i Lindseys Hotel saa tillokkende for ham, som for den ærlige Italiener; men hans Stilling, Nødvendigheden af at søge Oplysning om sin Skjæbne, kaldte ham tilbage til hans Fædreneland, hvori han var en Flygtning, uden Hjem og Frænder.

Efter sin Ankomst til London, begav han sig ikke uden modstridende Følelser til Lindseys prægtige Pallads, i Nærheden af St. James. „Jeg vil i det mindste stille ham paa Prøve", sagde han til sig selv, „vi forstaae hinanden, og et Moment vil være afgjørende for os begge". Og det var afgjørende. Lindsey bød ham Velkommen, rigtig nok ikke ganske uden Forlegenhed, men med dens, der er sikkrere paa sine egne Følelser, end paa sin Vens. Han modtog Arundel, med ubegrændset, ædel Hjertelighed, med ethvert Tegn paa Venskab. — Vor unge Ven havde gjerne undgaaet at see Lady Lindsey, og undslog sig derfor at modtage Værelser i sin Vens Pallads; men han maatte give efter. Den unge Lord, alt for lykkelig i Kjærlighed, Rigdom og Nye, til ikke at være en smule forfængelig, saae kun i Arundels Selskab en nye, og som han troede billig Tilfredsstillelse af sin Egenkjerlig-

hed. Han paastod derfor urokkelig — ikke at ville skille sig fra sin Ven.

"Fruentimmerne, kjereste Ven", sagde han, "høre til Livets Legetøi. Vi kunne alle ønske at tilegne os dem, men kives om dem maae vi ikke. Kom! Du er Philosoph, og naar alt kommer til alt, er Louise kun en smuk Coquette. Ikke vil noget være bedre istand til at skille Eder ad, end naar I lære at kjende hinanden ret nøie".

Han førte sin forsmaaede Medbeiler ind med sig i hendes Paaklædnings-Værelse; og fra Natbordet af gav hun Arundel sin Arm til Taffelet, som han førte hende til, gjennem en heel Hær af Smaaherrer.

"De seer der et Væsen med falmede, smægtende sorte Øine", sagde Louise til en ung Lord, som sad paa hendes høire Side.

"Og tillige hans lugslidte, sorte Kjole!" svarede hans Excellence, med et skjødesløst Blik paa Arundel.

"O! det er nu aabenbar Bagvaskelse", raabte Louise leende. "Den er endnu ikke lugslidt, om den er bragt til at rødme i hans Tjeneste. Han var engang min Tilbeder — vær derfor smuk høflig imod ham om jeg maae bede!"

"Hjertelig gjerne, paa det Vilkaar, De ikke er det. Imidlertid var det dog endnu bedre, om De forsikkrede Dem min Tjenstagtighed — en lykkelig Elsker, veed De jo, er aldrig trættekjær".

Lindsey havde dømt ganske rigtig. Inden en Uge var gaaet, var Arundel aldeles læget for sin Partiskhed for Lovise; hun var i Sandhed ogsaa en ganske anden, end den han før havde kjendt i Klosteret. Da hun saaledes stod for ham, kold, letsindig, uden Sands for andet, end Smigrerie og Adspredelse, da han bemærkede, at hun slet ikke indlod sig med sit eget Kjøn, og blot med den overgivneste Deel af hans — saa faldt ofte den Forsigtighedsregel ham ind, som Mortimer engang havde givet ham; vel at overveie, førend han gav efter for en Tilbøielighed, om de Egenskaber, som opvækkede den, vare tilfældige eller medfødte. Ligesaalidet vandt Lindseys Karakteer i hans Agtelse, blot at den udviklede sig langsommere. Varm i sine Yttringer, smagfuld i sit Udvortes, tildrog han sig stedse Opmærksomhed, men det var umuligt ikke at bemærke hans Udsvævelser, da enhver Time betegnedes med en eller anden Misbrug af Livet; og vor Ven bemærkede med et Suk, hvorledes det svage Omrids af Ungdoms Ubesindighed, naar Grundsætninger ikke udviske det, lidt efter lidt paa vor Gang gjennem Livet, udfyldes med Lastens skjærende Farver.

Arundels Opmærksomhed henvendtes mellem den blandede Gruppe, som indfandt sig ved den unge Lords Lever, paa en Officier, hvis Ansigt, omendskjøndt endnu i fuld Ungdoms Fylde, bar

Spor af Kummer. Han var nylig kommet hjem fra Vestindien, efter et langt Ophold der. Hans smukke Vext var ædel og fuld af Anstand. Klimaet havde farvet ham brun, og en hemmelig Kummer, der syntes at have berøvet hans Øine deres Flammer, opvakte Deeltagelse. Arundel havde i Begyndelsen gjort sig megen Umage for at gjøre hans Bekjendtskab; men det var ikke lykkedes ham. Villiers stod som et Gjenfærd midt i den glimrende Cirkel, opmærksom, rolig, og uigjennemtrængelig kold for alle uden for Lord Lindsey. Arundel, som imidlertid ikke tvivlede paa, at han søgte om en Befordring, og af Floret om hans Arm sluttede sig til en eller anden Familiesorg, tog sig af hans Sag, med en ham egen Iver, uden dog at have Leilighed til at underrette sig nærmere om den. Men det varede ikke længe førend han opdagede at Lindsey kun spillede en Mæcen i Løvter, og at han maaskee forgjæves vilde bede ham om noget for sig selv, end sige udrette noget til andres Vel. Det Ønske at udrive sig af den Afhængighed, som hver Dag bragte ham nærmere til, formaaede ham endelig til et Forslag, som paa det grusomste bestyrkede ham i sine Formodninger. Rigtig nok kunde ikke nogen Vægring være bedre indklædt: "Min Formue og mit Huus, kjereste Ven!" heed det, "staae til Din Tjeneste, skulde den første gaae til Grunde, og det sidste blive Dig mod-

bydeligt, saa er det altid tidsnok at tænke paa nye Planer".

Saaledes blev Arundel paany, og fast imod sin Villie, indviklet i overgiven, lystig Omgang. Det er ikke heller at undres over, at han, selv ung og indtagende, ikke kunde modstaae Tillokkelser, som Hylding og Vittighed forskjønnede; thi gives der vel et fuldstændigere Selvbedrag, end det, hvormed vore egne Fortrin og Talenter besnære os? Paa denne Maade nærmede han sig, blind, med stedse mere sløvede Følelser, en fuldkommen Vildfarelses Afgrund, som ingen frelsende Haand, Natur eller Venskab drog ham tilbage fra. Dog besad han endnu stedse Stolthed og Selvfølelse; — lagde endnu i mangen eensom Time Planer til nye Virksomhed i de næstfølgende, sukkede ved Mindet om sin faderlige Ven, og gjennemlæste forgjæves de grusomme, uforklarlige Papirstumper, som han havde fundet i hans Efterladenskab. Ofte søgte hans tankefulde Blik forskende imellem den glimrende Mængde den unaturlige Fader, som syntes saa fast bestemt til ikke at ville vedkjende sig ham. Ofte brød hans eget Hjertes Slag den bedøvende Ruus, hvori Skjønhed havde inddysset hans Sandser, og søgte ængstelig det huldе Væsen, som saa uegennyttigt hyldede hans Elskværdighed. Siden han havde revet Louise ud af sit Hjerte, følede han en sværmerisk Ømhed for den Papirstrimmel, hvorpaa

denne Tilstaaelse stod; det andet Blad havde han strax efter sin Ankomst til England meddeelt Lindsey, og denne havde dennegang overvundet sin sædvanlige Ligegyldighed i den Grad, at han selv havde ledsaget sin Ven til den Banquier, som havde givet Mortimer Kreditbreve paa Paris. Dog vidste denne Sidste intet videre, end at der aarlig var blevet nedlagt 500 Pund hos ham til denne Herre, af hvilke det sidste Aar havde modtaget den største Deel og at der siden den Tid ingen nye Summa var indtruffet. Kun saare lidet blev følgelig Arundel udbetalt; og hans krænkede Hjerte, som oprørtes ved den Tanke, at være Nogen Penge-Forbindtligheder skyldig, begyndte at give hans Sindsstemning et mørkt Anstrøg; han bukkede under for den grusomste af alle Sygdomme, Utilfredshed med sig selv. Fra Lindseys Side forsmaaede han al anden Bistand, end den, at forskaffe ham hvad Verden kalder en Sort — og netop dertil havde denne aldeles ingen Lyst, men ellers vidste han slet ingen, af hvem han kunde haabe det allermindste.

Engang vilde han med Kummer og Bitterhed i sit Hjerte, men med et kunstlet Smil paa Læberne, træde ind i den unge Lords Værelse, just som Capitain Villiers traadde ud derfra. Begge syntes dennegang at afvige fra deres naturlige Karakteer; thi Arundel, som havde sine Tanker an-

detsteds og som desuden følte sig lidt fortrydelig over den Kulde, hvormed Villiers pleiede at møde hans forekommende Høflighed, lod neppe som han saae ham, og denne derimod ilede ham med et saa hæftigt stolt Væsen forbi, at det grændsede til Uartighed.

"Mødte den Karl Dig paa Trappen?" spurgte Lindsey forskende, da Arundel traadde ind.

"Villiers? Ja, han foer mig forbi som om han vilde rive mig overende".

"Det var en Lykke, Du kom saa godt derfra", blev Lindsey ved — "Han var ret i Lune til at yppe Klammerie".

Arundel taug et Øieblik, som uvis, om det virkelig havde været Villiers Hensigt; derpaa udbrød han vred: "Ja! det var rigtig nok en Lykke — thi jeg har aldrig følt mig mindre stemt til at lade den mindste Fornærmelse gaae upaaanket forbi.

"Dog saae jeg gjerne", sagde Lindsey let, "at Du var paa Din Post, thi da jeg ikke kan gaae ud med ham" — han saae ærgerlig paa sin Arm, som en Forvridelse nødte ham til at bære i et Bind — "saa vædder jeg Ti mod Een, at han vil tvinge Dig dertil".

"Mig!" gjentog Arundel i en forbauset Tone.

"Ja Dig, thi efter hans Tale at dømme, regner han Dig iblandt mine Klienter og Snylte-

gjæster — men jeg haaber, jeg nok finder Leilighed til at tale nærmere med den Herre".

"Det vil jeg alt nu", raabte Arundel hidsig, i Begreb med at ile bort — "maae jeg imidlertid vide, hvorover I vare i Strid?"

"Paa min Ære — Jeg veed det neppe — Spørg ham selv".

"Dertil har jeg stor Lyst — og gjør jeg det, saa haaber jeg at overbevise ham om, at jeg kan gjøre en Vens Sag til min, uden at være hans Klient eller Snyltegjæst".

"Bedste Arundel!" udbrød Lindsey, og greb hans Haand med Varme, "hvor ædelt, hvor venskabeligt. Rigtig nok ere vi begge to fornærmede, men Sagen gaaer dog især mig an".

"Hvis vi begge to ere fornærmede", svarede Arundel, "saa har enhver af os Ret til at fordre en Erklæring".

Lindsey taug eftertænksomt, og hans Ven, der ansaae det som Samtykke, følte at Mod og Stolthed ikke tillod ham at træde tilbage. Den Samtale, som nu fulgte, bestyrkede ham i denne Mening, og han sendte ufortøvet en Seddel til Villiers, hvori han udbad sig en kort Samtale, paa hvilket Sted, han selv vilde behage at vælge. Derpaa forlod han den unge Lord, smigret ved hans Roes, og med Glæde vis paa hans Venskab.

Men hvormeget end Arundel var bragt i Hede,

indfandt Eftertanke sig dog snart igjen. Personligt Mod var hos ham en Gave af Naturen, og maaskee just derfor kunde han med desstørre Roe forelægge sig det Spørgsmaal, hvorfor han egentlig havde indviklet sig i en sandsynlig forestaaende Tvekamp; men da hans egen Hukommelse ikke just kunde give ham et tilfredsstillende Svar derpaa, saa besluttede han at afvente det hos Villiers.

»Naar to unge Mennesker komme sammen, for at undersøge, hvorover de have fundet sig fornærmede af hinanden, saa er det en stor Lykke om en nye Fornærmelse ikke gjør Undersøgelsen overflødig. Hverken Arundel eller Villiers havde noget imod, men heller ikke nogen gunstig Fordom mere for hverandre. Villiers betragtede virkelig næsten Arundel, som en af de mange, hvis Ord og Kaarde ligemeget stode Lord Lindsey til Tjeneste. Hans Familieforhold bekymrede, feilslaget Haab forbittrede ham, følgelig manglede han det klare Blik, til nøie og fiint at skjælne de forskjellige Karakterer fra hinanden, og han saae i den affordrede Samtale kun et elendigt Paaskud til at søge Klammerie, hvorfor den ogsaa var meget kort. Arundel, stolt, brav, fuld af Ungdomsild, følte sine Lidenskaber blusse i Veiret ved den kolde, uværdige Maade, han sage sig behandlet paa. Den dybe Bitterhed, hvormed Villiers nævnte Lord Lindsey, drog hans Venskab ind i Spillet med, og da hiin, da Arun-

del tilfældigviis nævnede Louise, svarede med et Blik, hvori der laae afgjort Foragt, saa var vor Ven, i hvis Hjerte der endnu under Asken ulmede en Gnist af den gamle Ild, ikke længer Herre over sig selv.

Det var nu blevet qvindelig Æres, Venskabs, hans egen Sag, og maaskee af Frygt for ved nøiere Eftertanke at finde, at det alligevel ikke var Fornuftens, modtog han saa meget beredvilligere sin Modstanders Forslag, at indfinde sig den næste Morgen, Klokken 5, bag ved Hotellet Montagu.

Forgjæves søgte han i de næstfølgende Timer Lord Lindsey. Han havde tidligere end sædvanlig forladt Middagsbordet, og var taget ud; ingen vidste hvorhen. Fortredelig over sin forgjæves Søgen, stod Arundel endelig midt i en munter og glimrende Cirkel, som den samme Hensigt havde ført ham ind i, og lod som han hørte paa en Concert, thi hans Sjel fornam intet dertil, da hans Øie tilfældigviis faldt paa en af de Spillende, hvis Ansigt pludselig erindrede ham om Morlini. — Men Morlini endnu i England — Botanikeren Morlini forvandlet til en Violinspiller, og ovenikjøbet een, som ikke hørte til de Første — umueligt! — Han traadte nærmere, fandt, ved nøiere Prøvelse, at han ikke tog Feil, gik hen til Orchestret og kaldte sin Ven ved Navn.

"Ak! Arundel!" udbrød Morlini, "hvor er

jeg glad over at see Dem, glad over at De ikke har forglemt mig".

Arundel besvarede hans Hilsen med Hjertelighed, og skjulede ham ikke sin Forundring over, at han fandt ham her og bag ved en Nodepult.

"Ofte", føiede han til, "har jeg spurgt Lord Lindsey om Dem; han forsikkrede mig at De, forlængst keed af England, sandsynligviis var vendt tilbage til Italien, gav Dem fast ikke af med Botaniken; ja! Jeg erindrer mig nu, at han gav mig at forstaae, at De havde røbet overordentlig megen Genie for Musiken".

"O! han var saa god at sige mig det samme", vedblev Morlini med et bittert Smil, "og De seer hvilken overordentlig Lykke jeg har mit Genie at takke for. — Hvad England selv angaaer, saa veed jeg just ikke, hvad jeg skulde have imod det; hvis det ikke var det Ønske, at det ikke sendte sine Narre over til Fastlandet, for at lokke Narrerne der over til sig. — En andengang mere derom, Sir Arundel".

Arundel, som virkelig tog Deel i hans Skjæbne, og hvem den Tanke foer igjennem Sjælen, at denne anden Gang maaskee aldrig kom, anmodede ham om at fortsætte Deres Samtale.

"Nu! med faae Ord", blev Morlini ved, idet han lagde sin Violin bort. "De veed, hvis gjentagne Indbydelser kaldte mig til London. Her

fandt jeg il Cavaliere Lindsey forvandlet til la sua Eccellenza, omgivet af en Sværm Narre, der, ligesom jeg, bukkede til hans Gunst og Beskyttelse. Dog, det maae jeg sige til hans Berømmelse, han modtog mig meget høfligt, og overgav mig til sin Portners Omsorg, der sørgede for et Logis til mig i et Herbergeerhuus, i Nærheden — ikke uden en almindelig Indbydelse til at spise i Lindseys Hotel, naar jeg fandt for godt; jeg vidste desværre ikke dengang, at denne Tilsætning betydede omtrent det samme som en fuldkommen Udelukkelse. Imidlertid indfandt jeg mig ved den naadige Herres Taffel, dog ikke uden at bestikke Portneren med det dobbelte af det jeg kunde have spiist hjemme for, og var saa lykkelig at finde en Plads allernederst mellem en gammel Tydsker og en ung engelsk Theolog. Selskabet var talrigt, og nogle talede, som Folk af Kundskaber. Jeg haabede derfor hans Excellence vilde gribe en Leilighed til at drage Deres Opmærksomhed paa mig og mit Studium; men forgjæves. Man sad længe til Bords, drak meget, og stod tilsidst nødig op for at forføie sig ind i Sideværelset, hvor Lady Lindsey havde foranstaltet en Concert. Jeg smigrede mig i det mindste med at kunne benytte den almindelige Underholdning til min Fordeel, og glædede mig over en gammel Herres Høflighed, hvis Vigtighed forkyndtes af en Stjerne, og som talte

meget godt italiensk med mig. Han havde alt indbudet mig i sit Pallads, alt nævnt sig som Hertugen af B..; jeg var alt i Begreb med at ønske mig til Lykke med dette Bekjendtskab, da han, midt i en interessant botanisk Samtale, erindrede mig med megen Vigtighed om, at Musiken skulde til at begynde, og drev paa mig, at jeg skulde tage min Violin. Jeg forsikkrede ham, jeg spillede ikke, og forstod ikke det mindste af Tonekunsten. I Begyndelsen vilde han ikke troe mig, men da han mærkede at jeg virkelig ingen Deel tog i Musiken, dreiede han sig kold fra mig, og blev siden efter saa kortsynet, at jeg paa ingen Maade var istand til at drage hans Opmærksomhed til mig. Kort — jeg indfandt mig daglig ved Lord Lindseys Lever, og anraabte ham forgjæves om den Bistand, som han havde lovet mig. Maaskee var det ikke hans Hensigt at styrte mig i Nød og Fordærvelse, men Vee den Mand, hos hvem Forsængelighed og Egenkjerlighed gjør fyldest for det forteste Forræderie. Begivenheden med Hertugen, som jeg havde fortalt ham i det fortroligere Forhold, vi i Begyndelsen stod i, syntes ham dengang at være et høist moersomt Spøg, men hvor studsede jeg, da han nogen Tid efter, for fuld Alvor, foreslog mig, at lægge mig efter Musiken. Forgjæves forestillede jeg ham den Tid, jeg havde anvendt paa mit Yndlings-Studium, de kostbare Planteesam-

linger, som jeg havde bragt med mig hertil, i Haab om, de ville blive forelagte de londonske Selskaber for Botanik, hvis Bekjendtskab fører Rigdom og Navnkundighed med sig. — Han vilde ikke høre mine Indvendinger — I min Stilling kunde jeg ikke give dem Eftertryk. — I hans Cirkel var det endnu engang afgjort at jeg var en Spillemand; og jeg blev tilsidst en Spillemand, som regner det for en Lykke, at fortjene en halv Guinee med en gjennemvaaget Nat, og er tilfreds med at være alt andet i Verden, end en Lords Bordven og ydmyge Slave".

Arundel, i hvis Bryst adskillige af hans Ord havde efterladt en dyb Braad, vilde til at svare, da Morlini blev kaldt bort, for at deeltage i en Symphonie. Han fik neppe Tid til at give sin Adresse til vor Ven, der med Fornøielse overlod nogle forlegne Damer sin Plads.

Klokken slog Et, to, tre, og Lord Lindsey kom endnu ikke hjem. Arundel, som havde tilbragt hele Natten vaagen og oppe, saae endelig Dagen bryde frem, og iilte, i en Blanding af Tvivlraadighed, Selvforagt og Fortvivlelse, med en Ven til det bestemte Sted. Villiers kom næsten paa samme Tid, tilligemed sin Sekundant. Den kjække Roe, som lyste af hans Aasyn, den Skam, i dette Øieblik at træde tilbage, lagde Baand paa

Arundels Læber, hvilke medfødt Aabenhjertighed og Følelse alt halvt havde aabnet til en Undskyldning. De trak, begge fægtede godt; men Arundel, som var Mester i enhver legemlig Øvelse, vandt snart aabenbare Fordele. Trængt ind paa Livet af hans Modstander, stødte han ham, mod sin Hensigt, Kaarden i Brystet. — Villiers lod sin falde — ravede og faldt om.

Havde Arundel seet Verden styrte sammen for sine Øine, kunde det ikke have forfærdet ham mere. Stolthed, Hidsighed, Fordomme, alt hvad som nys før havde hærdet hans Bryst og ledet ham vild — forsvandt i dette Øieblik. — Og Villiers, hvis matte Blikke søgte dem, som kom ham til Hjelp, saae ikke uden Følelse den Kind blegne, som den overhængende, personlige Fare ikke havde formaaet at drive Blodet fra.

"De har, Sir Arundel", udbrød han, "fægtet kjækt for en slet Sag, og, frygter jeg, gjort en stakkels Familes Ulykkes Maal fuldt; dog — jeg tilgiver Dem — Jeg fordrede ham ud", vendte han sig til Sekundanterne, "og nu beder jeg kun" — de Ord, som bævede ham paa Læberne, blev borte, og han sank i Afmagt.

Hverken Overbevisningen om den Fare, som han udsatte sig for, eller de gjensidige Venners Forestillinger, kunde bevæge Arundel til et Øieblik blot, at afholde sig fra at pleie den, hvis Mor-

der han ansaae sig for at være. Han steg ind med i den Vogn, som skulde bringe Hr. Villiers til det nærmeste Herbergeerhuus. Her erklærede Lægerne Faren for mindre, end den syntes. Kaarden havde til Lykke skaanet de ædlere Dele, og omendskjøndt Saarets Dybde havde foraarsaget meget Blodtab, saa var det dog paa ingen Maade dødeligt. Den uventede Beretning gav Arundel sin Fatning igjen, og han lod sig endelig overtale til at gaa hjem.

Hvad der denne Morgen var forefaldet, skulde nu Lindsey underrettes om, og vor Vens dybtrørte Gemyt henvendte sig endnu til ham, trods alle hans Feil, med sædvanlig Hengivenhed.

Lindsey var just kommet hjem fra et Spillefelskab; i Feberhede over et betydeligt Tab, og døsig af Mangel paa Søvn, hørte han sin Vens Beretning, smilede da den var til Ende, og takkede Arundel med en spottende Tone, fordi han saa lykkelig havde udført en vandrende Ridders Rolle. "Lovise", føiede han til, "vil vist ogsaa efter Skyldighed være taknemmelig for den Forbindtlighed, Du har paalagt hende, og da hun har en saa grundet Aarsag dertil, tilkommer det ikke mig at indvende det mindste derimod". Arundel saae paa ham med store Øine.

"Eller", blev Lindsey ved, "har hun maaskee alt været taknemmelig? Kun det alene raader jeg

Dig, som Ven, kjære Arundel! gjør ingen Vane at trække Din Kaarde mere for en saadan Sags Skyld!" Paa Lindseys Ansigt malede sig et halvt skinsygt, halv foragteligt Træk, som Arundel nødvendig maatte bemærke.

"Med Hensyn til Dem, Mylord! lover jeg bestemt, ikke at røre Kaarden mere", udbrød Arundel forbittret, — "dog hvad Lady Lindsey angaaer —"

"Lady Lindsey! Sir Arundel! De holder hende dog ikke for fuld Alvor for min Kone?"

Havde et Lyn slaaet ned for Arundels Fødder, det kunde ikke have gjort en større Virkning paa ham. Saa var det altsaa for to ligesaa letsindige og usædelige, som utaknemmelige Skabninger, at han havde sat alt hvad der var helligt for hans Grundsætninger og hans Følelse paa Spil. Han vendte sig om, og forlod Værelset taus. —

"Villiers ædle Blod klæber ved mit Sværd", sagde han ved sig selv, i det han, som han foreresatte sig, for sidste Gang, vendte Hotellet Lindsey Ryggen, uden at ane, at det, i Følge hans Fødsel og Lovene, hørte ham til, — "Jeg vil ikke gjøre ham den Skam at blande det med denne Niddings!"

Hans Fødder dreve ham uvilkaarlig til det Hotel, Villiers var bragt hen til, men Erindringen om, at fuldkommen og uforstyrret Roe var fore-

skrevet som en Betingelse for hans Redning, bragte ham til at vende om. Henrevet i en Strøm af hjertenagende Følelser, vandrede han, uden selv at vide hvorhen, gjennem den halve Bye, indtil den omsværmende Mængde ud paa Aftenen begyndte at tabe sig, eller i det mindste gaae over fra arbeidsom Virksomhed til mageligere Hvile. Saaledes stødte han i et af de yderste Qvarterer af Byen paa en lille Hob, som havde forsamlet sig om en Gadesangerinde, der morede Pøbelen ved Ballader og Couplets. Gaden var snæver, Arundel maatte sagtne sine Skridt. — Dette Ophold bragte ham til Besindelse. Han fandt sig atter midt i det bevægelige, virkelige Liv — Var det for at slutte sig dertil, for desbedre at døve sine smertelige Erindringer, eller var det Tonen af denne, der zittrede bekjendt i hans Øre, som drev ham til at trænge sig nærmere til den Syngende. — Ak! — det var som om denne Dag skulde afsløre ham alle bedrøvelige Sandheder — Visepigen var klædt som Savoiard, en lille gammel Luth mellem Hænderne; hendes Farve var forbrændt af Solen, uden Ungdoms Fylde, huulsiet; dunkle Lokker gav hende et stærkere Udtryk af Kummer, end af Ynde; dog den fremmede Udtale, det kulsorte Øie, med sit hvælvede Bryn, og den franske Sang, som hun med eet istemmede — overtydede Arundel om, at det var Anette — Anette forført, Lord Lindseys

Offer, — først et Nov for Skændsel og nu, forladt, for Armod. Svag, men ikke fordærvet, elendig, men ikke hævngjerrig, erholdt hun nu den Skjærv, som hun engang flittig og uskyldig ærefuldt havde fortjent, af Fremmedes Medynk og Medlidenhed. Den forbausede Arundel kastede alt hvad han havde hos sig i hendes Skjød, og ilede bort derfra.

De Efterretninger, som han i lang Tid daglig havde erholdt om Villiers Befindende, tillod ham endelig at give efter for sin Længsel efter at see ham; og dog frygtede han denne Samtale ligesaa hæftigt som han ønskede den; han anede at den vilde oprippe og ædbre hans smerteligste Saar. Et nyt Slag rammede ham, da han hørte at Villiers faae Timer i Forveien, efter at han havde betalt alle Udgivter i Herbergeerhuset, havde ladet sig bære bort i en Portechaise, uden at efterlade sig den mindste Efterretning om, hvor han var taget hen.

Nu var Arundels Ulykke, som det syntes, paa det høieste Trin. Med sværmersk Begeistring havde hans Hjerte næret den Idee, at give sin Modstander en ærefuld og tilstrækkelig Fyldestgjørelse — sit Venskab. Han havde smigret sig med ogsaa at finde en Ven i ham. Hans tidligere Udsigter, hans Forhaabninger for Fremtiden vare til-

intetgjorte, hans Pung tomt, og uden et uventet Tilfælde skulde han have tabt Modet.

En Billet fra den Banquier, som Mortimer havde staaet i Forbindelse med, lod ham vide, at der nylig var indløbet 200 Pund til hiin, som, i Følge Eierens Død, nu vare til hans Disposition. Et mildt Haab opvarmede atter hans Bryst. Saa var han dog ikke forglemt — Der var dog nogen, som tog Deel i hans Skjæbne.

Frie for Pengeforlegenhed søgte han nu at udforske Villiers Bopæl. Den Fattiges Hemmelighed røbes let; efter faae Dages Forløb havde Arundel fundet hans Bolig i en lille Gade, i Nærheden af Piccadilly. Hvor lille end Arundels Formue var, ansaae han det dog for sin første Pligt, at dele med den, som han havde forurettet, og hvis Omstændigheder sienspynlig ikke vare overordentlige Udgivter voxne.

Arundel følede at Overraskelse og Ligefremged allerbedst vilde føre ham til Maalet. Uden at lade sig melde bankede han selv i Tusmørket paa Døren til Villiers Værelse, og traadte uopfordret ind. Der brændte ingen Lys, men en klar Kaminlue viste ham Villiers, hvilende paa en Sopha ligeover for den; og paa den anden Side et ungt smækkert Fruentimmer, som endnu holdt en Bog i Haanden.

Ædle Gemytter forstaae hinanden snart. Nogle

Træk af Aabenhed og Retsindighed, som Villiers havde bemærket hos sin Gjest — bragte ham til at tiltroe denne Egenskaber, som Arundel nu uden Tilbageholdenhed kunde lægge for Dagen. Begge kom hinanden imøde paa Halvveien.

"Min Fader", sagde Villiers, "havde ustridige Fordringer paa den afdøde Lord Lindseys Venskab; og han skaffede mig alt i min tidlige Ungdom en Plads i Armeen, som vel havde mange besværlige Tjenesteaar i et usundt Klima til Følge, men som jeg dog stedse skylder Taknemmelighed. Selv i sin sidste Sygdom tænkte han paa mig, og gjentog i et Brev til sin Søn, hvis Utaknemmelighed og Kulde ligefrem forkortede hans Dage, hans alvorlige Ønske om, at jeg maatte befordres og udrives af Pengeforlegenhedet, hvori min Faders Uforsigtighed havde indviklet vor Familie. I Begyndelsen behandlede den unge Lord mig med Godhed og Udmærkelse; gjentagne Løvter lod mig haabe Alt, men jeg haabede kun, for at see mig desfrygteligere skuffet. Jeg kjendte imidlertid Verden, og havde ogsaa baaret det, som en Mand, men da han understod sig — nu! hvorfor skal jeg dølge det, — da han vilde sælge Broderens Befordring for Søsterens Ære — da vaagnede Soldaten hos mig".

Arundel sprang op, blussende af Skam og Forbittrelse; Villiers rakte ham smilende Haanden,

og drog ham atter ned ved Siden af sig. — "Ved et Brev, som Tilfældet førte i mine Hænder, erfoer jeg en Hemmelighed, som min Søster, af Bekymring for mit Vel, havde fortiet. Med hvilken Beslutning i min Sjel jeg nu besøgte Lorden, kan jeg neppe selv sige; det veed jeg kun, at Agtelse for hans Faders Minde, og hans daværende Mangel af Evne til at bruge sin Arm, alene afholdt mig fra de hæftige Forholdsregler, som jeg kun følede mig alt for tilbøielig til, da vor onde Stjerne indblæste Dem, at opfordre mig til en Sammenkomst. Jeg betragtede Dem med Fordom, ellers vare vore Kaarder blevne i Skeden; hvorvel den korte Samtale, som forefaldt imellem os, Dagen før vor Duel, viste mig en Modstander i Dem, hvis indvortes Værd jeg ikke havde drømt om; netop derfor førte jeg ogsaa min Kaarde imod Dem med en Modvillie, der, forbunden med Deres Færdighed, maaskee bidrog til Deres Seier.

Det er let at indsee, at Arundels første korte Besøg gav Anledning til flere og længere, saameget mere, som det Forhold begge stode i til Lord Lindsey, bragte dem til at aabne deres Hjerter for hinanden, med Hensyn til ham, uden mindste Forbeholdenhed. Miss Villiers var næsten altid hos sin Broder, naar han kom, men forlod ogsaa hvergang Værelset, saasnart han var traadt ind. Det fortrød Arundel en Smule, at han ikke formaaede

at bringe mere Liv i denne skjønne Billedstøtte; — ikke fordi han ansaae Skjønhed mere for tillokkende — O! langtfra, "Lovise havde helbredet ham, for stedse gjort ham ligegyldig mod et saa lokkende Skin". Det gjentog han saa ofte for sig selv, til han tilsidst troede det. — Det var blot Sjælen. — dens synlige Udtryk i Harriets Ansigt, som drog ham saa uimodstaaelig til sig. Hendes Øies milde Alvor, — der lignede skuffende hendes Broders — skjønt dets Ynde var forhøiet ved dunkle, lange Øienhaar — som gjorde et ubetvingeligt Indtryk paa hans Gemyt. — Og dog stedse taus, ikke tilstede ham det mindste Ord, som en sædvanlig Bekjendt dog havde Fordring paa — var han da slet ikke mere end blot en stum Hilsen værd! var det et grusomt Coquetterie, eller en overdreven Strænghed, fremavlet af Ulykke og saarede Følelser?

Imidlertid var Tilfældet ham gunstigere end Miss Villiers syntes at være det. — En Dag, da et hurtigt Ærinde førte ham paa en usædvanlig Tid til sin Ven, fandt han Harriet alene i Værelset. Et Smiil opklarede Arundels Ansigt, i det han ærbødigt nærmede sig og talede til hende. Miss Villiers derimod skiftede Farve, og besvarede hans Spørgsmaal med nedslagne Øine og sagte Stemme; men denne Tone var ikke at tage Feil af, denne rørende, uefterlignelig blide Tone — hvor forbausedes han, da han i Øieblikket gjenkjendte

Thereses Stemme — Thereses — den deeltagende, hjertelige Venindes, som han saalænge, saa utaknemmelig havde forglemt.

Miss Villiers delede ikke Arundels Henrykkelse. Forlegen, skamfuld, ikke istand til at forstille sig, vidste hun neppe, hvad hun skulde sige, som passede sig paa Øieblikket. Under hendes Rødmen, Tøven og Zittren erfoer han — at hun var Mortimers Datter. — Men det var ikke alt; der stod en haabfuld Formodning i den endnu dunkle Baggrund, som han dog neppe turde vove at tænke sig, at ikke Haab og Salighed skulde sprænge hans Hjerte. Hvilken anden kunde skrive til Mortimer, at hun ikke rødmede ved at tilstaae sin Deeltagelse for hans unge Ven! hvem anden kunde sige hans gode Pleiefader, "at han forenede alt, som er istand til at opvække den, med enhver god Egenskab, som kan retfærdiggjøre den". Hvem anden end Harriet havde havt Leilighed til, medens han beskjæftigede sig med en anden Gjenstand, ubemærkt at udgrunde hans Karakteer, erkjende dens Kraft, føle dens Lidelser, og nære, uden at ane det, en forræderisk Følelse, under Navn af en ædelmodig?"

Kapitain Villiers kom nu til, og saae med Forundring Arundel holde sin Søsters Haand, og tale med en Ild, som vidnede om, hvor dybt han følte sine Ord.

" Bedste Villiers", raabte Arundel, saasnart han saae ham — "Skulde De troe, at jeg har gjenfundet en gammel kjær Veninde i Deres Søster?"

"Der lader det til", svarede Villiers smilende; "men ved hvilken Hændelse? har just min Fraværelse givet Anledning til denne Opdagelse?"

"Sir Arundel", udbrød Harriet, som søgte at bevinge sine Følelser, "havde forglemt sin Veninde, og jeg vilde ikke anstrænge hans Hukommelse".

Al Sandhed — paa een nær, var nu fra alle Sider tilstaaet, og Villiers besad Menneskekundskab nok til at gjette den.

"Sløret — det fatale Slør", raabte Arundel, da hun nævnede deres Sammenkomster i Klosteret —

" — Blev i det mindste eengang slaaet tilside", faldt Harriet rødmende ind — "men de Træk, som det beskyggede, vare ikke værdige at fængsle deres Øine".

Arundel, som kun alt for godt erindrede hver lille Omstændighed ved sit første Besøg, kunde kun svare med et Blik — men et Blik, som røbede alt hvad hans Sjel indsluttede.

Den ældre Hr. Villiers havde, tvunget af sine slette Omstændigheder, aflagt sit Navn, og under et nyt skjænket Arundel den faderlige Beskyttelse, som Naturen havde bestemt til hans egne

Børn. Hans Søn havde Lord Lindsey sørget for. Vennelos og fattig havde Villiers ingen anden Skjæbne for sin Datter, end en Plads i det Kloster, hvori hun var bleven opdraget; først da Lindsey selv faldt paa at gifte sin Søn i et fremmed Land, lagde han en Plan til at forene begges Hensigter. Harriet var i denne Henseende hans eneste Fortrolige, og omendskjøndt en saadan Formodning, under deres gjensidige Forklaringer, nødvendig maatte opstige hos Arundel og hendes Broder, gjorde hun dog alt sit til at bortfjerne Tanken derfra.

Kaptainen var det altsammen ganske nyt for. Under hans lange Fraværelse havde det været Faderen meget let at skjule alt for ham, som ikke angik hans egen maadelige Stilling og hans Datters Vel. Uden altsaa at vide, at der gaves et Menneske, som hed Arundel, førend han gjorde hans Bekjendtskab i den unge Lindseys Huus, havde han først da Duellen var forbi, nævnet Harriet hans Navn. Hvorfor det tidligere Bekjendtskab til dette Navn, under begge Søskendes Samtaler om deres Faders Ophold i Lyon, ikke var kommet for Orde, vogtede Vennerne sig vel for at spørge om, af den gyldige Grund, at de let kunde gjette det.

Endelig syntes Arundels vigtigste Opdagelse at dæmre — men det var kun et flygtigt Glimt. Villiers vidste ikke det mindste desangaaende, og

Harriet, som hendes Fader aldrig pleiede at meddele mere af sine Planer, end hvad der netop var fornødent til deres Udførelse, erindrede sig kun dunkelt engang at have hørt, at hans unge Ven var en Søn af en Sir Arundel fra Cornwallis.

"Forunderligt at min Fader slet ingen Papirer har efterladt sig, som kan give Lys i denne Hemmelighed", sagde Villiers. Ængstelig søgte hans Søster at læse i Arundels Øine, og med Frygt ventede hun hans Svar.

"Ja, vist nok forunderligt", vedblev denne med en Tvetydighed, som Kjerlighed først havde lært ham. — "Dog veed jeg, at han pleiede at brænde alle sine Breve; de faae Linier, som ere faldne i mine Hænder, ville vi gaae igjennem sammen".

Harriet, beroliget ved dette løst henkastede Svar, fattede sig snart. Nu da hendes Hemmelighed var i Sikkerhed, da hendes Elskede og hendes Broder vare saa nøie forbundne, kunde da vel Verden byde hende en høiere Glæde, end den, som gjennemglødede hendes Hjerte; og nu fulgte der en lang meer end sædvanlig forlænget Aften, for tre glade Hjerter, ved den hyggelige Kamin. Arundel berusede sig i en Lidenskab, som han ikke gjorde noget Forsøg paa at modstaae, og som Skjønhed, indvortes Værd, en dyrket Forstand, og usigelig Ynde foreentes om at retfærdiggjøre.

Miss Villiers Blik adspredede tilfulde Arundels Mismod, som nu med frit Sind ansaae alt, hvad der var mødt ham, for en lærerig Skole. Men a hans Udsigter i Fremtiden nu for Alvor beskjæftigede ham og hans Ven, saa søgte de ogsaa desomhyggeligere at komme paa Spor efter hans Fødsel. De undersøgte forgjæves de Linier, som efter Arundels Forsikring maatte være fra hans Faders Haand.

"Alting vel overveiet", sagde Villiers, "saa synes min Søsters Vink at være det eneste, som kan føre til noget Spor. De maae til Cornwallis og det endog jo før jo bedre; thi ingen af os er formuende nok til at spilde Tid og Penge med unødvendig Opsættelse. Hvad mener De om at reise i Morgen?"

"Det er dog i Sandhed alt for hurtigt!" svarede Arundel, og saae paa Harriet, som om han vilde gjennemskue hende.

"Hvorfor?" blev hendes Broder smilende ved, "betænk selv Ven!

"For sildigt: hedder det i Morgen!
"Den Vise levede i Gaar".

"Ja!" raabte Arundel med Varme! I Gaar var det at jeg begyndte at leve — ja! jeg vil reise i Morgen. En Familie, hvorom man kan tale i den Tone, som i hine Linier, kan ikke være ganske ubekjendt i sit Nabolav; jeg vil dog i det

mindste altid finde et Spor, som kan vise mig om jeg tør haabe at gjøre en gavnlig Opdagelse".

"Jeg har godt Haab", sagde Villiers, som i det samme blev kaldet ud af Værelset — "hvorvel det er høist forunderligt, at Tilfældet slet ikke har ladet Dem finde andet end disse Linier —"

"Vil Miss Villiers", udbrød Arundel i det første Øieblik han saae sig alene med Harriet, "tillade mig at fortroe hende, hvad Ingen tredie er vidende om — tør jeg vove at meddele hende, at jeg har fundet nogle Linier foruden disse —?"

"Var det ikke bedre", stammede Harriet, i det hun blev bleg som et Liig — "hvorfor betroer De ikke hellere min Broder? —"

"Fordi", afbrød Arundel hende, "disse Linier, forudsat at mit Haab er grundet, ere alt for hellige, til at mødes af andres Øine, end mine; fordi de sandsynligviis ville afgjøre mit Livs Lykke eller Elendighed, og fordi", vedblev han i det han tog Papirstrimmelen ud fra sit Bryst, "Harriet alene raader for begge —"

Hun kastede et frygtsomt Blik paa Papiret, og havde sunket overende, da hun kjendte Haanden og kunde formode Indholdet, hvis ikke Arundel havde grebet hende i sine Arme — Han knælede for hende, da Kapitainen traadte ind, der ikke kunde bare sig for at spørge, med et Smil — "om denne ømme Ærefrygt galdt den gamle eller nye Veninde?"

Arundel aabnede ham uden Betænkning sit Hjerte. Villiers lagde ikke Dølgsmaal paa sin Glæde derover, og da han førte den nu atter rødmende Pige hen til sin Ven, sank hun i hans Arme.

Dog Glæden har Vinger! det tænkte Arundel, da han den følgende Dag saae ud af en sønderbrudt Rude i et Vertshuus, 6 Mile fra London, hvor den Tanke kun opbyggede ham lidet, at han maaskee endnu et Par Timers Tid ikke havde noget bedre at gjøre, end at blive staaende saaledes. Den Tids Luxus havde endnu ikke sørget for de Reisendes Bequemmelighed, og den eneste Posthest, som var tilbage i Stalden, havde Arundel af Godmodighed og Menneskelighed overladt til en Fremmed, som, i Følge Vertens Udsagn, ved sin Uroe og Utaalmodighed røbede Vigtigheden af sin Reise. Men det stod skrevet, at Arundel ikke skulde reise længer. Begge Brødres Maal var fuldt og ved det første vigtige Skridt, som tidlig eller seent maatte lede til en smertelig og maaskee forgjæves Opdagelse kom Skjæbnen selv ham velvillig imøde med Midler til at krone den.

Arundel blev nemlig næsten fristet til at fortryde sin Tjenstfærdighed, da han i Forbigaaende kastede et Blik paa den fremmede Herre og gjenkjendte en af Lord Lindseys Tjenere i ham; Et Menneske, som længe havde beherskket sin Herre

med den grændselsøseste Indflydelse, og som ved sit Overmod havde gjort sig forhadt af alle dem, som han kom nær.

"Ak! Sir Arundel!" raabte Verney i det han sprang op af Stolen, "De her, Dem, som jeg skylder saameget? De var stedse saa god imod mig, saa høimodig, og næsten kunde jeg —"

"Efterligne mig, ikke sandt?" sagde Arundel, i det han gik ham forbi med et koldt Smil. Det syntes at slaae Karlen.

"Et Øieblik, Sir Arundel — jeg beder Dem indstændig", raabte denne og greb heftig hans Haand — "Skjænk mig blot en Samtale med Dem paa en Minut. — Den turde let være Dem vigtigere, end De formoder",

Arundel var tvivlraadig, dog da han ingen Grund havde til at afslaae hans Bøn, gik han ind med ham i et Sideværelse, som Verney lukkede forsigtig til.

"De har, bedste Sir!" begyndte han, "nu alt i lang Tid været daglig om min Lord, og han har betroet Dem mange af sine Hemmeligheder, dog troer jeg — ja jeg er vis paa, at De ikke veed, at han er Deres Broder".

"Min Broder!" raabte Arundel forbauset og foer et Skridt tilbage. "Lord Lindsey min Broder!"

"Ja! saasandt som han forførte Miss Louise, og dræbte Hr. Mortimer".

"Betænk hvad han siger, Verney!" raabte Arundel ude af sig selv for Forfærdelse.

"Jeg er villig til at gjøre min Eed derpaa, naar og hvor det skal være, men min Tid er kostbar, og jeg maa fatte mig kort. Just som De var reist til Schweitz betroede min Herre sig til mig. Jeg bragte tidt Erinder og Billetter til Miss Loviſe, og fandt, sandt at sige, at hun kom ham imøde paa Halvveien. Da han mærkede at hun ikke havt dulgt sit Bekjendtskab med ham for Dem, blev han yderst hæftig, og svoer, ikke at ville see hende mere. Ja — han gik saavidt, som De selv vil kunde erindre Dem, ogsaa at sige det eller noget lignende til Dem, og reiste derpaa sin Vei. Dog var han neppe reist, førend han fortrød sin Beslutning; de havde, som oftere var Tilfældet, et Stævnemøde samme Nat. Altsaa vendte Mylord, kort og godt, om igjen, til et bedrøveligt Udfald for den stakkels Hr. Mortimer, som vi mødte paa en Gjenvei, tæt ved Landeveien. Mylord havde i Begyndelsen gjerne undveget ham, men han tog Mod til sig og reed rask fremad, saasom de alt vare hinanden temmelig nær".

"De hilste hinanden, skjøndt ikke synderligt høfligt, og kom snart i en Ordstrid, hvoraf jeg, skjøndt i nogen Fraſtand, dog forstod saameget, at Sir Mortimer beskyldte min Herre for Forræderie og Falskhed. Begge bleve saa hidsige, at jeg vir-

kelig troer, de ikke vidste hvad de sagde eller gjorde, og da min Nysgjerrighed lokkede mig nærmere, hørte jeg tydelig Sir Mortimer foreholde min Lord, at han ikke skulde bilde sig saameget ind af sin Fødsel, han var kun en yngre Broder, og at De var Lord Lindseys Søn og Arving; det kunde han bevise ham paa Stedet af de Papirer, som han havde i sin Brevtaske. Da blev min Herre som rasende. Ulykken vilde, at vi havde Pistoler med, det begyndte alt at skumre, og vi vilde endnu samme Nat ud af Byen igjen. Med et Ord, jeg holdt deres Heste medens de duellerede, og saae Sir Mortimer falde. Efter min Herres Befaling tog jeg selv Brevtasken op af hans Lomme, og vi jagede afsted, som om Fanden var efter os, og det var han virkelig ogsaa. Mylord var underlig; jeg troer han gik i sig selv; han sagde tit, at han ikke havde havt i Sinde at dræbe den gamle Herre, det havde altsammen været et blot Tilfælde, og alt var gaaet til efter Ærens Love. Dog, hvor meget han end snakkede om Æren, tog han dog ikke i Betænkning at beholde Brevtasken, hvori der bestemt befandt sig nogle udsøgte Breve fra den gamle Lord, som bevidne Sandheden af Sir Mortimers Udsagn. Rigtignok fik jeg dem ikke strax at see, han søgte snarere at faae mig til at troe, at de ikke indeholdt noget af Vigtighed; men jeg forstod at hjelpe mig, og da de engang vare

komne mig for Øie, talte vi oftere sammen om dem, ja han sagde mig, at Hentydningen paa dem, vilde ikke have gjort ham saa rasende, dersom der ikke engang var undsluppen hans Fader et Ord i Vrede, som han aldrig kunde glemme. Alt det, Sir Arundel! vil jeg erklære for Retten og gjøre min Eed paa. — Troe mig, det har gjort mig hjertelig ondt, at see Dem ved slet Behandling udstødt af Deres Faders Huus, ud i den vide Verden, medens Mylord tværtimod"

Her afbrød Verney sig med Forlegenhed, medens Arundel, hvis betyngede og dybt rørte Gemyt behøvede et Øiebliks Fatning, lænede sig ud af det aabne Vindue, for at drage Veiret frit.

"Og nu, Sir Arundel! maae jeg afsted", udbrød Verney pludselig, ligesom vaagnende af en dyb Grublen.

"Hvorhen?" vedblev vor Ven —

"Det kan jeg ikke sige saa strax; til min Herre ikke, det kan De forlade Dem paa. Det fordømte Spil har saaledes i Bund og Grund fordærvet hans gode Lune, at det er bedre at være i en Daarekiste end i Nærheden af ham. Men vil De give mig Deres Adresse, saa skal De sikkert høre fra mig; paa min Understøttelse skal det ikke skorte, for at forhjelpe Dem til Deres Ret".

At give Slip paa et Vidnesbyrd af saadan Vigtighed, som dog Bestikkelse eller et andet Til-

følde saa let kunde skille ham ved, forekom Arundel som den høieste Grad af Daarskab, og han fremsøgte alle Billighedens og Egennyttens Motiver, for at bevæge Verney til at vende tilbage til Byen. Menneskets lod til at være tvivlraadig, dog syntes han meest at foretrække den Vei, han havde valgt sig. Og nu stod Hesten for Døren.

"Sir", sagde Verney, da Arundel gjorde Mine til at modsætte sig hans Afreise, "hvad jeg har sagt Dem, maae være Dem et Beviis paa, hvor redebon jeg er til at tjene Dem. Jeg vil gaae endnu videre, men De maae først give mig Deres Ord, at De efter det Beviis paa min Tillid, som jeg vil skye Dem i Hænde, hverken vil følge mig eller opholde mig et Øieblik længer". Arundel betænkte sig, men da han ingen anden Udvei saae, gav han ham sit Løvte.

"Nu vel", vedblev Tjeneren, idet han tog nogle Papirer ud af sin Tegnebog, "her ere de samme Breve, som vare i Sir Mortimers Brevtaske. — Spørg mig nu ikke mere om Noget, og hold Deres Ord".

Med disse Ord greb han hurtig sin Vadsæk og ilede ud af Værelset, og efterlod vor Ven i en Forbauselse, som først ved Lyden af den Bortilendes Galop gav Plads for en roligere Fatning.

At Verney havde fraſtjaalet ſin Herre diſſe forunderlige, rørende Vidnesbyrd om hans Fødſel, tvivlede Arundel ikke et Øieblik paa, ſkjønt han erkjendte Forſynets Vink i den uforudſeete Maade, hvorpaa de vare komne i hans Hænder. Fordybet i de glade Udſigter, ſom aabnede ſig for ham, dog nedſtemt af de Betænkninger Harme, Medynk og Skaanſel med hans uværdige Broder indſkjød ham, ilede han tilbage til Byen.

Hans Tilbagekomſt og Beretning overraſkede Villiers, hvem dog en Anelſe, fremavlet ved Sammenholdelſen af alle ham bekjendte Omſtændigheder, alt havde ført paa Sporet, ſkjønt han ikke havde vovet at udvikle ſin Formodning for ſig ſelv; og beſtormede af en Hær af modſtridende Følelſer, begave begge Venner ſig til Lord Lindſey, hvis Andeel i Mortimers Død Arundel dog udtrykkelig havde fordulgt ham. Man ſagde dem, at han var ſyg og ikke kunde modtage nogen, men ingen af dem troede et Paaſkud, ſandſynligviis opfundet af Liſt eller Stolthed, og Arundel ſendte fra Forgemaket af, hvor han ſkrev den, følgende Seddel ind til ham:

"Naar jeg ſiger Dig, at jeg førſt for faa Timer ſiden forlod Verney, ſaa vil Du neppe undre Dig over, at jeg vender tilbage til et Huus, ſom Uvidenhed og Utaknemmelighed bragte mig til at forlade. Sikkert vil Du ogſaa, det være

nu af Klogskab eller Æresfølelse — erkjende en Broder!

Harry Arundel".

"Mylord ønsker at tale med Sir Arundel", sagde Tjeneren, der kom tilbage — "Kaptain Villiers beder han undskylde sig".

Dette mundtlige Svar, en Slags høitidelig Modtagelse, den omstændelige Maade, hvorpaa han saae sig indført, havde alt sat en Dæmning for de brusende Følelser i Arundels Barm, og uvis om den Tone, hvori han skulde give dem Luft, traadte han ind. Men hvor forunderlig beklemt blev hans Hjerte, da han blot saae et Gjenfærd af den muntre smukke Lindsey, som han for sex Uger siden havde forladt i blomstrende Sundhed og Ungdoms Fylde, udstrakt paa en Løibænk i Hjørnet af sit prægtige Garderobe-Værelse. — Et Suk — den inderligste Bedrøvelses Jammerraab trængte sig ud af hans Bryst, da han hurtigt greb sin Broders Haand, og med blød Bevægelse bøiede sig ned til ham. Lindsey kastede et Blik paa ham; det vilde ikke være godt at sige, hvad der stod deri, men jo længer det dvælede paa hans dybtrørte, fast jamrende Broder, jo mattere blev dets Ild, og tilsidst qvaltes denne i en tung Taare. De taug begge. — Men den kort afbrudte Hoste, den voldsomme Qval, der for første Gang, som en Slags Anger, malede sig i Lindseys Træk, gav Arundel atter Fatning.

"Min Broder! min Ven!" raabte han uden Sammenhæng! fat Dig — kom til Dig selv — Jeg kommer ikke, for at gjøre Dig Bebreidelser — o! hvorfor", føiede han til, som med en Slags Vrede paa sig selv, "hvorfor troede jeg ikke Efterretningen om Din Sygdom? hvorfor traadde jeg saa pludselig for Dig?"

Lord Lindsey forsøgte forgjæves at tale, og Arundel, som ikke kunde see paa Lidelser, som han ikke formaaede at lindre, styrtede ud i Forværelset, medens Tjenerne kom deres Herre til Hjelp. En af dem fortalte ham, hvad der tildeels havde sat Mylord i denne Tilstand. Han havde omtrent for en Maaned siden bivaanet en landlig Fest, som Hertuginden af Portsmouth gav; hvor han, efter at have tilbragt Natten med Dands og ved Nydelsen af hidsige Vine, (som han overalt i den senere Tid havde taget til i Vildskab) var, uden at blive savnet, faldet i Søvn i det fugtige Græs.

Tjeneren fik ikke Tid til at sige mere, thi Arundel blev hurtig kaldt ind i sin Broders Værelse. Lindsey trykte hans Haand, og kunde kun tale lavt og med megen Anstrængelse. Han benyttede den sidste Ytring af sin Kraft til at lade Arundel vederfares Retfærdighed, og hans egen Barm indsuede for første Gang en Balsam, som i lykkeligere Dage vilde have været istand til at læge, som den nu kun lindrede hans Sind.

Med gjennemtrængende Smerte erfoer Arundel, at Verney havde været et Hovedværktøi til den Katastrophe, som, efter Lindseys Udvortes at dømme, syntes at være nær, og denne Smerte steg endnu høiere, da han fandt, at han havde en hemmelig Gniſt af Ømhed og Anger i sin Broders Hjerte at takke for de 200 Pund, som vare nedlagte hos Banqueren til ham.

Neppe var Lindsey nemlig begyndt at komme sig af sin hæftige Forkjølelse, førend Verney en Morgen ved Paaklædningen drev sin sædvanlige Insolents saavidt, at den nødvendigviis maatte berøve et febrilt og ærgerligt Gemyt sin Fatning. Lord Lindsey gav ham et Slag. Dette raae Udbrud blev besvaret med et lignende. De brødes med hinanden, og førend Lindsey fik Leilighed til at trække i Klokkestrængen, blev han med en Kraft, som paadrog ham en Afmagt, kastet mod Væggen. Verney benyttede sig af dette Tilfælde til at tage Flugten med endeel Kostbarheder og saamange Papirer, som syntes ham nødvendige, for, uden Frygt for Straf, at tilfredsstille sin Hævn.

Lindsey kom atter til sig selv; men den hæftige Forbittrelse, og den Skam, som brændte ham paa Hjertet, havde fremskyndet Tidens Løb, og han levede kun op, for at sige til sig selv at han maatte døe.

En saadan Erkjendelse gjør Mirakler, selv hos

forhærdede Gemytter, den banede Arundel den Vei, hvis Ende han ellers maaskee først silde og med et paa mange Maader krænket Hjerte, med uhyre Summer og Millioner Prokuratorers Penne, vilde have naaet. Og Lindsey nød endnu den Lykke at indsee, at den Kreds, som Dyd, Kjerlighed og Deeltagelse danner, betager Døden sin Bitterhed.

"Jeg giver Dem, Miss Villiers!" sagde Lindsey, paa den af ham fremskyndede Dag, da han lagde hendes Haand i hans Broders, "et uskatteerligt Hjerte. Jeg vil snart", føiede han med et svagt Smiil til, "efterlade dem Begge i den Glands, hvori det fortjener at indfattes! Det vil glimre dobbelt i den, der en kort Tid fordunklede selv de faae gode Egenskaber hos det ulykkelige Væsen, som bukkede under for dens Fristelser".

L. Kruse.

Irion.

En Fortælling af Fouqué.

I et elegant Aftenselskab i en af Tydsklands Residentsstæder kom man til at tale om Vanvid og de gruelsesfulde, snart latterlige, snart rørende Skikkelser, hvori den ofte træder frem. En ung Livlænder, der først for kort Tid siden paa sine Reiser var kommet hid, fortalte følgende:

Flere Dagreiser herfra havde jeg forvildet mig fra Hovedlandeveien. Hestene trængte til Hvile, og jeg gjorde Holdt i en liden Landsbye. Det smukke Foraarsvejr bragte mig snart til at foretrække en frisk og aaben græsbegroet Æbleha uge bag Huset for Vertens snevre Stue. Jeg tog Plads paa Stammen af et gammelt fældet Æbletræ. Nogle Børn legede foran mig i Græsset, uden at bryde sig synderligt om mig, og i en velbehagelig Drømmen stirrede jeg op i den lyseblaae Himmel, indtil et sagte Suk tæt ved Siden af mig vakte min Opmærksomhed. Til min Forskrækkelse blev jeg en ved Siden af mig siddende Vanvittig vaer; at han var en saadan, tilkjendegav en høj Krone af Guldpapiir, som han bar paa sit Hoved. Men da jeg betragtede ham nøjere, fandt jeg ikke mere noget frygteligt i Synet af ham. Det var et fiintbygget, ungt Menneske, snarere lidet end stort, af blegt, langagtigt Ansigt, paa hvilket der blinkede et Udtryk af Godmodighed, ikke uden Aand og Livelighed. Det korte, brune Haar krøllede sig med en vis Ynde i Lokker frem under den underlige Krone; og overhovedet, havde denne ikke været, vilde man snarere have holdt ham for en grundende, noget melankolsk Digter, end for en Vanvittig. Hans øvrige Paaklædning var skjødesløs, men saaledes, at den baade i Henseende til Tøiets Fiinhed, og i Henseende til det elegante i Tilsnittet, lod formode en Person af de høiere Stænder.

Medens jeg med voxende Deeltagelse betragtede ham, syntes han ogsaa først at lægge Mærke til mig. "Velkommen, velkommen i Thessalia!" sagde han, og tog mig med mild Venlighed i Haanden.

"I synes at forundre Eder over mig", blev han ved, idet han afbrød min medlidende Studsen, "og I har ogsaa Grund dertil; thi allerede før har jeg selv hørt lsierlige Æventyr fortælle om, hvorlunde jeg, som er Ixion, skulde være styrtet ned i Underverdenen, og der bleven dreiet omkring paa et gloende Hjul. Noget er der rigtignok deri. Men det gloende Hjul er ikke udenfor mig. Inden i mig, ret midt inde i Sjælen, farer det omkring, og hvidsler, og spruder og gnistrer, at man ikke veed, enten man skal ængstes over den Støjen og Brænden, eller fryde sig over det skinnende Fyrværkerie. Hvad mig isvrigt angaaer, kjære Herre! saa seer I jo selv med egne Øjne, hvor højt og herligt jeg sidder paa den thessaliske Throne, og hvorlunde Kronen glimrer om mit Haar og mine Tindinger." — "Der! I kjære Thessalere!" raabte han derpaa til Børnene, som legede ved vore Fødder, og kastede nogle Penge til dem, hvilke de sankede op, ikke, som jeg først havde frygtet for, med haanende Spot, men med stille, ærbødig Venlighed, hvorpaa de gik længere fra os, for at dele Pengene mellem sig.

Den Vanvittige rykkede nærmere hen til mig og sagde: "Da vi nu ere alene, ærede Gjæsteven! kunne vi bedre tale om, hvorledes dette Ildhjul er opkommet i mig. I var vel aldrig i Olymp? Nei vist ikke. Det maatte ellers sprude i Eder, som i mig, en evig, sød, yndefuld, qvidefuld, lokkende, sønderknusende, tilintetgjørende Straaleglands fra Junos Hjne. Det er min Ulykke, denne min Kjærlighed til hende og dette forbistrede Gøglespil med Skyen; og dog, om Nogen vilde gjøre mig fri for dette Hjul, kunde jeg ville det, eller turde jeg det?"

Og nu brød han, som henrykt, ud i en Hymnus, prisende Junos uendelige Skjønhed, i saa levende Ord, at jeg næsten glemte hans Vanvid, og henvendte mit hele Sind paa det fortryllende Billede, der, liig Venus op af Havet, steg op af hans Tales Bølgestrøm.

Fortælleren standsede her et Øieblik, ganske fortabt i Erindringen om hiin Skikkelse; og derpaa sagde han, med Øinene henvendte til en ung, meget smuk og riig Enke, som sad ved Siden af ham: "Havde De hørt det unge Menneskes Lovtale, saa vilde De maaskee ikke tage mig det ilde op, naar jeg maae bekjende, at det i dette Øieblik er for mig, som om jeg sad ved Siden af hiin Juno. Ligheden er i Sandhed umiskjendelig og høist besynderlig".

Den smukke Kone, som følte sig smigret,

smilede forlegen ned for sig, medens Livlænderen blev ved i sin Stilhed, og først efter nogle Øieblikke fortsatte sin Fortælling paa følgende Maade:

"Min stakkels Vanvittige forblev ikke længe i en saa glad Henrykkelse. Han følte pludseligt, hvorledes han var styrtet ned fra sit Olymp, og gjentog med stille Taarer de Ord: "Ak! Sky! Sky! ak deilige Sky!" Jeg tilstaaer, hans stille Jammer rørte mig lige ind til Sjælen. Jeg omfavnede ham med trøstende Ord, og ogsaa han trykte sit tunge Hoved op til mit Bryst. Men hans Guldpapiirskrone begyndte at rasle; bestyrtset greb han efter den, og stod, da han fandt den var bøiet, med et fortredeligt Øiekast op, og forlod Haugen paa det hurtigste.

Børnene vare imidlertid komne hid igjen. Jeg spurgte efter den Syge, og hørte nu det Svar: "det er jo den rare, stille Herre". Hvad nærmere Efterretninger angik, henviiste de mig til Værten. Af ham fik jeg at vide, at det unge Menneske for flere Maaneder siden var kommet til Landsbyen, uden dengang endnu at have været fra Forstanden, at han havde tinget sig i Kost hos Præsten og betalt anseelige Kostpenge forud for flere Aar. Hans lidt efter lidt tiltagende Melancholie, havde, i Forbindelse med hans Mildhed, ordentlig vidst at gjøre sig yndet hos Folk, og man havde neppe agtet paa hans Vanvid, saa at han,

trods sin sælsomme Irionssnak og trods sin Guldpapirskrone, var bleven i uforstyrret Besiddelse af Landsbyefolkenes Agtelse og Kjerlighed.

Da jeg, efter nogle Timers Forløb, kjørte videre, saae jeg det syge Menneske gaae frem og tilbage under Skyggen af nogle Elletræer i et nærliggende Krat ved en lille Bæk. Jeg lod holde og ilede imod ham, men han vinkede mig fra sig med begge Hænder, og da jeg ikke agtede derpaa, sagde han: "Naa, Du kan ogsaa gjerne komme nærmere; mig synes godt om Dig, unge Ven".

Vi gik nu stiltiende ved Siden af hinanden, og Gud veed, hvordan det faldt mig ind, idet jeg med stor Deeltagelse skuede ind i hans forstyrrede Væsen, at hans Krone for en stor Deel var Skyld med i hans Onde, og at det, hvis man pludselig rev den af ham, maaskee kunde gjøre en uventet god Virkning paa ham. Jeg greb derfor efter Guldpapiret, men han, ved min første Bevægelse hurtigere vakt op af sine Drømme, end jeg tænkte det, sprang nogle Skridt tilbage og stirrede med overraskende Vildhed paa mig. "Du!" raabte han med tordnende Røst: "Noli me tangere! *) Kjender Du det Sprog? Det her er min Kongekrone, det er snarere noget endnu bedre, det er min Digterkrone, og mistede jeg endnu denne sidste Levning

*) Rør ikke ved mig.

af min Lykke, saa" — her formildedes hans Stemme og Aasyn igjen — "i Fortrolighed sagt, jeg kunde blive forstyrret i Hovedet, hvortil jeg vel desuden ikke fattes Anlæg, og som de fleste Mennesker allerede anse mig for at være".

Et hemmeligt stille Smil bredte sig ved disse Ord ud over hans barnlige Ansigt. I det Haab, paa en anden Maade at bringe ham Fornuftens Vei nærmere, spurgte jeg ham, om han da slet ikke havde noget andet Navn, end Ixion. "Vel egentligen ikke", sagde han, "men kaldet mig med et andet Navn have dog mange Mennesker. Som Barn kaldte de mig Ernst; det forekommer mig endog, som om Juno selv mangen Gang har nævnet mig med dette Navn. Endnu andre kaldte mig Baron Wallborn".

Den Skræk, hvormed ved disse Ord Selskabet pludselig foer sammen, lærte Fortælleren, at han havde talt om en Bekjendt. I det samme forlod ogsaa den unge Enke Værelset, idet hun foregav et Ildebefindende.

Adskillige Venner af den ulykkelige Wallborn, der havde fundet og havde tabt sin hele Livslykke i denne Bye, samlede sig om Livlænderen, uden dog at erfare mere af ham, end de allerede havde hørt; thi strax efter de sidstanførte Ord, havde den Vanvittige revet sig løs, og var forsvunden i den mørkeste Skygge af Ellekratter.

Af alt, hvad der blev fortalt og talt frem og tilbage, kunde Livlænderen sætte sig følgende sammen: Baron Wallborn havde, som en agtet ung Digter, gjort den aandrige Enkes Bekjendtskab. Hans henrykkelsesfulde Hyldest og hans opblomstrende Navn havde gjort, at det var lykkedes ham, at vinde den smukke Kones Kjerlighed, og at hæve hende op med sig til sit phantastiske Livs høiere Egne, hvor begge en Tid lang, elskende og elskede, tronede som salige Guder høit oppe over den sædvanlige Menneskefummel. Men den unge Enke var nok snart bleven uhyggelig tilmode i en hende fra først af fremmed Verden, og ligesom han først havde løftet hende op med sig, saaledes prøvede hun nu paa, at drage ham ned til sig paa Virkelighedens sikkre Jordbund. Hans bestemte, undertiden heftige Modstand, hans ikke sjeldent melancholske, let forstemte Sind, hans Mangel paa udvortes Skjønhed og Behændighed, alt dette gjorde hende tilsidst næsten fiendsk stemt imod ham, saa at hun, foruden den Kulde, som hun fra den Tid sædvanligviis udviiste imod ham, endnu vel endog ligefrem pleiede at angribe ham med Drillerier eller Uvenlighed. Man mærkede hans dybe Smerte, men tænkte det vilde nok finde sig, han vilde nok komme til bedre Eftertanke. Tilsidst var han dog uformodentlig forsvunden, og snart efter temmelig glemt, kun at netop nu den almindelige Deelta-

gelse ved det, man havde hørt fortælle, paany, ligesom ved et electrisk Stød, var bleven vakt til Live; og det saa meget mere, som just nogle af den stakkels Wallborns Slægtninge vare nærværende, hvilke strax derpaa lode Enken bede ind til sig i et afsides Kabinet.

Derind bad man endelig ogsaa Livlænderen at komme. Han fandt den smukke Kone liggende paa Sophaen, noget bleg; Wallborns Beslægtede omkring hende.

"Tilfældet", saa talede hun til den Indtrædende, "har gjort Dem deelagtig i vor Hemmelighed, uden at vi paa mindste Maade behøve at beklage, at vide en Mand indlemmet deri, som baade ved sine foregaaende Anbefalinger, saa og ved sin egen sædelige og fine Opførsel er bleven os bekjendt paa det allerfordeelagtigste. Jeg tager ikke i Betænkning, at sige Dem, at jeg har fattet den Beslutning, at tilbyde den unge Baron Wallborn min Haand og strax at reise til hans Opholdssted, hvilket jeg nu beder Dem nærmere at betegne os".

Livlænderen kunde ikke med tilstrækkelig Bestemthed give den ønskede Underretning, da han endnu kun ganske løseligen kunde huske den Egn, hvori den afsides liggende Landsbye laae, og dens Navn reent var gaaet ham af Minde. Dog tilbød han sig, hvis man vilde tilstæde ham det, at reise med, og haabede ganske sikkert at finde Stedet igjen.

Der var nu Tale om, hvem af den syge Barons Beslægede endnu desuden skulde følge med; men den ene havde et Huus, han skulde leie, den anden en Hest, han skulde sælge, den tredie et Bryllup, han skulde bivaane, og hvad Forhindringer, der endnu videre vare, for hvis Skyld den ene skjød det paa den anden, og man tilsidst stirrede paa hinanden i en Forlegenhed, ingen kunde komme ud af.

Efter nogen Betænkning sagde Enken til Livlænderen: "Saa reiser jeg alene med Dem, hvad ogsaa Folk ville sige dertil. En saa reen Hensigt, som den, der driver mig, hæver mig billigen op over enhver Folkesnak; desuden haaber jeg, at Wallborns Familie vil tage mig i Beskyttelse, naar jeg kommer tilbage med den frelste Ven ved min Side".

Slægtningerne udbredte sig, noget undseelige, i store Lovtaler over Enken, og vare nu sindrige i at udtænke alleslags underlige Planer, hvorledes man i Begyndelsen skulde gaae ind i det vanvittige unge Menneskes Drømmerier, og saaledes rykke nærmere ind paa ham, til en desto sikkrere Helbredelse.

"Nei! intet af alt det!" sagde Enken. "Jeg er af mit inderste Hjerte en Hader af slige Comedier, som ved deres uværdige Gjøglerier endnu ovenikjøbet for det meste løbe lige tvertimod det attraaede Maal. Er Ernst at helbrede, saa er han

det derved, at man stiller Virkeligheden selv klar og tillokkende hen for ham, og faaer ham til at troe, at det kun har været et smukt, livligt poetiskt Spil med alle hans Drømmerier, og at ingen har anseet det for andet".

De Paarørende bifaldt hende med fornyet Beundring. Det fornødne, angaaende Reisen, og hvad Udseende man skulde give den for Verdens Øine, blev omhandlet, og næste Morgen var Enken allerede, i Livlænderens Selskab, underveis.

Efter nogle Dage befandt de Reisende sig i Nærheden af den lille Landsbye. De begyndte om Eftermiddagen at søge den op, og tvivlede allerede om, at finde den endnu samme Dag, da, idet de kom ud af en Skov, de stille Bøndergaarde skinnede dem imøde i Aftensolen, der især kastede sit rødlige Skjær paa den med Vedbende bedækkede Gavl paa Præstegaarden.

"Der boer han", sagde Livlænderen bevæget, og stille Taarer randt ned over den unge Kones deilige Aasyn. Efter nogen Taushed sagde hun til sin Ledsager, med hvem hun paa Reisen var bleven fortrolig: "Jeg elsker ham rigtignok ikke mere nu, og det er i Sandhed kun Pligten, som byder mig ved min Haand at drage den ædle unge Mand tilbage i Verden. Ja! maaskee jeg aldrig har elsket ham ret egentligt. Men dog vare det skjønne, straalende Dage, da vi hørte hinanden

til, da vi troede, ved den samme henrykkende Følelse, der forbandt os, at kunne byde over Verden. Det var en Drøm, men en saa deilig Drøm, at jeg ikke kan finde Ord til at udtale dens korte Herlighed og Henrykkelser".

Vognen rullede ind i Landsbyen. Fra det gamle Lindetræes Top syntes den stakkels Syges stille, drømmeriske Phantasier at vifte ned til de Reisende, og i Lindeblomsternes Duft at smigre sig ind i deres Hjerter.

De holdt for Præstegaarden. Den gamle, ærværdige Præst blev kaldet ud, og da han underrettede dem om, at den Syge var ovenpaa i sit Værelse, gik Livlænderen, ifølge en tidligere Aftale, op til ham, medens Enken nærmere talte med Præsten om deres Forehavende.

Ernst sad i den lille Stue imellem Bøger og Skriverier med sin underlige Krone paa Hovedet, og saae misfornøiet hen til den opgaaende Dør. "Ved Zevs!" sagde han, "de kjende dog slet intet til mit Hjuls Gnistren og min Ildsmerte, at de overløbe mig saa utilbørligt". Dog gik han den indtrædende Livlænder ganske høflig og mild imøde. Men denne indlod sig kun i en høist almindelig selskabelig Samtale, hvorved han flere Gange kaldte ham Baron Wallborn, hvilket den Syge rigtignok hver Gang hørte paa med en modstræbende, krampeagtig Trækning i Ansigtet; men strax igjen beroligede han sig, idet han tog efter sin Krone.

Efter Aftale treen nu Enkens, ham fra forrige Tider velbekjendte Kammertjener, ind i Stuen, og meldte med høflige Ord sit Herskab hos Herr Baron von Wallborn.

Den ulykkelige Ernst smilede forvirret. "Det er mig en Ære!" sagde han til Tjeneren og vinkede ham at gaae; men derpaa holdt han med begge Hænder fast paa sin Krone, og mumlede hen for sig: "Forrykte Drømme! forrykte Drømme!"

Hans deilige Elskede traadte ind, straalende i al sin ubeskrivelige Ynde, og sagde, idet hun bød ham sin Haand: "skam Dig, Ernst! med Din Flugt og den Bekymring, Du derved har gjort mig. Du veed jo, jeg holder af Dig af mit ganske Hjerte".

Han sank med frydefuld Graad ned paa sine Knæ, og raabte: "o Gud, o søde Gud! hvilke huldе Gaver uddeler Du!" Derpaa, atter reisende sig, betragtede han hende i tvivlende Glædesdrukkenhed, og da hun bød ham sine Læber, var det, som om han havde drukket fuld Helbredelse af hendes fortryllende Rosenmund.

Snart sad han ved Siden af hende paa Sophaen, og talte ganske sammenhængende og fornuftigt, og havde intet imod, at man tog Guldkronen af hans Haar. Han tabte sig i Tanken om den lykkelige Fremtid, som ventede paa ham; han talte om Digte, han vilde skrive om de Menne-

sker, som forhen havde vist ham Agtelse og Kjærlighed, alt med den gladeste Henrykkelse og i Hensyn til den gjenvundne Elskede. Denne følte sig derved saa ganske sat tilbage i det gamle Forhold, at hun, da han talte om, hvorledes de fra nu af begge ene og alene vilde leve i den himmelske Digterverden, gav til Svar: "Du veed, kjære Ernst, at ikke enhver kan eller skal finde sin bedste Glæde deri. Bliv kun først mere rolig, saa vil Du indsee, at vi med de bestandige phantastiske, brusende Følelser, ikkun vilde leve hinanden til Plage, og at der i ethvert Ægteskab vel bør findes hjertelig Hengivenhed, men sandelig heller ikke kan fordres andet, end den".

Ernst saae forstyrret paa hende. Hun standsede forskrækket, og søgte ved nogle milde Ord igjen at dreie ind i hans Phantasies blomstrende Tryllehauge; hvorefter han ogsaa syntes ganske tilfreds, og lod sin hele Hu og Id strømme ud i bølgende Strømme. Men idet han mere og mere agtsom henvendte sit Øie paa hende, og blev vaer, hvordan hun sad der med tvunget, næsten kiedsommeligt Smiil, hvilket rigtignok paa en egen Maade vanhældede hendes smukke Ansigt, saa stod han alvorlig op fra sin Plads, satte Guldpapiirskronen igjen paa sit Hoved, og sagde: "O Sky! o Sky!" Derpaa gik han grædende ud af Stuen, og man hørte ham synge følgende Ord udenfor:

„Jeg havde hende fundet,
Mit Liv var lykkeligt,
Med Elskovsbaand omvundet,
Paa Elskovssaar saa rigt.

„Nu monne hun bortgange,
Hun glemte mig saa snart,
Dog end med Taarer bange,
Mit Blod udvælder klart".

Fra dette Øieblik af var han uhelbredelig. Ingen vennehuld Stemme tonede mere ind i hans Indre. De To maatte reise bort igjen, overladende ham til sine jammerfulde, ixionske Phantasier.

Efter et Aars Forløb var den smukke Enke bleven Livlænderens Kone, og havde fulgt ham til Petersborg. En Aften hændtes det, at de to unge Ægtefolk i Operaen, uden at have indhentet Underretning om, hvad der spilledes, just, da de kom for sildigt, indtraf ved en Scene, hvori Ixion lader sin Elskovsqvide tone op efter den forsvindende Sky. Bevaget hvidskede den unge Kone til sin Mand: "Den stakkels Wallborn!" Da bøiede sig en ung Mand hen over deres Plads, og sagde venligt: "hellere en Ixion her, end hisset!" — De troede at gjenkjende deres vanvittige Ven, men han var strax igjen forsvundet imellem Tilskuerne, og var intetsteds mere at træffe. Livlænderen skrev til Wallborns Hjem om Efterretninger, og erfoer, at den Ulykkelige just den samme Aften, han

troede at have seet ham i Operaen, fredelig og venlig var hensovet.

Om Napoleon, og de ham omgivende Personer i Felttoget i Sachsen 1813, af et Øievidne i den franske Keisers Hovedqvarteer, Baron Otto v. Odsleben, Oberstlieutenant i den kongl. sachsiske Generalstab.

(Uddraget af denne Forfatters: Napoleons Feldzug in Sachsen 1813, eine treue Skizze dieses Krieges, des französischen Kaisers und seiner Umgebungen, 2te verb. Aufl. Dresden 1816.)

I Martsmaaned 1813 var den største Deel af de nye Conscriberte i Frankrig dannet i Regimenter, og afgik nu til de forskjellige Armee-Corps i Tydskland. Den lille Rest af de franske Hære, hvilke Napoleon havde opoffret i Rusland, havde, under Vice-Kongen af Italien, Eugen, trukket sig tilbage mod Magdeburg. Elben lod sig nu ikke længer forsvare, og Marschal Davoust havde derfor iværksat den fattede Beslutning, at tilintetgjøre flere af de Broer, som førte over denne Flod. Broen ved Meißen opbrændtes den 12te Marts, og den 19de i samme Maaned bleve to Buer og een Pille af den skjønne dresdenske Steenbroe

sprængte i Luften. Davoust begav sig derefter til Hamborg, og denne Stad og det faste Magdeburg vare de eneste Punkter, hvortil Levningerne af de franske Armeer kunde støttes.

Bairerne og de øvrige Napoleons Allierede vare endnu sysselsatte med at stille de Forstærknings-Masser, han havde foreskrevet. Foruden Davousts Corps, samt Vice-Kongens og den ubetydelige Levning af Reyniers, hvortil kom de tiloversblevne af de sachsiske Tropper, var altsaa intet andet tilbage til Krigens Gjenaabning, end de nye Tropper, der ifølge et Decret af Napoleon vare udskrevne i det indre Frankrig, i Afdrag paa de følgende Aar.

Disse nye Conscriberte ankom i Mainz, eller passerede Rhinen paa forskjellige Steder. Dog var Mainz stedse Hovedpunktet, deels formedelst den lette Overgang og de derfra løbende Veie, deels fordi man derfra kunde forkynde den hele Verden, hvilke gigantiske Masser, der udstrømmede fra Frankrige. Her var altsaa i Slutningen af Marts og i Begyndelsen af April en ulykkelig Vrimmel af sunde og syge Soldater. De Tilbagevendende lede Hunger, de Uddragende ogsaa, og det under bestandige trættende Jilmarscher. Forpleiningen var slet; thi den største Deel af de bedragerske Commissairer og Employés havde i Rusland, formedelst ædel Selvkjærlighed og den Allerhøiestes ubegribelige Langmodighed, undgaaet Ydelæggelsen der,

og formedelst Lovenes Svaghed eller mægtig Beskyttelse hjemme, den velfortjente Straf siden. Maaskee skaanede man ogsaa disse Umennesker, fordi man paany trængte til dem; deres Undværlighed viste sig ikke desmindre strax i de første Dage.

De Conscribertes ungdommelige Æresfølelse overvandt dog disse Ulemper; de fulgte, med al mulig Anstrengelse, den Stemme, der kaldte dem til Armeen, hvor deres Brødres og Venners Forfængelighed forhen var bleven smigret; de udholdt Hunger og Besværligheder, for at gjøre sig Navnet Franskmænd værdige.

Mindre Ærgjærrighed viste de ulykkelige Heste, der fra alle Depots, og fra alle Dele af Frankrige, dreves med samme Iil frem, for at complettere Cavalleriet, men som, dresserede og udrustede i største Hast, kom, for en stor Deel, halv ubrugbare til Regimenterne. Man kunde paa hundrede Skridt mærke et nyt ankommende Detaschement ved Lugten af de Saar, som den uvante nye Udrustning, under de stærke Marscher, havde fremkaldt. Ofte humpede desuden enkelte, af Strabadser og slet Behandling, lemlæstede Heste bag efter.

Franskmændene ere bekjendte for at røgte deres Heste slet. Endskjøndt deres egen Frelse tvang dem til i Rusland, at sørge meer end sædvanligt for de ellers saa mishandlede Heste, saa ligger det dog

i deres Temperament, at omgaaes enten letsindigen eller barbarisk med disse stakkels Dyr. Denne Gang tillod den Jil, hvormed Marschen skeete, ingen synderlig Omhu. Hvo der forstaaer Cavallerietjenesten, vil vide, hvor stor Forskjel der er mellem dem, som kunne hænge paa en Hest, og dem, som kunne ride. Man manglede erfarne Officerer og Underofficerer, som kunde oplære de Gemeene. De faa af slige Officerer, man endnu havde, vare utilstrækkelige, og der viste sig i Løbet af Felttoget store Feil og megen Forsømmelse i denne Deel af Tjenesten, hvilke tydeligen røbede Officerernes Uvidenhed. Saalænge en stor Masse fægtede under en erfaren Generals Anførsel, saa virkede denne Masse enten ved Overmagt eller ved en klog Ledning af Angrebet, men hvor intet af disse Fortrin var tilstede, der var Tabet, formedelst Modstandernes større Øvelse, stedse paa de Franskes Side. Iøvrigt havde man ikke ladet dette nye Cavallerie mangle den ydre Glands, ja selv ikke væsentlige Fornødenheder. Folkene vare godt klædte, de havde godt Ridetøi — skjøndt netop dette, forfærdiget i største Hast, formedelst sin Nyhed gjorde mangen Hest ubrugbar.

Store Summer vare anvendte paa at tilveiebringe et nyt Train istedetfor det i Rusland tabte. Hjulmænd og Smedde, Sadelmagere og Remmesnidere havde skabt talrige Colonner af Vogne, og

det kan ikke nægtes, at overmaade meget allerede var gjort for denne Deel af Krigsfornødenhederne, og at endnu mere gjordes. Især prangede i det nye Bagagetog Gardens Train d'equipage i lange Linier og stor Orden. Man havde i Rusland gjort den sørgelige Erfaring, hvilke skrækkelige Følger det kan have, naar Colonnerne ei holdes sluttede, og enkelte Dele af dem blive tilbage, idet Alt paa denne Maade var falden i Kosakkernes Hænder. Derfor hørtes nu, saasnart blot en eneste Vogn blev det mindste tilbage, strax Commandoen: serrez! serrez! (Slut! Slut!) — saa at, formedelst en tabt Distance af to Skridt, maatte de følgende hundrede Vogne rykke frem i Trav. Ved denne Jagen trættedes Hestene utroligen. De Franske overdreve overalt i dette Felttog hiin Regel, ligesaa meget, som de forhen havde forsømt den; de havde udentvivl, i Hensyn til at holde sig sluttet, erholdt meget strenge Befalinger, og nødtes saaledes dertil. De fordobblede, ja tredobblede meget ofte Colonnerne, naar Terrainet tillod det, og de vilde have tidobblet dem, hvis Veien havde været bred nok. Selv ganske forskjellige Slags Tropper, Cavallerie, Infanterie, Artillerie, Generalstab og Train, tillode sig, ofte alle tilhobe og uden Nødvendighed, slig Frihed, og der opstod da en Sammenpresning og en Forvirring i Colonnerne, som havde de skadeligste Følger. Saalænge Armeen ryk-

kede fremad, kunde Hoben endda udvikle sig, og ordnes uden stor Ulempe; men man tænke sig Forvirringen, der heraf kan opstaae paa et Tilbagetog, naar en Armee engang er bleven vant til slig Sammenstyrtning. Man har meer end eengang følt de slemme Følger deraf.

Den franske Armee bestod, som sagt, for det meste ikkun af Conscriberte. Men, for at bøde paa det store Tab, hvilket den gamle Garde, som i en glimrende Tilstand drog ind i Rusland, der havde lidt, var nu oprettet et nyt Corps, under Navnet den unge Garde. Denne skulde, saavidt jeg veed, efter Planen bestaae af fjorten Regimenter, Voltigeurs og Flankeurer deri indbefattede. Om de alle bleve fuldtallige, kan jeg ikke afgjøre; men det var nødvendigt, at Napoleon gjorde dette Corps, hvilket kunde ansees som foreenet med den gamle Garde og tjenende under hans umiddelbare Commando, saa stærkt, at han med samme, enten heelt eller i Divisioner, kunde paa et eller andet Punkt fremvirke Udslaget. Til denne nye Garde havde man taget de smukkeste Conscriberte, om hvis gode Opførsel man havde det bedste Vidnesbyrd eller Haab, saavelsom de bedste Subjecter af de gamle Regimenters Stammer; man havde tildeels givet dem Officerer af den gamle Garde. Ethvert Tab, som denne sidste leed, erstattedes af den unge Garde, og denne blev altsaa den gamles

Planteskole. Dette Corps vilde have været overordentligt, hvis Døden ikke havde saa stærkt medtaget det. Det viste, ved Siden af det bestemteste Mod, stor Hengivenhed for Keiseren, og bragte ham, selv efter de meest trættende Marscher, efter de blodigste Opoffrelser, mangen et Vive l'Empereur! Men — ogsaa den unge Gardes Mave fordrede Tilfredsstillelse. Uagtet der stedse fortrinligen sørgedes for den unge og gamle Garde, og de arrogante Commissairer dog vare betænkte paa Levnetsmidler til disse, medens Linietropperne lede Sult eller plyndrede, saa tabte de dog tilsidst, ved de hyppige forcerede og Contre-Marscher, dette arvede Fortrin.

Den unge Gardes Artillerie, paa hvilket de franske Officerer satte høi Priis, bestod, saavidt jeg veed, af 56 Kanoner, med eet eller to Batterier Tolvpundiger. Det havde altid, da det brugtes som Reserve, givet et godt Udslag. Det øvrige franske Artillerie udgjorde ved Felttogets Aabning ikkun omtrent 350 Kanoner, men siden, og indtil Vaabenstilstandens Udløb, regnede man det, fra Davoust's venstre Fløi til den høhmiske Grændse (eller rettere, paa den høire Rhinbred), til 1300 Kanoner.

Den 17de April 1813 kom Napoleon til Mainz. Reisen derhen fra St. Cloud havde han

gjort i 48 Timer; Veien udgjør omtrent 64 Miil. En eneste Ordonnants-Offiteer ledsagede ham; hans hele øvrige Følge, selv Stormarschallen Duroc, var bleven tilbage. Men alt den 31te Marts var ogsaa Preussens Krigs-Erklæring mod Frankrige ankommen, og den 1ste April var Krigen mod Preussen erklæret i Senatet. Den russiske Armee var allerede gaaet over Elben.

Begge de franske Garder stode nu ved Frankfurt, og for at give den øvrige, næsten af lutter nye Soldater bestaaende Armee, en vis Kjerne, Kraft og Eftertryk, havde Napoleon ladet komme fra Toulon endeel Søesoldater og Kanonerer af Marinen, hvilke skulde gjøre Tjeneste ved Infanteriet og Artilleriet. Efter Befalingen skulde disse, Armeen fra Marinen tildeelte Soldater, udgjøre 30,000 Mand. Desuden var General Bertrand beordret, fra Italien over Nürnberg, at støde med 40,000 Mand til Marschal Ney, der dengang stod i Erfurt med en ringe Magt, Spottere sagde: med 70 Mand.

De enkelte Detaschements Rytterie, der gik gjennem Mainz til Cavalleriets Forstærkning, vare høist maadeligen øvede. Man kunde ei let fatte, hvorledes Tropperne kom og gik, og mange paastode, at de, for at imponere, maatte marschere ud af een Port og ind igjen af en anden. Saameget er vist, at det gamle regulære Rytterie den-

gang var paafaldende svagt, og at dets første Afdelinger ei førend den 9de April indtraf i Mannheim, da derimod de første Kosakker allerede den 1ste April havde viist sig i Chemnitz og i Erzbjergene, og Russerne havde besat Naumburg, Leipzig o. s. v. Dette vidste man i Mainz, saavelsom at Vice-Kongen af Italien havde sit Hovedquarteer i Stasfurt ved Halberstadt, og altsaa allerede var overalt omgiven af fiendtlige Tropper *).

Medens Napoleon i flere Dage opholdt sig i Mainz, dreves Udrustningerne med ualmindelig Virksomhed. Ikkun disse uhyre Anstrængelser, og Udviklingen af Frankrigs Kraft, ligetil den spædeste Spire, maae det tilskrives, at dette Land kunde i saa kort Tid sættes istand til igjen at byde sine Fiender Spidsen, og til at fremtræde stærkere, end man i Begyndelsen troede. Enskjøndt altsaa Artillerie og Cavallerie først nu skabtes, Kanoner endnu støbtes, Mandskab udtoges, og gaves Mundering, og Remonte-Heste leveredes, som man ag-

*) Saaledes nærmede den bekjendte Bülows Spaadom (see hans: Blicke auf künftige Begebenheiten) sig sin Opfyldelse. Han havde nemlig alt i 1801 og 1806 erklæret, at Elben vilde blive mellem Russerne og de Franske, og at de Elben nærmest liggende Egne, især de østlige, da ikke vilde blive noget ønskeligt Opholdssted. Forf.

tede at stille i Marken maaskee alt fire Uger derefter; saa lod Napoleon dog store og smaae Afdelinger, saasnart de bleve færdige, uopholdeligen afgaae til Infanteriets Undsætning. Det galdt at vinde et Hovedslag, og derved at redde Nationens Ære. Var denne reddet, og havde Frankrige, efter hine saa store Nederlag, endnu tiltvunget sig Europas Agtelse, da kunde man med allerstørste Maadehold slutte Fred, og i viis Rolighed forvinde de udstandne Lidelser. Med dette Maal for Øie var ogsaa Nationen selv endnu beredvillig til at bringe de store Offere, der affordredes den. Men den tøileløse Opførsel, hvilken de franske Hære under dette Felttog, tildeels nødtvungne, tillode sig mod Nabo-Staterne og selv mod deres Allierede, paadrog den franske Nation disses Had endnu meer end før, og gjorde Freden, selv under gunstige Omstændigheder vanskeligere. Den lede Egoisme havde især i de sidste Krige udslukt al Velvillie hos de franske Krigere, selv mod egne Landsmænd. De vare vante til brændende og ødelagte Byer, til Qvinders og Børns Jammerskrig, til flygtende Indbyggere, og undskyldte undertiden, affecterende et Slags Følsomhed, alle disse Rædsler med den Floskel: c'est la guerre! (det er Krigen! eller: saaledes gaaer det i Krigen!)

I April arbeidede man meget ivrigt paa Fæstningsværkerne omkring Mainz. Beboerne af den

venstre Rhinbredde erholdt Betaling for Arbeidet ved Fæstningen, men de paa høire Side fik derimod intet. Udentvivl gik Betalingen i Opsynsmændenes (de saakaldte Employés) Lomme. Mainzes Indvaanere betragtede dette Arbeid med Veemod; de erindrede sig en tidligere Beleiring og gruede for den smilende Omegns Ødelæggelse.

Napoleon blev i Mainz indtil den 24de April. Han holdt Revue over nogle Cavallerie-Regimenter og de fra Toulon ankomne Tropper, saae et Par Train-Colonner marschere forbi, og tog Fæstningsværkerne i Øiesyn. Garden stod alt i nogle Dage i Frankfurt færdig til Afmarsch; man var i fuldkommen Uvished om, naar Hovedqvarteret skulde bryde op. Il nous fera lancer comme dans les autres campagnes (han vil lade os gjøre ligesaadanne Spring, som i de andre Felttoge), sagde de Napoleon omgivende Officerer, der ofte vare i Uvished, om og naar de skulde sende deres Folk eller Heste iforveien. Man formodede derfor, at han vilde uopholdeligen gaae lige til Frankfurt, og dette skedte. Paa Veien dertil holdtes alt i adskillige Dage Postheste færdige, men andre vare ogsaa bestilte paa Landeveien til Cassel. Den 25de naaede Napoleon Erfurt, og syntes at være meget urolig. Hans Aand syslede med at fordele Stemmerne ved denne store Ouverture. Et Par Gange reed han ud, for at mønstre de nyligt komne Trop-

per, og for at besee Fæstningsværkerne ved Erfurt. Men forresten var han meget sysselsat i sit Kabinet, og viste sig kun flygtigen i Vinduet, da Gardens Cavallerie, bestaaende af Dragoner, Chasseurs, polske Landsedragere og Grenaderer til Hest, drog forbi. Disse gamle Garder viste ham bestandig en overordentlig Hengivenhed, fordi han smigrede dem ved alle Leiligheder. Napoleon forstod, som bekjendt, den Konst, ved at vække Forsængeligheden eller ved visse Udmærkelser, at vinde sine Garder eller Soldater, der længe havde tjent med ham. En usædvanlig, men finere Belønning, end den ved Ordener, var det, at hver Oberst, der havde ledsaget ham paa Felttoget i Ægypten, til Minde derom erholdt et fuldstændigt Exemplar af Denons Mesterværk over dette Land, hvilket Værk er det eneste nyttige Resultat af hiint Salto mortale. Hvo, som havde erholdt en slig Foræring, var med Ret stolt deraf.

Den 28de April gik Napoleon med sit Hovedqvarteer og Berthiers Generalstab fra Erfurt til Eckartsberg. Hovedqvarterets svære Tros var endnu bagefter, mellem Fulda og Erfurt, under General Guilleminots Commando; de fleste Personer af Keiserens Følge havde knap de nødvendigste Heste, for at kunne tiltræde Marschen. Damestiker og Heste befandt sig endnu ved Hovedqvarteret, der ei kunde følge saa hurtigt efter, og

heller ikke sendes forud, da fiendtlige lette Tropper streifede om.

Indtil Weimar kjørte Keiseren; her steeg han til Hest, ankom i Skumringen til Eckartsberg og arbeidede til langt ud paa Natten. Berthier, hvis talrige Generalstab stedse, naar Omstændighederne tillod det, fik et eget Huus, maatte derimod selv, for at Keiseren strax kunde have ham ved Haanden, stige af i "Palaiet" — saaledes kaldtes Napoleons Bolig, om den endog bestod i et Bondehuus —; ogsaa spiste han tête à tête med ham, naar ikke en Fornemmere, f. Ex. Kongen af Neapel, opholdt sig i Hovedqvarteret. Samtlige Tjenstgjørende befandt sig i Forgemakket (Salon de Service), eller, naar Rum manglede, paa Trappen. Om denne Hofholdningens Indretning, eller maison de l'Empereur, vil jeg iøvrigt meddele mere i anden Afdeling.

Allerede i Eckartsberg saae man Prøver paa den Ligegyldighed, hvormed Hovedqvarterets Officerer betragtede den Raahed og de Udsvævelser, Tropperne, fordi der ei var tilbørligen sørget for dem, og af Mangel paa Disciplin, tillode sig. Thi selv under Napoleons Vinduer, hvor de ankommende Masser strømmede forbi og vakte Alt med frygtelig Skrigen og Larmen, bortslæbte de udenfor Staden bivouacquerende Tropper hele Natten igjennem, til deres Ild, alle Dørre, Vin-

duesskudder og Andet, uden at agte hvor unødværligt det var, og at nogle Skridt derfra kunde findes noget mere Unødværligt. Det smukke franske Princip, at vise den yderste Ringeagt for fremmed misommeligen erhvervet Gods, herskede her i dets største Udstrækning, hvorimod der vel ofte, naar det gjaldt deres Eget, selv ved de ubetydeligste Udgivter, vistes det skammeligste Gnierie. Officererne betragtede dette Uvæsen med stoisk Kulde eller begunstigede det endog. Noden, som i det foregaaende Felttog undskyldte mange Grusomheder, og den lange Vane i at betragte menneskelig Elendighed, uden at kunne afhjelpe den, havde aldeles sløvet deres Følelse. Ere de første Skridt først gjorte, og lukke Befalingsmændene Øiet til, da vee det Land, hvor disse Tøileløse rase. At stikke et Huus eller en Bye i Brand ved Uforsigtighed eller Efterladenhed, er lidet: I et Øieblik at tilintetgjøre hele Familiers eller Byers Velstand, blot for ei at flytte sin Vagtild ti Skridt længer bort, en Ubetydelighed. Jeg har aldrig seet nogen General eller Officeer, der enten lod slige Forbrydere straffe eller meldte dem. Det fordømmelige c'est la guerre! (det er Krigen) undskyldte alt, og neppe fandt man en eller anden, som med et Slags Følsomhed beklagede la pauvre Saxe (det stakkels Sachsen). Hvilken Enkelt kunde ogsaa under slige Omstændigheder modarbeide den almindelige Uorden?

Sjeldent lykkedes det en Indvaaner ved Aandsnærværelse, at frelse sine Dørre for at sønderhugges, eller at forjage den ødelæggende Bande. Var Huset forladt, saa gik det allerværst.

Fra den 29de April gjorde Napoleon alle sine Marscher til Hest, og brugte ligetil Vaabenstilstanden var sluttet ikke sin Vogn. I Almindelighed var det et Tegn paa, at han intet havde at bestille, eller var fortrydelig, naar han under Felttoget kjørte. I Begyndelsen af den her omtalte Krig, skal han have yttret: je ferai cette campagne comme le Général Bonaparte, & non pas en Empereur (jeg vil gjøre dette Felttog som General Bonaparte, og ikke som Keiser). Naar han reed, havde han altid en eller anden militair Gjenstand i Sigte; sædvanligt, at lære Egnen at kjende, at besee Fæstningsværker eller andre Arbeider, eller at mønstre Tropper. I hans Suite vare da (samtlige til Hest): Berthier (Prinds af Neufchatel eller Wagram), Marschallerne Bessieres (Hertug af Istrien), som Gardens General-Commandeur, Soult (Hertug af Dalmatien), dengang uden nogen bestemt Forretning, og Duroc (Hertug af Friaul), som Pallads-Marschal. Endvidere: Over-Staldmesteren Caulincourt (Hertug af Vicenza), General og Commandeur ved Chasseur-Garden, Guyot, hvem Besørgelsen af Escorter og Relais-Commando var overdraget; Adjutanterne:

Grev Lobau (ellers Mouton), Corbineau, Durosnel, Drouot, Flahaut, og Oberst Bernard: siden efter ogsaa Oberst Dechamps, General Hogendorp, og efter Vaabenstilstanden General Narbonne; de polske Generaler Pac, og siden Korsakowsky; den Førstnævnte forrettede ogsaa ofte Adjutant-Tjeneste; han bar vel fransk Uniform, men havde, som de fleste polske Officerer hos Napoleon, Garden undtagen, ingen Løn. Maret (Hertug af Bassano), Minister for de udenlandske Sager, var ogsaa nogle Gange, og et Par Secretairer stedse, til Hest, i Følge med Keiseren. Denne reed sædvanligen alene, taus og eftertænkende.

Ved Naumburg stod en skjøn Brigade af Ney's Corps, hvilken hilste Napoleon med et eenstemmigt Vive l'Empereur! (Keiseren leve!) og syntes at være besjælet af stor Enthusiasme. Marschal Ney havde stedse de meest øvede Tropper under Commando, fordi Napoleon altid overdrog ham de vigtigste og meest afgjørende Angreb, men den største Deel af hans Corps bestod nu af Conscriberede, og man talde i Hovedqvarteret med Henrykkelse om, at de i de første Fægtninger havde vist sig overordentlig brave. Efter Fægtningen ved Weißenfels, den første forefaldne, havde Ney skrevet til Napoleon, "Hans Majestæt skulde ingenlunde ængste sig for det nye Mandskab; disse unge Mennesker havde fægtet med et Mod, som berettigede

til at vente Alt af dem". Man seer dog heraf, at Napoleon selv har havt Betænkeligheder ved Felttogets Aabning i Hensyn til de Conscriberte, og at det Vovelige i at rykke med unge udannede Soldater mod erfarne prøvede Krigere, ei undgik ham. Ikkun den kloge Blanding af Anførere og Undergivne, saavelsom den stærke Reserve, han endnu havde dannet sig ved den gamle og unge Garde, kunde give Hærens umodne Masser nogen Fasthed.

Førend Napoleon steeg af i sit Palais, besaae han Stadens Omegn, og spurgte meget omhyggelig efter Veien à Siss (til Zeiz) og om dette Steds Folkemængde. Ofte var det meget vanskeligt at forstaae hans Mening, naar man ei tillige gav Agt paa Gebærderne, efterdi han elskede Korthed og fordrede sine Spørgsmaal besvarede ligefrem uden Omsvøb og uden noget "Men" eller "Naar", hvilket jo ogsaa fordum en romersk Keiser forbød den foregivne Abbed af St. Gallen. Naar hans Hoved ikke var fuldt af en eller anden Plan, saa interesserede ogsaa Gjenstande ham, udenfor hans egentlige Diemeed. Han spurgte, for Exempel, ved at see en Skolebygning, om dens Bestemmelse, og dernæst om Disciplenes Antal. Nu forstyrrede en Deputation fra Øvrigheden i Naumburg hans gode Lune, ved at erklære, at Byen ei var istand til at skaffe Levnetsmidler til de talrige Tropper, thi hele Omegnen, som og Magazinet i Weißen-

fels var besat af fiendtlige Tropper. Hans Magtsprog: Qu'on procure du pain, de la viande & de vivres! (der maae skaffes Brød, Kjød og Levnetsmidler) kunde ei forandre, hvad der var skeet. Han overdrog Marschal Duroc at begive sig til Raadhuset, for at føie Foranstaltninger til Troppernes Pleie; men Uordenen og de talrige Massers Fornødenheder vare for store, til at nogen ordentlig Uddeling kunde finde Sted. De franske Officerer sagde med et Skuldertræk: ils pilleront (de vil plyndre) og dette skedte da ogsaa fra nu af overalt, hvor man ei kunde tilfredsstille dem.

Napoleon gjorde den ovennævnte Deputation fra Naumburg adskillige Spørgsmaal, f. Ex., om Provindsens Folketal, om den preussiske og russiske Armee, om Stemningen i Leipzig, Tilstanden i Torgau, Wittenberg og Merseburg, Afstanden mellem Zeiz og Lützen (hvorved han erindrede sig Gustav Adolph), hvilke Spørgsmaal bleve besvarede med Sandhed og Værdighed; ogsaa forekom deriblandt ogsaa: Est ce qu'on a cru, que j'arriverois sitôt? (Ventede man, at jeg vilde komme saa snart?). Det var ham en sød Nydelse, at indgyde Beundring ved sin Hurtighed og Kraft, og at fremstaae pludseligen som en deus ex machina. Han talte ved lignende Leiligheder ofte i tredie Person, naar han havde Folk af Almuen for sig, hvilke hans Spørgsmaal maatte fortolkes; f. Ex. a-t-on

dit, que l'Empereur a gagné un bataille? (har man fortalt, at Keiseren har vundet et Slag?) eller: a-t-on dit, que l'Empereur a beaucoup de canons? (har man sagt, at Keiseren har mange Kanoner?)

Det var paa hans Overmagt i Artillerie, og paa det Overblik og den ham egne Kraft, hvormed han bestyrede alt, at han fornemmeligen byggede Haabet om et godt Udfald. Villie og Udførelse vare hos ham næsten sammensmeltede i Eet, og derfor var i hans Regjerings sidste Tid Forretningernes Gang bleven meget mere simpel og ukunstlet. Fra ham udgik Anordningerne blot i det Store, uden alt Detail, og i største Korthed — Udførelsen og det Specielle var overladt Generalerne, og de underordnede Embedsmænd, der fra Revolutionens Dage havde Øvelse i, selv med Duelighed at hjelpe sig ud af indviklede Sager. Geniet kan, blot ved en Skrivers Pennestrøg, give hele Provindser en nye Forfatning. Deri bestod Napoleons Kunst, at han til Udførelsen af de Planer, han i det Store havde fattet og beregnet, valgte med ubøielig Fasthed de Midler, der hurtigst og virksomst førte til Maalet. Ogsaa ved ubetydelige Ting, naar, f. Ex., en Vei sagdes at være ufremkommelig, syntes det ham latterligt, naar nogen sagde: on ne peut pas! (det gaaer ikke an) o. desl.; og han lod ikke sin Idee fare, førend Umuligheden

blev ham selv indlysende. Saa meget havde Lykken forvænt ham.

Saasnart Napoleon fik Efterretning om, at Avantgarden af hans store Armee alt ved Weißenfels havde havt en Fægtning under Neys Commando, havde han ingen Roe længer. Han reed, den 30te April, i et stærkt Regnveir, tilsomt fra Naumburg til Weißenfels, hvor han besaae Zschirn-Høien, der ligger hinside Byen, og var det den forrige Dag angrebne Punkt. Naar man undtager nogle døde Soldater og Heste, og en i Luften fløiet Krudtvogn, var intet betydeligt Resultat af Armeens Fremtrængen at opdage, thi preussisk-russisk Cavallerie stod endnu ganske nærved. Napoleon lod derfor ogsaa sine Tropper leire sig paa Høiderne omkring Staden. Der vrimlede overalt af Infanterie, som endog i stor Mængde bivouacquerede paa Torvet. Een Brigade kom, en anden afmarscherede; den ene førte sig slettere op end den anden. I Forstæderne kunde næsten ingen af Beboerne blive; knapt var der nogen Opsigt i Staden i Nærheden af Generalsqvarteret. Afskyeligst opførte sig ved denne Fremrykken Tropperne af Avantgarden, bestaaende for det meste af Italienere, der overalt formeligen røvede og plyndrede.

Den 1ste Mai, tidligt om Morgenen, lød pludseligen i det Keiserlige Hovedqvarteer, efter nogle Timers Arbeide, Befalingen: à cheval! (til

Hest!). Man troede det gjaldt blot en Recognoscering — thi intet Menneske erfoer Aarsagen, naar der saaledes i Hast brødes op —; men fra Zschirn-Høien sinedes allerede fiendtligt Cavallerie og stærke Kosak-Poster. De havde udentvivl nærmet sig om Natten, og derved foraarsaget de franske Troppers hurtige Sammenrykken. Napoleon lod strax en Mængde Infanterie marschere frem. Cavalleriet sendtes mod Leisau og Rippach. Ney's Corps havde Teten, og i Spidsen af Avantgarden commanderede Generalerne Souham og Kellermann. De øvrige Corps, ved hvilke Keiseren selv befandt sig, trak sig videre frem paa høire Side af Landeveien paa Høiderne henimod Poserna, for først at oppebie Øieblikket, da det snævre Pas ved Rippach vilde blive taget. Veien løber her i jævn Skraaning ned gjennem den lavt liggende Landsbye og stiger igjen paa dens anden Side jævnt op mod Høiderne, der ere særdeles skikkede til Forsvar. I Spidsen for Tirailleurerne (Jægerne), der gik gjennem Rippach, trængte Marschal Bessieres (Hertug af Istrien) frem. Han var egentligen General-Oberst ved Garden og behøvedes som saadan ikke ved Angrebet paa Defiléen. Neppe var Hertugen kommet op mod de med et fiendligt Batterie besatte Høider, før han blev truffet med en Kanonkugle i Underlivet og døde strax. Hans Død skjultes saa meget muligt for Tropperne; man søgte Li-

get i et hvidt Klæde, og ingen talde videre derom. Overalt kunde man ikkun i særegne Tilfælde i Hovedqvarteret erfare Tabet af Generaler eller betydelige Mænd. Selv umiddelbart efter en Fægtning herskede dyb Taushed om de Blevne; og heller ikke Soldaten bekymrede sig stort om sine faldne eller lemlæstede Brødre.

Man mærkede ved denne Dags Begivenheder endnu tydeligt det Usikkre i nyskabte Troppers Samvirken. De franske Generaler klagede selv over, at der ingen Overeensstemmelse var i Angrebet. Men ogsaa Manglen paa Cavallerie, var det, som gjorde dette vanskeligt, i det mindste, som forsinkede det. Infanteriet maatte rykke frem mod det fiendtlige Rytterie. Det viste sig i dette Felttog aabenbart, at man let kan danne nye organiserede Tropper til Infanterie, men ikke til Cavallerie, og Napoleon, som vilde fremtvinge et saadant ligesaa hurtigt som Fodfolk og Fæstningsværker, viste derved, at han besad endog mindre Indsigt i Cavallerie-Tjenesten, end man sædvanligen forudsætter hos de Franske.

De Franskes store Infanterie-Masser tilbagetrængte da her de Allierede og bivouacquerede derefter paa høire og venstre Side af Lützen. Napoleon selv tog sit Hovedqvarteer i denne Bye i Amthuset, efter flygtigen at have beseet Omegnen. Næste Morgen, den 2den Mai, før man igjen brød op, spurgte Keiseren meget om det berømte

Slag ved Lützen mellem de Svenske og Østerrigerne, om de stridende Armeers Stilling, om Dagen, og om Stedet, hvorpaa Gustav Adolph faldt *)

Napoleon ventede ei at blive angrebet paa denne Dag (den 2den Mai), i det mindste ikke til den Side, hvorfra det skedte, og forsaavidt hører Slaget ved Groß-Görschen, selv naar man kun vilde indrømme det et tvivlsomt Udfald, blandt Napoleons kunstigste og heldigste Manoeuvrer. Hans Armeer vare i Begreb med at forene sig i Egnen om Leipzig. Vice-Kongen havde ladet Querfurth bag sig, og rykkede frem over Merseburg; Natten mellem 1ste og 2den Mai havde han sit Hovedquarteer i Oetsch — Marschal Ney havde sit i Kaja, en lille Miil fra Lützen mod Pegau. General Bertrand nærmede sig, paa Marschen fra Nürnberg, over Bjergstrækningerne, og en Afdeling af hans Armee tog, paa de Franskes yderste høire Fløi, Deel i Slaget. Napoleon selv var med Hovedmassen paa Veien til Leipzig, og havde ladet General Lauriston marschere forud. Denne stod alt i fuld Fægtning mellem Schönau og Lindenau. Alt marscherede tæt paa hinanden, og medens

*) Det var den 6te Nov. 1632. Begge Hære stode hver paa sin Side af Landeveien fra Lützen til Leipzig.

Kanontordenen ved Lindenau aabnede den vigtige Dag, var Napoleon, i Spidsen for sine Tropper, allerede rykket frem over Markranstädt, da han pludseligen, maaskee gjort opmærksom ved Meldninger, standsede, reed til Siden, og holdt over en halv Time stille paa Marken i dybe Tanker. Tropperne droge uafladeligen fremad og Artillerie-Ilden ved Lindenau vedvarede. Paa eengang — omtrent Klokken mellem ti og elleve — opstod en heftig Kanonade bagved den høire Flanke, i Egnen ved Store- og lille Görschen. Marschal Ney, var i Kaja og Omegnen, bleven rasende angreben af Preusserne. Napoleon, uden at foruroliges, gav i nogle Minuter Agt paa den fjerne Røg og Knaldene, og forandrede nu paa Stedet sin Plan, idet han lod alle de endnu paa Landeveien fremrykkende Tropper gjøre omkring og marschere tilbage mod Lützen. Man kan tænke, at denne pludselige Manoeuvre paa en Landevei med saa store Masser, med Skyts og Munition, ikke foraarsagede liden Trængsel. Imidlertid soutenerede Ney, endskjøndt paa det hæftigste angreben, endnu standhaftig sin Post. Napoleon ilede uden Ophold mod Angrebspunktet Kaja, og mellem denne Bye og Lützen mødte ham Skarer af Saarede. Hans Ankomst begeistrede Tropperne. Endskjøndt den største Deel af Ney's Corps ikkun bestod af ganske unge Conscriberte, der vel nu for første Gang lugtede Krud, saa gik dog sjel-

den nogen Blesseret forbi, uden at raabe sit Vive l'Empereur. Selv lemlæstede, der maaskee faa Timer efter vare Dødens Bytte, bragte ham denne Hylding. Jeg har hørt dette Jubelskrig ikke af een, men maaskee af halvhundrede slige halvdøde Sværmere.

Napoleon indsaae, at han i dette Slag ikkun havde unge uerfarne Krigere at sætte mod en øvet Fiende, ikkun udmattet Infanterie mod Fiendens Overlegenhed i Rytterie; disse Mangler maatte erstattes ved den Enthusiasme, som hans Nærværelse opflammede. Ogsaa paa Artillerie leed han denne Gang Mangel, og paa dette var det dog han ellers satte en saa høi, ja næsten den eneste Priis.

Han havde ved de her forsamlede Corps ikke meer end omtrent 250 Kanoner, hvilke dog vare forsynede med tilstrækkelig Munition. I det Øieblik, da han ankom til Kaja, var Tilstanden meget farlig. Ney maatte vige for Preussernes Tapperhed. Tabet paa fransk Side var allerede meget stort og forstørredes paa dette Punkt ideligt ved Landsbyerne Kaja's og Rana's gjentagne Erobringer. De maatte, efter de Franskes Paastand, bestormes sex til syv Gange. Sletten, hvor disse Byer ligge, en Fjerdingvei fra hinanden, er et ved Vandgrøfter og Kratskov meget couperet Terrain. Kaja kunde man kalde Nøglen til Positionen.

Vel var dens Beliggenhed intet mindre end dominerende, thi ikkun ubetydelige Høider omgave den paa to Sider; dog var den, formedelst en forbiflydende Flaade-Kanal *), der var vanskelig at passere, et fortræffeligt Støttepunkt for begge Hære, og hvis Preussernes høire Flanke ei var bleven truet af en fransk Armee, under Vice-Kongen af Italien, saa vilde Slagets Udfald endnu mindre have været til Fordeel for de Franske, uagtet deres Stræben efter at fastholde Punktet Kaja. Efter denne Landsbye kunde Slaget den 2den Mai 1813 næsten rigtigere benævnes, end efter Groß-Görschen eller Lützen, thi Kaja var i denne Periode Vendepunktet for Napoleons Krigslykke. Kunde Preussерne trænge frem over dette Punkt, saa var hele den franske Armees Marsch-Linie mellem Weißenfels og Leipzig gjennembrudt, og Rytteriet havde da kunnet angribe den i Ryggen og tilfægte sig de meest glimrende Fordele. Dette indsaae Napoleon heelt vel. Han opholdt sig næsten hele Dagen ved hiint Punct bag Kaja henimod Lützen, hvor Infanteriet i flere Echelons, og hans gamle Garde, tilligemed Rytteriet, var opstillet til Reserve. Han har maaskee ikke i nogen af de følgende Fægtninger i Sachsen udsat sig i den Grad for den fiendt-

*) En dyb Grav eller Kanal til at slaade Brænde paa.

lige Ild, som her, hvor han følte, at Armeens Mod, Nationens Stemning, al hans vundne Hæder, for en Deel bero:de paa, at seire i dette Slag, det første efter Felttoget 1812, og saa nær ved Frankrigs Grændser. Jeg har aldrig mærket mere talende Spor af Forlegenhed i hans Ansigt end denne Dag — i det Øieblik, da maaskee det femte Angreb paa Kaja og Rana var mislykket, og een af hans Brigader joges, formeligen flygtende, tilbage fra den førstnævnte Landsbye. I dette Øieblik erholdt han en Meldelse ved en af sine Ordonnants-Officerer; med et arrigt "Hæ?" lod han den gjentage og kastede tillige et saa langt, usikkert og skyefrittende Blik paa Berthier og Caulincourt, som om han vilde sige: Troer I, at min Stjerne synker?

Dette "Hæ?" havde i hans Mund en mangfoldig Betydning, og han kunde saa forunderligen modulere det, at man af Tonen, hvorved det blev udtalt, kunde endog langtfra bemærke, om han havde modtaget en Glædes- eller en Hjobs-Post. Endog naar han strax havde forstaaet, hvad der forebragtes ham, fulgte dog dette "Hæ" bagefter, hvorved han paa det tydeligste udtrykte sit Velbehag eller sin Misfornøielse.

Den franske Armees høire Fløi støttedes med Møie til Starstedel, der Dagen iforveien var bleven besat af General Girard. Denne Landsbye kom, ligesom Klein-Görschen og Kaja, i Brand.

Napoleon opholdt sig vel egentligen ved Garden, men viste sig dog ogsaa ofte, og bestemt hvergang nye Tropper rykkede frem, for disses Front. Vant til at virke paa Gemytterne, Dagen før et foreſtaaende Slag, ved en eller anden begeistrende Act, forsømte han heller ikke i Dag, at opflamme Soldaternes Varme og Hengivenhed for ham. Vel var Tiden for kort, og Angrebet for pludseligt, til at uddele Ørne og til at love Æresposter og Æresstegn, hvilket Nødmiddel desuden ei heller behøvedes hos Garderne; men for de øvrige Tropper viste han sig, som altid, naar de skulde angribe, saaledes fornemmeligen i Dag, ridende langs med Fronten. — Colonnernes fortløbende, lydelige Vivat hilsede ham. Napoleon havde for kort Tid siden taget en Bataillonschef bort fra sin Bataillon, formedelst en begaaet Feil. Han vidste, at denne forresten meget brave Mand var særdeles elsket af sine Folk, reed derfor nu til Bataillonen og gav ham den tilbage ved en kort Tale. Denne Trops Jubel lød høit i Skye, og den dannede strax efter Téten *) af en Colonne, der rykkede frem, for at angribe Høiderne bag Starsiedel. Alle de øvrige Regimenter jublede om ham midt i Kanontordenen Den stedsevarende Kamp dreiede sig omkring Kaja

*) Spidsen, det Forreste.

til Klokken halv sex om Aftenen. Begge Parter sagtede med en beundringsværdig Udholdenhed, og Preussserne gave de Franske meget at bestille. Deres ved Görschen og Rana opførte Batterier skjøde paa den keiserlige Garde, og adskillige Kugler og Granater sloge ned tæt ved Napoleon. En Post-Inspecteur i hans Følge mistede, tæt ved ham, en Fod, og selv Gevær-Kuglerne peeb omkring ham. En synlig Forlegenhed viste sig i Suiten, da Ilden bestandigt kom nærmere og Vendepunktet Kaja vakkede. Da endeligen hiint Øieblik indtraf, da Punktet syntes aldeles tabt, og man maatte vente, at den gamle Gardes Reserver vilde angribe, satte Grev Lobau, Keiserens Adjutant og een af hans meest uforfærdede Generaler, paa hans Befaling sig i Spidsen for en Division af den unge Garde, for paa nye at erobre dette Punkt. Saasnart dette var lykkedes, sagde Napoleon til en anden af sine Adjutanter, Artillerie-General Drouot: Allez rassembler une batterie de soixante pièces de canons (Træk et Batterie sammen paa tredsindstyve Kanoner)! Han betydede ham i Korthed fra hvilket Corps, de skulde tages, og i hvilken Stilling, de skulde bringes. Slige Hoved-Forandringer, der gave Krigsskuepladsen et ganske nyt Udseende, bleve foreskrevne i et Øieblik ved en halv Snees Ord, og hans Undergivne havde alt længe lærdt at forstaae ham. Dette Batterie, samlet paa

den fortløbende Høide ved Starsiedel, rykkede under bestandig Ild stedse længer frem, og Napoleon fulgte efter, i Spidsen for Angreebs-Colonnerne. Nu var Øieblikket kommet, hvor han viste sig i Seierherrens hele Gridskhed; han fløi fra Punkt til Punkt, skyndte ideligen paa sine Folk, for endnu at erholde nogle Terrain-Fordele, og for ei at lade den af den heftigste Artillerie-Ild bestormede Fiende faae noget Fodfæste ellet noget Øiebliks Roe. Nu rykkede allerede hans Colonner frem over de Liig, der vare efterladte af Fiendens forreste Linier, som havde staaet her, nu lod han alt, stedse virksommere, de smaae Høie bag Starsiedel besætte, og vilde forfølge de erholdte Fordele ad Pegau til. Tredsindstyve til firsindstyve Kanoner fyrede uafladeligt i Centrum. Groß-Görschen kom i Brand og blev taget. Den preussisk-russiske Armee holdt fast og standhaftigt ethvert Punkt, der var nogenlunde holdeligt, indtil Natten indbrød. Napoleon kaldte paa en polsk General, der var i hans Følge, og sagde ham gandske kort: allez à Krakovie & dites que j'ai gagné une bataille (Gaae til Krakau og sig, at jeg har vundet et Slag). Generalen reed strax. Man saae kun endnu Blinket af Kanonerne, uden at kunne bedømme deres Retning; paa tre Steder oplyste de brændende Landsbyer Horizonten, da pludseligen bag den franske Armees høire Flanke hørtes en dump Raslen; en Linie Ca-

vallerie styrtede frem og kom tæt til den Quarré, bag hvilken Keiseren befandt sig. Jeg troer, at dersom den rask havde nærmet sig endnu 200 Skridt, saa var Napoleon med hele hans Følge bleven taget til Fange, thi Angrebet og den franske Gevær-Ild var saa levende og nær, det var saa mørkt, at man ei vidste om Ven eller Fiende skjød, hvorfor ogsaa hele Suiten sprængte fra hinanden. Napoleon selv var i nogle Minuter forsvunden, og man spurgte ængstligt: ou est l'Empereur? (hvor er Keiseren?). Angrebet blev iøvrigt tilbageviist af det franske Infanterie; men af Frygt for et gjentaget Overfald maatte Tropperne Natten mellem den 2den og 3die Mai blive staaende i Quarréer; Keiseren begav sig til Hovedqvarteret i Lützen, hvor han indtraf Kl. ti den førstnævnte Dags Aften.

Først om Morgenen kunde man bedømme Menneskетabet den foregaaende Dag. Ambulancerne vare i fuld, skrækkelig Virksomhed, og ved Landsbyerne Kaja og Rana skjulte de Faldne næsten Jordens Overflade. Paa denne lille Plet, hvor Slaget havde været hidsigst, laae omtrent 2000 til 3000 Døde, af hvilke de fleste vare Franske. Hele Tabet paa fransk Side kan sikkert anslaaes til mellem 6 og 8000 Døde og dobbelt saamange Saarede; den russisk-preussiske Armees Tab var neppe saa stort. Den franske Armees Styrke i dette Slag regner jeg til omtrent 120,000 til 130,000 Mand,

da Vice-Kongens, Ney's, Macdonald's, Mortier's og Marmont's Korps alle vare foreenede, og desuden Avantgarden af Bertrands. Man sammenligne nu Forholdet mellem Tab og Styrke i det her omtalte Slag, med Forholdet mellem Tab og Styrke i det forhennævnte i Aaret 1632 ved Lützen, hvor begge mod hinanden staaende Hære ikkun i det høieste udgjorde 40,000 Mand, og Tabet af Døde paa begge Sider derimod ansloges til 9000 Mand, d. e. nasten en Fjerdedeel af de Stridende! Dette viser tydeligen Forskjellen mellem den ældre og nyere Maade at føre Krig paa, eller egentligen mellem de ældre Slag og de nyere Fægtninger; thi en genial Skribent bemærker meget rigtigt, at alt nu kommer an paa Fægtninger og Marscher. Jo meer altsaa Artilleriet har uddannet sig, desmeer er Kampen mellem store Hære forvandlet fra egentlige Feltslag til blotte Fægtninger.

Blandt alle de Fremstillinger af Krigsbegivenhederne, de franske Blade indeholdt, udmærkede sig den over Slaget ved Lützen den 2den Mai 1813 som den rigtigste og sandeste. Tildragelsernes Gang var fuldkommen godt skildret, og blot Tabet paa preussisk Side angivet for høit, og det paa fransk Side meget for lavt. De faldne og saarede Generaler omtaldes ikke, men en af de haardtsaarede, General Gruner, døde endnu samme Aften i Lützen. Man havde kun erholdt meget faa Fanger,

og, saavidt jeg veed, vare slet ingen Kanoner erobrede. De Allierede gjorde, ved Dækning af deres talrige og brugbare Cavallerie, en fortræffelig Retirade. De Franskes Mangel paa Rytterie derimod, var netop i høi Grad følelig ved Forfølgelsen af Seiren.

Om Morgenen den 3die Mai, da Napoleon endnu før Solens Opgang ankom fra Hovedqvarteret til Valpladsen, hilsedes han med lydelig Jubel af de endnu i store Quarréer opstillede Tropper. Han mønstrede de enkelte Brigader, og besaae nogle Details af Stillingen fra igaar. Den militaire Holdning, der herskede i denne nye, som ved et Trylleslag fremstaaede og samlede Armee, var her virkeligen beundringsværdig; og maatte man end afskye den franske Soldat for hans Misgjerninger, saa forbausede dog den militaire Aand, den Lethed i Marschen og den Tapperhed, der udmærkede disse unge, saa hurtigt dannede Tropper, hvilke kunde sættes ved Siden af de meest øvede.

Napoleon tilbragte adskillige Timer ved en stor Vagtild, der var antændt ved Groß-Görschen, midt i en mægtig ved den gamle Garde dannet Quarrée. Her oppebiede han det fornyede Angreb (hvilket skulde begynde paa venstre Fløi, fra Leipziger Siden, under Vice-Kongens Befaling), og holdt sig rolig til Klokken omtrent halv ti, da Kanonilden lod sig høre.

Paa en lille Grændse-Høi, som laae temmeligen høit, og maaskee Dagen iforveien kan have tjent de allierede Monarker til Observations-Punkt, ordnede Napoleon sin Armees videre Fremrykken. Han haabede maaskee endnu, at bringe endeel af den fiendtlige Arrièr-Garde i Knibe, og vilde lade en Division ile forud mellem Pegau og Zwenkau. Generalens Dorskhed, idet han ikke rykkede rask nok frem, bragte ham i største Vrede. Vous rampez f — e! (De kryber som Satan!) raabte han til ham. Men Anslaget lykkedes dog ikke, og i de følgende Dage, indtil Dresden besattes, fandt ikkun smaae Skærmydsler Sted mellem de Alliieredes Arrièr-Garde og Avantgarden under Vice-Kongen af Italien, ved Harta, Nossen og Wilsdruf.

Keiserens Hovedqvarteer var den 3die Mai i Pegau, den 4de i Borna, den 5te i Colditz. Han lod Kongen af Sachsen, som da befandt sig i Prag, underrette om Slaget ved Lützen, og om, at han om nogle Dage ventede at være i Dresden. Dog syntes det, som han havde i Sinde at gaae over Elben ved Königstein, hvis de Allierede skulde ville forsvare Dresden.

En Bonde, der kom tilbage fra Dresden, og blev tiltalt af Napoleon, yttrede, paa det Spørgsmaal: om man gjerne saae Keiseren i Dresden? ganske frimodigt: Ham nok, men ikke hans Soldater. Man vilde heller have Russerne end de

Franske, fordi hine ikke pryglede Folk saameget som disse. Derpaa spurgte han Bonden: om Dresdnerne vare meget modfaldne over Broens Sprængning?*) Bonden trak paa Skuldrene — Eh bien, on le rebatira (Nu vel, man vil lade den opbygge paa nye)! sagde han smilende — men angaaende Omkostningernes Erstatning har han dog siden aldrig yttret sig. Overhoved blev af de traits de générosité (Ædelmodigheds Træk), til hvilke Napoleon ofte saae sig bevæget eller opfordret, stedse siden efter afdraget noget, deels fordi Kassen vel ikke var indrettet derpaa, deels ogsaa fordi paatrængende og mangfoldige Forretninger ikke tillode ham at høre slige Sager foredrage tiere; dette var, f. Ex., Tilfældet med den ikkun tarvelige Understøttelse, der raktes Indvaanerne i Bischoffswerde, for hvilke han først havde villet opbygge hele deres Stad.

Manglen paa Rytterie følte Napoleon saameget, at han ved hver Leilighed lod Kongen af Sachsen anmode om de endnu i Franken staaende Kürassseer-Regimenter. Torgaus og Dresdens Skjæbne interesserede ham ogsaa meget, og han underrettede sig ved hver Leilighed derom. Han afsendte selv en sachsisk Officeer til Gouverneuren i Torgau, Ge-

*) See ovenfor S. 412.

neral Thielmann, med Efterretning om Slaget ved Lützen, og om, at han havde tildeelt Marschal Ney i Leipzig det sachsiske Corps, at Generalen skulde sætte sig i Forbindelse med dette, bruge Alt, hvad der var vaabendygtigt, til Felttoget, og kun lade 2000 Mand tilbage i Citadellet.

Ved Waldheim var Broen opbrændt af Russerne. Dens Istandsættelse sinkede den franske Armees Marsch; dog kunde Cavalleriet og det lette Infanterie passere Fuhrt, og Napoleon maatte ogsaa beslutte sig dertil. Endskjøndt han i Grunden var en slet Rytter, betroede han sig dog ofte saa aldeles til sine smaae uanseelige Hestes Smidighed, at han tit valgte de elendigste og farligste Veie over Vandsteder og de smalleste og sumpigste Fodstier. Over-Staldmesteren udsøgte da sædvanligen, ifølge sit Embede, umiddelbar foran ham, de fremkommeligste Steder. Han bemærkede engang selv meget naivt: han havde dog lært saameget, men aldrig kunnet befatte sig med Riden! Hans Legem var heller ikke bygget dertil. Han hang ligegyldig, i Galop, ud over Sadlen, og holdt sædvanligen Tømmen i høire Haand, medens hele Overkroppen ved Hestens Bevægelse slingrede snart forover, snart til Siden; den venstre Arm hang skjødesløst ned. Han tabte strax Sadet, naar Hesten gjorde en uregtig Bevægelse.

Den 8de Mai skulde Keiserens Hovedquarteer

være i Wilsdruff. Da han havde forladt Byen, meldtes ham, som sædvanligt i Spidsen for sin Generalstab og til Hest, at Vicekongens Avantgarde alt om Morgenen var ankommet i Dresden. I Øieblikket sagde Napoleon til en Officeer i Følget: Allez à Dresde, ammenez la députation chez moi. J'ai nommé le Général Durosnel Commandant de Dresde. Allez au Galop! (Rid til Dresden, bring en Deputation til mig. Jeg har udnævnt General Durosnel til Commandant i Dresden. Rid i Galop!)

Alt saae man sorte Røgskyer hæve sig ved begge Sider af Dresden; de bortdragende Russer havde stukket to Broer i Brand, den ene en Flydebroe ved Uebigau, den anden, som var anbragt ovenfor Dresden, bestod af tjærede Fartøier. Denne sidste drev nedad Floden og standsede endeligen tvers for den Dresdener Elbbroe, hvilken var bleven ubrugelig ved de to Buers Sprængning, som Davoust havde foranstaltet, og ved den af Russerne byggede Træebroes Brand. Henimod Middag saaes ikke en Soldat af den allierede Armee mere. De sidste Kosakker svømmede over Elben, Borgere havde besat Portvagtene. De andre Indvaanere stode i deres Huusdørre, i bange Uroe over det Tilkommende. Keiser Alexander havde forladt Staden om Natten Kl. 1, Kongen af Preussen først om Morgenen. Den allierede Armee havde trukket sig

tilbage hen mod Bautzen, dog holdt den endnu alle den høire Elbbreddes Høider og Neustadt besatte.

Deputationen fra Raadet mødte Keiseren en halv Miil fra Staden. Efter en høitidelig Tale, hvori Stadens Vel og Trang til at skaanes, lagdes ham paa Hjerte, spurgte han but og hastigt: Qui étes-vous? (Hvem er De?) — Medlemmer af Municipalitetet. Avez-Vous du pain? (Har De Brød?)..... Herpaa kunde desværre intet tilfredsstillende Svar gives, efter de foregaaende udstømmende Leverancer til alle de Tropper, der havde staaet i Staden; kunde man endog for Øieblikket tilveiebringe de første Fornødenheder, saa truede dog selv det korteste Ophold af disse uhyre Masser den beklagelige Stad med den allerstørste Nød. Den ulykkelige Grundsætning: at Alt maatte gjøres muligt, indgav ham ogsaa her Magtsproget: Qu'ils fournissent du pain, de la viande, du vin! (Man maa skaffe Brød, Kjød og Viin!) Derpaa vendte han øieblikkeligen sin Hest mod den Pirnaske Forstad, reed uden om Staden til den Vei, som fører til Pilnitz, steeg af der, og gik tilfods, alene ledsaget af Stor-Staldmesteren og en Page, over Markerne, til det Punkt, hvor Russernes Skibsbroe havde været. Vice-Kongen kom ham imøde og førte Keiseren tilsidst ganske alene, tæt hen til Elbbredden, hvorfra man kunde see de fiendt-

lige Poster paa hiin Side. Fra Høiderne hinside Elben, blev Fienden disse To vaer; man sendte ogsaa fra et Par Kanoner nogle Kugler efter dem, men traf ikke og anede neppe hvem det var*) — thi Heste og Følge bleve altid, i slige Tilfælde, spredte i smaae Afdelinger, langt tilbage. Da Overgangen over Elben fra denne Side slet ikke lod sig udføre, saa fattede Napoleon strax den Beslutning, at forsøge den længer nede ved Prießnitz eller Uebigau. Efterat han altsaa endnu havde taget Adskilligt i Øiesyn ved den Pirnaske Forstads Elbbred, og havde erkyndiget sig om, hvad Forraad af Fartøier, Tømmer, Bræder og Arbeidere man der i Hast kunde sammenskaffe, saa reed han til Uebigau. Den Flodbroe her havde været, var vel af Russerne bleven løsgjort fra venstre Elbbred, men laae endnu paa den modsatte Side ubevogtet,

*) Uden tvivl omtales dette Tilfælde etsteds enten i O'Meara's eller Lascases Skrivt om Napoleon; og denne siger, saavidt erindres, i Anledning deraf, at naar Russerne, istedetfor en eller to Kanoner, havde benyttet et halvt Dusin, vilde han formodentlig ei være kommet derfra med Livet. Denne Maade, at lade flere Kanoner paa eengang affyre paa et Punkt, hvor enkelte fiendtlige Generaler saaes samlede, brugte Napoleon, som han selv fortæller, oftere, og den havde altid stor Virkning. Det var, f. Ex., derved at Moreau dræbtes.

brændte kun svagt, og ikkun en Trediedeel af den var tilintetgjort. Ingen Kosak lod sig see. Nogle Chevauxlegers (Folk af det lette Ryttерie) gik derfor strax i en hidbragt lille Baad, og ved fleres Bistand blev den svage Ild i kort Tid slukket og Broen igjen bragt til Landet paa denne Side Elben. Napoleon befoel i største Hast at skaffe Haandværkere og Materialier, til at slaae en Broe over Floden; men fremfor alt bleve Tropper sammendragne, som om Natten maatte forskandse sig paa hiin Side Elben for at dække Brocarbeidet.

De Allierede havde ikke ventet en saa sieblikkelig Foranstaltning til den store franske Armees Overgang over Elben. De sendte nu om Morgenen den 9de Mai, Tropper frem paa Landeveien, der fører til Meißen, ved Landsbyerne Trachau og Pieschen. Dresdens Indbyggere vakkedes, fra Neustadt af, ved Kanon- og Gevær-Ild. Alt om Morgenen Kl. 3 havde Keiseren, ledsaget af en eneste Adjutant, været paa den bidgrændsende Vold, og havde selv anordnet nogle Kanoners Stilling; en Forholdsregel, hvis Følge var, at den fiendtlige Ild ophørte mod Middag. Men Gevær-Ilden mellem Tirailleurerne (Blænkerne) paa begge Elvbredder, vedvarede hele Dagen, og paa Broen selv turde ingen lade sig see, fordi, fra Neustadt, to ved Jordvold beskyttede Kanoner bestrøge Slotspladsen og den katholske Kirke. Nogle af Indbyg-

gerne vare om Morgenen blevne dræbte eller saa-rede. I Egnen om Uebigau tiltog derimod Kano-naden ved Middagstid. Russerne vilde hindre Broe-Arbeidet, og droge en betydelig Mængde Skyts frem. Nogle kratbevoxne Høie ved Uebigau begunstigede dets Opstilling, og meget Mandskab dræbtes og saaredes ved denne Leilighed. Napo-leon begav sig hen i Nærheden af et, ei langt derfra liggende Krudt-Magazin, hvis Træværk an-vendtes til Broen, og føiede selv Anstalter til at forjage Fienden. Russerne kunde omtrent have op-ført 50 til 60 Stykker langs Elbbredden. Inden endnu nogen Anden havde bemærket deres Styrke, traf Napoleon alt hensigtsmæssige Forholdsregler. Cent pièces de canons! (Hundrede Stykker Ka-noner!) tordnede han til General Drouot, som strax ilede det ankommende Artillerie imøde, og lod samme opstille, deels paa de fordeelagtige Høi-der ved Prießnitz, deels ved det saakaldte Skoma-ger-Huus, deels ved Enden af Østra-Alleen. — (Da Drouot kom tilbage fra Prießnitz, og beret-tede Keiseren, hvorledes den modtagne Befaling var udført, fandt Napoleon Artilleriet ikke opført efter sin Mening, fattede derfor i Vredens første Frembrud Generalen ved Øreslippen og rykkede lidet deri. Dog Drouot tabte ikke sin Fatning, men forsikkrede beskedent og bestemt, at det ei paa anden Maade havde ladet sig udføre; strax forandrede Kei-

ferens Mine sig til et venligt Smiil; det lod nu som om han blot havde skjemtet, og han beroligede sig. Slige Udbrud af det heftigste Sind forefaldt ikke sjeldent, som jeg siden faaer Leilighed fremdeles at bemærke.) —

Kanonaden blev meget alvorlig. Russernes Artillerie bestrøg ganske Markerne mellem Friderichstadt og Prießnitz; men den franske Stilling var endnu fordeelagtigere, end den russiske, indtil den omtalte kratbevoxne Høi eller Vinhave, der dækkede Russerne ved Uebigau. Adskillige Kugler og Granater sloge ned ved Siden af Keiseren. Een af de sidste rev, tæt ved ham, et Stykke ud af Krudtmagazinets brædderklædte Væg og kastede ham en Spaan i Hovedet. Han tog Stykket op, betragtede det og sagde: S'il avoit touché le ventre, c'étoit fini! (Dersom det havde truffet Livet, saa havde det været ude!) Nogle Minuter efter faldt en Granat imellem ham og en Bataillon Italienere, som tyve Skridt bag ham var opmarscheret. Italienerne trængte sig sammen og bukkede lidet, for at undgaae Virkningen, naar den sprang. Keiseren mærkede det, vendte sig haanligt leende om til dem og raabte: Ah cujoni, non fa male! (Ah Cujoner, den gjør Jer intet ondt). Omsider blev Stedet ham dog lidt ubehageligt, og han reed da over Cotta og Høiderne ved Leutewitz, til Prießnitz, medens Fienden, som nu paa eengang

bemærkede hans store Suite, der hidtil havde holdt i en Fordybning bagved, endnu sendte adskillige Kugler efter. Imidlertid vare omtrent to Bataillioner blevne satte over, hvilke, fra det begyndte Broehoved af, skulde rense Flodbredden hinsides. Tirailleurerne dreve efterhaanden det russiske Infanterie tilbage, og Batterierne hindrede dem nu ikke meget. Det omtrent sexten til atten Excadroner stærke fiendtlige Kavallerie ved Trachau og Kaditz kom ikke meer i Ilden.

Paa begge Sider tabtes nogle hundrede Mand. Broehovedet vedblev at besættes af de Franske, og Russerne forlode Uebigau, som hine nu ogsaa besatte. Men da den her temmeligen dybe Flod og rivende Strøm, samt Manglen paa Touge, Ankere ꝛc., lagde Broe-Arbeidet Hindringer i Veien, saa ophørte man efter to Dages Forløb dermed, efterdi det var fordeelagtigere at bestjaftige sig med den store dresdenske Elbbroes Istandsættelse. Dette begunstigedes ved de Allieredes, i den følgende Nat fortsatte Tilbagetog. Tropperne i Neustadt og dens Omegn formindskedes, og om Morgenen den 18de Mai saaes kun enkelte Kosak-Hobe der.

Napoleon drev Overgangen over Elben med glødende Iver. Han tilbragte endeel af Dagen paa Broen, hvis Istandsættelse var overdraget hans Adjutant, Oberst Bernard. Det lette Infanterie maatte ved Hjelp af store Brandstiger krybe ned

og op ad de ved Broens Sprængning adskilte Dele, for at sikkre sig Omegnen af Neustadt. Napoleon selv, med hele sin Generalstab, gik ned og op ad disse Stiger, for at underrette sig om Broens Tilstand. Nogle Kanoner førtes over Elben paa gamle Færger, som man forefandt; for hver overført Stykke lovede han en Napoleond'or i Færgeløn. Arbeidet ved Broen gik imidlertid saa levende, at efter tyve Timers Forløb, kunde, den 11te Mai, Kl. 10 Formiddag, hele Vice-Kongen af Italiens Armee med dens Artillerie marschere over. Denne Hurtighed glædede Keiseren særdeles. Han veeg, den nævnte Dag, næsten ikke bort fra den Pille af Broen, hvor han tog Vice-Kongens, General Bertrands og endeel af de Marmontske Troppers Overgang i Øiesyn. Ret mageligt sad han paa Steenbænken, betragtende sine kjære Kanoner og sine vilde Børn, der fyldte Luften med deres Vive l'Empereur.

Napoleon havde skriftligt og mundtligt opfordret Kong Frederik August af Sachsen til at forlade Prag og begive sig til sin Hovedstad Dresden. Kongens Tilbagereise gik meget langsomt, enten nu virkeligen Alderdoms Svaghed og Upasselighed, eller det Ønske, at Østerrig imidlertid skulde erklære sig, forsinkede den. Man ventede i to Dage forgjæves hans Ankomst i Hovedstaden. Endeligen den 12te Mai holdt han sit Indtog med store Hæi-

tideligheder, som Napoleon havde anordnet. Det hørte fortrinligen til dennes Stolthed, at afgjøre Fyrsternes Skjæbne; han vilde derfor ogsaa paa denne Dag vise sig som seierrig Gjenopretter af en ved ham beskyttet tydsk Fyrstes Magt, og forsamlede saaledes om sig Alt, hvad Glimrende og Betydeligt, hans Armees daværende Tilstand formaaede. Garderne paraderede fra Slottet indtil udenfor Staden, og ved Siden af Landeveien, udenfor den Pirnaske Bom, var Rytteriet opmarscheret — desværre i det haabefulde unge Korn, som havde været os saa nødvendigt i det næste Hungers-Aar. Rytteriet bestod af Chasseurs, Grenaderer, Dragoner, polske Landsedragere — hans bedste Cavallerie — og af Gendarmerie d'Elite. Paa den yderste Fløi, henimod Gruna, holdt Gardens ridende Artillerie.

Napoleon selv havde foreskrevet Detaillen af denne Opstilling, og afsendte, da Alt var i Orden, en Officeer til Kongen af Sachsen, der, til Hest, med et lille Følge holdt ved Slottet i den store Have, og indbød ham til at begive sig til den lille Broe paa Landeveien, hvor Keiseren vilde omfavne ham. Dette skeete. Kongen steeg af nogle Skridt fra det betegnede Sted, Napoleon ønskede ham velkommen og førte ham under Kanonernes Torden, Klokkernes Lyd og Troppernes Hurra ind i Hovedstaden. En Deputation fra Raadet modtog ved Indgangen til Staden begge Monarker.

Napoleon søgte, efter Kongens Tilbagekomst til sin Hovedstad, ved enhver Leilighed, tilligemed Glandsen af sin Magt, at vise ham den største Opmærksomhed, der nogensinde af den franske Keiser er bleven en tydsk Fyrste til Deel. De tidligere Agtelsesbeviser, han havde givet Kongen ved hans Ophold i Paris, og siden ved flere Leiligheder, bidroge vel ikke lidet til, at laane Keiserens nuværende Venskabstegn, der maaskee meest grundede sig i Politik, Sandhedens Karakteer. Ogsaa viste Napoleon under de følgende Tildragelser en særegen Iver i at underrette Kongen om alt Behageligt og Trøstende, der nogenlunde kunde berolige ham i Hensyn til Fædrelandets Skjæbne. Der gik ingen Søndag eller Festdag hen, uden at jo Keiseren i Stilhed hørte Messen med ham. Armeen gjorde intet, endog blot ubetydeligt Fremskridt, hvorom Kongen af Sachsen ikke ufortøvet fik Meldelse. Keiseren forlod ingensinde eller nærmede sig Dresden, ogsaa under Felttogets følgende Gang, uden, fremfor alt, personligen at vise sig for Kongen eller at lade ham hilse. Til denne venlige Opførsel, som Napoleon, naar han vilde, i Sandhed vidste at forene med en høi Grad af Elskværdighed, kom endnu noget længer hen det imposante Indtryk, som han Dagen, da Slaget ved Dresden holdtes, frembragte hos den kongelige Familie og hos alle Hovedstadens Indvaanere; idet

han, pludseligen ankommet i Jilmarscher fra Schlesien, øieblikkeligen iagttog de frygtelige-fiendtlige Hære, angreeb dem med sine tildeels ganske udmattede, men dog prøvede Tropper, og slog dem tilbage. Alt dette havde paalagt Kongen nye Forbindtligheder; og saaledes skeete det da, at den Sidste, sine indgangne Forpligtelser troe, selv da Lykken allerede vendte den Forvovne Ryggen, ei opgav Forbindelsen med Napoleon, førend Pligt mod Land og Undersaatter bød ham at gjøre Fordring paa de Allieredes Høimodighed og Billighed.

Napoleon forblev i Dresden til den 18de Mai. Han havde flere lange Samtaler med Kongen, besaae Stadens Omgivelser, især ved Uebigau, hvor Kanonaden havde fundet Sted, holdt Mønstring over forskjellige nye ankomne Troppe-Afdelinger, og modtog ogsaa her af Kongen af Sachsen de to Kurassеer-Regimenter, om hvilke han siden Tilbagekomsten fra Moskow havde bestormet ham. Keiseren følte meer og meer et brugbart Rytteries store Værd.

Til Napoleons Egenheder hørte, at han, naar Tiden nogenlunde tillod det, hvergang en Fægtning var forefaldet, nøiagtigt besøgte Valpladsen, ligesom om han ved at eftersee den Stilling, Fienden havde havt inde, vilde underrette sig om hans Styrke og hans Planer. Med Interesse holdt han da stille paa mangt et Sted, eller ved de

faldne Fiender, ja jeg har endog seet, at han ved meget haardt saarede Russer, der endnu gave Livstegn, lod sin Livlæge stige af og undersøge om de endnu kunde hjelpes. — S'il est sauvé, il y aura un de moins! (Dersom han bli'r reddet, saa er der een mindre!) sagde han engang i Schlesien ved Synet af en saadan Halvdød, og lod en Ordonnants-Officier blive tilbage, for at besørge ham bragt til den nærmeste Landsbye. De paa Valpladsen blevne Franske vare sædvanligen begravne og de Saarede skaffede bort, inden Keiseren ankom, vel fordi man vidste, at ethvert Tab var ham ubehageligt. Hos Fyrsten af Wagram (Berthier) har jeg mærket flere Træk af Medlidenhed ved de Saarede; han overdrog Officerer af sin Generalstab at sørge for dem — skjøndt han forresten, til andre Tider, om Krigens Afskyeligheder stundom talte med en vis frastødende Ligegyldighed, som om noget, der var grundet i en ubøielig Nødvendighed.

Den 12te Mai var Bischoffswerde bleven frataget Russerne med Storm, og stukket i Brand paa flere Steder. Marschal Ney var med sit Corps gaaet over Elben ved Torgau, rykket frem mod Berlin, og havde Ordre at trænge frem paa den høire Elbbred mod Spremberg og Hoyerswerde. Den 15de, om Aftenen, ankom en Adjutant med Efterretninger fra ham, og nu mærkede man strax, at Anstalter gjordes til Hovedqvarterets Afreise.

Dog havde den østerrigske General, Grev Bubna, endnu om Aftenen den 16de en Audients hos Keiseren, der varede til Kl. 1½ om Natten. Endskjøndt det af hans Yttringer lod sig slutte, at det østerrigske Hof erklærede sig stedse mindre tilbøieligt til at gjøre fælleds Sag med Napoleon, saa opgav denne dog ikke Haabet om at vinde det for sin Sag, før Vaabenstilstanden virkeligen opsagdes.

Da Keiseren den 18de Mai om Middagen brød op fra Dresden, var han, som hidtil, til Hest, omgivet af sine Marschaller, Adjutanter og øvrige Følge. Kongen af Sachsen ledsagede ham til paa den anden Side af det saakaldte Bad, paa Landeveien til Bautzen. Det var frygteligt hedt og støvede saa man næsten qvaltes. Napoleon reed eftertænksom iforveien, og kaldte noget efter Stor-Staldmesteren, Caulincourt, til sig; med denne underholdt han sig, udelukkende og næsten uafbrudt, paa den største Deel af hele Dagmarschen, der udgjorde tre Miil. Denne erfarne Forretningsmand syntes ofte meer end Hertugen af Bassano (Maret) at besidde hans Fortrolighed. Hans store Hengivenhed, og hans Opmærksomhed paa Keiserens personlige Vel, hvilken strakte sig til de ringeste Smaating, gav ham Ret til at tale med en vis Frimodighed; og jeg troer, at han — formedelst sin rolige Dømmekraft — ofte aldeles uforbeholden yttrede hvad Napoleon, især fra Østerrigs Side, og af

den antagne Krigs-Magde, at virke med lette Tropper i Ryggen og i Flankerne, havde at frygte. Men det er jo bekiendt, at Keiseren, stolende alt for meget paa sin Lykke og sit Geni, ei vilde høre noget Raad eller nogen Advarsel af andre, og at han, i Tillid til, at hans Modstandere vilde begaae store Feil, stedse satte det Yderste paa Spil. Dette var fornemmeligt Tilfældet i Felttogets anden Periode, da Østerrig havde erklæret sig imod ham. Hans Fortrolige, der talte i hans Aand, sagde: Pas paa, de vil begaae Feil, de har ingen Plan!

Den 19de Mai, tidligt, brød Hovedqvarteret op fra Hartha, hvor Napoleon havde overnattet, og gik til Klein-Forstgen, en Miil paa denne Side Bautzen, paa Landeveien fra Dresden. Da Keiseren i Bischoffswerde saae hele Staden forvandlet til en gyselig Brandtomt, hvor næsten ikke Steen var bleven paa Steen, gjorde Synet af de ulykkelige Indbyggere, som sørgeligen snege sig omkring deres endnu rygende Grunde, Indtryk paa ham. Paa hans flere Gange gientagne nøiagtige Spørgsmaal, erfoer han ganske udtrykkeligt og bestemt, at Staden var bleven stukket i Brand af de Franske, og Caulincourt, som ikke syntes at skjule ham noget af det, der kunde tilskrives hans Troppers Ryggesløshed, bestræbte sig for at overbevise Napoleon om, at ikke Russerne, men de Franske havde foraarsaget denne Ulykke. Derpaa

lovede Keiseren, at erstatte Skaden, og befoel, at endnu samme Aften skulde Deputerede fra Staden indfinde sig i Hovedqvarteret, og indgive en Oversigt over den lidte Skade. Disse Affendte kom ogsaa; men de næste to Dages vigtige Begivenheder hindrede Audients og Svar. Længer hen, da Napoleon paa Tilbageveien fra Schlesien atter passerede Bischoffswerde, erindrede han selv sit Løvte; men Bygnings-Omkostninger til en Bye paa to hundrede Huse, maae dog vel have faldet Kassen noget for byrdefuld. Han regnede derfor tillige paa Kongen af Sachsens Høimodighed, eller maaskee paa de i Landet værende Indretninger til Skades-Erstatning, og lod derfor Staden ikkun anvise en Sum af 100,000 Livres. Da hertil siden kom betydelige Understøttelser fra den sachsiske Nation, og Indvaanerne desuden havde reddet en stor Deel af deres Gods til Bøhmen, saa kom de fleste af dem igien saaledes istand, at de kunde glemme den dem overgangne frækkelige Skiæbne.

Napoleon begav sig til de yderste Forposter, for at iagttage den fiendtlige Armee. Det første Punkt, hvorved han opholdt sig, var ligeoverfor en Kosak-Post, i et Bøsseskuds Distance. Hele hans Følge blev tilbage, og han havde alene nogle af sine Generaler og Adjutanter om sig. Medens Kosakkerne, der vare steegne af deres Heste, lod disse græsse, udkastede Napoleon, i denne saa ringe

Fraſtand, Planerne til Angreeb paa deres Hoved-Armees forſkandſede Leir. Denne fiendtlige Armee havde ſin Stilling fra Bautzen til henimod Hochkirch, i Fronten Spree-Floden, paa venſtre Fløi de ſkovgroede Høider mod Kunewalde, og paa høire Bjergtinderne ved Lille-Bautzen. Staden Bautzen og hele den høire Flodbred af Spree fra Bjergene ved Øvre-Gurig til henimod Malſchwitz og Klix, var beſat af Fienden. Paa dette første Punkt fattede Napoleon udentvivl den Plan, at omgaae de Allieredes høire Fløi. Efterat han endnu paa tre andre Punkter havde fortſat ſine Obſervationer, begav han ſig henimod Kl. 7 om Aftenen tilbage til ſit Qvarteer *). Men Kanonaden, ſom man

*) Om denne Napoleons Recognoſcering før Slaget ved Bautzen, og navnligen om hans Tilſtedeværelſe paa det ovennævnte første Punkt af Forpoſterne, ligeoverfor en Koſak-Piket, læſes i Abendzeitung for dette Aar en Beretning af et Øievidne, af hvilken, tilligemed de i et Tillæg til ſamme Blad dertil føiede Rettelſer, følgende er ſammendraget: "Natten imellem den 19de og 20de Mai 1813, havde jeg (ſiger Beretteren, en polſk Officeer, dengang i franſk Tjeneſte) Forpoſt paa en lille Høi, et Piſtolſkud fra en Koſak-Piket. Om Morgenen Kl. 8 fik jeg, ved General Labrunyeres Adjutant følgende Ordre: "Keiſeren vil beſee Forpoſterne. Men Soldaterne maae ei lade ſee, at de bemærke Keiſerens Nærværelſe. De ſkulle blive ved deres Dont". To Eſkadroner

alt om Eftermiddagen havde hørt i Retningen fra Königswarthe, blev bestandigt stærkere og stærkere,

---

Garde-Uhlaner opstilledes Kl. 3½, ikke langt fra min Post, og fire Ryttere kom mig i Skridt imøde. Kosakkerne ligeoverfor syntes intet at mærke. Napoleon, i en graa Overkjole, en lille trekantet Hat paa Hovedet, ridende en bleeggul Hest, nærmede sig snart min lille Høi. Marschallerne Berthier og Ney [udentvivl snarere Macdonald, Hertug af Tarent, thi Ney var i Begreeb med at omgaae Fienden] og vor Divisionsgeneral, Labruyere, ledsagede ham. Bag Høien steege de af Hestene, og min Underofficeer holdt disse, thi Betjente vare ikke med. Soldaterne lagde, efter Ordren, ei Mærke til de Ankomne. Jeg selv hilsede alene Keiseren paa militair Viis, og vedblev, rygende min Pibe, at gaae op og ned ad Høien. Mine fire Gæster lagde sig bag store Stene paa Jorden: Berthier udbredte et stort Kort og gav Napoleon en Kikkert. De talede noget sammen, betragtende Kortet. Labruyere lagde sig da paa det ene Knæe, og Napoleon, læggende Kikkerten paa hans høire Skulder, betragtende et Qvarteers Tid Russernes Stilling, og de med russiske Kanoner og Infanterie besatte Høider. Derefter satte sig alle fire paa Stenene. Napoleon kaldte paa mig, og spurgte: hvor længe har De tjent? — Alt fra mit 15de Aar. — Hvad er deres Mening om Kosakkerne? — De ere tappre Soldater, men dueligere til Tjeneste i Leiren, end i aaben Mark. — Det er sandt. Har De nogentid været i Haandgemæng med det russiske Infanterie? — Ja, Sire, det er ud-

og Kl. 8 om Aftenen bleve Hestene hurtigt trukne frem. Keiseren reed ligetil Klein-Welke. Her blev

---

mærket og en værdig Rival for D. Ms. Infanterie. — Han har Ret, sagde Napoleon, vendende sig til Ney [Macdonald]. I Polakker, blev han igien ved til mig, tale jo samme Sprog som Russerne? — Ja, D. M., vi forstaae hinanden, ligesom Svenske forstaae Danske, og Hollænderne de Tydske. — Apropos; taler De tydsk? — Ja, D. M. — Nu, saa stig til Hest, og hent mig en Bonde fra Landsbyen hist, hundrede Skridt herfra. Jeg vil i Deres Fraværelse commandere Posten. Strax sprang jeg paa Hesten, og reed i Gallop til Landsbyen. (Det maa have været Rattwitz eller Stiebitz). Min Ven, sagde jeg til en halv paaklædt Tydsker, der traad ud af et Huus, vil Du fortiene Penge hos vor General? — Ja gierne, men hvormed? — Du skal tale et Par Minuter med ham. — Vil han kanskee bruge mig til Veiviser? — Frygt ikke, jeg forsikrer Dig paa min Ære, at han kun vil tale med Dig, og strax lade Dig gaae igien. Men enten maae Du følge godvilligt med, eller jeg skyder Dig en Kugle for Panden. (Jeg drog Pistolen frem; dog vilde jeg kun skræmme ham.) — Gierne, jeg følger strax, svarede Bonden. — Naa, saa sæt Dig bag paa min Hest! — Han gjorde det, og hurtigt var jeg igien hos Keiseren. Bravo! raabte denne, jeg takker Dem! Bonden hilsede, og ventede frygtsom sin Skiæbne. Napoleon vendte ham Ryggen og gjorde ved Ney [Macdonald] følgende Spørgsmaal til ham: Er Bækken hist henne Chermed meente han Spree-

efter sædvanlig Brug gjort en stor keiserlig Bivouak-Ild af Træestammer. Napoleon overbeviste sig,

---

floden, der dog ellers her er noget bredere end en Bæk) dyb? — Den naaer kun til Knæerne, svarede Tydskeren. — Kiører I derover med Vogne? — Altid, undtagen i Foraar og Høst, naar Vandet er høit. — Kan man vade alle-vegne derover? — Nei, nogle Steder ligge Steen i Vunden, men paa høire Side af Broen er Grunden reen en heel Fierdingvei. — Napoleon blev munter og syntes veltilfreds med Svaret. Han forlangte Penge af Berthier, og gav Bonden en heel Haandfuld Napoleond'ors, sigende: Der, drik den franske Keisers Sundhed! — Bonden vilde kaste sig for hans Fødder. — Holdt! sagde Napoleon, kiender Du Keiseren? — Nei, men jeg vilde gierne see ham. — Naa, saa see da, sagde Napoleon, pegende paa Marschal Ney [Macdonald] giennem hvis opknappede Overkiole den guldbesatte Uniform glimtede frem. Bonden kastede sig for hans Fødder. Ney sagde: "Denne Herre fierer Dig, der er Keiseren", pegende paa Berthier, der atter viste den knælende Bonde til Labruyere, som standsede ham i sit gientagne Knæefald, sigende: jeg er for ung til at være Keiser. Buk Dig for ham, som gav Dig Pengene. "Det er sandt", sagde Bonden, gribende Napoleons Haand og kysende den med de Ord: det er en gylden Haand. — Mine Giæster loe af Hjertens Grund. Napoleon befoel derefter Berthier at give hver af af mine Soldater en Louis'dor, som strax skeete. "Berthier!" sagde Keiseren nu, "optegn Lieutenan-

ved Synet af en fjern Ildebrand og ved Kanontordenen, om, at Ney og Lauriston, der skulde omgaae Fiendens høire Fløi, havde en svær Kamp at bestaae. Kanonilden varede til langt ud paa Natten, og Hensigten blev opnaaet. Først ved Midnat, Kl. 12, reed Napoleon igien tilbage, for ved nogle Timers Søvn at styrke sig til næste Dags blodige Forretninger.

Den 20de Mai var i en vis Maade Indledningen til Slaget ved Würschen eller Bautzen, da ved Overgangen over Spree, hvis Bredder tildeels ere meget steile og vanskelige at bestige, og ved Marschal Neys concentriske Fremtrængen, Angrebet den næste Dag forberededes. Napoleon reed,

---

tens Navn". Da han derpaa var stegen til Hest, vendte han sig til mig, og sagde: Jeg har talt om Dem med Deres Undergivne, og er tilfreds. Naar noget maugler Dem, saa henvend Dem til mig, og husk mig paa vort Bekiendtskab ved Bautzen. Adieu. Jeg ønsker De snart maa blive Capitain". Jeg bukkede og de reed igien tilbage til Garde-Uhlan-Eskadronerne. En Time efter blev jeg afløst af ridende Jægere, og saasnart jeg havde meldt mig igien ved Regimentet, gratulerede Obersten mig som Capitain. Dags-Parolen om min Befordring var alt oplæst ved Regimentet. Glad tømte jeg nogle Flasker Viin med mine Venner, og en Time efter gik vi Kuglerne imøde, der, som bekiendt, ingen Forskiel gjøre paa Lieutenant eller Capitain.

efter Kl. 9, igien til Schmochtitzer-Høiden, hvorfra han, som Feltherre, kunde nyde det store Skuespil, at see næsten de fleste Colonner formeres og rykke frem. Under den skionneste Belysning drog, Kl. omtrent 11, Kavallerie-Divisionen Latour-Maubourg forbi, tilligemed et meget stærkt Artillerie-Train, for ved Dubrau at understøtte den venstre Fløi, som maatte passere Spree ved Malschwitz. En anden Colonne dannede sig mod Malsitz og Oehna. Marschal Oudinot gjorde yderst paa den høire Fløi et hæftigt forstilt Angreeb ved Grubschitz, og gik derpaa over Spree i Nærheden af bemeldte Landsbye. En brændende Landsbye henimod Lomske betegnede Marschal Ney's og General Lauristons Corpser fra Königswarthe af, forfølgende Generalerne Barclai de Tolly og York. — Napoleon syntes meget tilfreds, da han siden efter erfoer, at Foreningen med Ney var iværksat, og han saae med Fornøielse hele Hæren, henimod Kl. 3 om Eftermiddagen, passere Spree. Om Aftenen besatte de Franske Staden Bautzen, hvis Forsvar de Allierede havde opgivet; dens Porte og Tilgange vare spærrede. Fægtningen varede til sildigt paa Natten; den franske Armee rykkede frem, forfølgende de Allierede, som dog langsomt og i Orden droge sig tilbage. Hovedqvarteret blev i Bautzen.

Den 21de Mai, da Napoleons forstilte Manoeuvrer havde bragt Fienden paa en urigtig For-

modning om Angreeb paa hans venstre Fløi, søgte Marschal Oudinot fremdeles at bestyrke dem i denne Mening, idet han ved sit lette Infanterie lod Høiderne ved Mehltheuer flere Gange angribe. Havde Russerne kiendt Napoleons Hensigt havde de neppe samlet saa stor en Magt, som de gjorde paa dette Punkt; thi vel overfløiede de under Slaget (som de dog tabte) paa dette Punkt de Franske; men uden Nytte blev dog, blandt andet, flere Regimenter Rytterie derved unddragne deres Stridskræfter.

Efter Kl. 1 hørte man de første Skud fra Marschal Ney, som trængte frem mod Baruth. Keiseren, som i Forventning af denne strategiske Manoeuvre, der skulde afgiøre Dagens Skiæbne, hidtil havde ligget paa Jorden og spiist sin Frokost, hvorved en Granat sprang over ham, var nu alt i Forveien vis paa Slagets lykkelige Udfald. (Han skal i dette Øieblik have afsendt een af sine Ordonants-Officerer til Keiserinden, hans Gemalinde, med Efterretning om Seiren.) Med større Livfuldhed begav han sig nu længer frem til venstre, paa en Høide tæt foran Nedre-Kaina, hvorfra han kunde see Nøglen til den fiendtlige Stilling: de forskiellige enkelte Bjergpladse ved Lille-Bautzen. Marschal Soult, som alene og udelukkende for disse Dages Fægtning havde overtaget Commandoen over General Bertrands Corps, og alt fra Dresden havde erholdt sin Instruction, var

bestemt til at erobre disse temmelig steile Høider. De maatte, een efter den anden, tages ved Bajonet-Angreb og med stor Anstrengelse; thi disse Høie ere for det meste ovenpaa meget smalle, saa at ikkun lidet Artillerie med stor Møie kunde bringes op og ned ad dem. Kampen var her den meest haardnakkede, men ogsaa den meest afgiørende. Fra Kl. 2½, da Slaget blev almindeligt over hele Linien, bleve disse Punkter flere Gange tagne og igien tabte; Infanteriet løb Storm under det meest rasende Skrig. Endeligen vare Fienderne aldeles fordrevne fra denne deres Hovedstilling, og dette tilligemed det Neyske Corpses Samvirkning, gjorde Udslaget. Den allierede Hær var nu omgaaet ikke blot paa dens høire Flanke, men selv tildeels i Ryggen; ja endog deres Forskandsninger vare gjorte uvirksomme og truedes. Napoleon drev, som sædvanligt, saasnart Fordelen var afgjort paa hans Side, med Hæftighed paa Fiendens Forfølgelse. Siddende paa en af hans Gardes Trommer, styrede han, fra Nedre-Kaina's Høider af, i samme Øieblik som den sidste Høi ved Lille-Bautzen var taget, omtrent Kl. henimod 5 om Aftenen, den unge Garde og Divisionen Latour Maubourg og andre Infanterie-Colonner. Det var et for Menneskevennen maaskee ryslende, men dog stort og begeistrende Syn, da de talrige Colonner stege fra hiint Napoleons Observations-Punkt ned i Dalen

for at berede Fienden endnu et følelligere Stød. Flere Landsbyer i Luer; Artillerie fra alle Sider, fra det høie Bjerg paa høire Fløi lige til Marschal Neys Corps ved Preititz og Baruth paa venstre; et Rum af næsten tre Miil i Længden. Tabet i Slaget ved Bautzen var paa begge Sider mindre end i det ved Lützen. De Allieredes Stilling var overordentligen begunstiget af Naturen, og deres Fordrivelse af denne skiønne Stilling vilde have kostet Napoleon endnu mere Tid og flere Mennesker, hvis han ikke havde havt Tropper nok til at iværksætte hiin Omgang ved Marschal Ney.

Denne havde om Natten sit Qvarteer i Wurschen, hvor begge de allierede Monarker kort forhen havde havt deres Hovedqvarteer. Napoleon lod sit Telt opslaae ved Kroen i Lille-Burschwitz. Hans Følge og Garderne bivouacquerede i Nærheden. Morgentaagen var endnu ikke veget, da han næste Dag brød op, for at skynde paa sin Armees Fremtrængen. Denne vedblev hele Dagen under bestandige Attaquer med den retirerende Fiende. Klokken 4½, Eftermiddag, befandt han sig ved Fortropperne, hvor, blandt flere Kugler, som sloge ned i Nærheden, een, ikkun ti Skridt lige foran ham, slog to Mand af det lette sachsiske Kavallerie til Jorden.

Russerne rømmede nu ogsaa de ved Markersdorf liggende Høider og det derværende Krat. Kei-

seren drev Troppernes Fremrykken af al Magt, og lod tre stærkt sluttede Colonner, den ene Rytterie, de to andre Infanterie — maaskee 50,000 Mand — rykke frem paa et Flade-Indhold af omtrent en halv Miil i Gjennemsnit, under den dalende Sols skjønneste Belysning.

Efterat Russerne derefter vare forjagede fra Landsbyen Markersdorf selv, toge de endnu engang Stilling paa den bagved samme Bye liggende Høide. Der indtraf en Pause: man hørte i tre Qvarteer intet Kanonskud. Keiseren reed med sin Suite gjennem Markersdorf ad den store Landevei, medens Tropperne droge uden om paa begge Sider. Strax ved Indgangen til denne Bye, der strækker sig smal og lang skraaes gjennem en flad Dal, bøier Veien i en ganske stump Vinkel noget af til venstre, og neppe havde Napoleon med de Nærmeste af Følget passeret denne Bøining, saa susede de første Kanonkugler efter hiin Pause tæt forbi og slog ned halvtredsindstyve Skridt bagved ham. Et Par Minuter efter meldedes ham ved en af hans Adjutanter, at de samme Kugler havde truffet Stormarschallen Duroc og General Kirchner, Commandeur for Genie-Corpset. De reed ved Siden af hinanden noget paa Skraae; den Sidstnævnte var død paa Stedet, men Duroc, saaret i Underlivet, levede endnu i 14 Timer. Man bragte ham i det nærmest liggende Bondehuus, i

Nærheden af hvilket endnu samme Aften et andet blev Ildens Rov. Keiseren, som ikke kunde skjule det Indtryk, Tabet af een af hans troeste Tjenere gjorde paa ham, reed stum, indsluttet i sig selv, hen til en noget fra Veien liggende Bondegaard, steeg af bag ved det høie Korn, og betragtede endnu en Tidlang det Punkt, hvorfra hans Yndling var ham røvet; derpaa begav han sig tilbage ad en Omvei udenom Landsbyens Haver (paa denne Side af Markersdorf) til en fri Høide, hvor hans Gardes hele Infanterie havde dannet en langagtig Quarree, i hvis Midte det keiserlige Huses sædvanlige fem Telte vare opslagne, og hvor Ilden af forskiellige Vagt-Baal siden saaes fremblusse. Det var en Aften, som gav den tænkende Tilskuer rigt Stof. Man forestille sig Napoleon, efter et nyligt vundet stort Slag, men ogsaa efter det endnu nyeligere Tab af hans maaskee kiæreste Fortroelige, som udentvivl i Omgang og Samtale stedse havde viist ham en Ungdomsvens Frimodighed og Kiærlighed; man tænke sig Napoleon, siddende i en simpel graae Overkjole paa en Feltstoel, midt i sine Bravestes uhyre Kreds, med nedhængende Arme og bøiet Hoved, afsides fra hans Huses glimrende Følge, der ærefrygtfuld drog sig tilbage i enkelte Grupper, og neppe vovede at omtale, at Keiserens Ven var i Begreeb med at døe. Og ved Siden af denne dybe Stilhed, der herskede nær-

mest Keiseren, atter den travle Uroe, som Garderne ved at indrette deres Koge-Anstalter og Leiesteder foraarsagede; endeligen paa Quarreens ydre Punkter tvende Grenadeer- og Jæger-Musikchore, som i elegiske Accorder sandseliggjorde et Billed af Dagens Tildragelser, og ved et Udvalg af deres bedste Stykker forgiæves søgte at adsprede Herskeren. Utallige Vagt-Baal syntes ligesom at sværme om i Egnen, Landskronen hævede sig mat ude i Horizonten, og Luerne af to brændende Landsbyer stege mod Himlen til Menneskelivets milde Dommer. Disse Gienstande, i Forbindelse med Erindringen om saa blodig en Dag, et Efterspil til den foregaaende, — Dage, i hvilke maaskee ethvert overblevet Liv i disse store Masser mere end eengang havde hængt i et Haar — Tanken, at endnu tusinde haardt saarede Offre rallede Døden imøde, og at alt dette dog ei var nok til at forsone Skiæbnen, gjorde det meest rystende Indtryk og lod den magtesløse Tilskuer dybt føle alle menneskelige Bestræbelsers Afmagt og Kraft, Storhed og Hensigtsløshed.

For en Historiemaler især vilde to Momenter i disse Dages Begivenheder have været af Vigtighed. Det ene, er det, jeg nys har beskrevet; det andet: hvorledes Napoleon om Aftenen den 21de Mai, da Slaget var afgjort ved Erobringen af Høiderne ved Lille-Bautzen, og da de uhyre Mas-

ser fra alle Sider strømmede ned paa Sletterne henimod Burschwitz, siddende paa en Tromme, beskuede i Kikkerten de anordnede Evolutioner, og med sand Tilfredshed og Rolighed ventede paa Udfaldet.

Napoleon besøgte endnu samme Aften i største Stilhed sin smerteligt lidende Yndling. Det dødelige Saar i Underlivet havde angrebet alle de indre Dele. Duroc ønskede sig selv Døden.

Den 23de Mai gik de Franske, bestandigen forfølgende de Allierede, over den lille Flod Neiße, hvis Overgange disse vel endnu forsvarede fra Hinsides Floden saa godt Terrainet tillod det; men paa fem i Nærheden af Görbitz (der ligger paa denne Side Floden) slagne Broer vare af Napoleons Armee i kort Tid store Masser komne over paa den anden Side, hvilke fordrevne de russiske Bagtropper. I Görbitz, hvor Keiseren selv ankom mod Middag, forblev han denne og følgende Dag, og arbeidede, efterat have taget alle Overgange og Veie i Øiesyn, næsten uafbrudt i sit Kabinet. Hans Fortropper trængte bestandigt videre frem og skulle alt den 24de Mai have staaet ved Bunzlau, hvor Keiseren med Hovedqvarteret ankom den 25de, efterat hans Tropper vare indrykkede der om Formiddagen. Her forblev han den 26de over, medens Ney var fremrykket til Heinau og havde der en Attaque med Fienden. Næste Morgen, meget tidligt, ilede Napoleon i saa stærk Galop, som

han ikke havde redet siden Dagen ved Naumburg — til Hainau, til Marschal Ney, for at besee Valpladsen fra forrige Dag. De fiendtlige Batterier havde her opløst et Par Quarreer unge Conscriberede, og een Quarree var bleven haardt medtaget ved det preussiske Kavallerie. Naar slige Uheld smertede Keiseren, søgte sædvanligen Generalerne at opmuntre ham ved at giøre ham opmærksom paa Fiendens Tab. Saaledes havde man ogsaa denne Gang omhyggeligen skaffet alle franske Døde afveien, og paa Valpladsen fandtes ikkun endnu de faldne Preusser, blandt hvilke man viste ham En, som Oberstlieutenant von Buchholz, der havde commanderet det fiendtlige Angreb.

Hele den franske Armee var i dette Tidspunkt deelt i tolv Corps, hvoraf det 1ste under Marschal Davoust, Prinds af Eckmühl, udgjorde den yderste venstre Fløi ved Nedre-Elben. Det 5te og 7de, under General Grev Lauriston og Gen. Grev Reynier, vare forenede med det 3die, der commanderedes af Marschal Ney, Prinds af Moskwa, det 8de, under Fyrst Poniatowsky, var endnu ikke ankommet, ligesaa det 9de og 10de. Cheferne for de øvrige vare: 2det Corps, Marschal Victor, Hertug af Belluno; 4de Corps, General Grev Bertrand; 6te Corps, Marschal Marmont, Hertug af Ragusa; 11te Corps, Marschal Macdonald, Hertug af Tarent; 12te Corps, Marschal Oudi-

not, Hertug af Reggio. Desuden hørte endnu til Armeen: den gamle Garde, der stedse var hos Keiseren selv, og commanderedes af Marschal Soult, Hertug af Dalmatien; den unge Garde, under Marschal Mortier, Hertug af Treviso, var sædvanligen i Nærheden af den gamle, men brugdes ogsaa snart hist, snart her til Forstærkning og til at giøre Udslaget i Bataillerne; Gardens Rytterie, under General Grev Walther; Gardens Artillerie, under General Dulauloy; 1ste Kavallerie-Corps, under General Latour-Maubourg; 2det, under General Sebastiani; hele Armeens Artillerie, under General Sorbier; Ingenieur-Corpset, under General Rogniat. Samtlige disse Corps vare dog meget svagere, end i de forrige Felttog, hvor sædvanligen hvert af dem skulde udgiøre 30,000 Mand. Samtlige franske Tropper, der deeltoge i Slaget ved Bautzen, bestode maaskee af henved 180,000 Mand.

Det var for det meste Kyrasserer og Karabinerer, som udgjorde Kavallerie-Corpserne, og som ikkun commanderedes en masse; det øvrige ikke betydelige Rytterie var fordeelt mellem de under Marschallerne staaende Corps.

Begge de sachsiske Kyrasseer-Regimenter stode bestandigt ved Divisionen Latour-Maubourg. De franske Karabinerer, som bare gule Kyrasser og røde Hjelmbuer, vare under General Sebastiani's

Commando; de polske Lanciers befandt sig stedse ved Garde-Kavalleriet, der bestod af alt Slags Rytterie, undtagen Kyrasserer og Karabinerer.

Napoleon var i denne Tid yderst oprømt. Det smigrede hans Forfængelighed, at see Fienden jages foran sig, og snart at vide sig i Besiddelse af en stor Deel af Schlesien, hvor Krigs-Operationerne lettedes ved den bedre Underhold, Landet kunde yde. Han spurgte flittigt om, hvor langt man havde til Liegnitz og Breslau, talte meget, og sang underveis stundom italienske og franske Stumper. Ligesom aldeles ubekymret, lagde han paa Veien Mærke til alle Gienstande i Omegnen, til enkelte Soldater, der begik Uordener, marscherede adskilt fra de andre o. s. v. Efterat have beseet Valpladsen fra forrige Dag, reed han, veiledet af Ney, ad Liegnitzer-Landeveien ligetil bagved Michelsdorf, hvor dog et Par Regimenter fiendtligt Kavallerie spærrede Veien. Infanteriet var endnu tilbage, og Russerne rykkede, flere i Tallet, frem mod de franske Kavallerie-Poster i en Afstand af nogle hundrede Skridt. De sendte en Parlementair over, som man sagde, for at standse videre Fremtrængen, men sandsynligen mere for at erfare, om Ney havde faaet Forstærkning siden igaar, eller om Napoleon maaskee endog selv var ankommet. Parlamentairen blev ikke modtaget, men afviist strax ved Forposterne. Da det fiendtlige

Kavallerie alt var ganske nær ved Keiseren, blev han endnu aldeles rolig staaende (han var tilfods), og vendte dem Ryggen, lod en halv Snees Kanoner hente, og sagde spørgende til Berthier, som gjorde ham opmærksom paa Fiendens Fremrykken: Quand ils avancent, nous avancerons aussi (Rykker de frem, saa rykke vi ogsaa fremad); ligeledes noget efter: nous ferons d'anciennes connoissances près de Liegnitz (vi vil fornye gammelt Bekiendtskab ved Liegnitz), — med Hensyn til de forrige Slag ved Hochkirchen og Liegnitz. Imidlertid ankom de franske Infanterie-Colonner; det russiske Rytterie lavede sig til Retirade, og forlod, da de havde faaet nogle Skud, efterhaanden hele Egnen indtil bag ved Liegnitz. Napoleon manoeuvrerede hele Dagen med en Forsigtighed og en Nøiagtighed, som maaskee sjeldent har fundet Sted. Bestandigen selv ledende Troppernes Fremrykken, avancerede han fra Høide til Høide, udenom Landsbyer og Stæder, benyttende enhver Terrainets Fordeel. Naar man et Øieblik havde tabt Opmærksomheden, saa var imedens Skuepladsen forandret, og hist og her havde en nye Colonne skudt sig frem giennem en smal og dyb Dal, en Boudebye, et Krat, og havde sat sig i Besiddelse af denne eller hiin Høi, til hvis Forsvar ogsaa alt et var Batterie ved Haanden. Deslige Evolutioner udførte han med en overordentlig Sikkerhed. Han

commanderede blot i det Hele, ved sine Ordonnants-Officerer, eller personlig til Corps- og Divisions-Commandeurerne — uden at Støien, kort og bestemt. Saaledes bleve og alle Befalinger ved Hoffet og ved Armeen givne. Til Spørgsmaal og nærmere Forklaringer mærkede man intet. Havde ikke den nye Restitution gjort, i visse Tilfælde, nogen større Vidtløftighed fornøden, saa vilde endnu den korte, simple Maade, der fandt Sted ved den gamle franske Armee før dens Tilintetgiørelse i Rusland, have været den ene herskende, forsaavidt den nemlig ved disse store Masser var anvendelig.

Efterat Napoleon endnu med Opmærksomhed havde taget hele Egnen om Liegnitz, tilligemed Stadens Ind- og Udgange, i Øiesyn, steeg han af, henimod Kl. 9, paa Torvet. De Allierede skulde have trukket sig mod Schweidnitz og Breslau, og Marschal Marmont havde Ordre at trænge frem fra Goldberg af til henimod Jauer. Napoleon reed, den 28de, om Eftermiddagen, ud paa Landeveien til Jauer, for efter Støvskyerne og Kanonilden at bedømme Udfaldet af den givne Befaling.

Næste Dag, den 29de Mai, mærkedes stor Uroe og Bevægelse i det keiserlige Hovedqvarteer. Fra Kl. 8 var Alt bereedt til Afmarsch. Garderne stode under Gevær, og dog udsattes Afmarschen een Time efter den anden. Efter Kl. 1 reed ende-

ligen Over-Staldmesteren Caulincourt, ledsaget af sin Adjutant, hurtigen ud ad Landeveien til Jauer. Omsider fik man at vide, at der handledes om Vaabenstilstand, og at denne, saaledes forsikkredes i det mindste i Hovedqvarteret, var tilbudet fra russisk Side. Er dette virkeligen skeet, saa maa Tilbudet dog have været den franske Keiser dobbelt velkomment, thi denne ventede i Løbet af de følgende Maaneder betydelig Forstærkning fra Frankrig.

Endeligen brød Napoleon, Kl. 3 om Eftermiddagen, op fra Liegnitz, efterat man tydeligen kunde mærke, han en Tidlang havde været uenig med sig selv, inden han tog denne Beslutning. Udentvivl fattede han den fornemmeligen, for ei at lade Fienden mærke nogen Attraae efter Stilstand. Han begav sig nu over Byas og Wahlstadt paa Veien til Breslau og valgte til Natteqvarteer et usselt lille Sted, navnlig Rosnig. Her fandtes ikkun en eneste Stue og et Kammer til hans Brug, hvilke endda alt vare halvt ødelagte og udplyndrede. Berthier maatte opholde sig i en Sidebygning i et Slags Folke-Stue. Da man sagde til Keiseren: at Hs. Majestæt vilde befinde sig meget slet tilhuse her, svarede han: Eh bien — nous serons à la Pologne! (Jh nu! vi ville være her som i Polen!) Hans Adjutanter og øvrige Følge laae omkring i Udhusene og de nærmeste Hytter eller Haver. Ideligen afsendtes Adjutanter og kei-

serlige Ordonnants-Officerer. Man erfoer, at Caulincourt (der om Natten var kommen tilbage, men strax igien afgaaet med en Portefeuille) havde en Sammenkomst i Wahlstadt med den russiske General Schuwaloff og den preussiske General Kleist (nu Grev Kleist von Nollendorf). Disse Underhandlinger fortsattes siden i Gåbersdorf og Pleiswitz, medens Hertugen af Bassano havde Conferentser i Liegnitz med den østerrigske General Grev Bubna.

Endnu før Keiseren, den 30te Mai, forlod Rosnig, indtraf det Uheld, at en Bondegaard, hvori fjorten til femten bepakkede Vogne stode, brændte af, uden at disse Vogne kunde reddes. De indeholdt, foruden Keiserens Klæder, Linned, Spiser, Viin, Olie, Tobak o. s. v., ogsaa en Mængde Kostbarheder, bestaaende i Daaser, Ringe med Brillanter af meget stor Værdie, ja endog en betydelig Sum i rede Penge. Brandstedet blev siden paa det nøieste giennemsøgt, og det hed, at det Bedste var bleven reddet. Dog mistede nogle af Napoleons Adjutanter deres Garderober og Charouller, og de følgende Dage saaes mange sorte og halvsmeltede Napoleonsd'or i Omløb.

Napoleon opholdt sig nu, medens Underhandlingerne varede, i Neumark. Han arbeidede hele Dagen i sit Kabinet, og adspredte sig om Aftenen, som ellers var aldeles usædvanligt, ved blot at ride

ud for Fornøielse. Man saae ham i Leiren omkring Staden, han gjorde sig bekiendt med Omegnen, spurgte simple Folk om deres Haandtering, og om aldeles ubetydelige til denne henhørende Ting. Hans Lune syntes stedse at blive muntrere og det lod som han var aldeles ubekymret. Engang, ventende paa en Officeer, der skulde indtræffe fra Caulincourt med Depescher, sang han det bekiendte: Ah page mon beau page, og blev derefter, da han vilde stige til Hest, for at ride videre, ved i Recitativ-Maneer: Andiam' a cavallo! (Vi ville ride). De Franske havde imidlertid havt det Held, under Lauriston, at rykke uden Modstand ind i Breslau, hvilket skeete den 1ste Juni om Morgenen Kl. 6; General Hogendorp, en af hans Adjutanter, blev Commandant i Staden. Borgerskabet sendte en Deputation til Keiseren, der modtog den med megen Mildhed, yttrende blandt andet: "Han vidste vel, at deres Konge var bleven vildledet".

Om Aftenen, den 1ste Juni, ophørte paa Forpost-Linien alle Fiendtligheder. Napoleon levede otte Dage paa det meest eensformige i Neumark, arbeidede meget i Kabinettet, og reed om Aftenen rundt om Staden, hvorved han meget kedede sig. Omegnen og Situationen ere ret behagelige, men alting var øde og forstyrret ved Krigstumlen. Kun en eneste Nattergal sang endnu hver

Nat, paa den ødelagte Kirkegaard, sine Klagetoner, som om den vilde skildre Krigens og Stedets Elendigheder.

Den 4de Juni, om Eftermiddagen, lod Napoleon Kongen af Sachsen vide, at en Vaabenstilstand paa to Maaneder var sluttet, og at Sachsen skulde være fri for alle fiendtlige Partier.

For de længere borte staaende Armeer skulde Vaabenstilstandrn først begynde med den 8de Juni. Man blev derfor i det franske Hovedqvarteer meget glad, da et Par Dage efter indløb Efterretning om, at de Franske havde besat Hamborg den 30te Mai, og rimeligen vilde være i Lybek den 8de; ogsaa fortalte man, at Danmark havde ladet 10,000 Mand støde til de franske Tropper.

Men med Hensyn til, at de Franske ved Vaabenstilstanden ikkun bleve Herrer over den mindste og fattigste Deel af Schlesien, var den ikke fordeelagtig for Napoleon, og man maa formode, at han har indgaaet den, fordi han behøvede den til at drage flere Tropper til sig, eller fordi han imedens haabede, at seire ved Underhandlinger, eller at adsplitte Coalitionen.

(Fortsættes.)